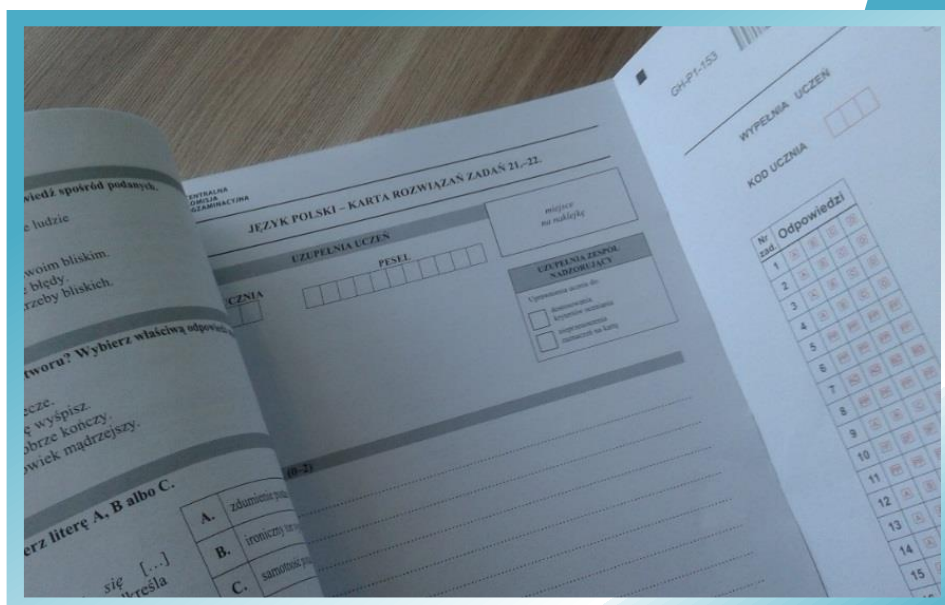

Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2019

**WOJEWÓDZTWO
MAŁOPOLSKIE**

**Osiągnięcia uczniów
kończących gimnazjum
w roku 2019**

Opracowanie:

język polski

Wioletta Łakoma-Sabat (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariola Matejkowska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Danuta Marchlewska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

historia i wiedza o społeczeństwie

Marek Zieliński (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Sylwia Derda (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)
Andrzej Bobrow (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)

matematyka

Edyta Warzecha (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Grażyna Miłkowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Renata Świrko (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
Małgorzata Lembicz (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu)

przedmioty przyrodnicze

Alicja Kwiecień (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Elżbieta Tyralska-Wojtycza (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie)
Damian Krawczyk (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu)
Sławomir Sapanowski (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi)
Hanna Gronczewska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

język angielski

Jolanta Szatan (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Aleksandra Kodzis (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)

język niemiecki

Ewa Bartoń-Pieniążek (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Przemysław Mróz (Okreęgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu)

język francuski

Mariusz Mazurek (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Maria Olchowik (Okreęgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

język rosyjski

Svetlana Galant (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Krystyna Dziamska (Okreęgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu)

język hiszpański

Anna Łochowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Krystyna Łapieńska-Rey (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Monika Łomnicka-Jurewicz (Okreęgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi)

język włoski

Anna Opolska-Waszkwicz (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opieka merytoryczna:

dr Marcin Smolik (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Trzecińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca:

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownicy ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA	8
Język polski	8
1. Opis arkusza standardowego	8
2. Dane dotyczące populacji uczniów	8
3. Przebieg egzaminu	9
4. Podstawowe dane statystyczne	10
Komentarz	16
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	26
Historia i wiedza o społeczeństwie	32
1. Opis arkusza standardowego	32
2. Dane dotyczące populacji uczniów	32
3. Przebieg egzaminu	33
4. Podstawowe dane statystyczne	34
Komentarz	40
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	42
II. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA	48
Matematyka	48
1. Opis arkusza standardowego	48
2. Dane dotyczące populacji uczniów	48
3. Przebieg egzaminu	49
4. Podstawowe dane statystyczne	50
Komentarz	56
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	72
Przedmioty przyrodnicze	78
1. Opis arkusza standardowego	78
2. Dane dotyczące populacji uczniów	78
3. Przebieg egzaminu	79
4. Podstawowe dane statystyczne	80
Komentarz	87
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	91
III. JĘZYKI OBCE	97
Język angielski – poziom podstawowy	97
1. Opis arkusza standardowego	97
2. Dane dotyczące populacji uczniów	97
3. Przebieg egzaminu	98
4. Podstawowe dane statystyczne	99
Język angielski – poziom rozszerzony	105
1. Opis arkusza standardowego	105
2. Dane dotyczące populacji uczniów	105
3. Przebieg egzaminu	106
4. Podstawowe dane statystyczne	107
Komentarz	113
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	128

Język niemiecki – poziom podstawowy	138
1. Opis arkusza standardowego	138
2. Dane dotyczące populacji uczniów	138
3. Przebieg egzaminu	139
4. Podstawowe dane statystyczne	140
Język niemiecki – poziom rozszerzony	146
1. Opis arkusza standardowego	146
2. Dane dotyczące populacji uczniów	146
3. Przebieg egzaminu	147
4. Podstawowe dane statystyczne	148
Komentarz	154
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	165
Język rosyjski – poziom podstawowy	168
1. Opis arkusza standardowego	168
2. Dane dotyczące populacji uczniów	168
3. Przebieg egzaminu	169
4. Podstawowe dane statystyczne	169
Język rosyjski – poziom rozszerzony	173
1. Opis arkusza standardowego	173
2. Dane dotyczące populacji uczniów	173
3. Przebieg egzaminu	174
4. Podstawowe dane statystyczne	174
Komentarz	175
Język francuski – poziom podstawowy	184
1. Opis arkusza standardowego	184
2. Dane dotyczące populacji uczniów	184
3. Przebieg egzaminu	185
4. Podstawowe dane statystyczne	186
Język francuski – poziom rozszerzony	192
1. Opis arkusza standardowego	192
2. Dane dotyczące populacji uczniów	192
3. Przebieg egzaminu	193
4. Podstawowe dane statystyczne	193
Komentarz	194
Język hiszpański – poziom podstawowy	204
1. Opis arkusza standardowego	204
2. Dane dotyczące populacji uczniów	204
3. Przebieg egzaminu	205
4. Podstawowe dane statystyczne	206
Język hiszpański – poziom rozszerzony	211
1. Opis arkusza standardowego	211
2. Dane dotyczące populacji uczniów	211
3. Przebieg egzaminu	212
4. Podstawowe dane statystyczne	212
Komentarz	213

Język włoski – poziom podstawowy	221
1. Opis arkusza standardowego	221
2. Dane dotyczące populacji uczniów	221
3. Przebieg egzaminu	222
4. Podstawowe dane statystyczne	222
Komentarz	223
Aneks	230
1. Gimnazja, w których przeprowadzono egzamin gimnazjalny w kwietniu 2019 r.	230
1.1. Liczba (odsetek) gimnazjów w kraju i województwach – ogółem i z podziałem na szkoły na wsi oraz w miastach do 20 tys., od 20 tys. do 100 tys. i powyżej 100 tys. mieszkańców	230
1.2. Liczba (odsetek) gimnazjów publicznych i niepublicznych w kraju i województwach	230
2. Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w kwietniu 2019 r.	231
2.1. Liczba (odsetek) gimnazjalistów w kraju i województwach – ogółem i z podziałem na uczniów szkół na wsi oraz w miastach do 20 tys., od 20 tys. do 100 tys. i powyżej 100 tys. mieszkańców	231
2.2. Liczba (odsetek) uczniów gimnazjów publicznych i niepublicznych w kraju i województwach	231
3. Liczba laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z zakresu jednego z grupy przedmiotów objętych egzaminem, zwolnionych z danej części / danego zakresu egzaminu gimnazjalnego w 2019 r. na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty, otrzymujących zaświadczenie o uzyskaniu z tej części/zakresu egzaminu najwyższego wyniku – w kraju i województwach	232
3.1. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części pierwszej w kraju i województwach	232
3.2. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części drugiej w kraju i województwach	233
3.3. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części trzeciej z języka angielskiego, języka niemieckiego i języka rosyjskiego w kraju i województwach w 2019 r.	234
3.4. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części trzeciej z języka francuskiego i języka hiszpańskiego w kraju i województwach w 2019r.	235

I. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA

Język polski

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Podstawę zadań stanowiły różne teksty kultury: literackie – fragment utworu *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego i wiersz *Śmieszne* Anny Kamińskiej, oraz publicystyczny *Krople, piórka, źdźbła...* Sylwii Sekret i popularnonaukowy *Utrwalacz myśli* Agnieszki Krzemińskiej.

Arkusz egzaminacyjny składał się z 21 zadań, wśród których było 19 zadań zamkniętych różnego typu i 2 zadania otwarte wymagające od ucznia samodzielnego, zgodnego z poleceniem, sformułowania krótkiej oraz dłuższej wypowiedzi – rozprawki.

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań można było uzyskać 32 punkty.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		31288
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	25774
	z dysleksją rozwojową	5514
	dziewczęta	15612
	chłopcy	15676
	ze szkół na wsi	15198
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4479
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4419
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	7192
	ze szkół publicznych	29519
	ze szkół niepublicznych	1769

Z egzaminu zwolniono 12 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	59
	słabowidzący i niewidomi	53
	słabosłyszący i niesłyszący	66
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	327
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	6
	o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy ¹ (cudzoziemcy)	101
	Ogółem	612

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148).

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

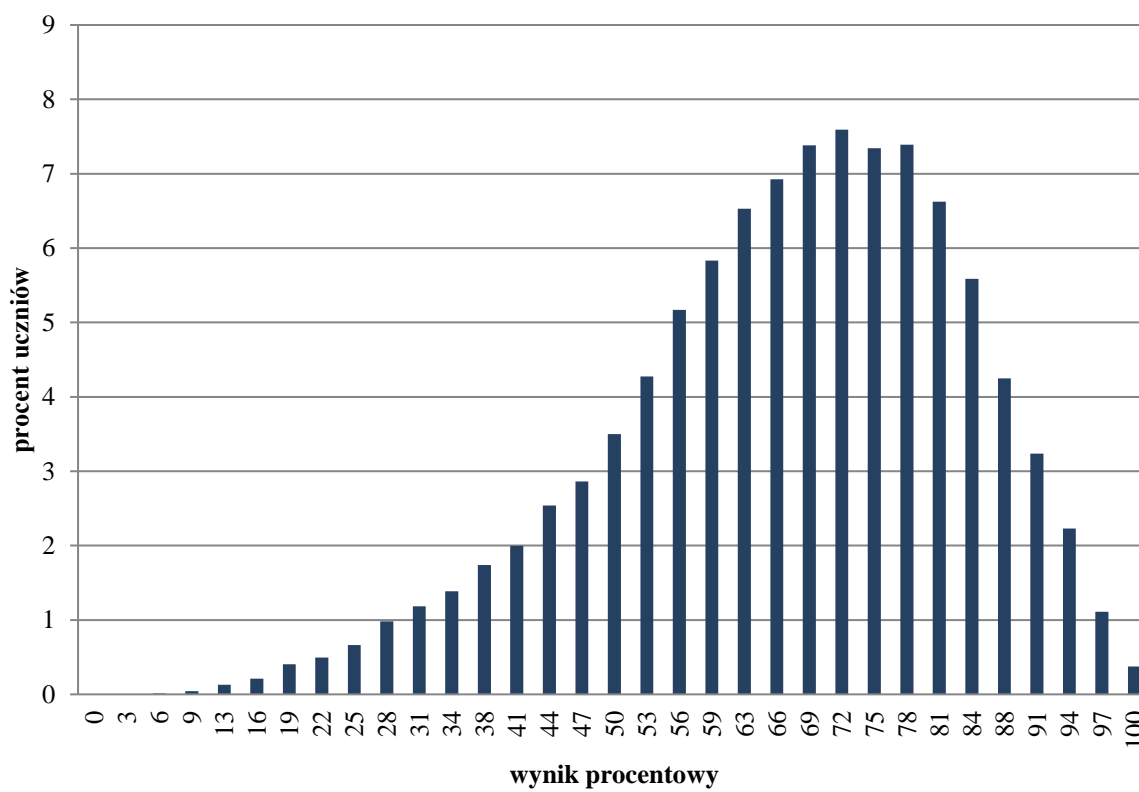
Termin egzaminu		10 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		90 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		732	
Liczba zespołów egzaminatorów		19	
Liczba egzaminatorów		403	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz ust. 1)		103	

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
31288	0	100	69	72	67	17

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Część humanistyczna – język polski		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
6	1	
9	1	
13	1	
16	1	
19	2	
22	3	
25	4	
28	6	2
31	8	
34	10	
38	12	
41	15	3
44	18	
47	22	
50	26	
53	31	4
56	36	
59	42	
63	48	5
66	55	
69	62	
72	69	6
75	76	
78	82	7
81	87	
84	92	
88	95	8
91	98	
94	99	9
97	100	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka polskiego uzyskał 75% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 76% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 24% zdających i znajduje się on w 6. staninie.

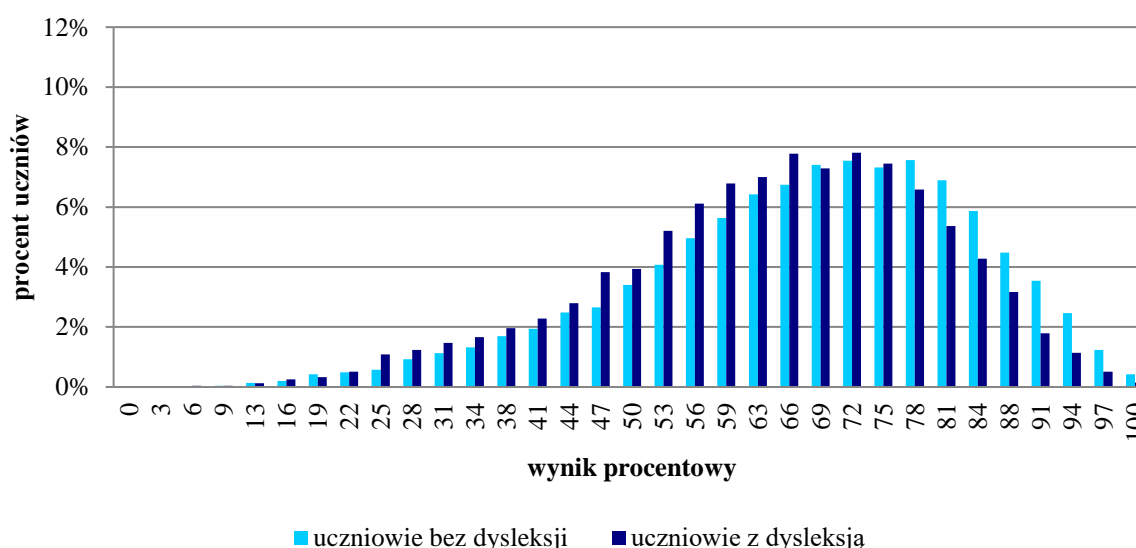
Średnie wyniki szkół⁴ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	15–36
2	37–51
3	52–56
4	57–60
5	61–64
6	65–67
7	68–72
8	73–79
9	80–93

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

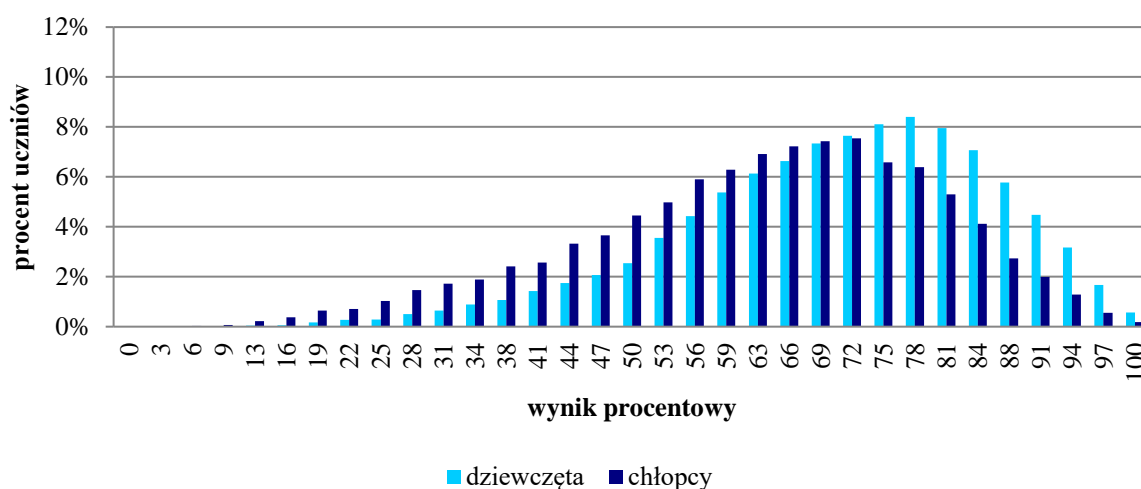
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	25774	6	100	69	78	67	17
Uczniowie z dysleksją rozwojową	5514	0	100	66	72	64	16

⁴ Ilekcioć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GH-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	15612	9	100	72	78	70	15
Chłopcy	15676	0	100	66	72	63	17

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	15198	0	100	66	69	64	17
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4479	9	100	69	72	66	17
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4419	6	100	69	72	66	17
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	7192	9	100	75	78	71	16

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	29519	0	100	69	72	66	17
Szkoła niepubliczna	1769	16	100	75	72	71	16

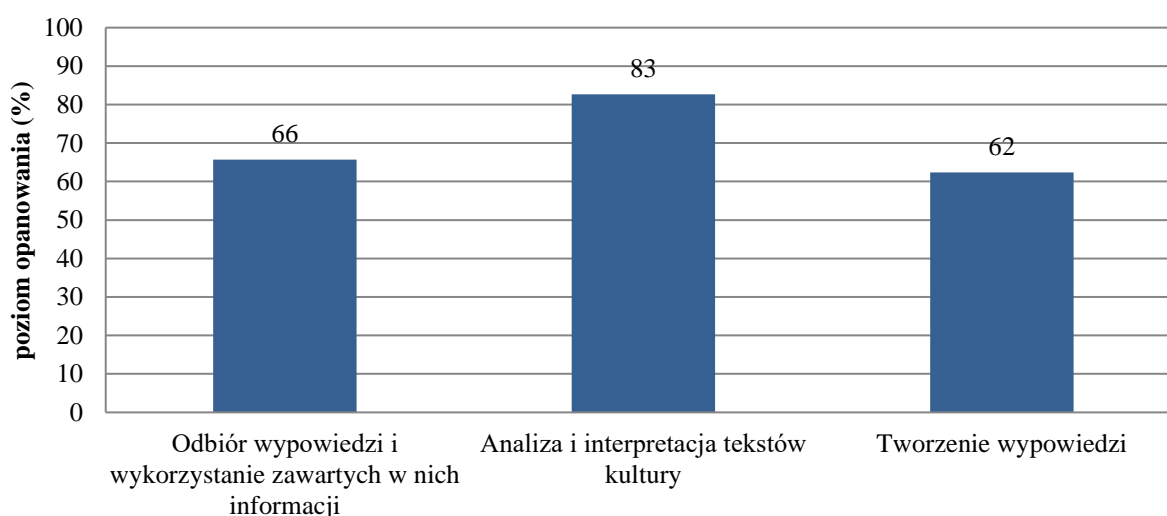
Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania
1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	86%
2.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.	98%
3.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	65%
4.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	47%
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.	56%
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 5) rozpoznaje w zdaniach [...] różne rodzaje [...] orzeczeń [...]. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3. Świadomość językowa. Uczeń: 1) rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot [...]).	49%
7.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	79%
8.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	61%
9.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 6) rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym [...].	52%
10.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 6) rozróżnia rodzaje zdań złożonych podrzędnie [...].	55%
11.1.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3. Interpretacja. Uczeń: 1) przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury [...].	86%
11.2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3. Świadomość językowa. Uczeń: 3) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy ([...] czasownik, [...] zaimek [...]) i wskazuje różnicę między nimi.	56%
12.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	88%
13.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	83%
14.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.	84%
15.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	74%
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 9) [...] wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym.	42%
17.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi [...] pisemne; 5) [...] uzasadnia własne zdanie, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi.	85%

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania
18.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 2) charakteryzuje postać mówiącą w utworze.	79%
19.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 4) wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych z zakresu słownictwa ([...] metafor), składni (powtórzeń [...]) [...].	68%
20.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 11) czerpie dodatkowe informacje z przypisu.	75%
21.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi [...] pisemne w następujących formach gatunkowych: [...] rozprawka [...]; dostosowuje odmianę i styl języka do gatunku, w którym się wypowiada.	64%
		1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat.	88%
		2. Świadomość językowa. Uczeń: 3) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się; świadomie dobiera synonimy i antonimy do wyrażenia zamierzonych treści.	91%
		2. Świadomość językowa. Uczeń: 4) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie; 5) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i zdań składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom; 6) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych [...]; 10) stosuje poprawne formy odmiany rzeczowników, czasowników (w tym imiesłów), przymiotników, liczebników i zaimków; stosuje poprawne formy wyrazów w związkach składniowych (zgody i rzędu).	32%
		<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Świadomość językowa. Uczeń: 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...]; 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].	55%
		<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Świadomość językowa. Uczeń: 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].	23%

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Komentarz

Na egzaminie z języka polskiego uczniowie rozwiązywali zadania zamknięte i otwarte, obejmujące treści zapisane w podstawie programowej dla II i III etapu edukacyjnego. Poziom opanowania umiejętności zawartych w wymaganiach ogólnych podstawy programowej sprawdzano za pomocą zadań odnoszących się do:

- fragmentu tekstu *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego (zadania 1.–6.)
- fragmentu artykułu *Krople, piórka, źdźbła...* Sylwii Sekret (zadania 7.–11.)
- fragmentu tekstu *Utrwalacz myśli* Agnieszki Krzemińskiej (zadania 12.–17.)
- wiersza *Śmieszne* Anny Kamińskiej (zadania 18.–20.)

Wśród 19 zadań zamkniętych zastosowanych w arkuszu egzaminacyjnym większość stanowiły zadania wyboru wielokrotnego (10 zadań), w których uczniowie spośród podanych odpowiedzi wskazywali jedną, poprawną. Uczniowie rozwiązywali także zadania, w których – oprócz wskazania poprawnej odpowiedzi – wybierali jej uzasadnienie (4 zadania). Inny typ zadania zastosowanego w arkuszu to zadania prawda-fałsz (5 zadań). Jego rozwiązanie polegało na ocenie prawdziwości dwóch podanych stwierdzeń. Za poprawne rozwiązanie każdego zadania zamkniętego uczeń mógł otrzymać 1 punkt (łącznie 20 punktów). Zadania otwarte zamieszczone w arkuszu wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania odpowiedzi. Za rozwiązanie zadań krótkiej odpowiedzi (17.) i rozszerzonej odpowiedzi (21.) uczeń mógł zdobyć łącznie 12 punktów. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zawartych w arkuszu uczeń mógł uzyskać maksymalnie 32 punkty.

Zadaniami egzaminacyjnymi badano umiejętności proste, np. wyszukiwanie w wypowiedzi potrzebnych informacji (zadania: 1., 7., 12., 13., 15), rozumienie dosłownego i przenośnego znaczenia wyrazów w wypowiedzi (zadanie 5., 14.), jak również umiejętności złożone, np. wyciąganie wniosków wynikających z przesłanek zawartych w tekście (zadania: 3., 4., 8.), rozpoznawanie wypowiedzi o charakterze emocjonalnym (zadanie 9.), czerpanie dodatkowych informacji z przypisu (zadanie 20.), wskazywanie funkcji użytych w utworze środków stylistycznych, np. metafor i powtórzeń (zadanie 19.), charakteryzowanie i ocenianie bohaterów (zadanie 2.), charakteryzowanie postaci mówiącej w utworze (zadanie 18.) oraz przedstawienie propozycji odczytania konkretnego tekstu kultury (zadanie 11.1.). Z zakresu świadomości językowej sprawdzano umiejętność rozpoznawania w zdaniu podmiotu i orzeczenia (zadanie 6.), rozróżniania rodzajów zdań złożonych podrzędnie (zadanie 10.), rozpoznawania części mowy w wypowiedziach (czasowników i zaimków – zadanie 11.2.), wskazywania funkcji formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym (zadanie 16.). Zadaniem zamieszczonym w arkuszu egzaminacyjnym badano również umiejętność tworzenia krótkiej wypowiedzi argumentacyjnej (zadanie 17.) oraz wypowiedzi pisemnej w formie rozprawki (zadanie 21.).

Gimnazjaliści za rozwiązanie zadań z języka polskiego uzyskali średnio 63% punktów. Najlepiej poradzi sobie z zadaniami, którymi sprawdzano umiejętność *analizy i interpretacji tekstów kultury* – średni wynik to 80% punktów. Zadania z zakresu *odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji* były dla zdających umiarkowanie trudne (średni wynik to 63% punktów), podobnie jak zadania, za pomocą których sprawdzano umiejętności z zakresu *tworzenia wypowiedzi* (średni wynik 58% punktów).

Zadania z zakresu *odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji* nawiązywały do wszystkich tekstów zamieszczonych w arkuszu. Wśród nich nie było zadań bardzo łatwych. Łatwe natomiast dla gimnazjalistów okazały się te, które sprawdzały umiejętność wyszukiwania potrzebnych informacji w wypowiedzi. Zadania 12. i 13., w których odwoływano się do tekstu Agnieszki Krzemińskiej *Utrwalacz myśli*, rozwiązało poprawnie – odpowiednio – 85% i 80% uczniów, natomiast 84% zdających właściwie oceniło prawdziwość zdań dotyczących fragmentu *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego (zadanie 1.).

Łatwe okazało się również zadanie 14., w którym zdający proszeni byli o wskazanie zdania najlepiej oddającego sens łacińskiego przysłowia *Verba volant, scripta manent*. Umiejętnością rozumienia dosłownego i przenośnego znaczenia wyrazów w tym sformułowaniu wykazało się 79% gimnazjalistów. Wybrali oni odpowiedź *To trwa do końca świata, co na papier trafi* jako sformułowanie bliskoznaczne do powiedzenia *Słowa ulatują, pisma pozostają*.

W zadaniu 20. wymagano od uczniów rozstrzygnięcia, które z przytoczonych stwierdzeń oddaje przenośny sens sformułowania *plonąć i gniazdo mieć z popiołu* z wiersza Anny Kamińskiej *Śmieszne*. Aby poprawnie wykonać zadanie, należało wykorzystać informacje zawarte w przypisie. 73% piszących poprawnie wybrało odpowiedź *podnosić się po całkowitej klęsce*.

Umiarkowanie trudne dla tegorocznych gimnazjalistów okazały się zadania sprawdzające umiejętność wnioskowania na podstawie przesłanek zawartych w tekście. W zadaniu 3. zdający mieli poprawnie wskazać powód niezadowolenia bohaterów *Kamieni na szaniec* z działań podejmowanych w ramach Małego Sabotażu. 61% gimnazjalistów, po analizie trzeciego akapitu przytoczonego fragmentu utworu Aleksandra Kamińskiego, wyciągnęło poprawny wniosek – *Alek i Rudy uznali efekty tych działań za niewystarczające*. Natomiast w zadaniu 8. zdający powinni byli odwołać się do fragmentu artykułu Sylwii Sekret *Krople, piórka, żdźbła ...*, w którym autorka wypowiedziała się na temat twórczości Jana Izydora Sztudyngera. 56% gimnazjalistów poprawnie odczytało stanowisko autorki, która uznała, że najistotniejszą cechą fraszek Jana Izydora Sztudyngera jest zawarta w nich niezmiennie aktualna prawda o naturze ludzkiej.

Dużo trudności przysporzyły gimnazjalistom zadania, którymi badano poziom opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu świadomości językowej. Zadaniem umiarkowanie trudnym z tego zakresu w obszarze *odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji* okazało się zadanie 10., za pomocą którego sprawdzano umiejętność rozpoznawania wypowiedzenia podrzędnie złożonego. Zadaniem uczniów było wybranie spośród czterech wypowiedzeń pochodzących z tekstu Sylwii Sekret jednego, które było zdaniem podrzędnie złożonym, a więc zawierającym dwa orzeczenia. Zadanie poprawnie rozwiązało tylko 52% zdających. Można przypuszczać, że prawie połowa gimnazjalistów ma problem z rozpoznawaniem orzeczeń w zdaniu – części składniowej, która decyduje o tym, czy dane zdanie jest pojedyncze czy złożone.

W zadaniu 6. uczniowie powinni wykazać się umiejętnością rozpoznawania rodzaju orzeczenia i wskazywania podmiotu w zdaniu. Tylko 47% gimnazjalistów potrafiło rozpoznać w zdaniu orzeczenie imienne i wskazać podmiot wyrażony rzeczownikiem w mianowniku. Należy zaznaczyć, że umiejętność identyfikowania podstawowych części zdania powinna zostać opanowana już w szkole podstawowej.

Kolejnym zadaniem z zakresu świadomości językowej, które sprawiło gimnazjalistom trudność, było zadanie 11.2., sprawdzające umiejętność złożoną. Uczniowie mieli stwierdzić, czy we fraszce Jana Izydora Sztudyngera *Życie mnie / Mnie* podkreślone wyrazy są tymi samymi czy różnymi częściami mowy. Następnie zadaniem uczniów było określenie, na czym polega podobieństwo zaznaczonych wyrazów – na ich brzmieniu czy znaczeniu. Poprawnej odpowiedzi udzieliło tylko 47% gimnazjalistów, którzy stwierdzili, że zaznaczone wyrazy są różnymi częściami mowy i charakteryzują się identycznym brzmieniem. Trudność w tym zadaniu mogła wynikać z tego, że w praktyce szkolnej odmiana czasownika *miać* jest bardzo rzadko ćwiczona na lekcjach języka polskiego.

Zadanie 16., najtrudniejsze w arkuszu egzaminacyjnym, polegało na wskazaniu wyrazu, którego formant przyrostkowy pełni taką samą funkcję jak formant w wyrazie *utrwalacz*. Tylko 43% gimnazjalistów dokonało analizy słowotwórczej wyrazów i doszło do wniosku, że w wyrazach *czytelnia* (nazwa miejsca), *tworzenie* (nazwa czynności) i *śpiewaczka* (nazwa wykonawcy czynności) formanty pełnią inną funkcję, niż w wyrazie *utrwalacz*, i wskazało poprawną odpowiedź, czyli wyraz *przekaznik*.

Za zadania z zakresu *analizy i interpretacji tekstów kultury* uczniowie otrzymali średnio 80% punktów spośród możliwych do uzyskania.

Najłatwiejsze w tym obszarze w arkuszu egzaminacyjnym okazało się zadanie 2. Na podstawie fragmentu *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego uczniowie mieli określić cechy charakteru Alka i Rudego. Poziom wykonalności zadania wyniósł 97%, co wskazuje, że gimnazjaliści w wysokim stopniu opanowali kształconą w szkole podstawowej i doskonaloną w gimnazjum umiejętność charakteryzowania i oceniania bohaterów. Łatwe dla uczniów okazało się również zadanie sprawdzające umiejętność charakteryzowania postaci mówiącej w wierszu Anny Kamińskiej pt. *Śmieszne*. Siedemdziesiąt sześć procent uczniów dokonało analizy i interpretacji tekstu i uznało, że stwierdzenie *sama nie wiem* w kontekście wiersza sugeruje niepewność i niejednoznaczność odpowiedzi postaci mówiącej.

Zadaniem umiarkowanie trudnym w okazało się zadanie 19. Wymagało ono od zdających wykazania się umiejętnością określenia funkcji użytych w wierszu środków stylistycznych – metafor i powtórzeń i rozważenia prawdziwości dwóch stwierdzeń dotyczących wiersza *Śmieszne*. Sześćdziesiąt pięć procent zdających zauważyło, że metafory zestawione w wierszu na zasadzie przeciwieństw posłużyły do charakterystyki postawy człowieka, a powtórzenia wyrazów na początku wersów są celowym zabiegiem służącym rytmizacji wiersza.

Umiejętności tegorocznych trzecioklasistów z zakresu *tworzenia wypowiedzi* były badane m.in. zadaniami otwartymi: krótkiej odpowiedzi (zadanie 17.) i rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 21.).

W zadaniu 17. wymagano od zdających ustosunkowania się do problemu przedstawionego w poleceniu i uzasadnienia swojego stanowiska dwoma argumentami. Aby otrzymać 2 punkty, uczniowie musieli sformułować stanowisko na temat propozycji uproszczenia polskiego alfabetu na potrzeby komunikacji elektronicznej, tj. usunięcia charakterystycznych kreseczek i ogonków towarzyszącym niektórym literom (np. ś, ź, ą, ó), i uzasadnić je dwoma różnymi argumentami. Poziom wykonania zadania świadczy o tym, że było ono łatwe dla zdających. Gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie tego zadania średnio 83% punktów.

Poniższe rozwiązania – ocenione na 2 punkty – przedstawiają różne sposoby realizacji zadania 17. Wśród piszących byli zwolennicy, jak i przeciwnicy uproszczeń w polskim alfabecie. Przeciwnicy zmian najczęściej wskazywali na bogatą historię języka polskiego, na swoistość i nietypowość polskiego alfabetu oraz na zubożenie zasobu słownictwa polskiego w przypadku likwidacji znaków diakrytycznych. Zwolennicy zmian uważali, że obecność tych znaków w polskim alfabecie utrudnia naukę m.in. obcokrajowcom. Podkreślali też, że znaki diakrytyczne są utrudnieniem językowym i, rezygnując z nich, ułatwilibyśmy naukę polskiej pisowni.

Zamieszczone poniżej realizacje 1., 2., i 3. są przykładami pełnych rozwiązań zadania. Ich autorzy, zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy uproszczeń polskiego alfabetu na potrzeby komunikacji elektronicznej, sformułowali swoją opinię w tej sprawie i uzasadnili ją dwoma różnymi argumentami. Każdą z tych wypowiedzi oceniono na 2 punkty.

(Uwaga. We wszystkich cytowanych wypowiedziach zachowano oryginalny zapis – stylistykę, składnię, ortografię i interpunkcję).

Przykład 1.

Jestem przeciwna uproszczeniu polskiego alfabetu.

Po pierwsze – usunięcie charakterystycznych znaków może spowodować, że polski alfabet zatraci swoją odmienną. Wyróżnia się on na tle innych języków, co z pewnością jest zaletą. Unikatowość polskiego alfabetu nie powinna być zacierana.

Po drugie – uproszczenie polskich liter może wpłynąć na znaczenie wielu wyrazów, np. w wyrazie „móc” po usunięciu kreseczki zostaje „moc” – wyraz o innym znaczeniu. Z pewnością byłby to problem w komunikacji.

Przykład 2.

Moim zdaniem usunięcie charakterystycznych kreseczek i ogonków towarzyszących niektórym literom jest całkowicie niepotrzebne.

Po pierwsze, po uproszczeniu polskiego alfabetu konieczne byłoby wprowadzenie nowych podręczników w szkołach, co pociągnęłoby za sobą ogromne koszty. Po drugie litery takie jak: q, ę, ż, ź, ś, ć, ó są charakterystyczne dla polskiego języka i nadają mu oryginalności wśród innych języków.

Przykład 3.

Uważam, że „uproszczenie” polskiego alfabetu nie powinno mieć miejsca. „Charakterystyczne kreski i ogonki”, jak zostały nazwane w poleceniu polskie znaki, są specyfiką naszego języka, który od czasów Księgi Henrykowskiej, przeszedł bardzo długą drogę. Na tej drodze znalazło się wielu wybitnych, którzy doprowadzili nasz język do tak wspaniałej formy. Byłoby to zaprzepaszczeniem pracy pokoleń i naszej tradycji. Jeżeli jednak ten prosty argument nie zostanie uznany przez pomysłodawców tak irracjonalnego projektu za wystarczający, to pragnę zwrócić uwagę na to, że niektóre polskie wyrazy mają zupełnie inne znaczenie bez „charakterystycznych kresek i ogonków” jak te z nimi, tak jak słowa „sąd” i „sad”. To „uproszczenie” języka w mojej opinii spowodowałoby wielki chaos w polskiej pisowni. Reasumując, uważam ten pomysł za fatalny i nie godzien uwagi.

Gimnazjaliści, udzielając odpowiedzi na pytanie zawarte w zadaniu 17., nie musieli zajmować jednoznacznego stanowiska. Mogli uznać, że usunięcie znaków diakrytycznych miałyby zarówno plusy, jak i minusy. Jednak w takiej sytuacji otrzymywali 2 punkty tylko wtedy, gdy każdą z tych opcji uzasadnili stosownym argumentem. Niżej zamieszczono przykłady takich odpowiedzi ocenionych na 2 punkty (przykłady 4. i 5.).

Przykład 4.

Uważam, że usunięcie charakterystycznych kreseczek i ogonków towarzyszących niektórym literom jest przydatne, jeśli chodzi o potrzeby komunikacji elektronicznej, ponieważ jest to ułatwienie w szybszym pisaniu. Sądzę jednak, że takie uproszczenia prowadzą do powstawania stałych zmian w zapisie języka polskiego i ktoś przyzwyczajony do pisania uproszczonego będzie potem popełniał błędy, np. w oficjalnych pismach, a to nie jest dobre.

Przykład 5.

Moja opinia na ten temat jest mieszana, ponieważ usuwanie tych znaków jest ekonomizacją czasu, ale czasami brak charakterystycznych kreseczek i ogonków może doprowadzić do niezrozumienia danego słowa lub zdania.

W kolejnych przykładach (6. i 7.) przedstawiono rozwiązania, w których uczniowie nie zrealizowali w pełni polecenia. Wyrazili swoją opinię w danej sprawie, ale poparli ją jednym argumentem. Rozwiązania te zostały ocenione na 1 punkt.

Przykład 6.

Moim zdaniem uproszczenie polskiego alfabetu nie jest dobre, ponieważ mogą wystąpić różne niedomówienia. Nie dopisując ogonków i kreseczek, zmieniamy wyraz i ktoś, kto będzie to czytał, może źle zinterpretować naszą wiadomość.

Przykład 7.

Moim zdaniem uproszczenie polskiego alfabetu ułatwiłoby komunikację elektroniczną. Po pierwsze kiedy zostałyby usunięte ogonki towarzyszące literom, nasze porozumiewanie byłoby o wiele szybsze. Ze względu na to, że nie musielibyśmy klikać na daną literkę dłużej po to, aby dodać do niej ogonek, co spowodowałoby szybsze pisanie wiadomości.

Natomiast zamieszczone poniżej rozwiązania 8. i 9. Zostały ocenione na 0 punktów. Autorzy tych rozwiązań nie zajmowali stanowiska w sprawie, nie potrafili podać odpowiednich argumentów do sformułowanej opinii, nie zrozumieli polecenia do zadania.

Przykład 8.

Uważam, że słuszna jest propozycja uproszczenia polskiego alfabetu na potrzeby komunikacji elektronicznej.

Moim pierwszym argumentem w tej sprawie jest to, że dana osoba jest w stanie szybciej przeczytać dane informacje o niebezpieczeństwie, jakie mu grozi.

Kolejnym moim argumentem, który udowadnia moją opinię, jest większe zwrócenie uwagi na wyrazy bez końcówek, kreseczek i ogonków.

Przykład 9.

Moim zdaniem język polski jest bardzo trudnym językiem. Ludzie chętnie pomijają te znaki, bo tak jest łatwiej pisać. Ja też je pomijam, zwłaszcza w smsach i mailach.

W poleceniu do zadania 21. proszono zdających o napisanie rozprawki. Gimnazjaliści mieli rozważyć, czy warto bronić własnych przekonań. Aby otrzymać maksymalną liczbę punktów za wypowiedź, trzeba było wykazać się umiejętnością tworzenia tekstu na zadany temat i przeprowadzania logicznie uporządkowanego wywodu argumentacyjnego z wykorzystaniem odpowiednio dobranych do tematu przykładów z literatury. Ponadto uczniowie powinni zredagować poprawną pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym rozprawkę charakteryzującą się stylem odpowiednim dla tej formy wypowiedzi. Zadanie okazało się dla zdających egzamin umiarkowanie trudne. Średni wynik to 53% punktów możliwych do uzyskania.

Treść

Gimnazjaliści, którzy podjęli się napisania rozprawki, najczęściej formułowali tezę, następnie uzasadniali ją odpowiednimi argumentami (często w funkcji argumentacyjnej używali przykładów literackich), a w zakończeniu dokonywali podsumowania. Część zdających wybrała inną drogę dowodzenia. We wstępie wypracowania przedstawiali hipotezę dotyczącą problemu sformułowanego w temacie rozprawki, a następnie prezentowali argumenty i kontrargumenty pozwalające na rozstrzygnięcie problemu zawartego w temacie. Niezależnie od wybranej drogi, autorzy rozprawki, uzasadniając swoje stanowisko, mieli obowiązek przywołać w argumentacji odpowiednie przykłady z literatury. Polecenie zadania dawało pełną swobodę w ich doborze, w związku z tym przywoływane były różnorodne teksty literackie. Zdecydowana większość gimnazjalistów odwoływała się jednak do utworów zapisanych w podstawie programowej języka polskiego dla III etapu edukacyjnego. Najczęściej przywoływano *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego oraz *Krzyżaków* lub *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza. W argumentacji bardzo często wykorzystywano również utwory spoza podstawy programowej, takie jak *Antygona* Sofoklesa czy *Siłaczka* i *Szyfowe prace* Stefana Żeromskiego. Uczniowie wykazali się też znajomością obyczajowej literatury młodzieżowej oraz literatury fantasy (*Hobbit*, *czyli tam i z powrotem*, *Władca pierścieni*).

Niektórzy piszący mieli problem z wybraniem przykładów, które nawiązywałyby do problemu-zawartego w temacie rozprawki. Zdarzało się również, że zamiast użyć przykładu literackiego do zilustrowania argumentu uzasadniającego tezę, uczniowie streszczali przywołany tekst literacki. Taki zabieg jest w rozprawce niepożądany i wpływa na obniżenie poziomu argumentacji.

Zaprezentowanie odpowiednich do wyrażonej tezy lub hipotezy argumentów i kontrargumentów, zilustrowanych właściwie przywołanymi przykładami z literatury, dawało możliwość uzyskania przez ucznia 4 punktów za realizację kryterium *Treść*. Błędy zakłócające logikę wypowiedzi oraz błędy świadczące o nieznaności tekstów, dotyczące rodzajów i gatunków literackich, tytułów, imion i nazwisk oraz bohaterów lektur przywołanych z podstawy programowej, klasyfikowano jako błędy merytoryczne, które skutkowały obniżeniem oceny w zakresie treści o jeden poziom. Za umiejętność redagowania rozprawki zgodnej z tematem gimnazjaliści otrzymali średnio 59% punktów spośród możliwych do uzyskania.

Poniżej zamieszczono przykłady prac, w których gimnazjaliści wykazali się trafną i wnikliwą argumentacją popartą odpowiednimi przykładami z literatury. Uznano, że kryterium *Treść* w tych pracach zostało w pełni zrealizowane. Uczniowie otrzymali 4 punkty.

(Uwaga. We wszystkich cytowanych wypowiedziach zachowano oryginalny zapis – stylistykę, składnię, ortografię i interpunkcję).

Przykład 1.

Każdy człowiek ma jakieś przekonania. W dzieciństwie przejmujemy je od najbliższego otoczenia – rodziców czy nauczycieli. Z czasem zaczynamy zastanawiać się nad tym, co już wiemy oraz nad ważnymi dla nas wartościami. Nasze przekonania i poglądy zaczynają wpływać na to, jak się zachowujemy, jakimi jesteśmy ludźmi. Uważam, że warto bronić swoich przekonań.

Antygona, tytułowa bohaterka dramatu Sofoklesa, stanęła przed poważnym dylematem. Godnie pochować swojego brata, zdrajcę stanu, i postąpić tym samym zgodnie ze swoimi przekonaniem, ale narazić się na gniew i konsekwencje ze strony władcy Kreona, czy postąpić zgodnie z wolą władcy, ale wbrew swoim przekonaniom. Dziewczyna zdecydowała się jednak na pochówek brata, za co spotkała ją okrutna, lecz spodziewana kara. Dlaczego nie wybrała życia i spokoju? Do samego końca była wierna swoim przekonaniom i wierze. Chciała okazać należyty szacunek swojemu bratu i postąpić zgodnie z sumieniem. Mimo że jej historia skończyła się tragicznie, bohaterka była przeświadczona, że tak właśnie powinna zrobić i nie żałowała swojej decyzji.

Podobnie smutny los spotkał trzech młodych warszawiaków – Rudego, Alka i Zośkę, których historię opisał Aleksander Kamiński w „Kamieniach na szaniec”. Byli to szczególnie uzdolnieni i wartościowi młodzi ludzie, bardzo lubiani przez rówieśników, ukochani przez swoich bliskich. Mieli wiele ciekawych i ambitnych pomysłów na przyszłość, którą wiązali z ukochaną ojczyzną – Polską. Wybuch II wojny światowej pokrzyżował im plany, ale, mimo trudów wojennych, nie porzucili swoich poglądów i przekonań. Od początku wojny bronili kraju, pomagali potrzebującym, uprzykrzali życie okupantowi. Najważniejszą ich wartością była miłość ojczyzny. Gotowi byli na poświęcenie życia w obronie kraju i zrobili to całkowicie świadomie.

Jurand ze Spychowa, jeden z bohaterów „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza, to kolejny przykład osoby, która była wierna swoim przekonaniom. Od zawsze uważał, że rodzina jest bardzo ważna. Kochał swoją córkę Danuszkę ponad życie. Kiedy dowiedział się, że została porwana przez Krzyżaków, zrozumiał, że powinien opuścić Spychów, by ją odzyskać. Zrobił to bez chwili zastanowienia. Zdawał sobie sprawę z konsekwencji swoich czynów. Naraził swój honor i życie, ale jego przywiązanie do córki i przekonanie o tym, że nie ma nic ważniejszego niż ukochane dziecko, nie pozwoliły na inne zachowanie.

Każda z tych historii zakończyła się tragicznie, ale piękne i poruszające jest to, że wszystkie te postacie wykazały się niewyobrażalną odwagą, by bronić swoich przekonań. Bohaterowie ci udowodnili również, że czyny świadczące o obronie własnych przekonań są ważniejsze od słów wypowiedzianych na ten temat.

Przykład 2.

Człowiek przez całe życie kształtuje swój charakter i wybiera wartości, którymi chce się kierować. Mają na to wpływ takie czynniki, jak rodzina, przyjaciele czy własne przeżycia. Posiadanie swoich przekonań jest bardzo ważne, dlatego uważam, że warto ich bronić za wszelką cenę.

Po pierwsze obrona własnego zdania ma dużą wagę, ponieważ zachęca nas do działania. Bohaterowie „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego – Zośka, Rudy i Alek – poprzez swój wielki patriotyzm byli zdolni do wielkich czynów. Świadomość walki z okupantem, obrony tego, co dla nich najważniejsze, zachęcała ich do śmiałych posunięć przeciwko wrogowi. Wartości, które im przyświecały, miały dla nich tak wielką wagę, że poświęcili dla nich swoje życie.

Poza tym warto postępować według swoich przekonań i ich bronić, gdyż takie działania mogą mieć pozytywny skutek dla całego społeczeństwa. Bohaterka „Silaczki”, żyjąc w myśl pozytywistycznej idei pracy organicznej, chociaż w niewielkim stopniu przysłużyła się ludziom. Jej nieustępliwa postawa pozwoliła chłopskim dzieciom poznać świat od innej strony, a pisany przez nią podręcznik był kolejnym przykładem jej oddania i wielkoduszności.

Ponadto obrona własnych przekonań i życie zgodnie z nimi bardzo podnoszą na duchu. Gdy Ligia, bohaterka „Quo vadis” została aresztowana wraz z innymi chrześcijanami, jedyną wartością, o którą się troszczyła, była jej wiara. To, czym kierowała się przez całe swoje życie, teraz umacniało ją, podnosiło na duchu i pozwoliło przetrwać najtrudniejsze chwile. Dzięki obronie swoich przekonań, chrześcijanie byli zdolni do niesamowitych zachowań, umieli spokojnie stawić czoło śmierci, umierając ze spokojem i godnością.

Moim zdaniem warto bronić własnego zdania, gdyż zachęca nas to do działania, do dokonywania wielkich czynów. Oprócz tego możemy stać się przykładem dla innych ludzi. W myśl powyższych argumentów potwierdzam tezę, że warto bronić swoich przekonań.

Przykład 3.

Między ludźmi często wybuchają konflikty z powodu różnicy poglądów i przekonań. W mojej rozprawce rozważę, czy w takich sytuacjach warto upierać się i bronić własnych przekonań.

Na początku odwołam się do książki „Kamienie na szaniec” autorstwa Aleksandra Kamińskiego. Jej bohaterami są młodzi harcerze żyjący w okupowanej Polsce. Naziści próbowali wmówić Polakom, że są bezwartościowi, zastraszali ich, a także więzili i zabijali. Jednakże chłopcy nie przestraszyli się wroga ani nie ulegli jego wpływowi. Organizowali liczne akcje sabotażowe i dywersyjne. Dzięki swoim poczynaniom zostali zapamiętani przez kolejne pokolenia, stali się niekwestionowanymi bohaterami i wzorem dla młodzieży.

Z drugiej strony człowiek może być na tyle zaślepiiony sporem, że nie zauważy cierpienia innych ludzi. Taka sytuacja została przedstawiona w dramacie Williama Szekspira – „Romeo i Julia”. Tytułowi bohaterowie to potomkowie dwóch zwaśnionych ze sobą rodów. Byli w sobie zakochani, lecz musieli to uczucie ukrywać, ponieważ bali się reakcji swoich rodzin. Ich rodzice, zajęci kłótnią, nie zauważali, że dzieci cierpią. Ten upór w waśni i trwanie przy swoim zdaniu doprowadziły do tragedii. Wprawdzie zwaśnione rody pogodziły się, ale cena, która zapłaciły za nieustępliwość była zbyt wysoka.

Ostatni mój argument będzie odnosił się do życia codziennego. Broniąc swoich przekonań, pokazujemy, że nie ulegamy wpływowi innych osób. To może wzbudzać podziw i uznanie innych. W ten sposób zdobywamy szacunek, a ludzie nas uznają za prawych i wiarygodnych. Taka postawa jest bardzo ceniona w społeczeństwie, zwłaszcza wtedy, kiedy ktoś trwa przy wartościach ogólnie uznanych za uniwersalne. Podsumowując moje rozważania, doszedłem do wniosku, że warto czasem być nieustępliwym i bronić swoich przekonań, ponieważ taka postawa dowodzi, że mamy ukształtowany charakter i owocuje szacunkiem u innych. Należy jednak pamiętać, by swym uporem nie ranić drugich, bo słowa mają ogromną moc i trzeba uważać, żeby nikogo nie skrzywdzić.

Przykład 4. jest pracą ocenioną na 3 punkty w kryterium Treść. Argumentacja w tej rozprawce jest trafna i poparta przykładami z literatury. Brak jednak w pracy wnikliwości i wnioskowania. W podsumowaniu zdający ograniczył się do powtórzenia tezy.

Przykład 4.

Obrona naszych własnych przekonań jest kluczem do sukcesu. Na potwierdzenie tej tezy wykorzystam jako pierwszy argument postawę chrześcijan z książki pt. „Quo vadis” napisanej przez H. Sienkiewicza. Po śmierci Chrystusa, prześladowano chrześcijan, ale mimo to oni nie przestali wierzyć i modlili się. Nawet pod groźbą śmierci nie wyrzekli się swoich przekonań. Po kilku stuleciach od śmierci Nerona, chrześcijaństwo stało się największą wiarą na świecie. Gdyby ci gnębieni ludzie poddali się i wyrzekli się swojej wiary dzisiejszy świat wyglądałby zupełnie inaczej.

Moim drugim argumentem na potwierdzenie tezy będzie postawa bohaterów książki A. Kamińskiego pt. „Kamienie na szaniec”. Akcja książki rozgrywa się w okupowanej przez Niemców Warszawie, w której tępi się polskość. Okupant chciał zgermanizować Polaków, ale tacy ludzie jak Alek, Rudy i Zośka czy też inni harcerze nie dawali za wygraną i podczas akcji przeciwko okupantowi pokazywali, że nigdy nie przestaną walczyć o wolną Polskę. Kto wie, czy gdyby nie oni, dzisiaj na mapach byłby nasz kraj.

Ostatnim argumentem na poparcie tezy będzie postawa Rolanda z „Pieśni o Rolandzie”. Roland zwany kwiatem rycerstwa francuskiego po udanej wyprawie przeciwko Saracenom stanął na czele gwardii tylnej, której zadaniem była obrona tyłu armii. W trakcie drogi powrotnej do ojczyzny armia francuska została zaatakowana przez duży oddział muzułmanów. Roland poprowadził swój oddział przeciwko przeważającym siłom wroga, dzięki czemu zyskał czas na ucieczkę swojego króla. Roland działał zgodnie ze swoimi przekonaniem. Stanął w obronie swojej wiary, swojego króla oraz swojej ojczyzny, dzięki czemu jego władca mógł wrócić na tron i dalej rządzić Francją.

Mam nadzieję, że uzasadniłem słuszność postawionej we wstępie tezy.

W pracy 5., ocenionej w kryterium *Treść* na 2 punkty, gimnazjalista posłużył się prostą argumentacją. W rozwinięciu problemu zawartego w temacie odwołał się tylko do jednego tekstu literackiego. Treść lektury została wykorzystana w sposób ogólnikowy, argumentacja jest niepogłębiona.

Przykład 5.

Często zadajemy sobie pytanie: „Czy warto bronić własnych przekonań?” Moim zdaniem powinniśmy bronić swoich opinii i przekonań. Postaram się uargumentować swoje stanowisko.

Po pierwsze, jesteśmy wolnymi ludźmi, żyjemy w wolnym kraju, więc mamy prawo bronić własnych przekonań, mieć swoje opinie. Jeśli jesteśmy pewni swego przekonania, nie powinniśmy ustępować stanowisku innych osób.

Po drugie, powinniśmy działać tak jak bohaterowie książki Aleksandra Kamińskiego pt. „Kamienie na szaniec”, w której nastolatki walczyli z okupantem niemieckim. Nie pozwolili sobie narzucać kultury niemieckiej i bronili ojczyzny oraz swoich przekonań narodowych.

Z kolei, gdybyśmy nie bronili swoich stanowisk, byłibyśmy bez zdania, to stalibyśmy się ludźmi obojętnymi, każdy narzucałby nam swoje przekonania i nie potrafilibyśmy walczyć w życiu o swoje.

Z całego mojego wywodu wynika, że warto bronić swoich przekonań. Nie bądźmy obojętni, walczy o swoje, bo przecież o to chodzi w życiu.

Przykład 6. to praca, w której uczeń podjął próbę argumentacji. Zdający wyraził stanowisko w sprawie, następnie próbował je uzasadnić, odwołując się do własnych przemyśleń. W rozwinięciu pracy nie przywołał jednak żadnego tekstu literackiego, mimo iż wynikało to z polecenia do zadania. W kryterium *Treść* praca ta została oceniona na 1 punkt.

Przykład 6.

Każdy człowiek ma inne przekonania, poglądy i inaczej patrzy na świat, ale to on tworzy swój życiorys, a nie osoby trzecie.

Człowiek powinien bronić swoich przekonań, wtedy ma inne zdanie niż reszta społeczeństwa, nie musi robić tego, co mu każą.

Dzięki własnym przekonaniom możemy wybierać odpowiednie dla nas szkoły, a następnie pracować w zawodzie, który nas interesuje i go lubimy.

Gdy kierujemy się własnymi przekonaniem, możemy wybierać inne partie polityczne, te, które jego zdaniem zapewnią najlepsze warunki dla państwa, jak i osób w nim mieszkających, przebywających. Możemy wtedy wyrazić swoją opinię na dany temat.

Moim zdaniem każda osoba powinna mieć własne przekonania, opinie i poglądy. Wszyscy powinniśmy liczyć się ze swoim zdaniem, a nie patrzeć na innych. Powinniśmy kierować się głosem naszego serca, ono chce dla nas najlepiej.

Poniżej zamieszczono przykład pracy, która nie spełnia wymogów polecenia. Gimnazjalista nie zrozumiał polecenia zadania. Zredagował wypowiedź w innej formie i na inny temat. Praca ta została oceniona na 0 punktów.

Przykład 7

Moim przykładem, którego będę opisywał będzie Jurand ze Spychowa bohater książki „Krzyżacy” którą napisał Henryk Sienkiewicz.

Moim pierwszym argumentem będzie sam Jurand ze Spychowa bardzo odważny, silny rycerz, który miał żonę i córkę Danusię. Po paru latach Krzyżacy zabili mu jego żonę, on po śmierci żony mścił się na nich, wyzywał ich na pojedynki brał ich do niewoli i tam torturował.

Później natomiast Krzyżacy porwali mu jedyną córkę Danusię, on gdy dowiedział się o porwaniu zalał się i upokorzył przed swoimi wrogami, ale był przekonany, że odzyska swoją córkę i ruszył do Szczytna, żeby ją odzyskać, gdy przybył już, na miejscu przed zamek wyszło trzech rycerzy zakonu krzyżackiego. Kazali wyrzucić mu swoją broń, ale i to nie pomogło dalej więzili jego córkę, ale mimo wyrwanego języka odciętej ręki i wydłubanych oczu przebaczył on Krzyżakowi który porwał jego córkę. Jurand do końca był przekonany że odzyska swoją córkę i odzyskał ją lecz umarła w drodze do domu.

Analiza przykładowych uczniowskich realizacji zadania 21. może być punktem wyjścia do wnioskowania na temat osiągnięć trzecioklasistów w pozostałych kryteriach oceny rozszerzonej odpowiedzi, tj. umiejętności budowania uporządkowanego i spójnego tekstu, posługiwania się stylem dostosowanym do formy wypowiedzi i językiem zgodnym z obowiązującymi normami oraz pisania z zachowaniem zasad ortografii i interpunkcji.

Segmentacja

Uporządkowany i spójny tok rozważań oraz właściwa, a więc konsekwentna i celowa segmentacja tekstu to umiejętność dobrze opanowana przez gimnazjalistów. Osiemdziesiąt jeden procent piszących rozprawkę uzyskało za to kryterium maksymalny wynik, czyli 1 punkt. Uczniowie w większości przestrzegali w swoich wypowiedziach zasady trójdzielności kompozycji odzwierciedlającej wewnętrzną strukturę wypowiedzi, zachowywali wymagane proporcje pomiędzy poszczególnymi częściami pracy, właściwie wyodrębniali poszczególne argumenty. Zaburzenia logiki wypowiedzi zdarzały się najczęściej w tych pracach, których autorzy nie potrafili wskazać żadnych przykładów literackich powiązanych z problemem sformułowanym w temacie.

Poprawność stylistyczna i językowa

Zdecydowana większość gimnazjalistów (83%) dostosowała styl wypowiedzi do jej argumentacyjnego charakteru. Wynik dowodzi, że uczniowie znają i potrafią zastosować wyrażenia zapewniające spójność wypowiedzi, słownictwo podkreślające porządek argumentowania i słownictwo wyrażające opinię zdającego. Jeśli zdarzały się błędy, to zwykle wynikały z braku jednorodności stylistycznej; we fragmentach prac pojawiały się elementy charakterystyczne dla innych form wypowiedzi lub stylu potocznego, np. *Mam nadzieję, że rozpatrzenie mojej rozprawki będzie pozytywne; Pewnego dnia siedział sobie stary na fotelu, popijając sobie herbatę. Nagle usłyszał dźwięki kajdanów i zobaczył ducha.*

Z analizy rozprawek wynika, że najtrudniejszą umiejętnością do opanowania było napisanie wypowiedzi poprawnej pod względem językowym. Chociaż zdający mogli popełnić pięć błędów językowych (bez względu na kategorię), niewielu uczniów otrzymało 2 punkty za to kryterium. Gimnazjaliści uzyskali średnio zaledwie 28% punktów możliwych do zdobycia. Poprawność stylistyczną zakłócało zwykle ubóstwo słownictwa spowodowane stosowaniem skrótów myślowych, powtórzeniami wyrazowymi, nadużywaniem zaimków, zwłaszcza wskazujących, wielosłowiem i niezamierzoną wieloznacznością, np. *Jego (Odyseusza) największą przeszkodą była propozycja od Kalipso, która zaproponowała Odyseuszowi, aby nimfa stała się jego żoną, a on otrzyma wieczne życie; Mieli własne przekonania na temat przekonania społeczeństwa; Dobrym przykładem jest tytułowa bohaterka Antygony Sofoklesa Antygona i jej działanie mające na celu obronę jej racji; Mieli różne zdania na temat swoich poglądów.*

Kolejny problem, jaki można dostrzec w uczniowskich pracach, to kolokwialność stylu. Zdający nie przestrzegali zasad dotyczących pisanej i mówionej odmiany polszczyzny. W rozprawkach pojawiały się zdania typu: *Kiedy dorwali i zamknęli go Gestapowcy; Co napelnia wiele serc nadzieją i popycha do postępowania w ten sposób; odpuszczę swoje racje; Rudy trzymał się myśli; Romeo i Julia byli w sobie zakochani na zabój.* Ponadto w wielu pracach pojawiały się niepoprawne sformułowania świadczące o braku logiki i konsekwencji w toku rozumowania spowodowane przede wszystkim brakiem umiejętności odróżniania przykładów i argumentów. Kolejne akapity rozprawek zaczynały się: *Pierwszym argumentem będzie fragment...; Moim argumentem będzie bohater...; Kolejnym argumentem dowodzącym słuszności mojego rozumowania jest książka Antygona.*

Uczniowie popełniali również różnorodne błędy językowe, m.in.: fleksyjne, np. *Argumentem potwierdzającym tą tezę...; postaram się odpowiedzieć na te pytanie; wydłubanych oczy; chłopiec spotkał wiele ludzi*, frazeologiczne, np. *odniósł cel, obstawia przy swoim, wyruszyli na tę podróż, czy leksykalne, np. co doprowadziło do wyważonego rezultatu; odniósł cel.* W zakresie leksyki przeważały te, które wynikały z niezrozumienia znaczenia wyrazów, niewłaściwego doboru synonimów oraz naruszenia zasad łączliwości wyrazów, np. *namawiali dużą ilość ludzi.* Znaczną część błędów popełnianych przez trzecioklasistów stanowiły jednak błędy składniowe, np. *Postanowił ruszyć w podróż, w której chciał znaleźć przyjaciół,* błędy związane z niewłaściwym użyciem przyimków, np.

Ta książka jest doskonałym przykładem o obronie własnych przekonań; Pochowała brata, za co została wymierzona na nią kara śmierci; Zmiana własnego przekonania czasami niesie za sobą wiele korzyści. Najczęściej powtarzające się błędy to: niepoprawny szyk wyrazów w zdaniu, naruszanie związków wyrazowych w wypowiedzeniu, niewłaściwe użycie imiesłowowych równoważników zdań oraz powielanie tych samych konstrukcji składniowych.

Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna

Pisanie zgodnie z zasadami ortografii było dla gimnazjalistów umiejętnością umiarkowanie trudną. Pięćdziesiąt jeden procent zdających sprostało wymaganiom tego kryterium, popełniło mniej niż dwa błędy i otrzymało 1 punkt. Oprócz niepoprawnego zapisu wyrazów z ó-u, rz-ż (np. *lektóra*, *wrucić*, *zdaża się*, *przyspożyć*), uczniowie mieli problem z pisownią wyrazów wielką literą (*niemcy*, *niepodległość polski*), pisownią łączną i rozłączną wyrazów (np.: *nie zależnie*). Bardzo często pomijali samogłoski nosowe w wygłosie wyrazu (np.: *Książę*, *nadzieję*, *ojczyznę*). W wielu uczniowskich pracach można było zauważyć niepoprawny zapis tytułów przywoływanych lektur, szczególnie dotyczyło to utworów pt. *Quo Vadis* i *Kamienie na Szaniec*.

Najwięcej kłopotów sprawiła gimnazjalistom umiejętność poprawnego stosowania zasad interpunkcyjnych. Tylko 22% zdających egzamin otrzymało 1 punkt za to kryterium. Najczęściej zdający nie rozdzielali przecinkiem zdań składowych w obrębie zdania złożonego, np. *Jeśli jesteś do czegoś przekonany to wiesz że możesz to robić nie patrząc na innych; Jestem przekonany do napisania tego egzaminu ponieważ chcę otrzymać promocję do następnej klasy; Mam nadzieję, że udowodniłam jak ważna w życiu człowieka jest obrona własnych wartości.*

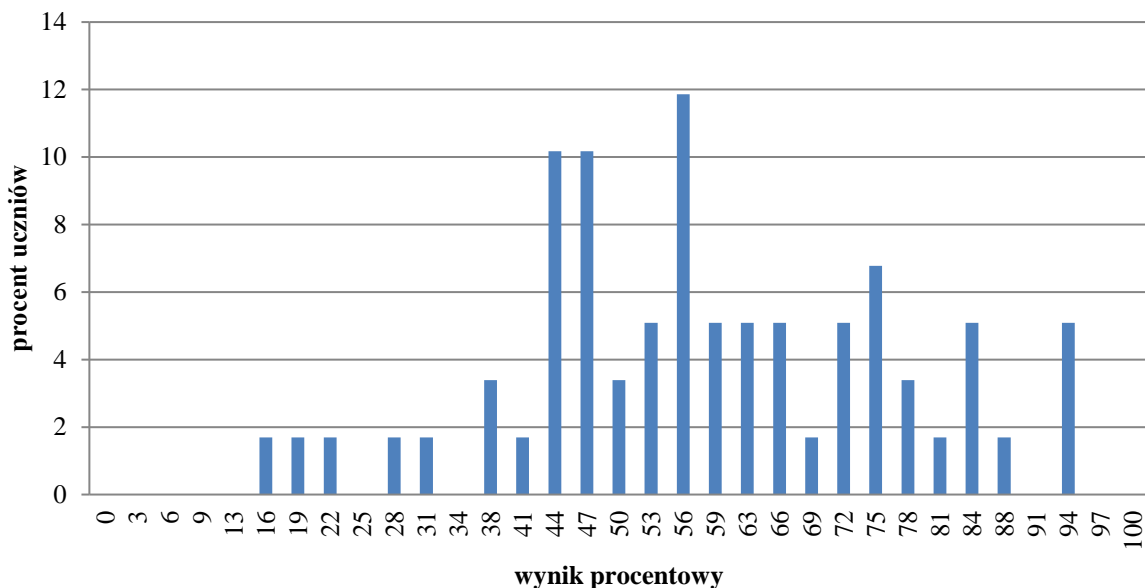
Wielu gimnazjalistów nie wydzielało imiesłowowego równoważnika zdania, np. *Postąpił dobrze robiąc to co uważał za słuszne; Czytając utwór dowiadujemy się konsekwencji, jakie towarzyszą bohaterowi; Uważam, że warto bronić własnych przekonań, co uzasadnię podając kilka argumentów.* Zdarzało się, że umieszczali przecinek w miejscu, które nie zapewniało tekstowi właściwego odbioru zapisanych treści, np. *W lekturze pod tytułem „Kamienie na szaniec” Aleksandra Kamińskiego opisane są losy trojga przyjaciół; Zwierzęta żyjące w gospodarstwie, uważały człowieka za największe zło; Z czasem jednak, ulega działaniom rusyfikatorów, przez co zapomina o swojej polskości;*

Sporadycznie przecinek pojawiał się w pracach uczniowskich na początku linii zamiast po wyrazie na końcu wersu.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań z zakresu języka polskiego dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (GH-P2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GH-P1-192, zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem merytorycznym: wyjaśniono słownictwo do tekstów źródłowych, uproszczono polecenia zadań, oraz graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

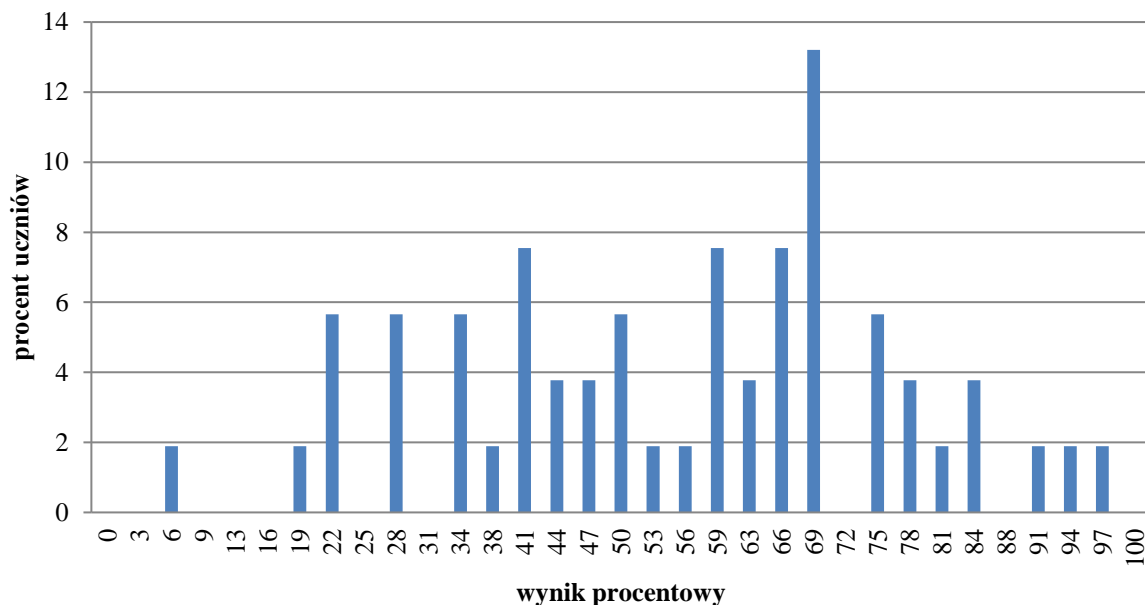
Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 12. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
59	16	94	56	56	58	18

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze z zakresu języka polskiego dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych (GH-P4-192, GH-P5-192, GH-P6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GH-P4-192 – Arial 16 pkt, GH-P5-192 – Arial 24 pkt. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusz w brajlu.

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów

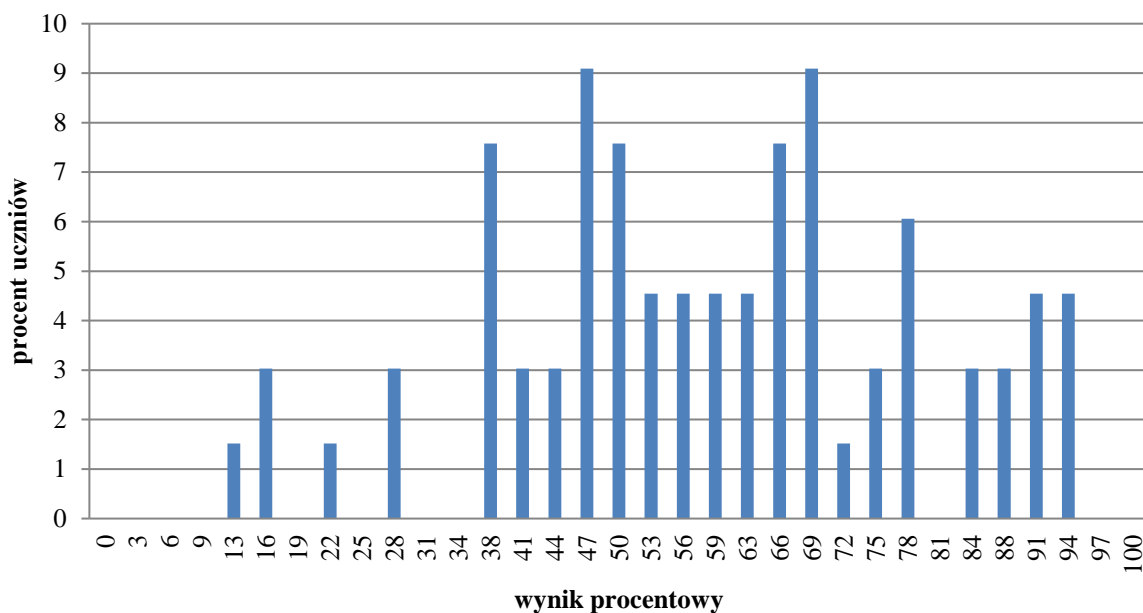
Tabela 13. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
53	6	97	59	69	55	21

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GH-P7-192. Podstawę zadań stanowiły teksty literackie i publicystyczne, w których uproszczono i wyjaśniono słownictwo.

Arkusz składał się z 22 zadań – 20 zamkniętych różnego typu i 2 otwartych. W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi uczniowie musieli napisać charakterystykę bohatera literackiego, który w trudnej sytuacji okazał się dobrym przyjacielem.

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów

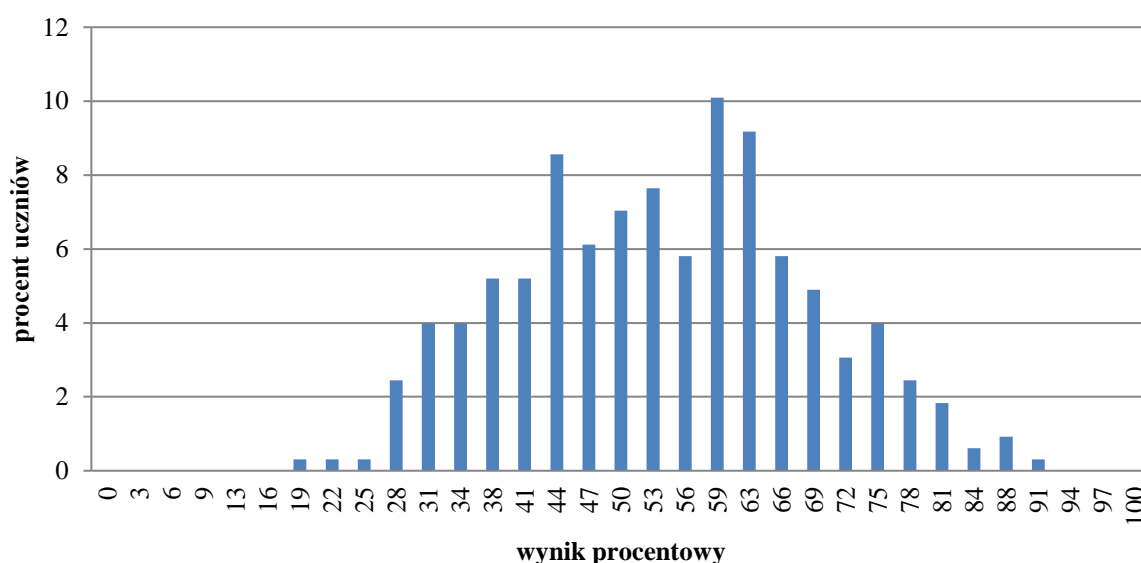
Tabela 14. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
66	13	94	59	47	59	20

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GH-P8-192. Podstawę zadań stanowiły krótkie fragmenty tekstów literackich i tekstu popularnonaukowego, w których uproszczono lub wyjaśniono słownictwo.

Arkusz zawierał 22 zadania – 20 zamkniętych różnego typu i 2 otwarte. Polecenie do pierwszego zadania otwartego brzmiało: *Czy warto uczyć się języków obcych? Uzasadnij swoją odpowiedź, podając dwa argumenty.* Drugie zadanie rozszerzonej odpowiedzi polegało na napisaniu opowiadania o osobie, która przeżyła przygodę podczas rejsu statkiem. Polecenie zostało dodatkowo opatrzone szczegółową instrukcją, która ułatwiała uczniowi wykonanie zadania. Treści zadań zamieszczonych w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających, a polecenia do nich sformułowane prosto i zrozumiale.

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
327	19	91	53	59	54	14

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania w arkuszu GH-PQ-192, który składał się z 22 zadań – 20 zamkniętych różnego typu i 2 otwartych. Podstawą zadań były krótkie teksty literackie i tekst popularnonaukowy. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem merytorycznym: wyjaśniono słownictwo do tekstów źródłowych, uproszczono polecenia zadań, oraz graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami oraz powiększono czcionkę. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Ponadto polecenie do zadania 22. zostało dodatkowo opatrzone szczegółową instrukcją, która ułatwiała uczniowi jego wykonanie.

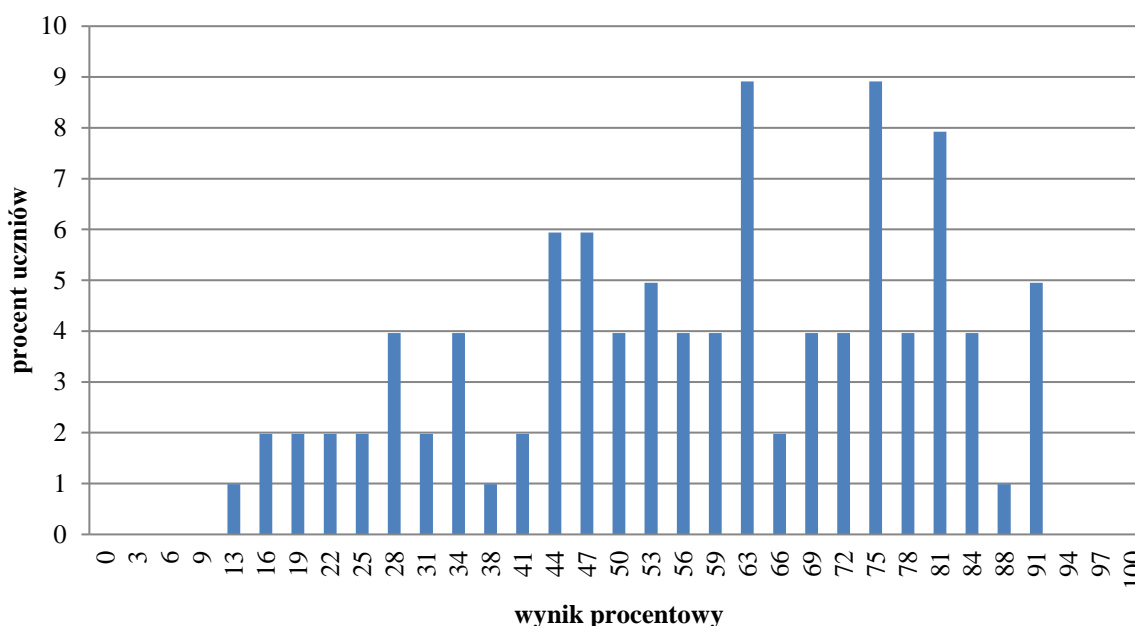
Tabela 16. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
6	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Uczniowie, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy), rozwiązywali zadania w arkuszu GH-PC-192, który został dostosowany w taki sposób, aby ograniczona znajomość języka polskiego zdających pozwoliła zrozumieć czytany tekst (teksty źródłowe oraz polecenia zadań). Arkusz ten składał się z 22 zadań – 20 zamkniętych różnego typu i 2 otwartych. Podstawą zadań był m.in. fragment tekstu literackiego *Dywizjon 303* Arkadego Fiedlera, a także fragment tekstu Agnieszki Krzemińskiej dotyczący historii pisma. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem merytorycznym oraz leksykalnym – wyjaśniono słownictwo do tekstów źródłowych i uproszczono polecenia zadań.

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów

Tabela 17. Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy) – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
101	13	91	59	63	58	21

Historia i wiedza o społeczeństwie

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu standardowym.

Arkusz egzaminacyjny składał się z 25 zadań zamkniętych różnego typu: 20 zadań z historii i 5 z wiedzy o społeczeństwie. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Podstawę zadań stanowiły teksty kultury, m.in.: teksty historyczne, ilustracje, mapy, tablica genealogiczna i diagram.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 18. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		31287
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	25774
	z dysleksją rozwojową	5513
	dziewczeta	15613
	chłopcy	15674
	ze szkół na wsi	15198
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4479
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4417
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	7193
	ze szkół publicznych	29518
	ze szkół niepublicznych	1769

Z egzaminu zwolniono 16 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 19. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	59
	słabowidzący i niewidomi	53
	słabosłyszący i niesłyszący	68
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	327
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	6
	o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy ¹ (cudzoziemcy)	100
	Ogółem	613

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148).

3. Przebieg egzaminu

Tabela 20. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

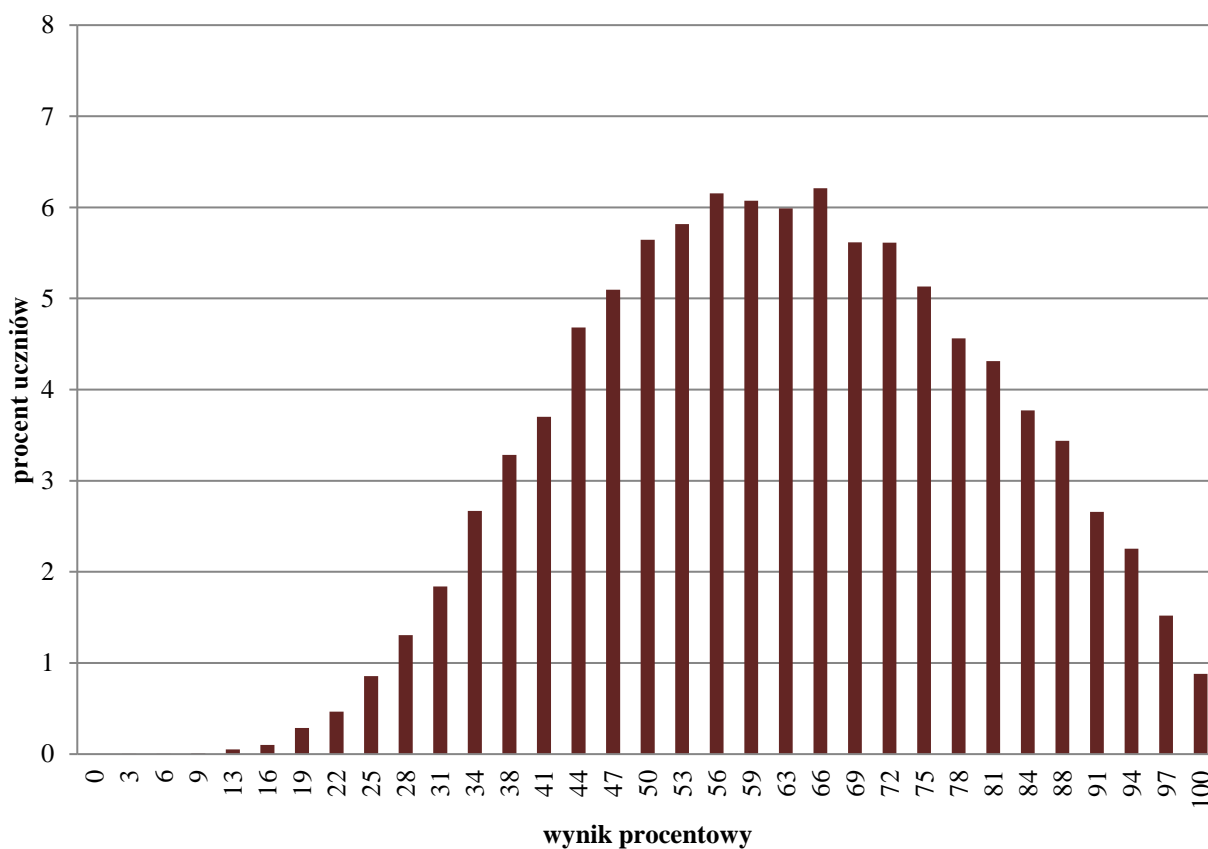
Termin egzaminu		10 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		732	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		3	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz ust. 1)		60	

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 10. Rozkład wyników uczniów

Tabela 21. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
31287	3	100	63	66	62	18

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 22. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli oraz wyniki na skali staninowej

Część humanistyczna – historia i wiedza o społeczeństwie		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
6	1	
9	1	
13	1	
16	1	
19	1	
22	2	
25	3	
28	5	
31	8	2
34	11	
38	15	3
41	20	
44	25	
47	31	4
50	37	
53	43	
56	49	5
59	56	
63	62	
66	67	6
69	72	
72	77	
75	82	
78	86	7
81	89	
84	92	
88	95	8
91	97	
94	99	
97	100	9
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskał 75% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 82% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 18% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

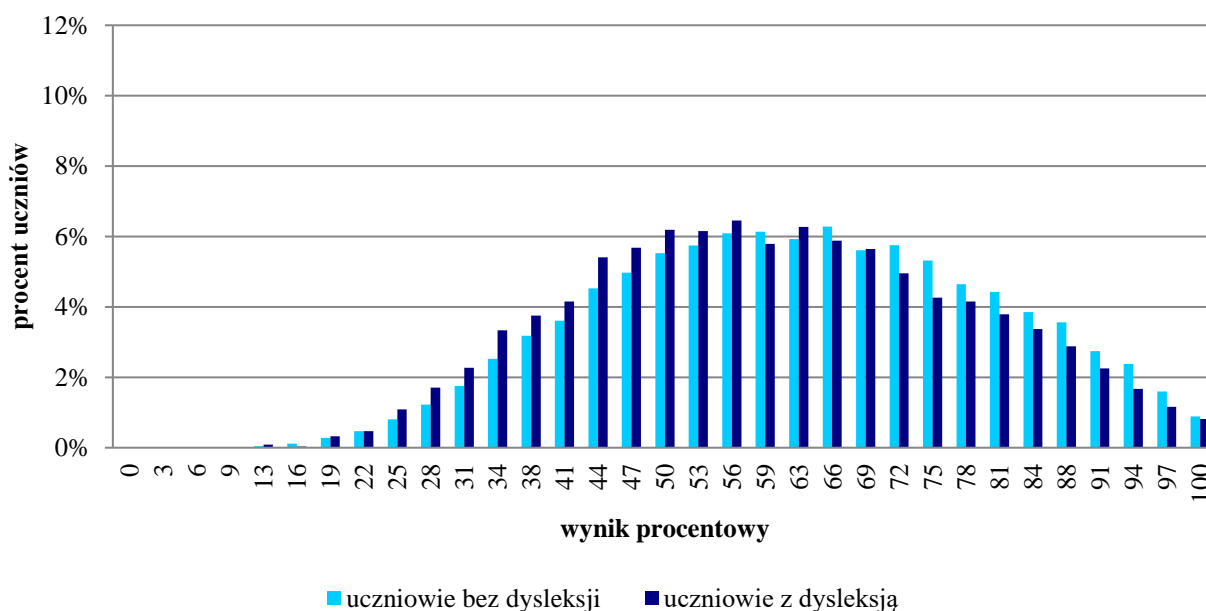
Średnie wyniki szkół⁴ na skali staninowej

Tabela 23. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	25–39
2	40–47
3	48–52
4	53–55
5	56–58
6	59–62
7	63–67
8	68–75
9	76–94

Skala staninowa umożliwia porównanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

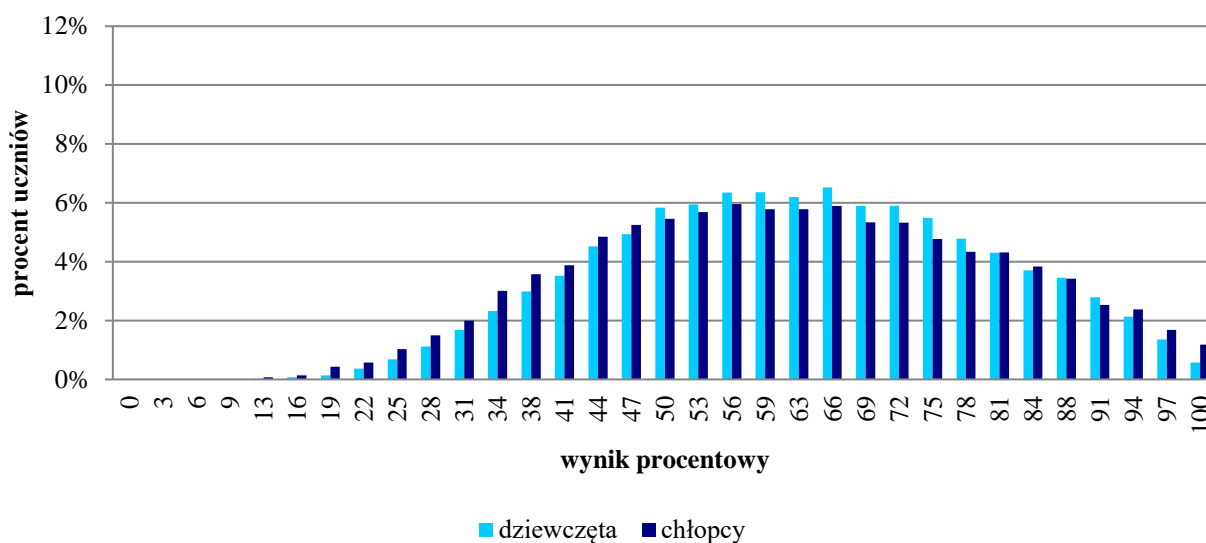
Wykres 11. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 24. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	25774	3	100	63	66	63	18
Uczniowie z dysleksją rozwojową	5513	13	100	59	56	60	18

⁴ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GH-H1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 12. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 25. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	15613	13	100	63	66	63	17
Chłopcy	15674	3	100	63	56	62	19

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 26. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	15198	3	100	59	56	60	17
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4479	6	100	63	59	61	18
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4417	13	100	63	63	62	18
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	7193	13	100	69	66	68	18

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 27. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	29518	3	100	63	56	62	18
Szkoła niepubliczna	1769	16	100	69	81	69	18

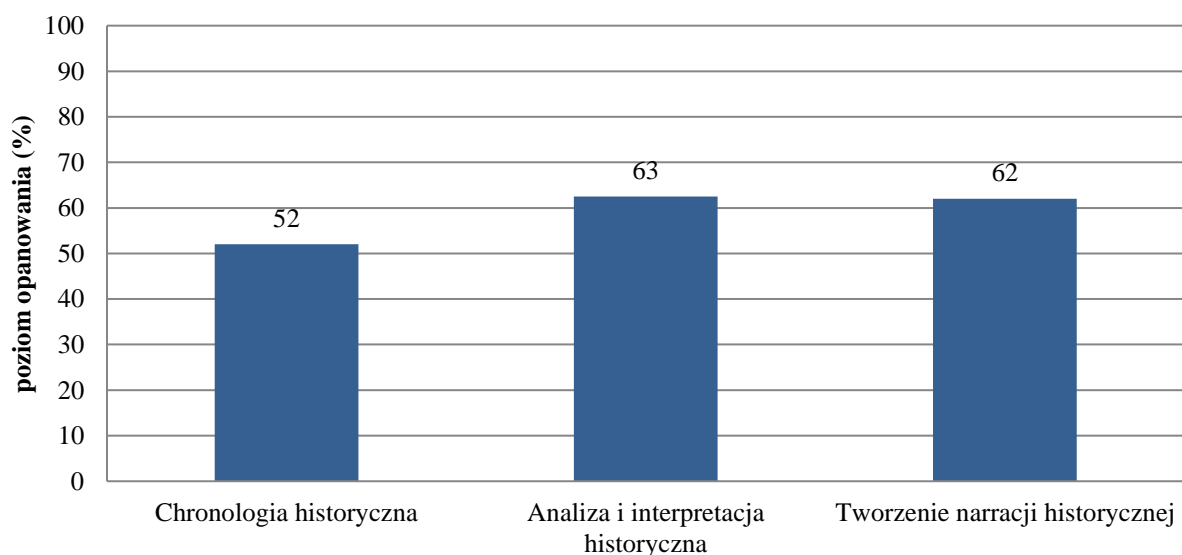
Poziom wykonania zadań

Tabela 28. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania
1.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	2. Cywilizacje Bliskiego Wschodu. Uczeń: 1) lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizację [...] Egiptu. 4. Cywilizacja grecka. Uczeń: 2) umiejscawia w czasie [...] system sprawowania władzy [...] w [...] Atenach peryklejskich.	66%
2.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	4. Cywilizacja grecka. Uczeń: 3) charakteryzuje czynniki integrujące starożytnych Greków – [...] igrzyska olimpijskie.	72%
3.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	5. Cywilizacja rzymska. Uczeń: 2) [...] wskazuje skutki ekspansji Rzymu [...].	75%
4.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	8. Arabowie i świat islamski. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni kierunki i zasięg podbojów arabskich.	90%
5.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	13. Polska pierwszych Piastów. Uczeń: 4) ocenia dokonania pierwszych Piastów w dziedzinie polityki [...].	64%
6.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	9. Początki cywilizacji zachodniego chrześcijaństwa. Uczeń: 4) opisuje relacje pomiędzy władzą cesarską a papieską w X–XI w.	65%
7.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń: 1) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Litwą.	63%
8.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	18. Rozłam w Kościele zachodnim. Uczeń: 3) wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i wskazuje postanowienia służące wzmocnieniu katolicyzmu.	64%
9.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	16. Wielkie odkrycia geograficzne. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba [...].	51%
10.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	18. Rozłam w Kościele zachodnim. Uczeń: 2) [...] przedstawia okoliczności powstania kościoła anglikańskiego.	49%
11.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	20. Społeczeństwo i ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 3) przedstawia zasady wolnej elekcji.	60%
12.	II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	22. Formy państwa nowożytnego. Uczeń: 1) charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV [...].	67%
13.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	20. Społeczeństwo i ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 5) rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku [...].	74%
14.	I. Chronologia historyczna.	19. Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów. Uczeń: 2) przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej pomiędzy Polską a Litwą [...]. 21. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII w. Uczeń: 3) ocenia społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa wojen w XVII w.	38%
15.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	25. Bunt poddanych – wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Uczeń: 3) [...] wyjaśnia, w jaki sposób konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy. 26. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń: 2) [...] wymienia [...] postanowienia Konstytucji 3 maja. 28. Rewolucja francuska. Uczeń: 3) opisuje główne zasady ideowe rewolucji francuskiej zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela.	53%
16.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń: 2) przedstawia [...] charakter powstań narodowych.	50%
17.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	35. Życie pod zaborami. Uczeń: 2) charakteryzuje i ocenia zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców.	52%
18.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	35. Życie pod zaborami. Uczeń: 1) wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej.	35%

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania
19.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	35. Życie pod zaborami. Uczeń: 2) charakteryzuje i ocenia zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców.	57%
20.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	39. Sprawa polska w I wojnie światowej. Uczeń: 2) ocenia wysiłek zbrojny Polaków.	62%
21.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	7. Wyborcy i wybory. Uczeń: 2) wymienia zasady demokratycznych wyborów i stosuje je w głosowaniu w szkole.	65%
22.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	4. Być obywatelem. Uczeń: 2) podaje przykłady [...] obowiązków wynikających z posiadania polskiego obywatelstwa.	88%
23.	VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	28. Gospodarka w skali państwa. Uczeń: 3) przedstawia główne rodzaje podatków w Polsce (PIT [...]).	67%
24.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	17. Gmina jako wspólnota mieszkańców. Uczeń: 2) wymienia najważniejsze zadania samorządu gminnego i wykazuje, jak odnosi się to do jego codziennego życia.	85%
25.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	23. Problemy współczesnego świata. Uczeń: 2) uzasadnia potrzebę pomocy humanitarnej i angażuje się (w miarę swoich możliwości) w działania instytucji (także pozarządowych), które ją prowadzą.	58%

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych z historii

Wykres 13. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych z historii

Komentarz

Egzamin gimnazjalny z historii i wiedzy o społeczeństwie badał poziom opanowania przez gimnazjalistów umiejętności zapisanych w podstawie programowej dla III etapu edukacyjnego. Z historii badano umiejętności z zakresu chronologii, analizy i interpretacji historycznej, a z wiedzy o społeczeństwie – m.in. znajomość zasad i procedur demokracji, podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i rozumienia zasad gospodarki rynkowej. Średni wynik egzaminu na poziomie 59% świadczy o tym, że dla tegorocznych gimnazjalistów egzamin był umiarkowanie trudny.

Wysoki poziom wykonania osiągnęły zadania, które badały m.in. umiejętność analizy źródeł kartograficznych i ikonograficznych. W zadaniu 4. wybranie właściwej odpowiedzi wymagało od uczniów poprawnego odczytania informacji z mapy przedstawiającej podboje Arabów w VII i VIII wieku. Zadanie dobrze rozwiązało 88% uczniów. Również zadania 3. i 13. nie sprawiły gimnazjalistom trudności. W zadaniu 3. 72% uczniów prawidłowo ustaliło, że oba źródła (opis wydarzenia sporządzony przez Tytusa Liwiusza i plan Rzymu z zaznaczonym miejscem opisanego wydarzenia) przedstawiają triumf zwycięskiego wodza i jego armii. W zadaniu 13. tyle samo zdających stwierdziło, że ilustracja przedstawia wnętrze utrzymane w stylu barokowym, charakteryzujące się monumentalnością form oraz przepychem dekoracji.

Umiarkowanie trudne były zadania reprezentujące zakres wymagań dotyczących analizy tekstów źródłowych i popularnonaukowych. W zadaniu 2. uczniowie na podstawie tekstu ze *Słownika kultury antycznej* mieli sprawdzić prawdziwość twierdzeń o roli igrzysk olimpijskich w kulturze greckiej. 69% zdających poprawnie oceniło prawdziwość podanych zdań. W zadaniu 1. 63% uczniów poprawnie wskazało charakterystyczne sposoby datowania czasu w Egipcie w XIII w. p.n.e. i w Atenach w V w. p.n.e. Zadanie 12., za które można było otrzymać 3 punkty, poprawnie rozwiązało 64% zdających. Polegało ono na interpretacji tekstu źródłowego opisującego władzę monarszą. 56% uczniów wybrało odpowiedź, że w tekście opisano zakres uprawnień monarchy charakterystyczny dla Francji za panowania Ludwika XIV. Znacznie więcej (78%) potrafiło wskazać, że w opisanym ustroju władca decydował o stanowieniu prawa, a 58% wskazało, że stany wspomniane w tekście to stany społeczne, czyli duchowieństwo, szlachta i stan trzeci. Do wykonania zadania 6. niezbędna była interpretacja dwóch tekstów źródłowych powstałych w czasie trwania sporu o inwestyturę między papieżem a cesarstwem. Uczniowie mieli rozstrzygnąć, czy w jednym z nich (*Dictatus Papae*) wyrażony był pogląd o wyższości władzy cesarskiej nad papieską, a także określić, kiedy oba teksty powstały. 63% zdających poprawnie rozwiązało to zadanie. Można jednak zauważyć, że ok. 24% gimnazjalistów nie potrafiło umiejscowić w czasie powstania obu źródeł. Dwa kolejno omawiane zadania polegały na interpretacji tekstów popularnonaukowych. W zadaniu 7. 59% gimnazjalistów poprawnie odczytało wymowę tekstu o unii w Krewie i wskazało, że autor za najważniejszy skutek unii uważał zabezpieczenie suwerenności Polski, a nie – Litwy. Tyle samo zdających po przeczytaniu tekstu Andrzeja Wyczańskiego prawidłowo wskazało skutki soboru w Trydencie (zadanie 8.). W zadaniu 5. 57% uczniów dobrze rozpoznało postać Bolesława Chrobrego przedstawionego we fragmencie kroniki Thietmara (25% uważało że jest to Mieszko II, a 14% – że Kazimierz Wielki), a w zadaniu 11. 56% gimnazjalistów wskazało fragment dokumentu, w którym opisana została zasada wolnej elekcji. Zadaniem 19. sprawdzano umiejętność analizy i interpretacji tekstu o Józefie Piłsudskim autorstwa Waława Sieroszewskiego. Mimo że tekst zawierał wiele informacji pomocnych do rozwiązania zadania (np. data wydania pierwszego numeru „Robotnika”, przykłady rusyfikacji polskich instytucji, imię panującego wówczas cara), aż 40% gimnazjalistów nie wiedziało, że tekst opisuje wydarzenia, które miały miejsce w zaborze rosyjskim w czasach pomiędzy powstaniem styczniowym a wybuchem I wojny światowej, a 58% nie wiedziało, że w latach 90. XIX wieku Józef Piłsudski był socjalistą i wydawał pismo socjalistyczne (aż 39% uznało go za nacjonalistę). Całe zadanie poprawnie rozwiązało 54% zdających.

Umiarkowanie trudne było zadanie 20. polegające na analizie mapy, na której przedstawiono szlak bojowy I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego. Mimo podania miejsc i dat bitew, aż 23% uczniów wskazało odpowiedź, że mapa przedstawia *walki Legionów Polskich pod wodzą Jana Henryka Dąbrowskiego*, a kolejne 20% – że *walki w okresie insurekcji kościuszkowskiej oraz działania wojenne w czasie powstania listopadowego*. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 57% gimnazjalistów.

Trudne dla uczniów okazało się zadanie 10., które sprawdzało umiejętności analizy tekstu popularnonaukowego i tablicy genealogicznej. Gimnazjaliści, wykorzystując informacje z obu źródeł, mieli za zadanie wskazać poprawny opis polityki wyznaniowej jednego z władców dynastii Tudorów. 47% zdających wskazało prawidłową odpowiedź: z informacji umieszczonych w obu źródłach wynika, że *w okresie panowania syna Henryka VIII Anglia była państwem protestanckim*. Można przypuszczać, że tak duży procent zdających, którzy

udzielili błędnej odpowiedzi, wynika z tego, że gimnazjaliści nie potrafili powiązać informacji umieszczonych w tablicy genealogicznej na temat stopnia pokrewieństwa Tudorów z opisem ich działalności, zawartym w tekście popularnonaukowym. Zadanie 16. zawierało źródło ikonograficzne. Na XIX-wiecznej pocztówce przedstawiony był trójdzielny herb, składający się z białego orła, Pogoni i archanioła Michała oraz dwóch napisów: 1830 i 1863. Udzielenie właściwej odpowiedzi wymagało oceny prawdziwości stwierdzenia, że *na pocztówce przedstawiono daty wybuchu dwóch polskich powstań narodowych oraz że pocztówka propagowała ideę wspólnoty Polaków, Litwinów i Rusinów*. W większości zdający (77%) wiedzieli, kiedy doszło do wybuchu polskich powstań narodowych. Trzydzieści procent gimnazjalistów nie potrafiło prawidłowo zinterpretować znaków umieszczonych na herbie lub nie знаło znaczenia słowa wspólnota. Całe zadanie poprawnie rozwiązało 46% trzecioklasistów.

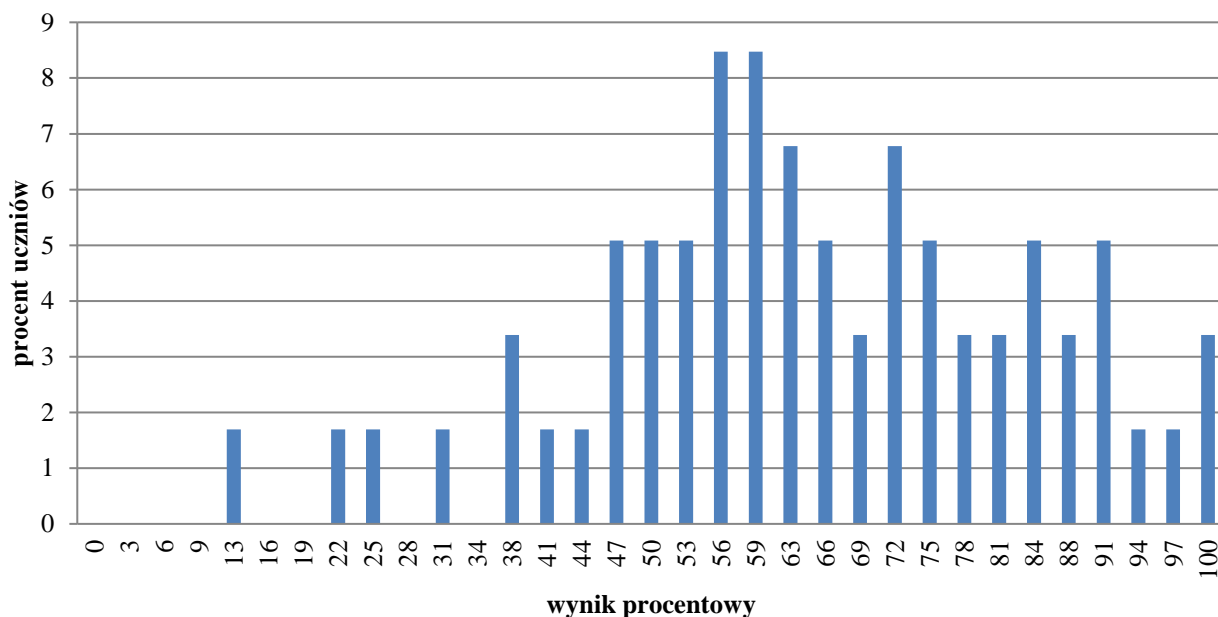
Trudne dla zdających okazały się zadania, które sprawdzały umiejętności chronologii historycznej oraz analizy i interpretacji historycznej. W zadaniu 15. wymagano od uczniów uporządkowania w kolejności chronologicznej powstania trzech bardzo ważnych dokumentów oświeceniowej myśli politycznej końca XVIII wieku: konstytucji Stanów Zjednoczonych, *Konstytucji 3 maja* oraz *Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela*. Aby poprawnie wykonać zadanie, uczniowie musieli przeanalizować tekst, w którym opisano wpływ zapisów jednego dokumentu na powstanie innego. Wszystkie niezbędne informacje potrzebne do prawidłowego odczytania porządku chronologicznego tych dokumentów znajdowały się w tekście. 49% zdających poprawnie rozwiązało to zadanie. W zadaniu 9., sprawdzano umiejętność analizy tekstu i kompetencje z zakresu chronologii historycznej. Uczniowie musieli rozpoznać wydarzenie (odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba) opisane we fragmencie tekstu, a następnie umiejscowić je na taśmie chronologicznej. Zadanie to poprawnie wykonało 48% piszących, wskazując na okres pomiędzy zajęciem Konstantynopola przez Turków a ogłoszeniem 95 tez przez Marcina Lutra. Zdający nie poradzili sobie z prawidłowym wykonaniem tego zadania prawdopodobnie dlatego, że nie potrafili sytuować w czasie najważniejszych wydarzeń z historii powszechnej. W zadaniu 14. uczniowie mieli za zadanie spośród wydarzeń z historii Polski XVI i XVII wieku wybrać wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. Wydarzenie chronologicznie pierwsze – zawarcie unii lubelskiej – wskazało 36% piszących, a chronologicznie ostatnie – zwycięstwo Jana III Sobieskiego pod Wiedniem – 34%. Całe zadanie poprawnie rozwiązało 35% gimnazjalistów. Najtrudniejsze w arkuszu było zadanie 18., które sprawdzało umiejętność analizy tekstu popularnonaukowego o statusie Galicji w ramach monarchii austro-węgierskiej w drugiej połowie XIX wieku. Już w pierwszym zdaniu tekstu opisywane wydarzenia zostały zlokalizowane w czasie, dalej znalazły się informacje o instytucjach władzy, o organizacji wyborów do parlamentu wiedeńskiego, o Polakach na wysokich urządach austriackich itp. Oczekiwanej odpowiedzi, że Galicja miała autonomię w ramach monarchii austro-węgierskiej, udzieliło 30% trzecioklasistów. Przyczyną tak niskiego wyniku może być niedostateczna wiedza uczniów na temat historii Polski XIX wieku. Wśród równie chętnie wybieranych odpowiedzi były odpowiedzi A i C, czyli znaczna część zdających była przekonana o tym, że w drugiej połowie XIX wieku Galicja była suwerennym państwem lub stanowiła część niepodległego państwa polskiego.

Spośród zadań z wiedzy o społeczeństwie wysoki poziom rozwiązania uzyskały dwa zadania 22. i 24. W zadaniu 22. 84% zdających prawidłowo wskazało tekst, w którym opisano zachowanie reprezentujące przykład realizacji obowiązków obywatela Rzeczypospolitej. 82% gimnazjalistów wskazało na samorząd gminny jako organ, który powinien uporać się z awarią gminnego wodociągu (zadanie 24.). Uczniowie poradzili sobie również z przyporządkowaniem podanym artykułom dotyczącym organizacji wyborów do samorządu uczniowskiego właściwych zasad demokratycznych wyborów (zadanie 21.) i wskazaniem poprawnej nazwy podatku, który można rozliczyć przy pomocy zaprezentowanego fragmentu formularza (zadanie 23.). Oba zadania wykonało 63% i 64% uczniów. Tylko zadanie 25. sprawiło egzaminowanym większą trudność. Zaledwie połowa zdających (54%) poprawnie zinterpretowała liczby przedstawione na diagramie i stwierdziła, że największy odsetek wśród Polaków zaangażowanych w działalność dobroczynną stanowią ofiarodawcy.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie (GH-H2-192), został przygotowany na podstawie arkusza GH-H1-192, zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Przy każdym zadaniu umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

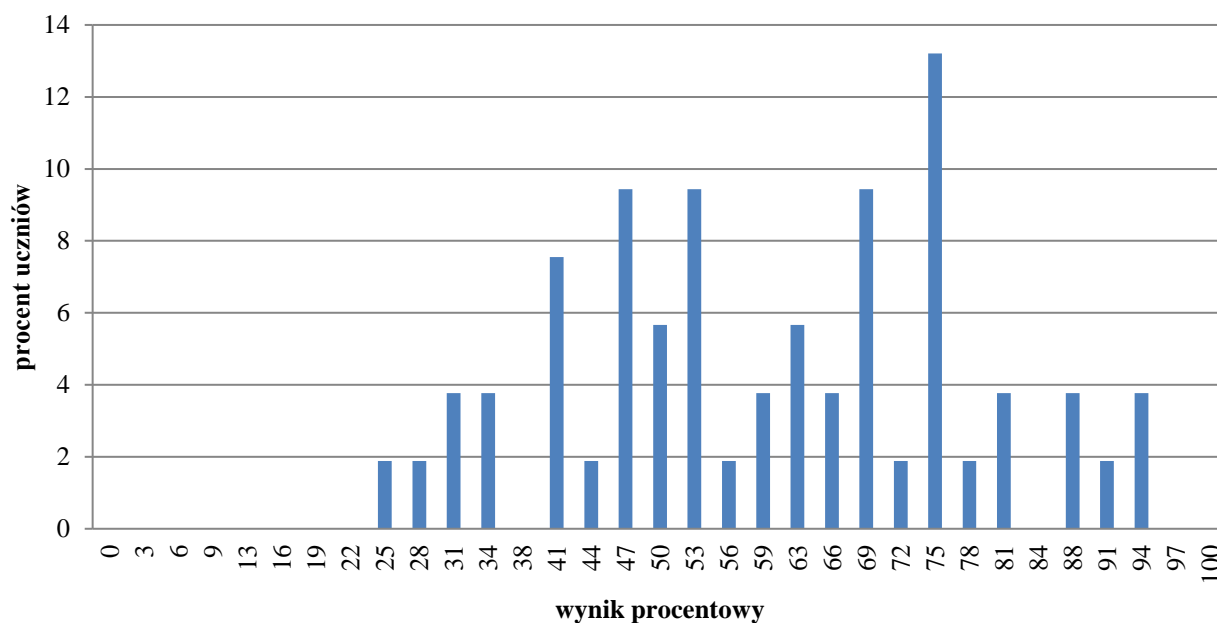
Wykres 14. Rozkład wyników uczniów

Tabela 29. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
59	13	100	63	56	64	20

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie (GH-H4-192, GH-H5-192, GH-H6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza GH-H1-192. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt, uproszczono mapy oraz taśmę chronologiczną, tablicę genealogiczną zastąpiono opisem, powiększono ilustracje, a gdy było to konieczne dodano opis. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusz w brajlu.

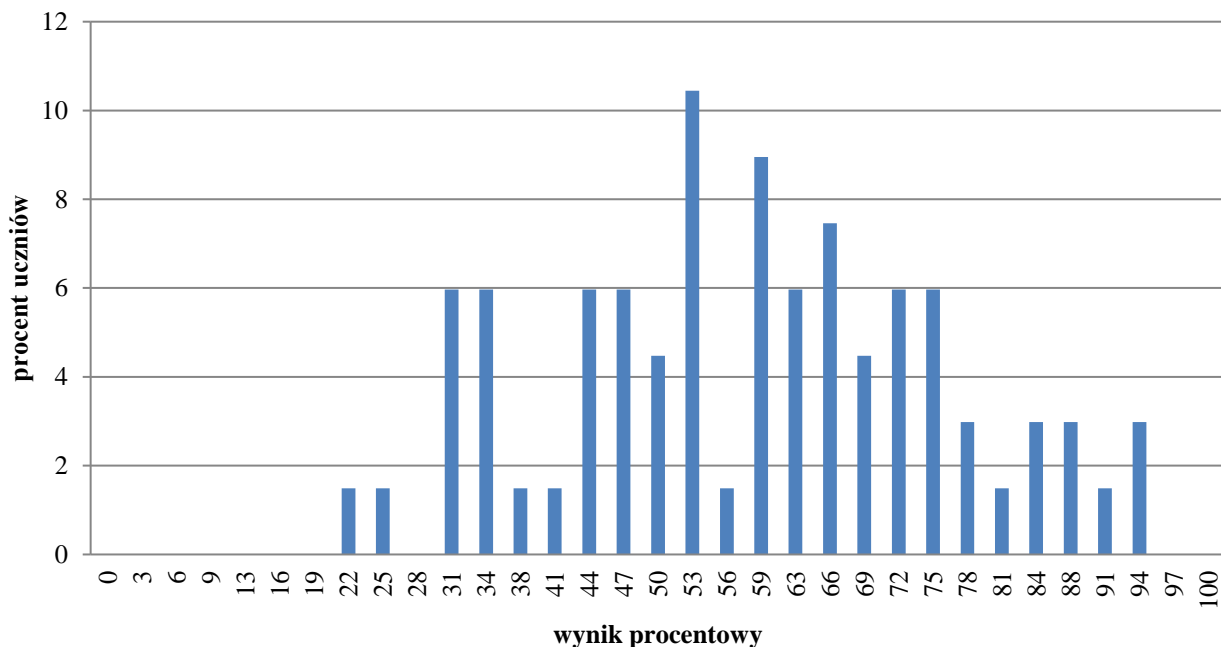
Wykres 15. Rozkład wyników uczniów

Tabela 30. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
53	25	94	59	75	60	18

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i uczniowie niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GH-H7-192, który został przygotowany na podstawie arkusza GH-H1-192. Trzony zadań i polecenia uproszczono, ograniczając je do niezbędnych informacji. W arkuszu skrócono teksty źródłowe, zachowując pierwotną ich treść i znaczenie, a także wyjaśniono trudne słownictwo. Zadania, w miarę możliwości, wzbogacono o dodatkowe materiały ilustracyjne ułatwiające jego wykonanie.

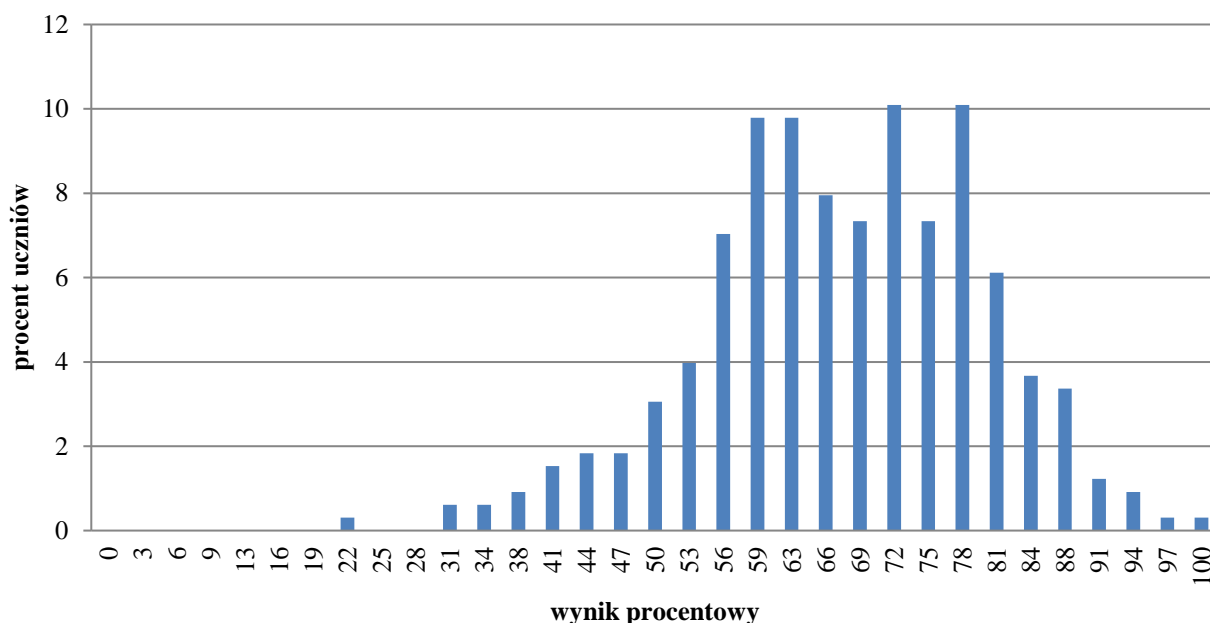
Wykres 16. Rozkład wyników uczniów

Tabela 31. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
68	22	94	59	53	58	18

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GH-H8-192. Arkusz zawierał 20 zadań zamkniętych różnego typu. Podstawę zadań stanowiły teksty źródłowe, m.in.: teksty historyczne, ilustracje, mapa i tablica genealogiczna. Zadania zamieszczone w arkuszu były przyjazne uczniowi w formie i treści, w miarę możliwości odnosiły się do sytuacji życiowych. Teksty były krótkie, miały uproszczone słownictwo. Polecenia były proste, zrozumiałe dla ucznia.

Wykres 17. Rozkład wyników uczniów

Tabela 32. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
327	22	100	69	72	67	13

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania w arkuszu GH-HQ-192, który składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu. Arkusz został dostosowany zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania, w których uproszczono polecenia, umieszczając informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Wyróżniono też informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami oraz powiększono czcionkę. Każde zadanie umieszczono na osobnej stronie.

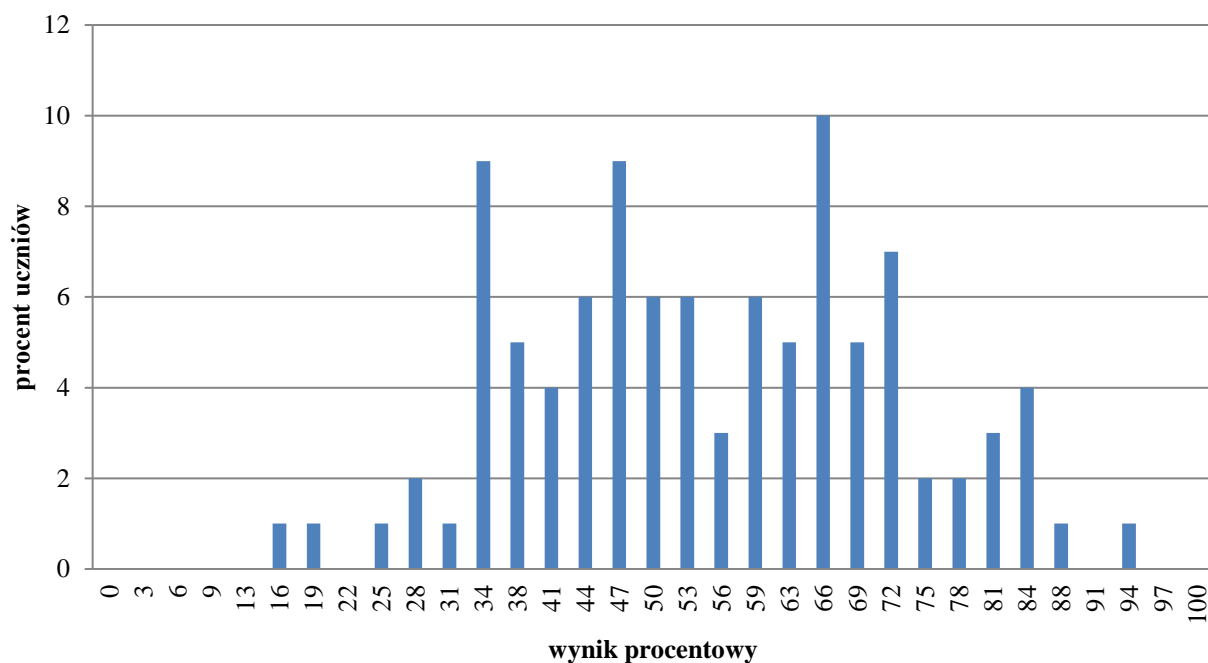
Tabela 33. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
6	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Uczniowie, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy), rozwiązywali zadania w arkuszu GH-HC-192, który składał się z 25 zadań zamkniętych różnego typu. W zadaniach uproszczono polecenia, ograniczając je do niezbędnych informacji oraz dostosowano słownictwo. Zadania, w miarę możliwości, wzbogacono o dodatkowe materiały ilustracyjne ułatwiające jego wykonanie.

Wykres 18. Rozkład wyników uczniów

Tabela 34. Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy) – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
100	16	94	53	66	55	17

II. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA

Matematyka

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-M1-192.

Arkusz zawierał 23 zadania: 20 zamkniętych i 3 otwarte. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. W sześciu zadaniach typu prawda-fałsz należało ocenić prawdziwość podanych zdań. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania. W zadaniach wykorzystano rysunki i wykresy.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		31283
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	25772
	z dysleksją rozwojową	5511
	dziewczeta	15610
	chłopcy	15673
	ze szkół na wsi	15195
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4479
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4418
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	7191
	ze szkół publicznych	29516
	ze szkół niepublicznych	1767

Z egzaminu zwolniono 21 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	59
	słabowidzący i niewidomi	52
	słabosłyszący i niesłyszący	67
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	327
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	6
	o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy ¹ (cudzoziemcy)	100
	Ogółem	611

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148).

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

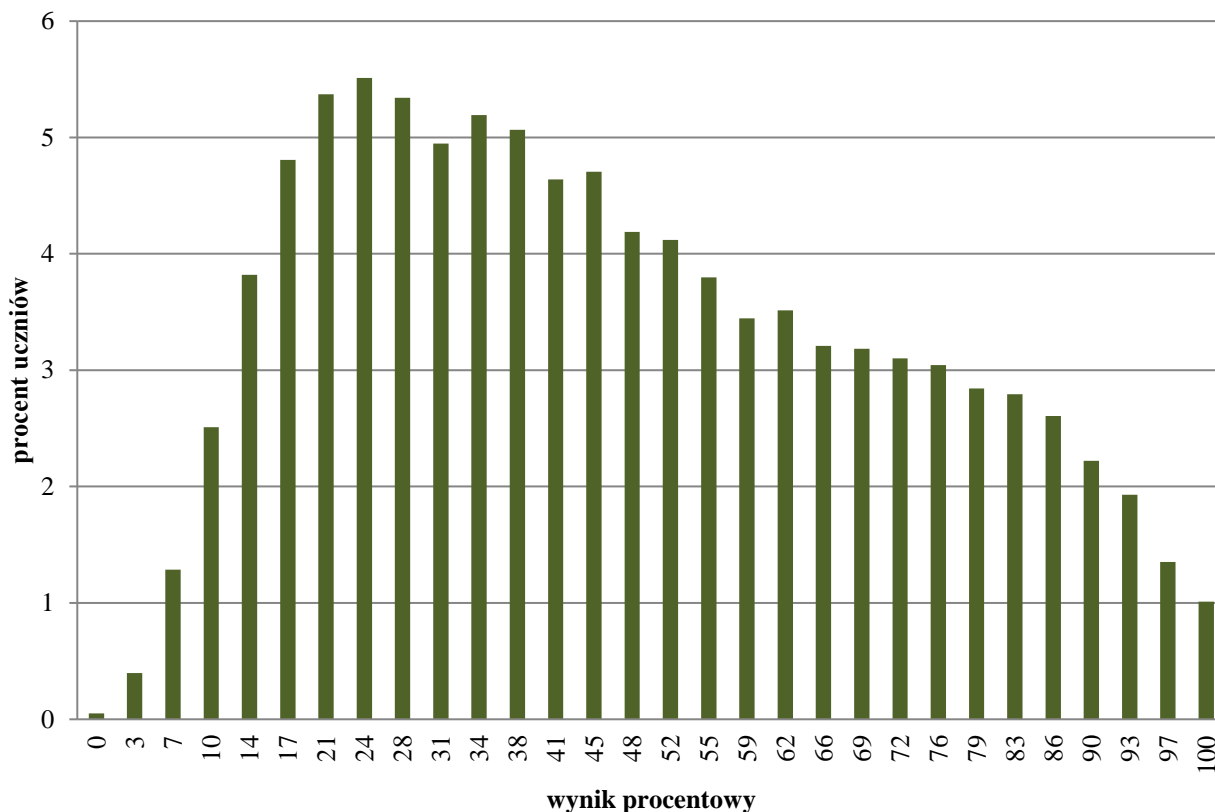
Termin egzaminu		11 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		90 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		732	
Liczba zespołów egzaminatorów		8	
Liczba egzaminatorów		127	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		5	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	1
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	2
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz ust. 1)		125	

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
31283	0	100	45	24	47	24

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Część matematyczno-przyrodnicza – matematyka		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
7	3	
10	6	2
14	11	
17	17	3
21	24	
24	30	4
28	36	
31	42	
34	47	5
38	52	
41	57	
45	62	
48	66	6
52	70	
55	73	
59	76	
62	79	
66	82	7
69	85	
72	87	
76	90	
79	92	8
83	94	
86	96	
90	98	9
93	99	
97	100	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z matematyki uzyskał 76% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 90% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 10% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

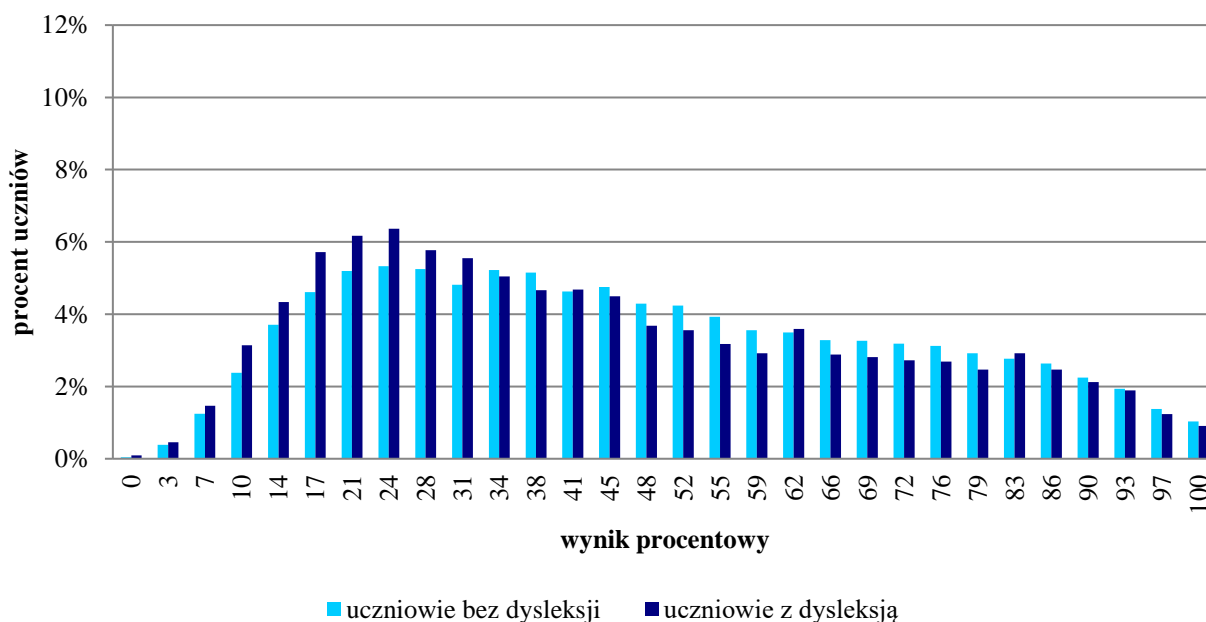
Średnie wyniki szkół⁴ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	11–18
2	19–27
3	28–32
4	33–37
5	38–42
6	43–47
7	48–55
8	56–66
9	67–94

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

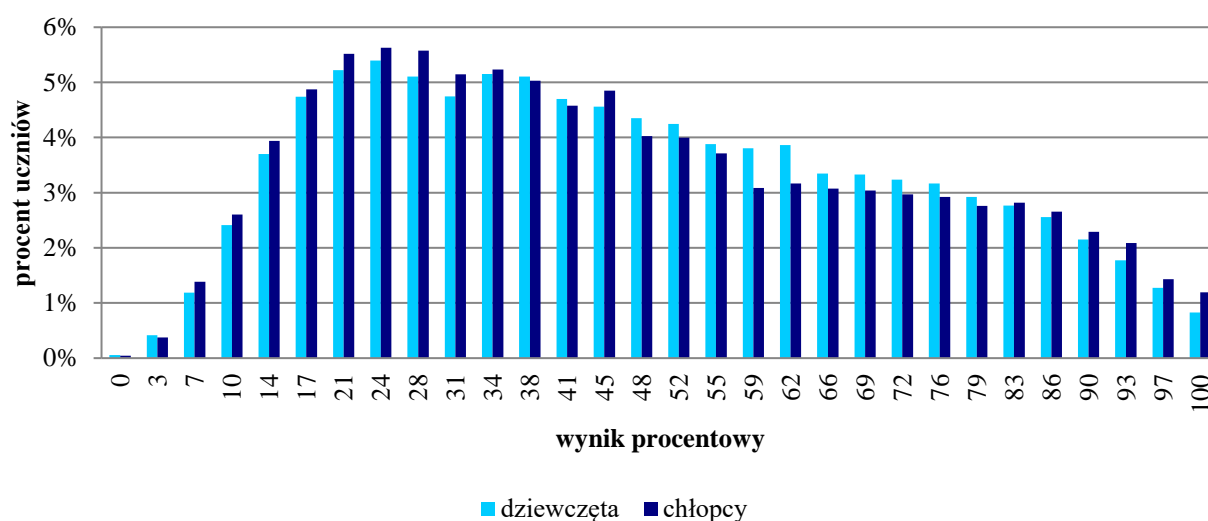
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	25772	0	100	45	24	48	24
Uczniowie z dysleksją rozwojową	5511	0	100	41	24	45	25

⁴ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GM-M1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	15610	0	100	45	24	47	24
Chłopcy	15673	0	100	45	24	47	25

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	15195	0	100	41	21	44	23
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4479	0	100	45	24	47	24
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4418	0	100	41	24	46	24
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	7191	0	100	55	45	55	26

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	29516	0	100	45	24	47	24
Szkoła niepubliczna	1767	3	100	55	62	56	25

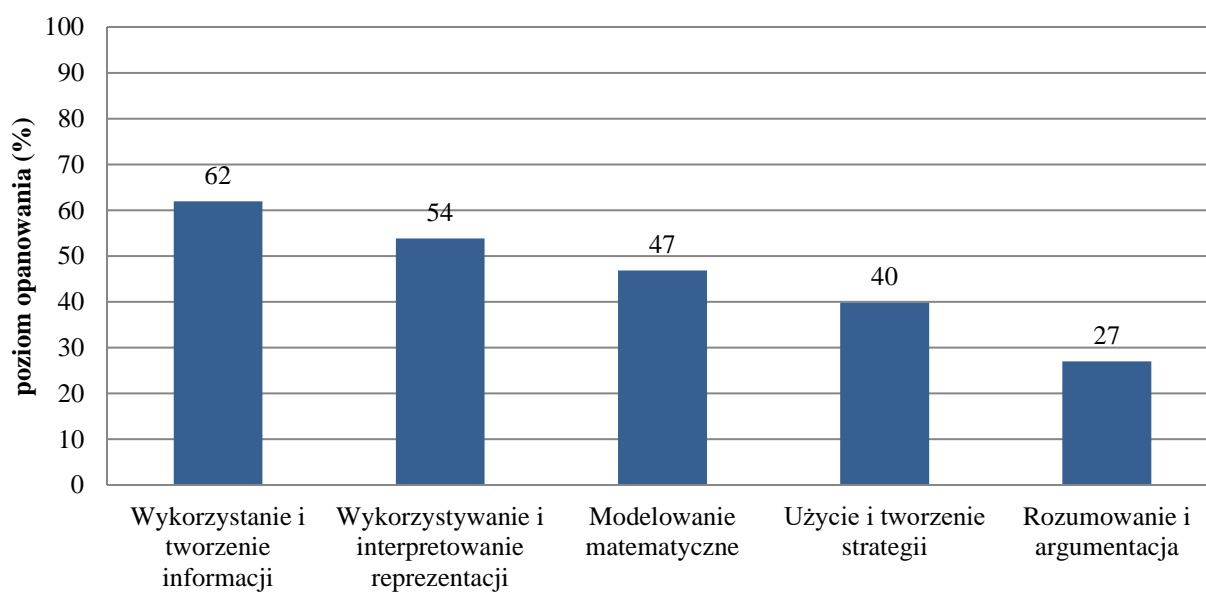
Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania
1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 4) odczytuje i interpretuje informacje przedstawione za pomocą wykresów funkcji (w tym wykresów opisujących zjawiska występujące w przyrodzie, gospodarce, życiu codziennym).	69%
2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 2) dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby wymierne zapisane w postaci ułamków zwykłych lub rozwinięć dziesiętnych skończonych zgodnie z własną strategią obliczeń [...].	51%
3.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	2. Liczby wymierne (dodatnie i niedodatnie). Uczeń: 1) interpretuje liczby wymierne na osi liczbowej. Oblicza odległość między dwiema liczbami na osi liczbowej.	46%
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.).	53%
5.	III. Modelowanie matematyczne.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.).	50%
6.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	7. Równania. Uczeń: 5) sprawdza, czy dana para liczb spełnia układ dwóch równań stopnia pierwszego z dwiema niewiadomymi.	74%
7.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	4. Pierwiastki. Uczeń: 2) wyłącza czynnik przed znak pierwiastka oraz włącza czynnik pod znak pierwiastka.	56%
8.	III. Modelowanie matematyczne.	5. Procenty. Uczeń: 3) oblicza liczbę na podstawie danego jej procentu.	66%
9.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	3. Potęgi. Uczeń: 1) oblicza potęgi liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 7) rozpoznaje liczby naturalne podzielne przez 2, 3, 5, 9, 10, 100.	44%
10.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 4) wyznacza średnią arytmetyczną i medianę zestawu danych.	68%
11.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym [...].	66%
12.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa; 8) korzysta z własności kątów [...] w trapezach.	61%
13.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 5) oblicza wartości funkcji podanych nieskomplikowanym wzorem i zaznacza punkty należące do jej wykresu.	50%
14.	V. Rozumowanie i argumentacja.	5. Procenty. Uczeń: 1) przedstawia część pewnej wielkości jako procent [...] tej wielkości i odwrotnie; 2) oblicza procent danej liczby.	56%
15.	III. Modelowanie matematyczne.	6. Wyrażenia algebraiczne. Uczeń: 1) opisuje za pomocą wyrażeń algebraicznych związki między różnymi wielkościami; 5) mnoży jednomiany, mnoży sumę algebraiczną przez jednomian oraz, w nietrudnych przykładach, mnoży sumy algebraiczne.	65%
16.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa.	63%
17.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	10. Figury płaskie. Uczeń: 6) oblicza pole koła, pierścienia kołowego, wycinka kołowego.	48%

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania
18.	III. Modelowanie matematyczne.	10. Figury płaskie. Uczeń: 13) rozpoznaje wielokąty [...] podobne; 9) oblicza [...] obwody [...] czworokątów.	19%
19.	III. Modelowanie matematyczne.	11. Bryły. Uczeń: 1) rozpoznaje graniastosłupy i ostrosłupy prawidłowe.	60%
20.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni [...] graniastosłupa prostego [...], (także w zadaniach osadzonych w kontekście praktycznym).	30%
21.	V. Rozumowanie i argumentacja.	10. Figury płaskie. Uczeń: 3) korzysta z faktu, że styczna do okręgu jest prostopadła do promienia poprowadzonego do punktu styczności; 21) konstruuje okrąg [...] wpisany w trójkąt.	12%
22.	III. Modelowanie matematyczne.	7. Równania. Uczeń: 7) za pomocą równań lub układów równań opisuje i rozwiązuje zadania osadzone w kontekście praktycznym.	38%
23.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa, walca, stożka, kuli (także w zadaniach osadzonych w kontekście praktycznym).	33%

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Komentarz

Egzamin gimnazjalny w części matematyczno-przyrodniczej z zakresu matematyki badał poziom opanowania umiejętności zapisanych w podstawie programowej z matematyki dla II i III etapu edukacyjnego. Zestaw egzaminacyjny składał się z 23 zadań. Za poprawne rozwiązanie zadań zamkniętych uczniowie uzyskali średnio 51% punktów możliwych do zdobycia, zaś zadań otwartych – 18% punktów. Najliczniejszą grupę stanowiły zadania trudne i umiarkowanie trudne. Dwa zadania okazały się dla zdających bardzo trudne, a tylko jedno – łatwe.

W zestawie zadań najłatwiejsze dla zdających okazały się, podobnie jak w poprzednich latach, zadania odnoszące się do I wymagania ogólnego, czyli wykorzystania i tworzenia informacji. Gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie zadań z tego zakresu średnio 58% punktów możliwych do zdobycia. Zadanie 6., polegające na wskazaniu, który układ dwóch równań stopnia pierwszego z dwiema niewiadomymi spełnia dana para liczb, było zadaniem łatwym. Zadanie to, osadzone w kontekście przedmiotowym, okazało się najłatwiejszym zadaniem w całym zestawie. Za jego rozwiązanie uczniowie uzyskali średnio 71% punktów możliwych do zdobycia. Dwa inne zadania sprawdzające umiejętność wykorzystania i tworzenia informacji: 1. i 11. okazały się umiarkowanie trudne, a 2. i 13. – zadaniami trudnymi.

Zadania 1. i 13. odnosiły się do wykresów funkcji. W zadaniu 1. rozwiązanie polegało na odczytaniu i zinterpretowaniu informacji przedstawionej za pomocą wykresu funkcji opisującej zjawisko występujące w życiu codziennym. W zadaniu 13. informacje potrzebne do jego rozwiązania przedstawiono w układzie współrzędnych. Należało odczytać współrzędne trzech punktów i sprawdzić, które z nich należą do wykresu funkcji zdefiniowanej wzorem. Poziom wykonania tych zadań to odpowiednio 65% i 45%. Za rozwiązanie zadania 2., w którym należało wykonać proste obliczenia na liczbach wymiernych zapisanych w postaci ułamków zwykłych lub rozwinięć dziesiętnych skończonych zgodnie z własną strategią obliczeń, uczniowie uzyskali średnio 48% punktów możliwych do zdobycia. W zadaniu 11. należało zastosować obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązania problemu w kontekście praktycznym: jak sposób ustawienia stolików wpływa na możliwość uzyskania określonej liczby miejsc siedzących. Poziom wykonania tego zadania to 62%.

Wśród zadań sprawdzających wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji zadania 3., 4. i 9. okazały się trudne, natomiast pozostałe – 7., 12. i 16. – były zadaniami umiarkowanie trudnymi. Zdający za rozwiązanie zadań z tego obszaru uzyskali średnio 50% punktów możliwych do zdobycia. W zadaniu 3. należało wykazać się umiejętnością obliczania odległości między dwiema liczbami na osi liczbowej w celu ustalenia długości odcinka (poziom wykonania 43%). Trudniejsze okazało się zadanie 9., z którym poradziło sobie 42% gimnazjalistów. Oznacza to, że mniej niż połowa zdających poradziła sobie z obliczeniem wartości wyrażeń, w których występowała potęga liczby 10 o wykładniku naturalnym i poprawnie wskazała wśród nich liczby podzielne przez 3. W zadaniu 4. umiejętnością zaokrąglania rozwinięć dziesiętnych liczb wymiernych do zadanego rzędu wykazała się blisko połowa gimnazjalistów. Podobną łatwość miało zadanie 7., które sprawdzało umiejętność wyłączania czynnika przed znak pierwiastka lub włączania czynnika pod znak pierwiastka – poziom wykonania 51%. W zadaniu 12., do oceny informacji dotyczącej własności trapezu równoramiennego, należało wykorzystać twierdzenie Pitagorasa i własności kątów w trapezie, a z kolei w zadaniu 16. twierdzenie Pitagorasa posłużyło do ustalenia długości jednej z przyprostokątnych trójkąta prostokątnego w celu obliczenia pola kwadratu zbudowanego na tej przyprostokątnej. Te dwa zadania poprawnie rozwiązało po 57% zdających.

Pięć zadań zamkniętych (5., 8., 15., 18. i 19.) i jedno zadanie otwarte (22.) odnosiły się do III wymagania ogólnego – *Modelowanie matematyczne*. Zdający za rozwiązanie zadań z tego obszaru uzyskali średnio 43% punktów możliwych do zdobycia. Najłatwiejszym dla trzecioklasistów zadaniem okazało się zadanie 8. (poziom wykonania 63%) osadzone w kontekście praktycznym. Poprawne rozwiązanie zadania polegało na obliczeniu ilości wody, którą był wypełniony zbiornik po dolaniu do niego 12 litrów wody. Gimnazjaliści musieli wykazać się umiejętnością obliczania liczby na podstawie danego jej procentu.

Rozwiązując zadanie 15. (poziom wykonania 61%) należało ustalić, jaka część kwadratu została zacieniona, a następnie obliczyć pole tej części kwadratu. Zadanie 19. (poziom wykonania 55%) było najłatwiej-

szym zadaniem z zakresu geometrii przestrzennej. Jego rozwiązanie wymagało określenia liczby wierzchołków graniastostupa i ostrosłupa o takich samych podstawach. Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 5., w którym gimnazjaliści stosowali obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązania problemu praktycznego. Umiejętnością poprawnej oceny obu zdań wykazało się 47% zdających. Najtrudniejszym zadaniem z zakresu modelowania matematycznego, które było zarazem najtrudniejszym zadaniem zamkniętym, okazało się zadanie 18. Aby je rozwiązać należało obliczyć wymiary jednego z dwóch prostokątów i otrzymane w ten sposób dane wykorzystać do oceny zdań dotyczących własności tych figur (poziom wykonania 16%). Nieco mniej niż $\frac{1}{4}$ gimnazjalistów poradziła sobie z poprawną oceną, czy prostokąty przedstawione na rysunku są podobne. Zdecydowanie więcej zdających (65%) poprawnie odniosło się do stwierdzenia dotyczącego różnicy obwodów tych prostokątów. Można zatem przypuszczać, że trudność zadania spowodowana była brakiem znajomości sposobu weryfikowania podobieństwa prostokątów lub umiejętności wykorzystania faktu, że wielokąty są podobne, gdy długości boków jednego z nich są proporcjonalne do długości odpowiednich boków drugiego wielokąta.

W zadaniu 22., które okazało się trudne (poziom wykonania 33%) należało zbudować model matematyczny opisujący praktyczną sytuację i odpowiedzieć na pytanie dotyczące liczebność dwóch klas trzecich. Rozwiązanie zadania wymagało uchwycenia związków między liczbą uczniów w tych klasach a liczbą miejsc na statku wycieczkowym. Przeważały typowe rozwiązania, w których zazwyczaj uczniowie zapisywali związki między wielkościami za pomocą układu dwóch równań pierwszego stopnia z dwiema niewiadomymi (przykład 1.). Zamieszczone poniżej rozwiązanie to przykład pełnej realizacji zadania (ocenione na 3 punkty).

Przykład 1.

$$\begin{array}{l}
 33 - \text{wszystkie miejsca} \\
 x - \text{uczniowie klasy IIIa} \\
 y - \text{uczniowie klasy IIIb} \\
 \left\{ \begin{array}{l} x + \frac{1}{3}y = 33 \quad | \cdot -3 \\ \frac{1}{4}x + y = 33 \end{array} \right. \\
 \left\{ \begin{array}{l} -3x - y = -99 \\ \frac{1}{4}x + y = 33 \end{array} \right. \\
 -2\frac{3}{4}x = -66 \\
 x = 24 - \text{uczniowie klasy IIIa} \\
 \frac{1}{4} \cdot 24 + y = 33 \\
 6 + y = 33 \\
 y = 27 - \text{uczniowie klasy IIIb} \\
 \text{Odp. W klasie IIIa jest 24 uczniów, a w klasie IIIb jest ich 27.}
 \end{array}$$

Pojawiły się również niealgebraiczne rozwiązania tego problemu. Uczniowie, stosując metodę prób i błędów sprawdzali przypadki liczb uczniów w klasach IIIa i IIIb, z których jedna jest wielokrotnością liczby 3 lub wielokrotnością liczby 4 z uwzględnieniem liczb 24 i 27 oraz wskazywali poprawne rozwiązanie (przykład 2.) lub sprawdzali warunki zadania tylko dla pary liczb 24 i 27 (przykład 3.).

Przykład 2.

Łącznie - 33 miejsca na statku

$$\frac{1}{4} 3a + 3b = \frac{1}{3} 3b + 3a$$

liczba osób w klasie 3a musi być podzielna przez 4, a w klasie 3b, przez 3

$$\frac{1}{4} z 32 = 8 \quad \frac{1}{3} z 27 = 9$$

$$\frac{1}{4} 3a = 8 \quad 8 + 27 = 35 - \text{za dużo}$$

$$\frac{1}{4} z 24 = 6 \quad \frac{1}{3} z 27 = 9$$

$$\frac{1}{4} 3a = 6 \quad 6 + 27 = 33 - \text{dobrze}$$

$$\frac{1}{3} z 27 = 9$$

$$\frac{1}{3} 3a = 9 \quad 9 + 24 = 33$$

Odpowiedź: W klasie 3a będzie 24 osoby, a w klasie 3b - 27 osób.

Przykład 3.

Łącznie - 33 miejsca

$$\overline{\text{III}} a + \frac{1}{3} \overline{\text{III}} b \rightarrow 33 \text{ miejsca}$$

$$\overline{\text{III}} b + \frac{1}{4} \overline{\text{III}} a \rightarrow 33 \text{ miejsca}$$

Do zadanie wykonam bez większych obliczeń. (metoda prób i błędów)

$\frac{1}{3} \downarrow \overline{\text{III}} b$ 9 os.
 cała $\overline{\text{III}} a$ 24 os. $\rightarrow 33$ os.

albo

cała $\overline{\text{III}} b$ 27 os.
 $\frac{1}{4} \downarrow \overline{\text{III}} a$ 6 os. $\rightarrow 33$ os.

Odp. Klasa $\overline{\text{III}} a$ liczy 24 uczniów, a klasa $\overline{\text{III}} b$ 27 uczniów.

Rozwiązanie przedstawione w przykładzie 2. ocenione było na 3 punkty, a w przykładzie 3. na 1 punkt.

Część gimnazjalistów, po poprawnym ułożeniu układu równań, nie rozwiązywała go, ale sprawdzała które pary liczb spełniają równania tego układu równań (przykład 4.).

Przykład 4.

miejsca - 33 $a < 33$ $b < 33$

$$\begin{cases} a + \frac{1}{3}b = 33 \\ b + \frac{1}{4}a = 33 \end{cases}$$

$a = 24$
 $b = 27$

$\begin{cases} 24 + 9 = 33 \leftarrow \text{TAK} \\ 27 + 6 = 33 \end{cases}$

$a = 12$
 $b = 21$

~~$\begin{cases} 12 + 9 = 21 \leftarrow \text{NIE} \\ 21 + 3 = 24 \end{cases}$~~

~~$a = 15$
 $b = 18$~~

~~$a = 18$
 $b = 15$~~

sprawdzenie spełnienia równań układu przez parę liczb 24 i 27 oraz 12 i 21

Znaczna grupa zdających, rozwiązując układ równań nie poradziła sobie z poprawnym zastosowaniem metody jego przekształcania i niepoprawnie wyznaczyła niewiadome lub popełniła błędy rachunkowe. Rozwiązanie ucznia prezentowane poniżej jest przykładem najczęściej występującego błędu w układaniu równań, które powinny opisywać relacje między wielkościami podanymi w tym zadaniu.

Przykład 5.

x - liczba uczniów z klasy IIIa y - liczba uczniów z klasy IIIb

$$\begin{cases} x+y=33 \\ x+\frac{1}{3}y=y+\frac{1}{4}x \end{cases} \quad | -\frac{1}{4}x$$

niepoprawnie ułożone równania

$$\begin{cases} x+y=33 \\ \frac{3}{4}x+\frac{1}{3}y=y \end{cases}$$

$$x+\frac{3}{4}x+\frac{1}{3}y=33$$

$$1\frac{3}{4}x+\frac{1}{3}y=33$$

$$\frac{4}{4}x+\frac{1}{3}y=33$$

$$\frac{21}{12}x+\frac{4}{12}y=33 \quad | \cdot 12$$

$$21x+4y=$$

$$\begin{array}{r} 33 \\ -12 \\ \hline 66 \\ \hline 33 \\ \hline 6 \end{array}$$

W zestawie zadań najtrudniejsze dla zdających okazały się zadania odnoszące się do IV i V wymagania ogólnego, czyli odpowiednio użycia i tworzenia strategii oraz rozumowania i argumentacji. Za rozwiązanie zadań z zakresu *Użycie i tworzenie strategii* gimnazjaliści uzyskali średnio 34% punktów możliwych do zdobycia. Umiejętności z tego obszaru wymagań sprawdzane były za pomocą trzech zadań zamkniętych (10., 17. i 20.) oraz jednego zadania otwartego (23.). Spośród zadań zamkniętych z tego zakresu najłatwiejszym dla trzecio-klasistów było zadanie 10. – poziom wykonania 62%. Jego rozwiązanie polegało na obliczeniu średniej arytmetycznej zestawu pięciu liczb podanych w treści zadania, a następnie wybraniu i dopisaniu do tego zestawu jeszcze jednej liczby (z czterech liczb podanych w odpowiedziach), takiej, aby średnia arytmetyczna zestawu zwiększyła się o 1. Trudnym dla gimnazjalistów było zadanie 17. – poziom wykonania 44%. Zadanie to sprawdzało umiejętności z zakresu geometrii płaskiej i wymagało obliczenia pola trójkąta prostokątnego, który był częścią, przedstawionego na rysunku, wycinka kołowego (ćwiartki koła). Aby obliczyć pole tego trójkąta zdający musieli wyznaczyć długości jego przyprostokątnych, czyli długość promienia koła na podstawie pola jego wycinka. W tej grupie zadań najtrudniejszym zadaniem zamkniętym było zadanie 20., które poprawnie rozwiązało 28% gimnazjalistów. Zadanie to badało umiejętności z geometrii przestrzennej i wymagało wyznaczenia długości krawędzi sześcianu o danej objętości, a następnie obliczenia pola powierzchni bryły, która powstała po usunięciu z tego sześcianu (w sposób opisany w zadaniu) kostki sześciennej o krawędzi 1 cm. Najczęściej wybierana błędna odpowiedź to 54 cm², czyli duża grupa gimnazjalistów uznała, że po usunięciu kostki pole powierzchni bryły nie zmienia się. Najtrudniejszym zadaniem z zakresu użycia i tworzenia strategii okazało się zadanie 23. Było to zadanie otwarte zawierające treści z geometrii płaskiej i przestrzennej. Za w pełni poprawne rozwiązanie tego zadania można było otrzymać 4 punkty – średnio uczniowie zdobyli 1 punkt, czyli poziom wykonania zadania był równy 26%. Na zamieszczonym rysunku umieszczono fragment siatki graniastosłupa prawidłowego trójkątnego – jedną podstawę i jedną ścianę boczną. W treści zadania podano pola obu figur: trójkąta i prostokąta. Korzystając z tych danych uczniowie mieli obliczyć objętość graniastosłupa. Pierwszym krokiem koniecznym do rozwiązania problemu było obliczenie długości boku trójkąta równobocznego (krawędzi podstawy graniastosłupa). Kolejne kroki to: obliczenie drugiego boku prostokąta (wysokości graniastosłupa) oraz obliczenie objętości graniastosłupa o danej podstawie i obliczonej wysokości.

W prezentowanym rozwiązaniu ocenionym na 4 punkty uczeń zastosował poprawną strategię, dobierając odpowiednie sposoby obliczenia wielkości potrzebnych do ustalenia objętości graniastoslupa i bezbłędnie wykonał obliczenia (przykład 6.).

Przykład 6.

$P_D = 24\sqrt{3}$
 $P_\Delta = 16\sqrt{3}$
 $16\sqrt{3} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$
 $64\sqrt{3} = a^2\sqrt{3}$
 $64 = a^2$
 $a = 8$
 $a \cdot b = 24\sqrt{3}$
 $8 \cdot b = 24\sqrt{3}$
 $b = 3\sqrt{3}$
 $V = P_\Delta \cdot b \quad V = 16\sqrt{3} \cdot 3\sqrt{3} = 48 \cdot 3 = 120 + 24 = 144$
 Odp. Objętość tego graniastoslupa wynosi 144 cm^3

Najczęstszą przyczyną niepowodzenia w tym zadaniu była nieznajomość wzoru na obliczanie pola trójkąta równobocznego, z którego należało skorzystać przy wyznaczaniu boku trójkąta. Uczniowie ponadto często stosowali niepoprawne wzory na obliczanie objętości graniastoslupa i popełniali błędy rachunkowe podczas wykonywania obliczeń. Ilustrują to poniższe przykłady.

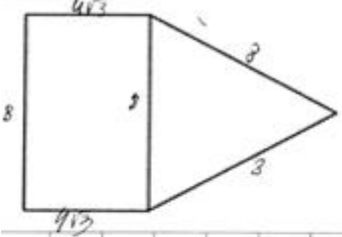
Przykład 7.

$V = P_p \cdot h$
 $16\sqrt{3} = \frac{a\sqrt{3}}{4}$
 $64\sqrt{3} = a\sqrt{3} \quad / : \sqrt{3}$
 $64 = a$
 $P_\Delta = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$
 $P_\Delta = \frac{a\sqrt{3}}{4}$
 błędny wzór na pole trójkąta równobocznego

Rozwiązanie przytoczone jako przykład 7. i podobne do niego oceniane były na 0 punktów.

Część zdających zastosowała niepoprawny sposób obliczenia wysokości graniastosłupa, czyli długości drugiego boku prostokąta (przykład 8.).

Przykład 8.

$$V = P_p \cdot H$$

$$P_p = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$\frac{a^2\sqrt{3}}{4} = 16\sqrt{3} \quad | :\sqrt{3} \quad \frac{a^2}{4} = 16 \quad | \cdot 4$$

$$a^2 = 64 \quad a = \sqrt{64} \quad a = 8$$

$$P_p = a \cdot b \quad a = 8 \quad 24\sqrt{3} = 8 \cdot b \quad | :8 \quad 3\sqrt{3}$$

$$8 \cdot 8 = 16 \quad 24\sqrt{3} - 16 = 8\sqrt{3} \quad 8\sqrt{3} : 2 = 4\sqrt{3}$$

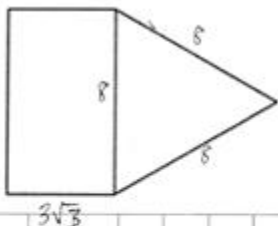
$$V = 16\sqrt{3} \cdot 4\sqrt{3} = 64 \text{ cm}^3$$

błędny sposób obliczenia wysokości graniastosłupa

Taki przykład i podobne do niego oceniane były na 1 punkt.

Pojawiły się rozwiązania, w których uczniowie zastosowali błędny sposób obliczenia objętości graniastosłupa.

Przykład 9.

$$P_A = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$P_B = 24\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$24\sqrt{3} : 8 = 3\sqrt{3}$$

$$\frac{a^2\sqrt{3}}{4} = 16\sqrt{3} \quad | \cdot 4$$

$$a^2\sqrt{3} = 64\sqrt{3} \quad | :\sqrt{3}$$

$$a = \sqrt{64} = 8$$

$$V = P_p \cdot H$$

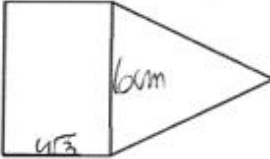
$$V = 16\sqrt{3} \cdot 8 = 128\sqrt{3} \text{ cm}^3$$

błędny sposób obliczenia objętości graniastosłupa

Taki przykład i podobne do niego oceniane były na 2 punkty.

Część zdających nie poradziła sobie z poprawnym wykonaniem obliczeń (przykłady 10., 11. i 12.).

Przykład 10.

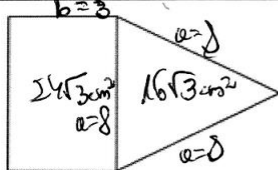
$P_p = 16\sqrt{3}$
 ~~$16\sqrt{3} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4} \quad | \cdot 4$~~
 $64\sqrt{3} = a^2\sqrt{3} \quad | : \sqrt{3}$
 $64 = a^2$
 $a = 8$

błąd rachunkowy przy obliczaniu boku trójkąta równobocz-

Długość boku prostokąta ma 6cm a wysokość $4\sqrt{3}$ cm
 wysokość boku to wysokość trójkąta $4\sqrt{3}$ cm = h
 stosujemy wzór na diện tích $V = P_p \cdot h$
 $V = 16\sqrt{3} \cdot 4\sqrt{3}$ cm
 $V = 64 \cdot 3$ cm
 $V = 192$ cm³

W rozwiązaniu przedstawionym jako przykład 10. gimnazjalista zastosował prawidłową strategię rozwiązania zadania, czyli wszystkie metody i wzory były poprawne, ale popełnił błąd rachunkowy przy obliczaniu długości boku trójkąta równobocznego (krawędzi podstawy graniastosłupa).

Przykład 11.

$16\sqrt{3} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4} \quad | \cdot 4$
 $64\sqrt{3} = a^2\sqrt{3} \quad | : \sqrt{3}$
 $64 = a^2 \quad | \cdot \sqrt{}$
 $a = 8$ cm

$P_{s_b} = a \cdot b$
 $24\sqrt{3} = 8 \cdot b \quad | : 8$
 $b = 3$ cm
 $b = H$

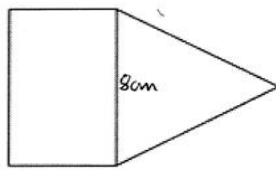
błąd rachunkowy przy obliczaniu wysokości graniastosłupa

$V = P_p \cdot H$
 $V = 16\sqrt{3} \cdot 3$ cm³
 $V = 48\sqrt{3}$ cm³

odp. Objętość tego graniastosłupa wynosi $48\sqrt{3}$ cm³

W przedstawionym przykładzie 11. gimnazjalista doprowadził rozwiązanie do końca i wszystkie zastosowane wzory były poprawne, ale popełnił błąd rachunkowy przy dzieleniu liczby $24:\sqrt{3}$ przez 8.

Przykład 12.

Dane:
 $P_p = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$
 $P_{\Delta} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$
 $16\sqrt{3} \text{ cm}^2 = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$
 $16 = \frac{a^2}{4}$
 $a^2 = 16 \cdot 4$
 $a^2 = 64$
 $a = \sqrt{64}$
 $a = 8$

Szukane:
 $V = ?$

$$P_p = a \cdot b$$

$$24\sqrt{3} \text{ cm}^2 = 8 \text{ cm} \cdot b$$

$$b = \frac{24\sqrt{3} \text{ cm}^2}{8 \text{ cm}}$$

$$b = 3\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$24 : 8 = 3$$

$$V = P_p \cdot b$$

$$V = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2 \cdot 3\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$V = 48\sqrt{3} \text{ cm}^3$$

błąd rachunkowy przy obliczaniu objętości graniastoslupa

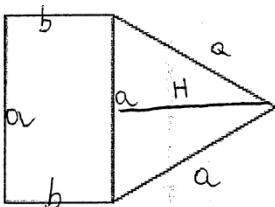
Odp: Objętość graniastoslupa wynosi $48\sqrt{3} \text{ cm}^3$.

W przykładzie 12. gimnazjalista zastosował prawidłową strategię rozwiązania zadania, ale popełnił błąd rachunkowy w mnożeniu pola podstawy przez wysokość graniastoslupa.

Rozwiązania przedstawione jako przykłady 10., 11. i 12. i podobne do nich zawierające błąd/błędy rachunkowe oceniane były na 3 punkty.

Zdarzały się również rozwiązania zadania oparte na błędnym merytorycznie założeniu, że podstawą graniastoslupa jest prostokąt, a ściany boczne to trójkąty równoboczne (przykład 13.).

Przykład 13.

$$P_{\Delta} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

$$\frac{a^2\sqrt{3}}{4} = \frac{16\sqrt{3}}{4} \quad | \cdot 4$$

$$P_{\Delta} = \frac{16\sqrt{3}}{4}$$

$$a^2\sqrt{3} = 16\sqrt{3} \quad | \sqrt{\quad}$$

$$a = 4$$

$$V = 144 \text{ cm}^3$$

$$P_{\square} = a \cdot b$$

$$a \cdot b = 24\sqrt{3}$$

$$P_{\square} = 24\sqrt{3}$$

$$4 \cdot b = 24\sqrt{3} \quad | : 4$$

$$b = 6\sqrt{3}$$

$$V = P_p \cdot H = a \cdot b \cdot H = 4 \cdot 6\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3} = 24\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3} = 48\sqrt{3} \cdot 3 = 48\sqrt{9} = 48 \cdot 3 = 144$$

$$H = \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{4\sqrt{3}}{2} = 2\sqrt{3}$$

Odp. Objętość tego graniastoslupa wynosi 144 cm^3

W prezentowanym rozwiązaniu w obliczeniach objętości graniastoslupa gimnazjalista podstawiał za pole podstawy iloczyn niepoprawnie obliczonych długości boków ściany bocznej, a za wysokość graniastoslupa niepoprawnie obliczoną wysokość podstawy tego graniastoslupa, otrzymując przypadkową zbieżność liczb: wyniku swoich obliczeń i wartości oczekiwanej jako objętość zadanego graniastoslupa. Takie rozwiązanie i podobne do niego oceniane było na 0 punktów.

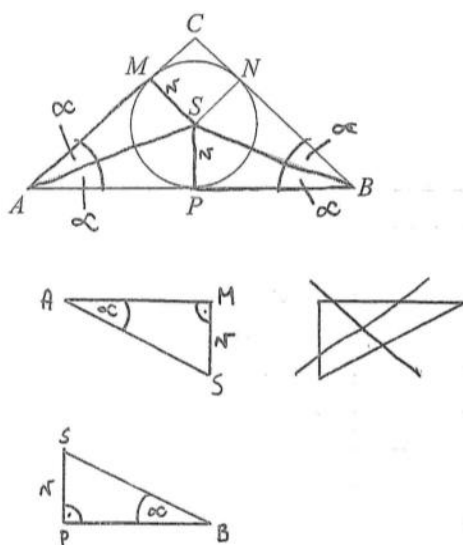
Do V wymagania ogólnego, czyli rozumowania i argumentacji odnosiły się dwa zadania, w tym jedno zamknięte (14.) i jedno otwarte (21.). Za rozwiązanie zadań z tego obszaru uczniowie zdobyli 24% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie 14. było dla uczniów umiarkowanie trudne – poziom wykonania 52%. Zadanie dotyczyło obliczeń procentowych, a w szczególności przedstawienia części pewnej wielkości jako procentu tej wielkości i odwrotnie oraz obliczenia procentu danej liczby. Zadaniem uczniów było wybranie odpowiedzi TAK albo NIE i wskazanie właściwego uzasadnienia spośród trzech zaproponowanych.

Bardzo trudnym zadaniem z geometrii płaskiej, które sprawdzało umiejętność z zakresu rozumowania i argumentacji, było zadanie 21. (poziom wykonania 10%). Rozwiązanie tego zadania polegało na uzasadnieniu tezy, że dwa wskazane trójkąty, które należą do wnętrza trójkąta równoramiennego, są przystające. W tym celu uczniowie musieli odwołać się do własności trójkąta równoramiennego i okręgu wpisanego w trójkąt. Autorzy przedstawionych poniżej prac w różny sposób odnieśli się do problemu sformułowanego w tezie. Przeprowadzone poprawnie uzasadnienia na ogół opierały się na fakcie, że kąt między boki trójkąta a promieniem okręgu poprowadzonym do punktu styczności jest prosty i wykorzystaniu własności dwusiecznej kąta (przykłady 14. i 15.).

Pojawiały się również rozwiązania, w których gimnazjaliści uzasadniali przystawanie trójkątów prostokątnych, nie korzystając z faktu, że są one prostokątne. Wykorzystywali wówczas jedną z cech przystawania dowolnych trójkątów (przykład 16.)

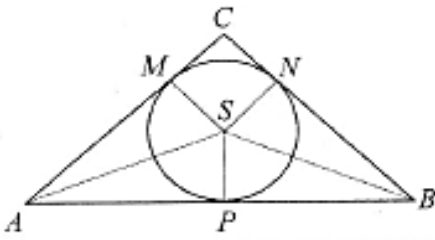
Rozwiązania prezentowane jako przykład 14., 15. i 16. oceniane były na 2 punkty.

Przykład 14.

odp. Trójkąty ASM i PBS są przystające, ponieważ ich odpowiednie przyprostokątne: $|SM|$ i $|PS|$ stanowią promień okręgu o środku S , stąd mamy to o tym, że ich długości są takie same.
Kolejnym dowodem na to jest fakt, że trójkąt jest równoramienny (kąty przy wierzchołku A i B są takie same).
Odcinki poprowadzone od środka S do wierzchołków A i B są dwusiecznymi z tych kątów, czyli dzielą je na dwa równe kąty (tak jak przedstawiam na rysunku poniżej).

Przykład 15.

Odcinki $|MS|$ i $|SP|$ są promieniami okręgu, więc mają taką samą długość.

Odcinki $|MS|$ i $|SP|$ tworzą z bokami trójkąta kąt prosty, ~~z bokami trójkąta tworzą kąt prosty~~

Odcinki $|AS|$ i $|BS|$ to dwusieczne kątów, które w trójkącie równobocznym są takie same, więc te odcinki mają taką samą długość.

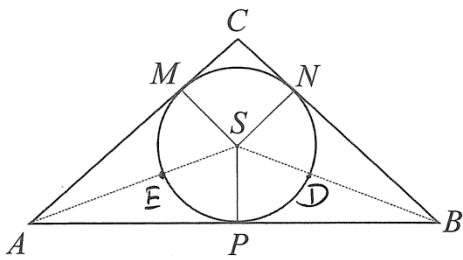
$$|MS| = |SP|$$

~~$$|AS| = |BS|$$~~

~~$$\frac{1}{2}|AB| = |MA|$$~~

} z tego wynika, że są przystające

Przykład 16.

$|AS|$ jak i $|BS|$ są odcinkami dwusiecznych kątów tego trójkąta, a kąty te mają tyle samo stopni, gdyż jest to trójkąt równoboczny, więc są równej długości.

$|MS| = |PS|$ ponieważ promień koła jest taki sam

$|MA| = |BP|$ ponieważ dwie poprowadzone

boki trójkątów prostokątnych AMS i PBS , są jednakowe

więc więc ten trzeci też taki musi być.

W przypadku zadań na uzasadnienie o sukcesie bądź porażce zdającego decyduje sposób argumentowania postawionej tezy. Znaczna grupa gimnazjalistów na ogół nie miała kłopotów ze wskazaniem odpowiednich par równych boków lub kątów trójkątów, których przystawanie należało uzasadnić. W swoich rozwiązaniach ograniczali się jednak do stwierdzenia, że odpowiednie odcinki czy kąty w trójkątach są równe i uznawali, że stanowi to uzasadnienie postawionej tezy lub przedstawiali niepełne uzasadnienie.

Można sądzić, że w pewnym stopniu wynikało to z braku rozumienia znaczenia użytego w poleceniu słowa *uzasadnij*, które wymaga wyjaśniania faktów matematycznych przytaczanych jako argument. Za rozwiązania prezentowane w przykładach: 17., 18. i 19. oraz podobne do nich gimnazjaliści otrzymywali 0 punktów.

Przykład 17.

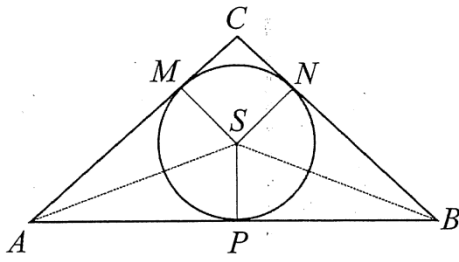
~~Zgodnie z zasadą BBB stwierdzę, że odcinki trójkątów są przystające~~
~~odcinki 2 boków trójk.~~

$|MS| = r$
 $|PS| = r$
 $|AS| = a$
 $|SB| = a$
 $|PB| = \sqrt{a^2 - r^2}$
 $|MA| = \sqrt{a^2 - r^2}$

stwierdzenie równości odpowiednich boków trójkątów AMS i PBS

Odp. Trójkątów są przystające z zasady BBB

Przykład 18.

1) Mają takie same boki:

a) $|MS| = |SP|$

b) $|AS| = |BS|$

c) $|PB| = |AM|$

2) Mają takie same kąty:

a) $\sphericalangle SPB = \sphericalangle SMA$

b) $\sphericalangle MAS = \sphericalangle PBS$

c) $\sphericalangle PSB = \sphericalangle MSA$

stwierdzenie równości odpowiednich boków i kątów trójkątów AMS i PBS

3) Kąty odpowiadają odpowiadającym bokom:

a) $\sphericalangle SPB$ między bokami $|SP|$ i $|PB|$

↓

$\sphericalangle SMA$ między bokami $|SM|$ i $|AM|$

c) $\sphericalangle PSB$ między bokami $|SP|$ i $|SB|$

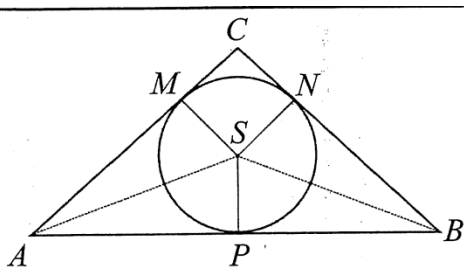
↓

b) $\sphericalangle MAS$ między bokami $|AM|$ i $|AS|$

$\sphericalangle MSA$ między bokami $|MS|$ i $|AS|$

↓

$\sphericalangle PBS$ między bokami $|PB|$ i $|SB|$

r - promień koła o środku S

$$|SP| = r$$

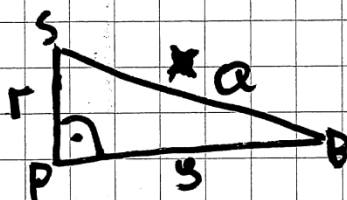
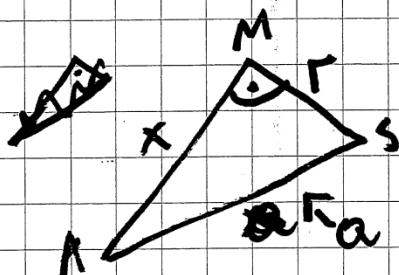
$$|SM| = r$$

$$|SP| = |SM|$$

Trójkąt jest równoramienny, więc $|AS| = |BS|$

~~$|AP| = |BP|$~~ $|AM| = ?$ $|PB| = ?$

brak uzasadnienia równości boków AS i BS

$$x^2 + r^2 = a^2$$

$$r^2 + y^2 = a^2$$

$$x^2 + r^2 = r^2 + y^2$$

$$x = y$$

Odp: $|SM| = |SP|$ są przystające
 $|SA| = |SB|$
 $|AM| = |PB|$ są równe

Część gimnazjalistów prawdopodobnie pomyliła cechy przystawania z cechami podobieństwa trójkątów. Do takiego przypuszczenia skłania fakt, że zdający niejednokrotnie wskazywali lub uzasadniali, że miary kątów trójkąta AMS są równe miarom odpowiednich kątów trójkąta BPS i na tej podstawie formułowali wniosek (przykład 20.). Takie rozwiązanie i podobne do niego oceniane były na 1 punkt.

Przykład 20.

~~Adwini z p. 10 po 90s~~

$\angle \alpha = 90^\circ$
 $\angle \beta = 90^\circ$

$\gamma = \delta$ bo Δ równoramienny

Kąt jest podzielony na pół, a więc

$\frac{1}{2} \gamma = \frac{1}{2} \delta$ co oznacza, że kąty PSB i ASM będą musiały być takie same

$\beta = \alpha$
 $\frac{1}{2} \gamma = \frac{1}{2} \delta$

PSB = ASM

uzasadnianie równości odpowiednich kątów w trójkątach AMS i PBS

Błąd, który często popełniali uczniowie, polegał na uzasadnianiu przystawania trójkątów dla konkretnych miar kątów trójkątów. Gimnazjaliści, rozwiązując w ten sposób zadanie, rozpatrywali tylko szczególny przypadek, który nie mógł być podstawą do uogólnienia czyli uzasadnienia tezy. W takich przypadkach nierzadko przyjmowali założenie, że zadany trójkąt równoramienny jest prostokątny (przykład 21.).

Przykład 21.

$P_{\Delta ASM} = P_{\Delta PBS}$

$90^\circ + 60^\circ + 60^\circ = 210^\circ$
 $360^\circ - 210^\circ = 150^\circ$
 $150^\circ : 2 = 75^\circ$

przyjęcie konkretnych wartości dla kątów trójkąta ABC; niepoprawne zależności

ΔASM i ΔPBS są trójkątami przystającymi, ponieważ stykają się przy wspólnym punkcie - S, oraz wszystkie miary kątów trójkąta są sobie równe.

poprawny zapis miar kątów

Rozwiązanie przytoczone jako przykład 21. i podobne do niego oceniane były na 0 punktów.

Wnioski

Średni wynik procentowy uzyskany przez gimnazjalistów na egzaminie z matematyki pozwala stwierdzić, w jakim stopniu uczniowie opanowali sprawdzane tymi zadaniami wiadomości i umiejętności.

Analiza poziomów wykonania zadań z poszczególnych działów matematyki wskazuje, że podobnie jak w latach poprzednich zadania tematycznie związane z arytmetyką są na ogół dla uczniów łatwiejsze niż zadania odnoszące się do geometrii.

Poziom wykonania zadań 2., 3., 4., 5. i 11., w których należało wykazać się umiejętnością stosowania obliczeń na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście zarówno przedmiotowym jak i praktycznym, wahał się od 43% do 62%, przy czym najtrudniejsze w tej grupie zadanie 3. osadzone było w kontekście teoretycznym.

Obliczenia procentowe badane dwoma zadaniami zamkniętymi 8. i 14. okazały się umiarkowanie trudne. Warto zauważyć, że zadanie 8. osadzone w kontekście praktycznym było łatwiejsze niż zadanie 14. umieszczone w kontekście przedmiotowym. Podobnie było w przypadku zadań odnoszących się do wykresów funkcji: zadanie 1. (kontekst praktyczny) było łatwiejsze niż zadanie 13. (kontekst teoretyczny).

Zadanie zamknięte 6., którym badano umiejętność sprawdzania, czy dana para liczb spełnia układ dwóch równań stopnia pierwszego z dwiema niewiadomymi i zadanie otwarte 22., gdzie za pomocą równania lub układu równań należało opisać i rozwiązać problem osadzony w kontekście praktycznym, uzyskały bardzo zróżnicowane poziomy wykonania. W tym przypadku o trudności zadania nie zdecydował kontekst a złożoność zadania i umiejętność samodzielnego formułowania odpowiedzi przez zdających.

Wśród zadań odnoszących się do zagadnień z geometrii płaskiej (12., 16., 17., 18. i 21.) najtrudniejsze okazały się: zadanie zamknięte 18. (poziom wykonania 16%) i zadanie otwarte 21. (poziom wykonania 10%), których rozwiązanie opierało się na umiejętności rozpoznawania wielokątów przystających lub podobnych. Okazało się, że zadanie 21. było dla uczniów najtrudniejsze. Warto zauważyć, że tworzenie samodzielnej wypowiedzi w tym zadaniu wymagało opanowania wielu umiejętności złożonych, takich jak rozumowanie, argumentowanie i wnioskowanie. Na podstawie prac uczniów można stwierdzić, że poziom opanowania umiejętności pisanie wypowiedzi argumentacyjnej okazał się niezadowolający.

Dwa z trzech zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności z zakresu geometrii przestrzennej (20. i 23.) okazały się trudne, a jedno (19.) umiarkowanie trudne. Wszystkie trzy zadania osadzone były w kontekście przedmiotowym. Okazało się, że uczniowie nie najlepiej radzą sobie z rozwiązywaniem problemów wymagających wyobraźni przestrzennej.

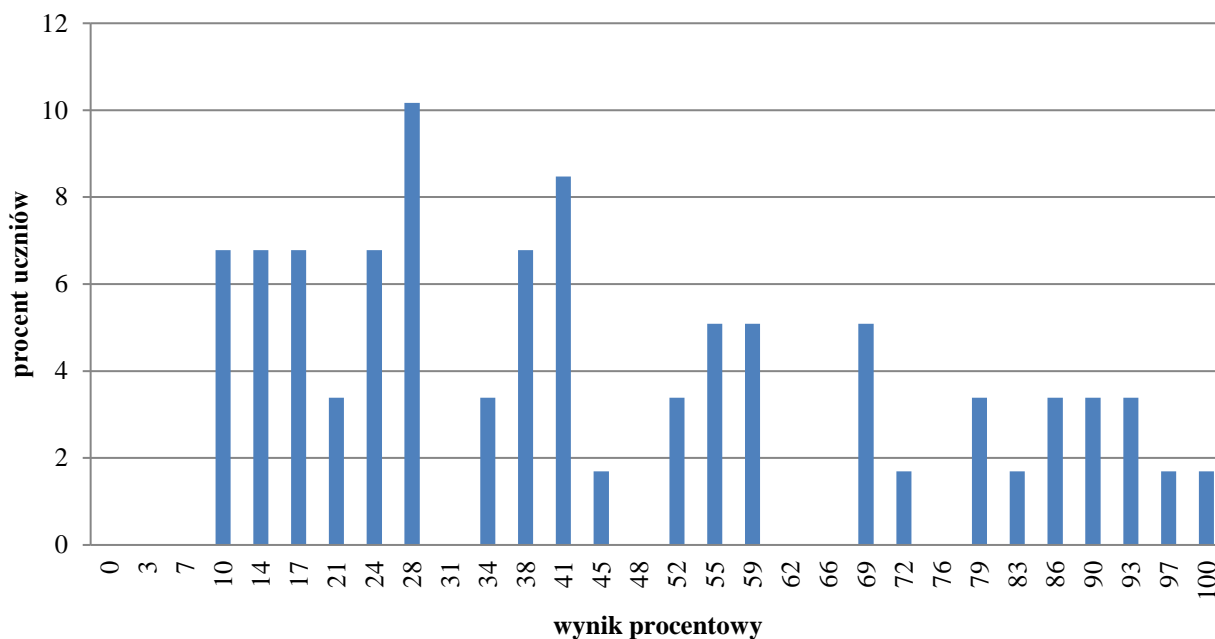
E-ocenie egzaminu gimnazjalnego z zakresu matematyki

Rozwiązania zadań otwartych z egzaminu gimnazjalnego z matematyki zostały ocenione z wykorzystaniem elektronicznego systemu oceniania (tzw. e-ocenie). Za pomocą tego systemu sprawdzano również rozwiązania zadań uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Egzaminatorzy, korzystając ze specjalnego oprogramowania (scoris®Assessor), ocenili na ekranach komputerów poprawność ponad miliona zeskanowanych rozwiązań zadań. W sesji e-ocenie wzięło udział 1251 egzaminatorów z całego kraju. Przed przystąpieniem do oceniania prac każdy egzaminator uczestniczył w szkoleniu dotyczącym zasad oceniania rozwiązań zadań. Praca egzaminatorów była na bieżąco monitorowana przez przewodniczących zespołów egzaminatorów oraz koordynatorów oceniania poszczególnych zadań.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu matematyki (GM-M2-192) został przygotowany na podstawie arkusza standardowego GM-M1-192, zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali arkusze dostosowane pod względem graficznym: dodano i powiększono rysunki, wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach, zastosowano – jednolity w całym arkuszu – pionowy układ odpowiedzi. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

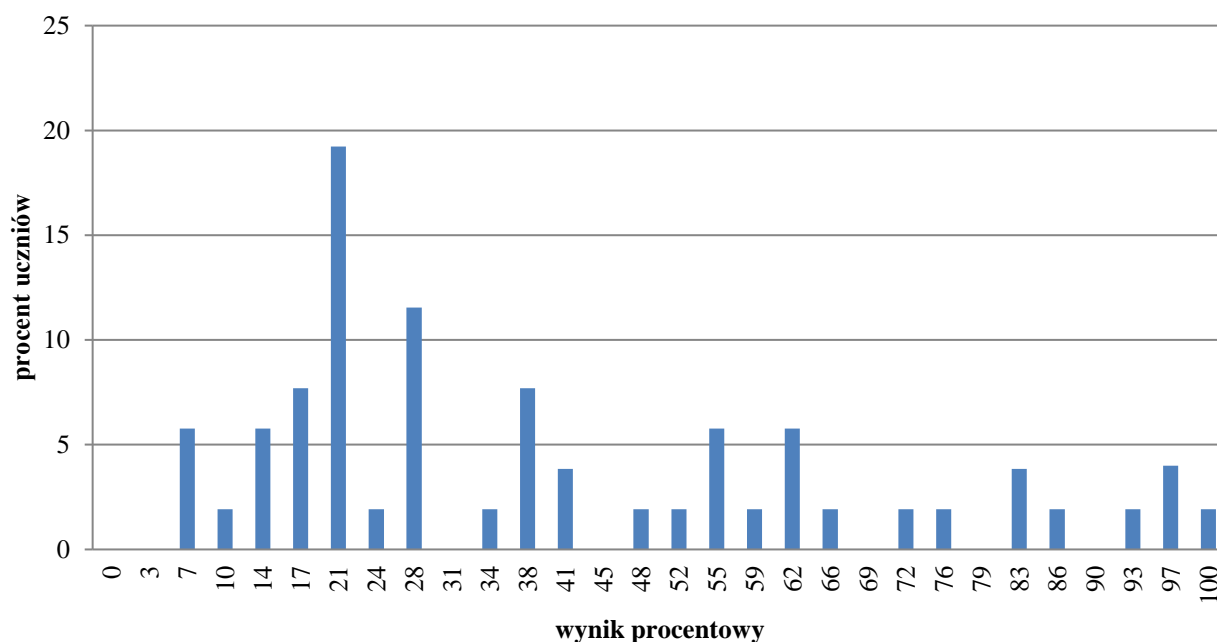
Tabela 12. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
59	10	100	38	28	45	27

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu matematyki (GM-M4-192, GM-M5-192, GM-M6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza GM-M1-192. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki (odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt), uproszczono i powiększono formy graficzne. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusz w brajlu.

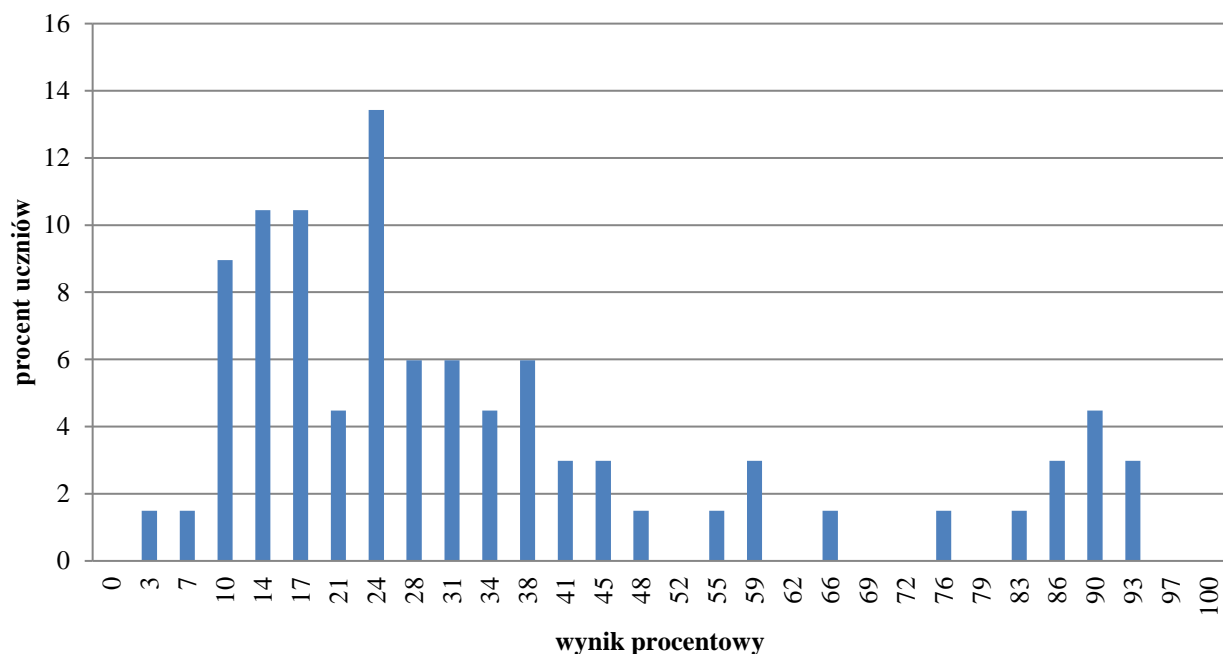
Wykres 6. Rozkład wyników uczniów

Tabela 13. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
52	7	100	28	21	38	25

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i uczniowie niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-M7-192, który został przygotowany na podstawie arkusza GM-M1-192. Arkusz egzaminacyjny składał się z 23 zadań: 20 zamkniętych i 3 otwartych. Trzono zadań i polecenia uproszczono, ograniczając je do niezbędnych informacji oraz dostosowano słownictwo. W miarę możliwości przeredagowano treści zadań, wykorzystując znany uczniowi kontekst praktyczny lub dodając rysunki.

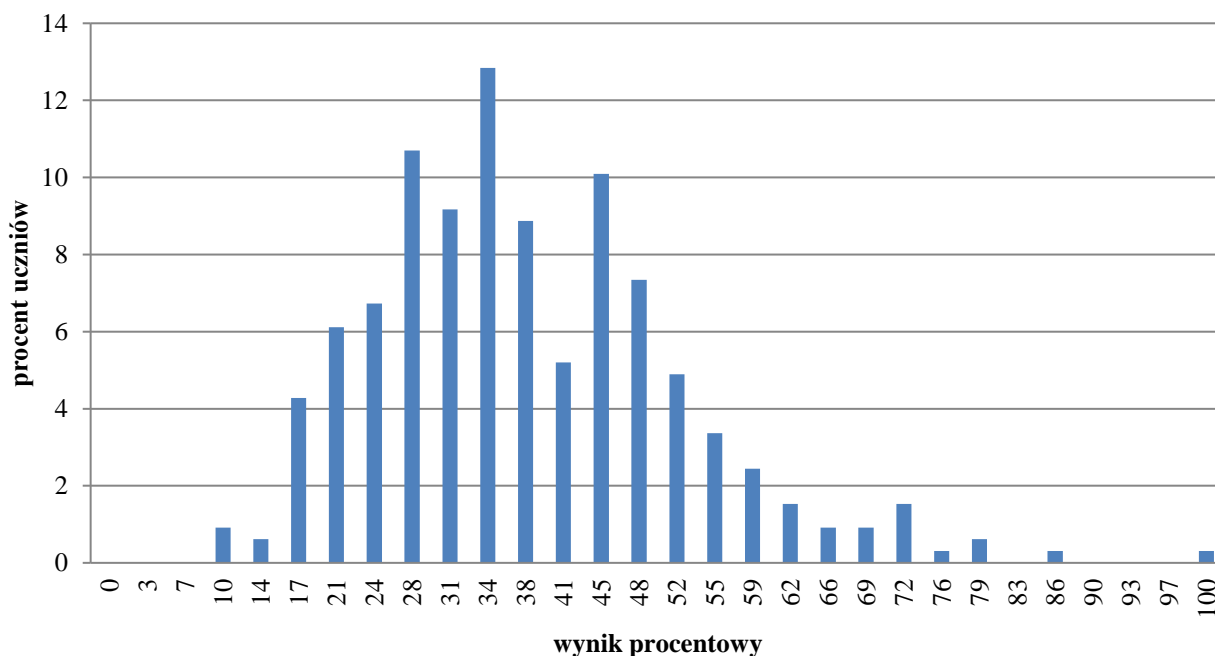
Wykres 7. Rozkład wyników uczniów

Tabela 14. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
67	3	93	24	24	34	25

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-M8-192. Arkusz egzaminacyjny zawierał 20 zadań: 17 zamkniętych i 3 otwarte, które wymagały od uczniów samodzielnego sformułowania rozwiązania. Treści wielu zadań odnosiły się do sytuacji życiowych bliskich uczniowi. W zadaniach wykorzystano rysunki, które ułatwiały udzielenie poprawnych odpowiedzi.

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
327	10	100	34	34	38	14

Wyniki dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-MQ-192. Arkusz egzaminacyjny zawierał 20 zadań: 17 zamkniętych i 3 otwarte, które wymagały od uczniów samodzielnego sformułowania rozwiązania. Arkusz został dostosowany zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali arkusze dostosowane pod względem graficznym: zróżnicowano wielkość czcionki Arial 14 pkt, Arial 16 pkt, każde zadanie umieszczono na osobnej stronie, wyróżniono informację o numerze zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach, dodano i powiększono rysunki, zastosowano – jednolity w całym arkuszu – pionowy układ odpowiedzi. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Treści wielu zadań odnosiły się do sytuacji życiowych bliskich uczniowi.

W zadaniach wykorzystano rysunki, które ułatwiały udzielenie poprawnych odpowiedzi.

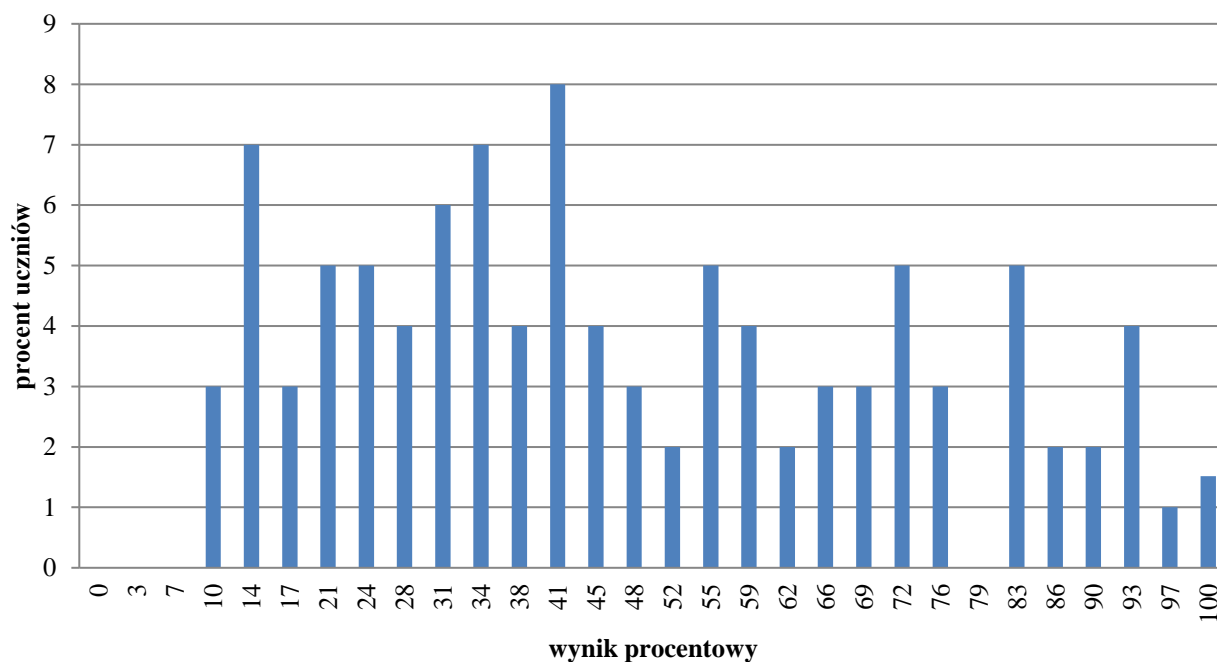
Tabela 16. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
6	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Uczniowie, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy), rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-MC-192. Arkusz ten składał się z 23 zadań: 20 zamkniętych oraz 3 otwartych i był dostosowany do potrzeb zdających, którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu. Trzono zadań i polecenia zapisano prostym językiem, ograniczając je do niezbędnych informacji. Treści zadań nawiązywały do sytuacji praktycznych, a dodatkowo większość z nich zilustrowano różnymi formami graficznymi.

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów

Tabela 17. Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy) – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
100	10	97	41	41	47	24

Przedmioty przyrodnicze

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-P1-192.

Arkusz egzaminacyjny zawierał 24 zadania zamknięte z biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez zadania różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda-fałsz, na dobieranie.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 18. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		31286
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	25773
	z dysleksją rozwojową	5513
	dziewczęta	15611
	chłopcy	15675
	ze szkół na wsi	15197
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4479
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4419
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	7191
	ze szkół publicznych	29519
	ze szkół niepublicznych	1767

Z egzaminu zwolniono 48 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 19. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	59
	słabowidzący i niewidomi	52
	słabosłyszący i niesłyszący	67
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	327
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	6
	o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy ¹ (cudzoziemcy)	100
	Ogółem	611

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148).

3. Przebieg egzaminu

Tabela 20. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

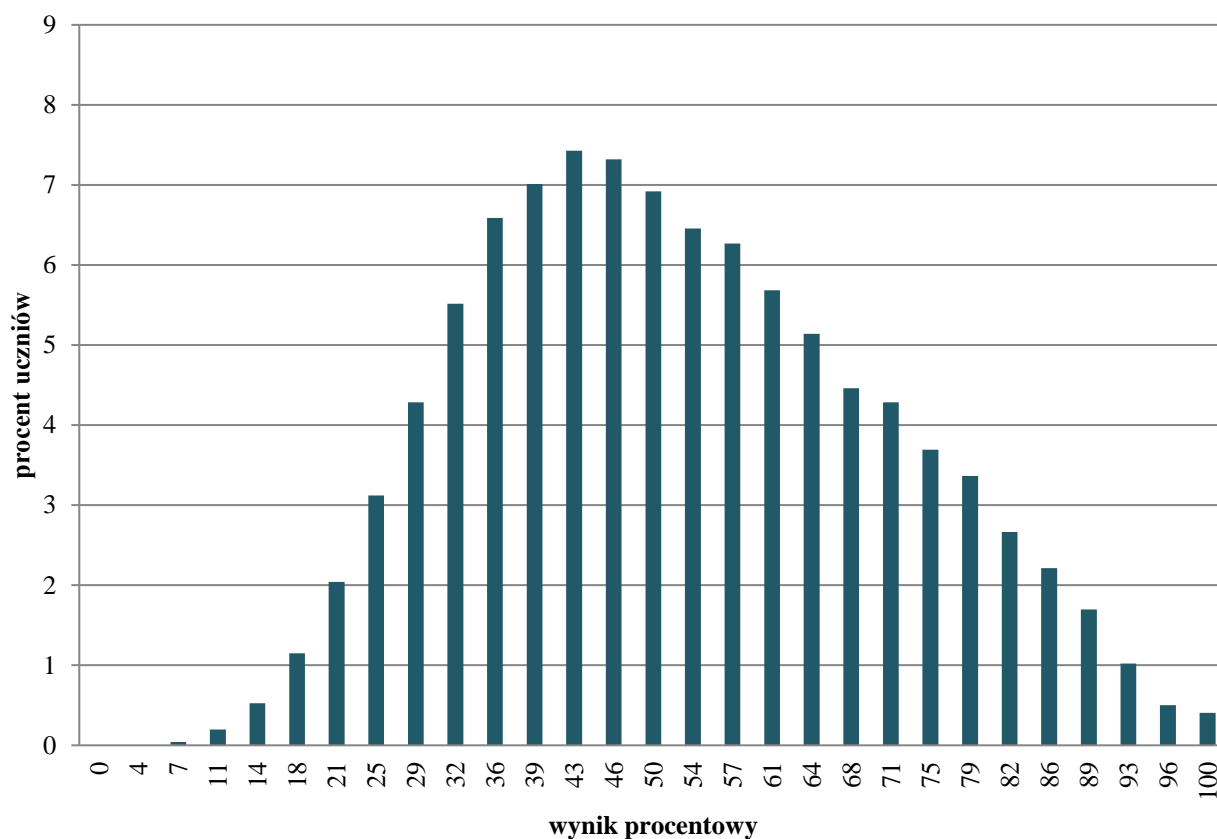
Termin egzaminu		11 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		732	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		8	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	1
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		2
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz ust. 1)		74	

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów

Tabela 21. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
31286	4	100	50	43	52	19

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 22. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Część matematyczno-przyrodnicza – przedmioty przyrodnicze		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
4	1	
7	1	
11	1	
14	1	
18	3	
21	6	2
25	10	
29	15	3
32	22	
36	29	4
39	37	
43	45	5
46	52	
50	59	
54	65	6
57	71	
61	76	
64	81	7
68	85	
71	89	
75	92	8
79	94	
82	96	
86	98	9
89	99	
93	100	
96	100	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z przedmiotów przyrodniczych uzyskał 75% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 92% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 8% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

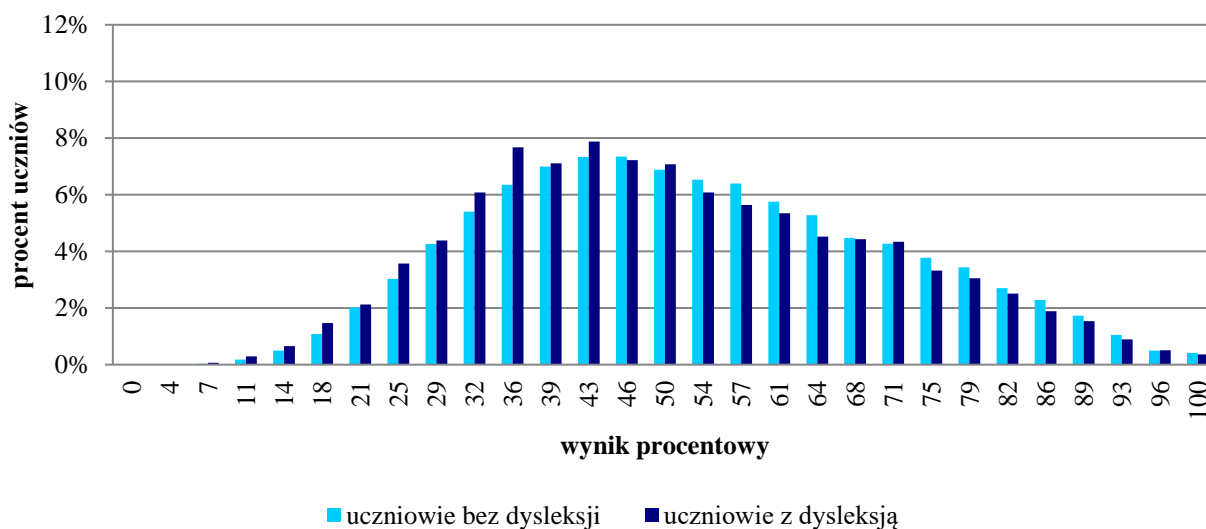
Średnie wyniki szkół⁴ na skali staninowej

Tabela 22. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	22–31
2	32–38
3	39–42
4	43–45
5	46–49
6	50–52
7	53–57
8	58–67
9	68–92

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

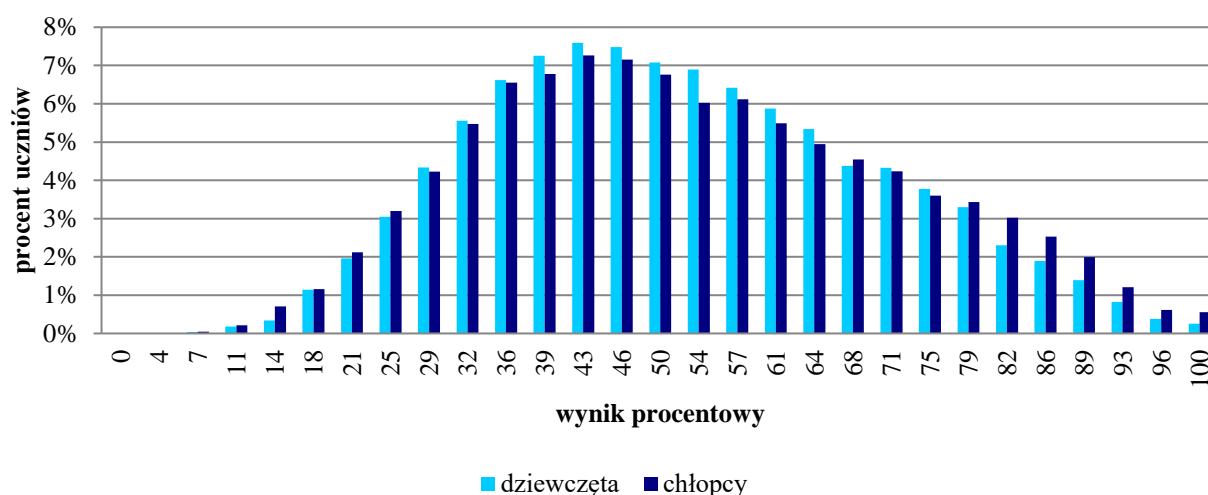
Wykres 10. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 24. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	25773	4	100	50	46	53	19
Uczniowie z dysleksją rozwojową	5513	7	100	50	43	51	19

⁴ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GM-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 11. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 25. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	15611	7	100	50	43	52	18
Chłopcy	15675	4	100	50	43	53	19

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 26. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	15197	7	100	46	43	50	17
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4479	7	100	50	46	51	18
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4419	4	100	50	43	52	18
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	7191	7	100	57	57	59	20

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 27. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	29519	7	100	50	43	52	18
Szkoła niepubliczna	1767	4	100	61	54	59	20

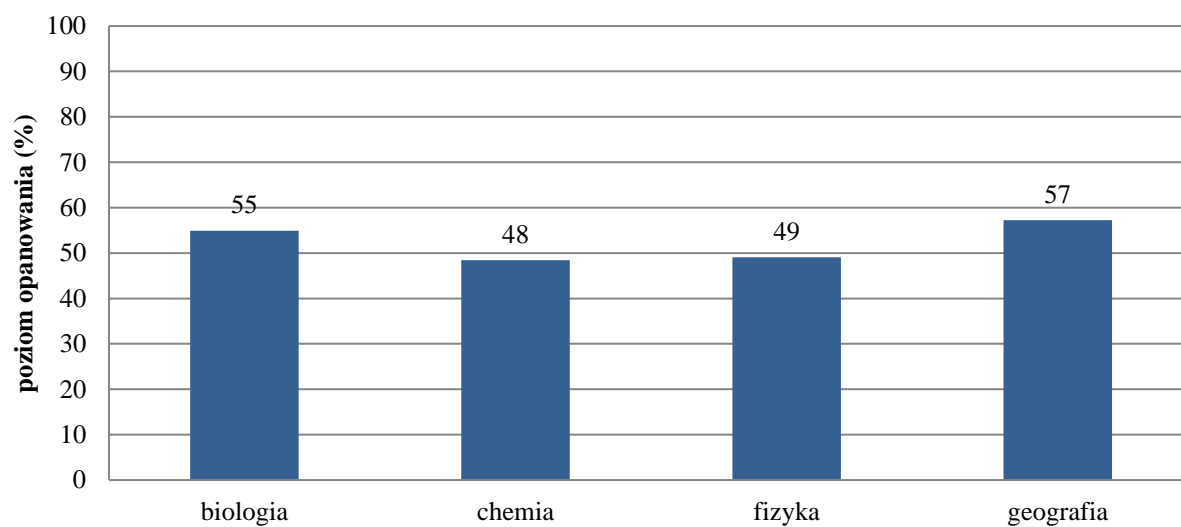
Poziom wykonania zadań

Tabela 28. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania
1.	II. Znajomość metodyki badań biologicznych.	Zalecane doświadczenia i obserwacje. Uczeń: 1) planuje i przeprowadza doświadczenie: e) sprawdzające obecność skrobi w produktach spożywczych.	78%
2.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	IV. Ekologia. Uczeń: 8) wskazuje żywe i nieożywione elementy ekosystemu; wykazuje, że są one powiązane różnymi zależnościami; 9) opisuje zależności pokarmowe [...] w ekosystemie, rozróżnia [...] destruentów oraz przedstawia ich rolę w obiegu materii i przepływie energii przez ekosystem.	54%
3.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	VI. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka. 5. Układ krążenia. Uczeń: 3) przedstawia rolę głównych składników krwi ([...] płytki krwi [...]) [...]. 6. Układ odpornościowy. Uczeń: 1) opisuje funkcje elementów układu odpornościowego ([...] limfocyty T, limfocyty B [...]).	58%
4.	III. Poszukiwanie, wykorzystanie i tworzenie informacji.	VI. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka. 5. Układ krążenia. Uczeń: 2) przedstawia krążenie krwi w obiegu płucnym i ustrojowym; 1) opisuje [...] funkcje narządów układu krwionośnego [...].	54%
5.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	VIII. Genetyka. Uczeń: 8) podaje ogólną definicję mutacji oraz wymienia przyczyny ich wystąpienia (mutacje [...] wywołane przez czynniki mutagenne) [...].	50%
6.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	IX. Ewolucja. Uczeń: 1) wyjaśnia pojęcie ewolucji organizmów i przedstawia źródła wiedzy o jej przebiegu; 2) wyjaśnia na odpowiednich przykładach, na czym polega dobór naturalny [...].	37%
7.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	2. Wewnętrzna budowa materii. Uczeń: 4) wyjaśnia związek pomiędzy podobieństwem właściwości pierwiastków zapisanych w tej samej grupie układu okresowego a budową atomów i liczbą elektronów walencyjnych; 12) definiuje pojęcie wartościowości [...]; odczytuje z układu okresowego wartościowość maksymalną dla pierwiastków grup: [...] 14., 15., 16. [...] (względem tlenu [...]); 14) ustala dla prostych związków dwupierwiastkowych, na przykładzie tlenków: [...] wzór sumaryczny na podstawie wartościowości.	41%
8.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	3. Reakcje chemiczne. Uczeń: 4) [...] dokonuje prostych obliczeń związanych z zastosowaniem prawa stałości składu [...].	33%
9.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	7. Sole. Uczeń: 1) wykonuje doświadczenie i wyjaśnia przebieg reakcji zobojętniania (np. $\text{HCl} + \text{NaOH}$); 4) pisze równania reakcji otrzymywania soli (reakcje: kwas + wodorotlenek metalu [...]); 5) wyjaśnia pojęcie reakcji strąceniowej; [...] pisze odpowiednie równania reakcji w sposób cząsteczkowy i jonowy [...].	37%
10.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji. II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	5. Woda i roztwory wodne. Uczeń: 6) prowadzi obliczenia z wykorzystaniem pojęć: stężenie procentowe, masa substancji [...] masa roztworu [...].	63%

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania
11.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	8. Węgiel i jego związki z wodorem. Uczeń: 6) podaje wzory ogólne szeregów homologicznych alkenów [...].	74%
12.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	9. Pochodne węglowodorów. Substancje chemiczne o znaczeniu biologicznym. Uczeń: 9) opisuje właściwości długołańcuchowych kwasów karboksylowych [...].	49%
13.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników. III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw izależności fizycznych.	1. Ruch prostoliniowy i siły. Uczeń: 1) posługuje się pojęciem prędkości do opisu ruchu; przelicza jednostki prędkości.	41%
14.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw izależności fizycznych. I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązywania prostych zadań obliczeniowych.	1. Ruch prostoliniowy i siły. Uczeń: 4) opisuje zachowanie się ciał na podstawie pierwszej zasady dynamiki Newtona; 9) posługuje się pojęciem siły ciężkości; 11) wyjaśnia zasadę działania [...] bloku nieruchomego [...].	46%
15.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników. IV. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych).	4. Elektryczność. Uczeń: 1) opisuje sposoby elektryzowania ciał przez tarcie [...]; 2) opisuje jakościowo oddziaływanie ładunków jednoimiennych i różnoimiennych.	72%
16.	IV. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularno-naukowych).	8. Wymagania przekrojowe. Uczeń: 3) szacuje rząd wielkości spodziewanego wyniku i ocenia na tej podstawie wartości obliczanych wielkości fizycznych.	44%
17.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	8. Wymagania przekrojowe. Uczeń: 6) odczytuje dane z tabeli [...]. 9. Wymagania doświadczalne. Uczeń: 1) wyznacza gęstość substancji, z jakiej wykonano przedmiot w kształcie prostopadłościanu [...].	61%
18.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw izależności fizycznych.	4. Elektryczność. Uczeń: 7) posługuje się pojęciem natężenia prądu elektrycznego; 12) buduje proste obwody elektryczne [...].	33%
19.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	1. Mapa – umiejętności czytania, interpretacji i posługiwania się mapą. Uczeń: 1) wykazuje znaczenie skali mapy w przedstawianiu różnych informacji geograficznych na mapie; posługuje się skalą mapy do obliczenia odległości w terenie; 3) posługuje się w terenie planem, mapą topograficzną [...].	56%
20.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	5. Ludność Polski. Uczeń: 2) odczytuje z różnych źródeł informacji (m.in. [...] piramidy płci i wieku) dane dotyczące: liczby ludności Polski [...] struktury płci, średniej długości życia w Polsce [...].	55%
21.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	3. Wybrane zagadnienia geografii fizycznej. Uczeń: 1) charakteryzuje wpływ głównych czynników klimatotwórczych na klimat.	75%
22.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	10. Wybrane regiony świata. Relacje: człowiek – przyroda – gospodarka. Uczeń: 5) wykazuje związek pomiędzy rytmem upraw i „kulturą ryżu” a cechami klimatu monsunowego w Azji Południowo-Wschodniej.	51%
23.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	10. Wybrane regiony świata. Relacje: człowiek – przyroda – gospodarka. Uczeń: 15) przedstawia cechy [...] środowiska geograficznego Antarktyki i Arktyki [...].	45%
24.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	9. Europa. Relacje przyroda – człowiek – gospodarka. Uczeń: 1) wykazuje się znajomością podziału politycznego Europy.	63%

Średnie wyniki uczniów z podziałem na przedmioty

Wykres 12. Średnie wyniki uczniów z podziałem na przedmioty

Komentarz

Zadania z zakresu przedmiotów przyrodniczych sprawdzały znajomość zagadnień dotyczących biologii, chemii, fizyki i geografii. Szczegółowy wykaz umiejętności podano w tabeli 29. Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadań to 49%.

Zadania z biologii

Z biologii sprawdzano umiejętności z zakresu trzech wymagań ogólnych: *Znajomość metodyki badań biologicznych, Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych oraz Poszukiwanie, wykorzystanie i tworzenie informacji*. Treści zadań obejmowały zagadnienia związane z przeprowadzaniem doświadczeń i obserwacji, ekologią, budową i funkcjonowaniem organizmu człowieka, genetyką oraz ewolucją. Poziom wykonania zadań wahał się od 35% do 75%.

Łatwe dla uczniów okazało się zadanie 1. dotyczące przeprowadzania doświadczenia sprawdzającego obecność skrobi w produktach spożywczych. 75% zdających wybrało prawidłową odpowiedź. Korzystając z informacji zawartych w tekście, na rysunku oraz w tabeli, uczniowie sprawnie określali cel doświadczenia oraz bez trudu interpretowali wynik doświadczenia we wskazanym w zadaniu zestawie.

W grupie zadań umiarkowanie trudnych znalazły się zadania: 2., 3. oraz 4.2. Zadanie 2. sprawdzało umiejętności z ekologii, a w szczególności wskazywania żywych i nieożywionych elementów ekosystemu, określania zależności pokarmowych między nimi, w tym opisywania ich roli w obiegu materii i przepływie energii w ekosystemie. 53% uczniów bezbłędnie ustaliło rolę destruentów w obiegu materii. Co piąty uczeń niewłaściwie przypisał destruentom rolę przekształcania materii nieorganicznej obecnej w biotopie na organiczną. Nie wielu mniej, bo 17% zdających, nietrafnie odczytało z załączonego do zadania schematu miejsce destruentów w obiegu materii i przepływie energii. Przyczyną wyboru błędnych odpowiedzi przez wymienionych tu uczniów może być niezrozumienie pojęcia destrucenci, a w ślad za tym ich roli w ekosystemie. Zadanie 3. dotyczyło budowy i funkcjonowania organizmu człowieka a zwłaszcza składników morfotycznych krwi. Na podstawie informacji zawartych w tekście 54% zdających prawidłowo wskazało płytki krwi, jako jej składniki morfotyczne. Niemal co trzeci zdający wnioskował błędnie, że składnikami morfotycznymi są krwinki czerwone. Uczniowie, którzy wybierali czerwone krwinki jako prawidłową odpowiedź, prawdopodobnie nie czytali tekstu wprowadzającego i równocześnie nie mieli ugruntowanej wiedzy nt. właściwości składników krwi. Faktem jest, że zarówno płytki krwi jak i krwinki czerwone czy białe są elementami morfotycznymi, jednak w tekście wprowadzającym opisano ich funkcje, co było kluczem do udzielenia poprawnej odpowiedzi. Zadanie 4. także dotyczyło budowy i funkcjonowania organizmu człowieka na przykładzie układu krążenia. W zadaniu 4.2. wymagano od piszących znajomości funkcji narządów układu krwionośnego. W tym celu posłużono się rysunkiem, na którym strzałkami opisano kierunek przepływu krwi. 67% przystępujących do egzaminu poprawnie określiło kierunek przepływu krwi oraz zawartość tlenu we krwi w krwioobiegach ustrojowym (dużym). Ci sami zdający prawidłowo ocenili rolę budowy serca człowieka, jako polegającą na zapobieganiu mieszania się krwi utlenowanej i odtlenowanej.

Trudne dla zdających były zadania 4.1., 5. oraz 6. Zadanie 4.1. dotyczyło opisu krążenia krwi w obiegu płucnym, na podstawie opisanego rysunku przekroju serca. Odpowiedź prawidłową wybrało 37% piszących. Bardziej atrakcyjną od poprawnej okazała się odpowiedź błędna, iż krew płynąca do serca wpływa żyłami do przedsionka prawego i prawej komory. Tę błędną odpowiedź wybrało 43% piszących. Prawdopodobną przyczyną tak częstego wyboru niepoprawnej odpowiedzi, mogła być mylna interpretacja schematu przekroju serca, mimo jego dokładnego opisu a także niezajomość cech budowy i funkcji naczyń krwionośnych.

Zadanie 5. odnosiło się do podstaw genetyki. 49% uczniów, na podstawie tekstu, wykazało się poprawną interpretacją pojęcia mutacji. Jednak, co czwarty piszący uznał błędnie, że promieniowanie jonizujące spowodowało w komórkach chryzantem mutacje polegające na zmianach w kodzie genetycznym. Częsty wybór tej błędnej odpowiedzi dowodzi braku należytego zrozumienia różnicy między kodem genetycznym a materiałem genetycznym.

Zadania z chemii

Z chemii sprawdzano umiejętności z zakresu trzech wymagań ogólnych: *Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji, Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów, Opanowanie czynności praktycznych*. Treści zadań obejmowały zagadnienia związane z wewnętrzną budową materii, reakcjami chemicznymi, prostymi obliczeniami chemicznymi, związkami węgla z wodorem i ich pochodnymi. Poziom wykonania zadań wahał się od 30% do 70%.

Uczniowie najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 11., które dotyczyło znajomości szeregu homologicznego alkenów i sprawdzało umiejętność korzystania z wzorów ogólnych węglowodorów. 70% uczniów potrafiło poprawnie wskazać jako zdanie fałszywe, że w cząsteczce alkenu zawierającego n atomów węgla, liczba atomów wodoru jest równa $2n + 2$ oraz jako zdanie prawdziwe, że cząsteczki dwóch kolejnych alkenów różnią się liczbą atomów węgla o jeden i liczbą atomów wodoru o dwa. Około 18% uczniów uznało, że oba zdania są prawdziwe. Ta grupa uczniów podobnie jak pozostała, która udzieliła również błędnej odpowiedzi (czyli ok. 12%) prawdopodobnie nie dokonała analizy informacji wprowadzającej do zadania w formie tabeli, przedstawiającej wzory sumaryczne i półstrukturalne pierwszych trzech w szeregu homologicznym alkenów lub nie potrafiła z niej skorzystać.

W grupie zadań umiarkowanie trudnych znalazło się tylko zadanie 10., za pomocą którego sprawdzono umiejętność dokonywania obliczeń z wykorzystaniem pojęć: stężenie procentowe, masa substancji, masa roztworu. Uczniowie mieli obliczyć, ile gramów wodorowęglanu sodu należy odważyć w celu przygotowania 500 gramów 5% roztworu tej soli, którą można zastosować w razie oparzenia kwasem octowym. 58% uczniów poprawnie wykonało obliczenia i wskazało na 25 gramów soli potrzebnych do przygotowania opisanego roztworu.

Pozostałe zadania: 7., 8.; 9., 12. okazały się dla uczniów trudne (współczynniki łatwości odpowiednio 0,39; 0,30; 0,35; 0,44). Z tej grupy zadań najwyższy współczynnik łatwości charakteryzuje zadanie 12., które dotyczyło rozpoznania wniosków z opisanego doświadczenia reakcji kwasu stearynowego z wodnym roztworem wodorotlenku sodu w obecności fenoloftaleiny. Uczniowie spośród przedstawionych obserwacji i wniosków mieli wybrać wyłącznie wnioski. 44% poprawnie wskazało odpowiedzi: *w probówce zachodzi reakcja między kwasem i zasadą oraz produktem tej reakcji jest mydło o nazwie stearynian sodu*. Około 20% wskazało zamiast wniosków wyłącznie obserwacje jako prawidłową odpowiedź, pozostałe 36% uczniów pomieszało wnioski z obserwacjami. Tak udzielone odpowiedzi wskazują, że duży odsetek przystępujących do egzaminu nie odróżnia wniosków od obserwacji w przeprowadzonych prostych doświadczeniach chemicznych. Do rozwiązania zadania 7. potrzebna była analiza przedstawionego fragmentu układu okresowego pierwiastków oraz modelu cząsteczki pewnego tlenku (zadanie 7.2.). Zadanie 7.1. służyło do sprawdzenia umiejętności wyjaśnienia związku pomiędzy podobieństwem właściwości pierwiastków z tej samej grupy układu okresowego a budową atomu i liczbą elektronów walencyjnych. 29% uczniów przystępujących do egzaminu poprawnie wskazało na wapń, który ma właściwości zbliżone do magnezu, ponieważ ma taką samą liczbę elektronów walencyjnych, jak atom magnezu. 37% uczniów wskazało na sód jako pierwiastek zbliżony właściwościami do magnezu z powodu takiej samej liczby powłok elektronowych, 34% udzieliło kolejnych błędnych odpowiedzi, co wskazuje na brak umiejętności powiązania budowy atomu z położeniem pierwiastka w układzie okresowym i przynależności do danej grupy pierwiastków. Zadanie 7.2. służyło do sprawdzenia umiejętności odczytania z układu okresowego maksymalnej wartościowości pierwiastka względem tlenu i ustalenie wzoru sumarycznego tlenku na podstawie tej wartościowości. Do zadania dołączono model cząsteczki tlenku. Prawidłowy pierwiastek – azot wybrało 48% uczniów. Pozostali wskazali na węgiel (28%), siarkę (18%), krzem (6%). Ta grupa uczniów prawdopodobnie nie wykorzystwała przedstawionego modelu cząsteczki tlenku do zweryfikowania swojej błędnej odpowiedzi. Na podstawie analizy tego modelu można jednoznacznie wskazać, że pierwiastek w tlenku ma wartościowość V czyli, że jest to azot. Zadanie 9. (współczynnik łatwości 0,35) sprawdzało umiejętność wyjaśnienia przebiegu reakcji zobojętniania na przykładzie opisanego w informacji wprowadzającej do zadania doświadczenia tj. reakcji między roztworem wodorotlenku sodu i kwasem solnym. Rozwiązanie tego zadania wymagało analizy opisu doświadczenia. Następnie należało ocenić prawdziwość zdań opisujących obserwacje i wnioski do przedstawionego eksperymentu. 35% uczniów poprawnie wskazało odpowiedź jako PP: *mieszanina otrzymana w probówce jest bezbarwnym, klarownym roztworem oraz w czasie mieszania roztworów w probówce zachodziła reakcja opisana równaniem: $H^+ + OH^- \rightarrow H_2O$* . 37% poprawnie wskazało, że otrzymana mieszanina jest bezbarwnym, klarownym roztworem, ale już błędnie określiła drugie zdanie jako fałszywe, co pozwala stwierdzić, że nie rozumieją na czym polega reakcja zobojętniania. Najtrudniejsze dla

tegorocznych gimnazjalistów okazało się zadanie 8. Za jego pomocą sprawdzono umiejętność dokonywania prostych obliczeń związanych z zastosowaniem prawa stałości składu. Uczniowie mieli do wykorzystania informację wprowadzającą w formie tekstu i tabeli, w której przedstawione zostały nazwy, wzory i wartości mas cząsteczkowych nawozów zawierających azot. Na podstawie tych informacji należało wskazać nawóz, który dostarczy glebie najwięcej gramów azotu. Nawozy dobrano w ten sposób, że w cząsteczce każdego z nich były dokładnie dwa atomy azotu. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 30% uczniów. Zadanie można było poprawnie rozwiązać zauważając zależność, że im większa masa cząsteczkowa związku stanowiącego nawóz, tym odpowiednio mniej azotu zostaje dostarczone do gleby z każdym gramem tego nawozu. Tej prostej zależności (porównywania ułamków) nie zastosowało 70% uczniów, którzy udzielili błędnych odpowiedzi.

Zadania z fizyki

Umiejętności uczniów z zakresu fizyki były sprawdzane zadaniami reprezentującymi wymagania ogólne podstawy programowej, przy czym skupiono się na diagnozie opanowania umiejętności dotyczących przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników. Treści zadań obejmowały zbiór zagadnień związanych z ruchem prostoliniowym, zasadami dynamiki, zjawiskami elektrycznymi oraz szacowaniem i obliczaniem wartości wielkości fizycznych. Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 30% do 69%.

Uczniowie najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 15., które wymagało określenia prawdziwości zdań dotyczących zjawiska elektryzowania przez tarcie. Informacje podane ocenie były prawdziwe. Poprawną odpowiedź wskazało 69% gimnazjalistów. Najczęstszym błędem zdających było niepoprawne określenie znaku ładunku na pałeczce ebonitowej – taki błąd popełniło ok. 20% uczniów.

Pozostałe zadania: 13., 14., 16., 17. oraz 18. okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne lub trudne. Zadanie 13. sprawdzało znajomość pojęcia prędkości oraz umiejętność przeliczania jednostek. Wymagało ono obliczenia czasu, jaki upłynął od zaobserwowania błysku pioruna do usłyszenia grzmotu. Okazało się jednym z trudniejszych zadań. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 36% zdających. Znaczna część uczniów (31%) ograniczyła się do obliczenia iloczynu prędkości i czasu bez zamiany jednostek, co prowadziło do błędnego wyboru odpowiedzi. W zadaniu 14.1. uczniowie musieli obliczyć siłę działającą na skrzynkę zawieszoną na nieruchomym bloku. Odpowiedź poprawną wybrało 40% zdających. Jedna trzecia uczniów utożsamiała masę skrzynki z wartością siły ciężkości i udzieliła niepoprawnej odpowiedzi. W zadaniu 14.2. sprawdzano, czy zdający znają zasadę działania nieruchomego bloku oraz wpływu kierunku sił na ich wartości. Zadanie poprawnie rozwiązało 47% zdających. Rozwiązanie zadania 16. wymagało od zdających oszacowania na podstawie podanego tekstu oraz rysunku prędkości sondy Voyager I. Aby rozwiązać zadanie należało obliczyć drogę przebytą przez sondę w ciągu roku i z wykorzystaniem odpowiednich danych dotyczących czasu oszacować jej prędkość. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 43% uczniów. Co trzeci uczeń wskazywał odpowiedź wyrażoną w km/h, która prawdopodobnie wynikała z przyzwyczajenia wyniesionych z lekcji fizyki, na których często wykorzystuje się przykłady ruchu odbywającego się z prędkościami tego rzędu. W zadaniu 17. należało przeanalizować wyniki doświadczenia polegającego na wyznaczeniu gęstości prostopadłościanu wykonanego z nieznanego metalu. 56% uczniów poprawnie obliczyło gęstość i wskazało aluminium jako materiał, z którego wykonano prostopadłościan. Najtrudniejsze w arkuszu było zadanie 18. Sprawdzało, czy uczniowie rozumieją zjawisko przepływu prądu elektrycznego. Przerwanie włókna żarówki przerywa przepływ prądu w całym obwodzie i natężenie staje się równe zeru. Taką odpowiedź wskazało nieco ponad 30% zdających. Co czwarty uczeń uznawał, że mimo przepalenia żarówki natężenie prądu się nie zmieni, a 28% gimnazjalistów uważało, że spowoduje to zmniejszenie natężenia.

Zadania z geografii

Zadania, którymi sprawdzano stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu geografii, odnosiły się do trzech wymagań ogólnych zapisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego:

1. *Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.*
2. *Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.*
3. *Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.*

Treści zadań obejmowały zbiór zagadnień związanych z umiejętnością czytania i interpretacji mapy, odczytania danych na podstawie piramidy płci i wieku ludności Polski, charakteryzowania wpływu czynników klimatotwórczych na klimat, identyfikowania związków pomiędzy gospodarką a cechami środowiska przyrodniczego Azji Południowo-Wschodniej. Zadaniem sprawdzano także znajomość podziału politycznego Europy oraz cech położenia i środowiska geograficznego Antarktyki i Arktyki.

Poziom wykonania zadań wahał się od 39% do 73%.

Uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniem 21., sprawdzającym umiejętność identyfikowania zależności zachodzących w środowisku przyrodniczym. 72% uczniów wywnioskowało na podstawie rysunku, że głównym czynnikiem klimatotwórczym, który różnicuje średnią roczną temperatury powietrza na obszarze Niziny Śląskiej i Karkonoszy, jest wysokość bezwzględna. Pozostała grupa uczniów nie rozpoznała zależności dotyczącej spadku temperatury powietrza wraz ze wzrostem wysokości nad poziomem morza.

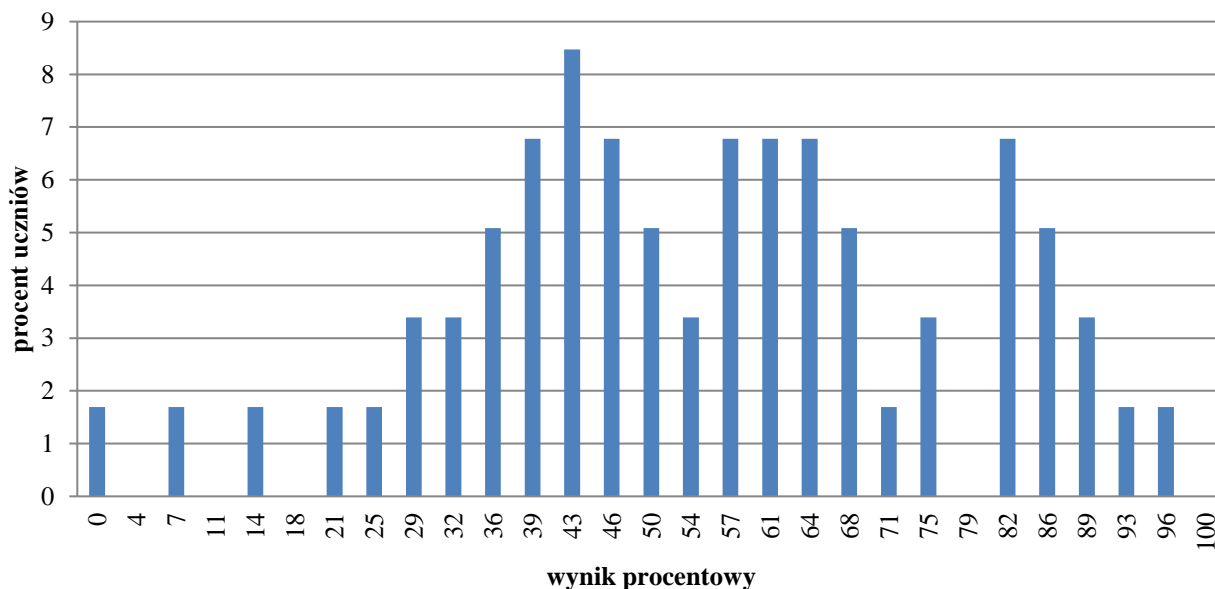
W grupie zadań umiarkowanie trudnych znalazły się zadania 19., 20.2. oraz 24. Zadanie 19. sprawdzało umiejętność posługiwania się skalą mapy. Uczniowie, znając czas przejścia poszczególnych etapów trasy w górach oraz korzystając z mapy poziomicowej i skali, powinni określić czas przejścia trasy wycieczki wyznaczonej na mapie. Z tym zadaniem poradziło sobie 53% uczniów. Trudność w poprawnym rozwiązaniu zadania mogła być wynikiem nieuwagi przy czytaniu informacji wstępnej, braku umiejętności odczytania z mapy wartości poziomic w celu obliczenia różnicy wysokości między krańcowymi punktami trasy wycieczki albo błędnego odczytania długości tej trasy na podstawie umieszczonej skali liniowej. W zadaniu 20.2. niezbędna była umiejętność odczytania informacji zawartych na wykresie przedstawiającym strukturę wieku i płci ludności Polski w 2014 r. Na wykresie wyróżniono także ekonomiczne grupy wiekowe. Uczniowie powinni odczytać, że w grupie ludności Polski do 45. roku życia liczba mężczyzn w społeczeństwie jest większa od liczby kobiet oraz że liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym była w 2014 r. mniejsza od liczby ludności w wieku produkcyjnym. Te informacje poprawnie odczytało 67% zdających. Zadanie 24. sprawdzało, w jakim stopniu uczniowie opanowali znajomość mapy politycznej Europy. 56% uczniów poprawnie wybrało nazwy stolic tych państw, przez które przebiegała trasa wycieczki przedstawiona na mapie.

W grupie zadań trudnych znalazły się zadania 20.1., 22. i 23. Stopień wykonania wymienionych zadań mieści się w przedziale 0,20–0,49. Najniższy poziom wykonania miało zadanie 20.1., które (podobnie jak zadanie 20.2.) wymagało od uczniów umiejętności czytania, ale także interpretowania piramidy wieku i płci ludności Polski w 2014 r. Największa liczba uczniów wskazała jako rozwiązanie niepoprawną odpowiedź – uznała, że osoby w wieku 30–35 lat (w 2014 r.) za 15 lat będą należeć do niżu demograficznego. Z piramidy wieku i płci można rzeczywiście odczytać, że grupa wiekowa 45–50 stanowi niż demograficzny, ale te dane dotyczyły 2014 r. Tylko 39% uczniów wskazało poprawną odpowiedź. Wyniki tego zadania świadczą, że uczniom dużą trudność sprawia interpretacja wykresu, jakim jest piramida płci i wieku. W zadaniu 22. sprawdzano, czy uczniowie znają kierunek monsunu, sprzyjający uprawie ryżu w Azji Południowo-Wschodniej, oraz czy potrafią z klimatogramu odczytać informacje potrzebne do oceny prawdziwości zdań. Z zadaniem poradziło sobie 49% gimnazjalistów. 43% zdających poprawnie rozwiązało zadanie 23., sprawdzające znajomość cech środowiska geograficznego Antarktyki i Arktyki. Zdecydowanie lepiej poradzili sobie uczniowie z oceną informacji dotyczącej porównania wielkości pokrywy lodowej w Arktyce i Antarktyce niż ze wskazaniem, gdzie w Arktyce położony jest biegun geograficzny. 43% uznało, że ten biegun położony jest na lądzie.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu przedmiotów przyrodniczych (GM-P2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GM-P1-192 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali arkusz, w którym została wyróżniona informacja o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie. W tekstach do zadań i między odpowiedziami zwiększono interlinię oraz zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Uczniowie wybrane odpowiedzi zaznaczali w arkuszu poprzez otoczenie ich kółkiem.

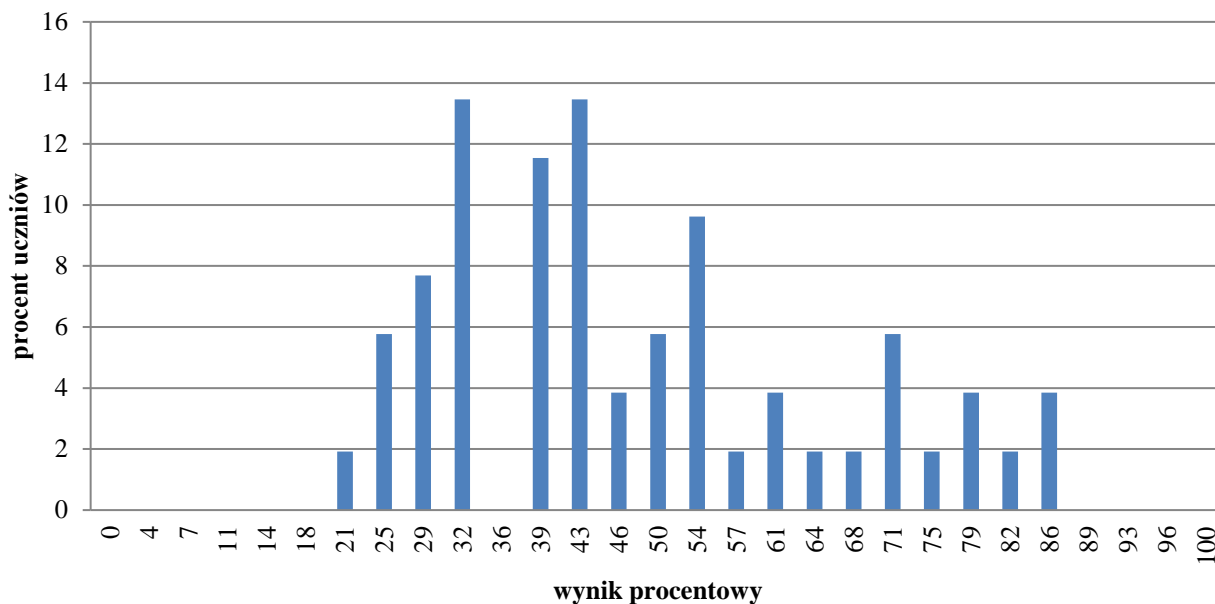
Wykres 13. Rozkład wyników uczniów

Tabela 29. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
59	0	96	54	43	55	22

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu przedmiotów przyrodniczych (GM-P4-192, GM-P5-192, GM-P6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusz w brajlu.

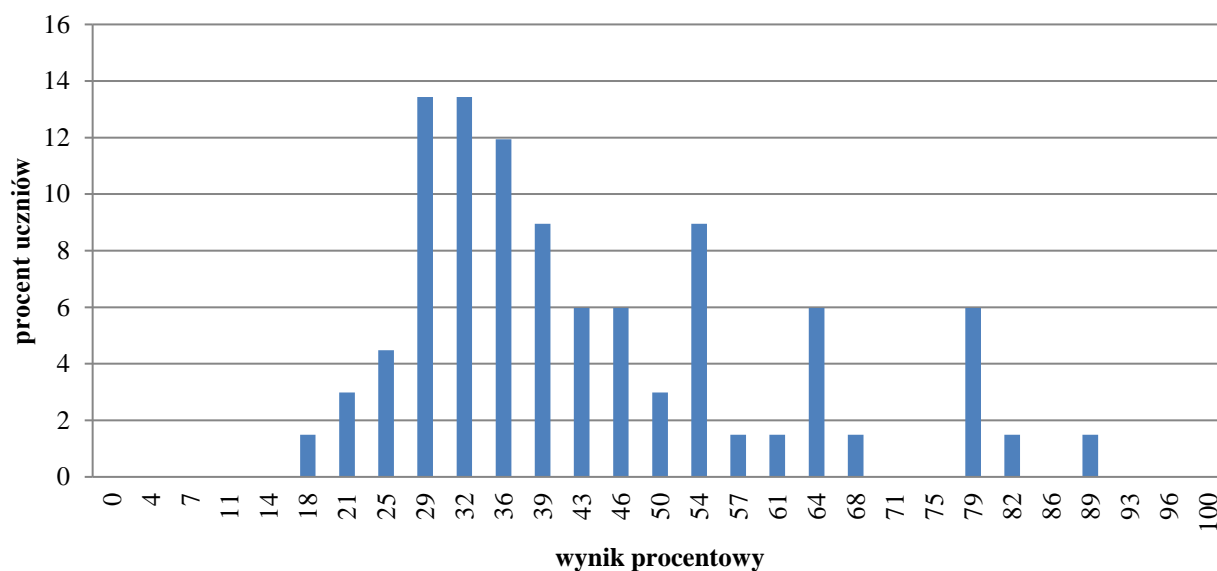
Wykres 14. Rozkład wyników uczniów

Tabela 30. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
52	21	86	43	32	48	18

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i uczniowie niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-P7-192, który został przygotowany na podstawie arkusza standardowego. Arkusz egzaminacyjny składał się z 24 zadań. Polecenia uproszczono, ograniczając je do niezbędnych informacji oraz dostosowano słownictwo. W miarę możliwości przeredagowano treści zadań, wykorzystując znany uczniowi kontekst praktyczny lub ilustrując treść rysunkami.

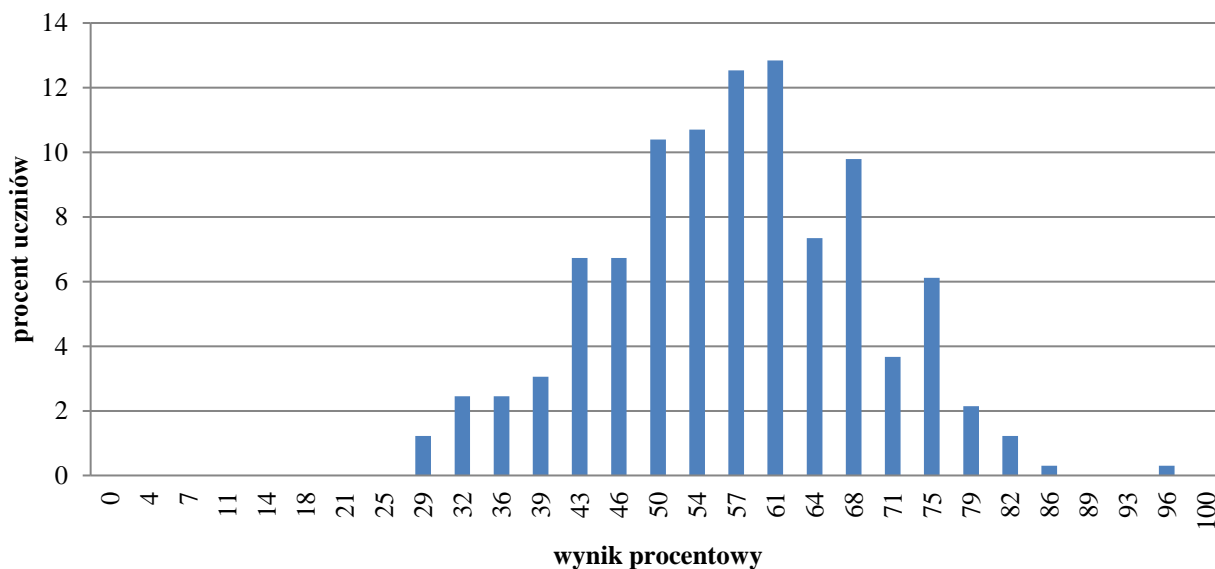
Wykres 15. Rozkład wyników uczniów

Tabela 31. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
67	18	89	39	29	43	17

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-P8-192. Arkusz egzaminacyjny zawierał 20 zadań zamkniętych. W zadaniach wykorzystano rysunki, wykresy, tabele, opisy doświadczeń i mapy.

Wykres 16. Rozkład wyników uczniów

Tabela 32. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
327	29	96	57	61	57	12

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania w arkuszu GM-PQ-192, który składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu. Arkusz został dostosowany zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali arkusz, w którym każde zadanie umieszczono na osobnej stronie. W zadaniach uproszczono polecenia, zapisano informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Wyróżniono też informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami oraz powiększono czcionkę.

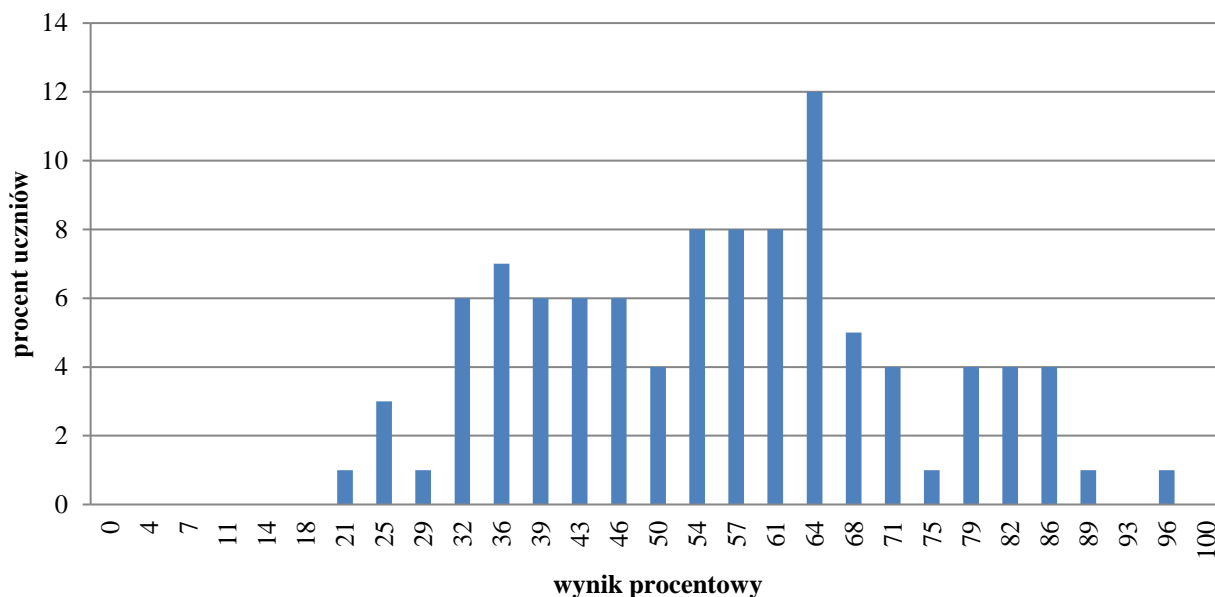
Tabela 33. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
6	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Uczniowie, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy), rozwiązywali zadania w arkuszu GM-PC-192, który składał się z zadań zamkniętych różnego typu. W zadaniach uproszczono polecenia, ograniczając je do niezbędnych informacji oraz dostosowano słownictwo. W miarę możliwości przeredagowano treści zadań, wykorzystując znany uczniowi kontekst praktyczny lub ilustrując treść rysunkami.

Wykres 17. Rozkład wyników uczniów

Tabela 34. Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy) – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
100	21	96	57	64	56	17

III. JĘZYKI OBCE

Język angielski – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		29400
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	24277
	z dysleksją rozwojową	5123
	dziewczeta	14491
	chłopcy	14909
	ze szkół na wsi	14151
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4208
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4174
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	6867
	ze szkół publicznych	27682
	ze szkół niepublicznych	1718

Z egzaminu zwolniono 25 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	56
	słabowidzący i niewidomi	47
	słabosłyszący i niesłyszący	65
	słabosłyszący i niesłyszący z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	310
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	5
	Ogółem	483

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

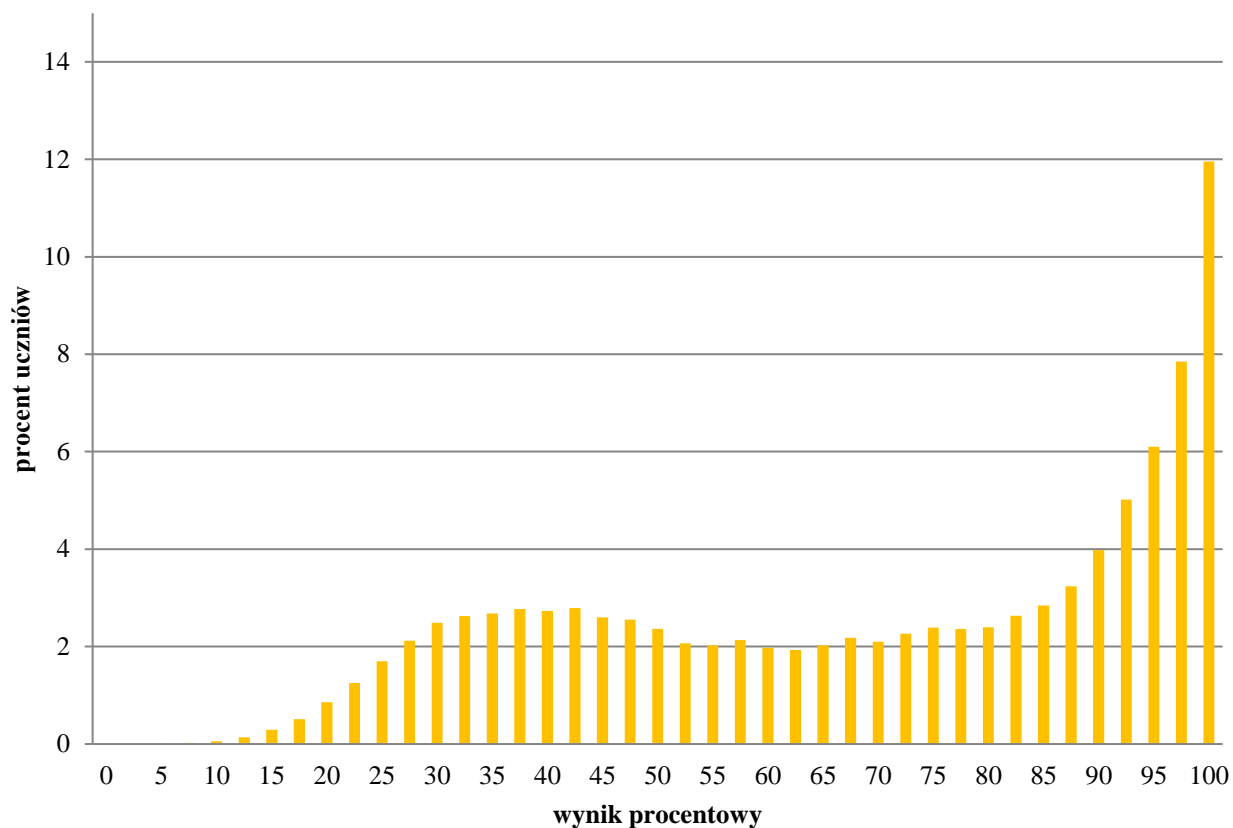
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		732	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		4	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	24
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		34	

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
29400	5	100	75	100	69	26

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język angielski – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	2	
20	3	
23	4	
25	6	2
28	8	
30	11	
33	14	3
35	17	
38	20	
40	23	
43	26	4
45	28	
48	31	
50	33	
53	35	
55	38	
58	40	5
60	42	
63	44	
65	46	
68	48	
70	50	
73	52	
75	54	
78	57	
80	59	
83	61	6
85	64	
88	67	
90	71	
93	76	
95	81	7
98	89	
100	100	8,9

Wyniki na skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka angielskiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 59% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 41% zdających i znajduje się on w 5. staninie.

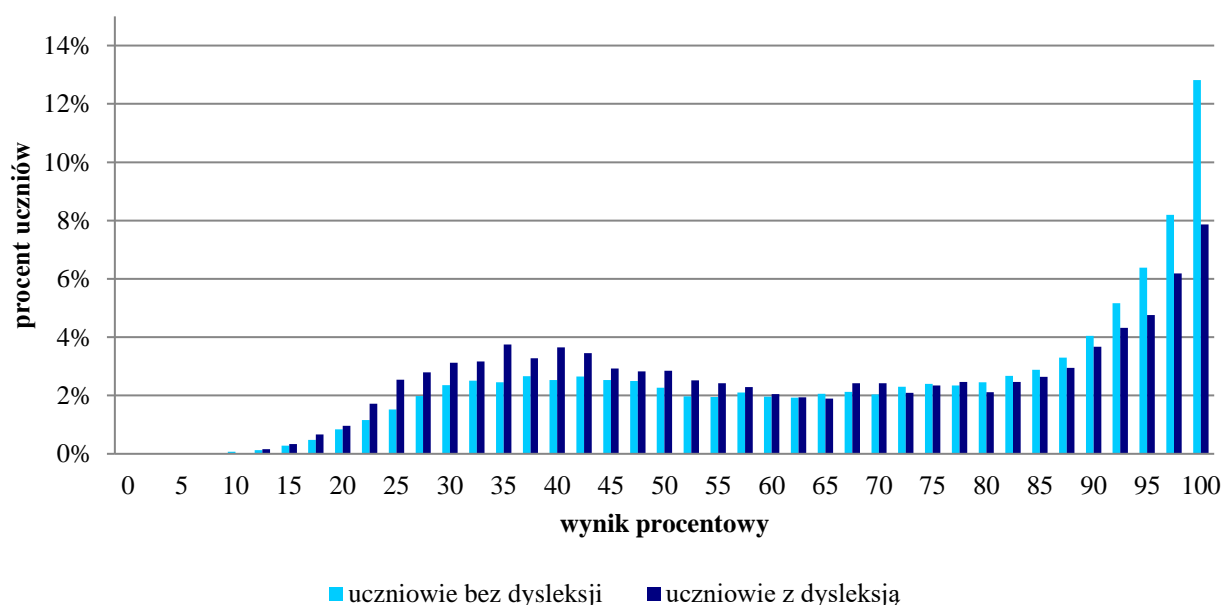
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	22–38
2	39–48
3	49–55
4	56–61
5	62–67
6	68–74
7	75–83
8	84–93
9	94–100

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

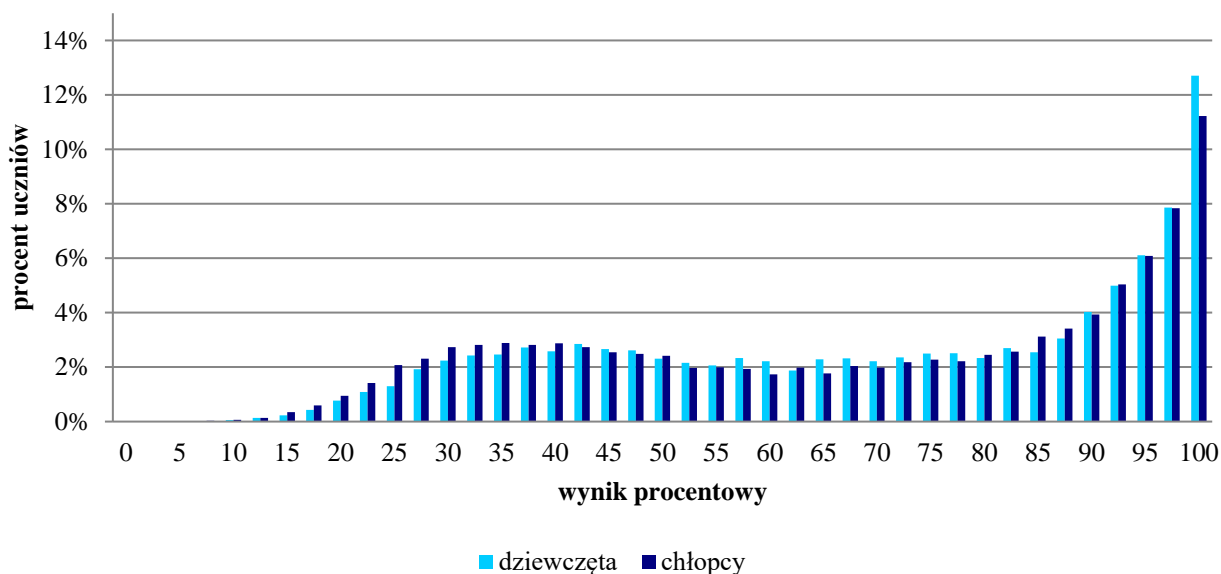
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	24277	5	100	78	100	70	26
Uczniowie z dysleksją rozwojową	5123	8	100	65	100	64	26

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z zestawu GA-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	14491	8	100	75	100	70	25
Chłopcy	14909	5	100	75	100	69	26

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	14151	5	100	63	100	63	26
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4208	5	100	73	100	69	25
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4174	13	100	78	100	72	25
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	6867	8	100	93	100	81	23

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

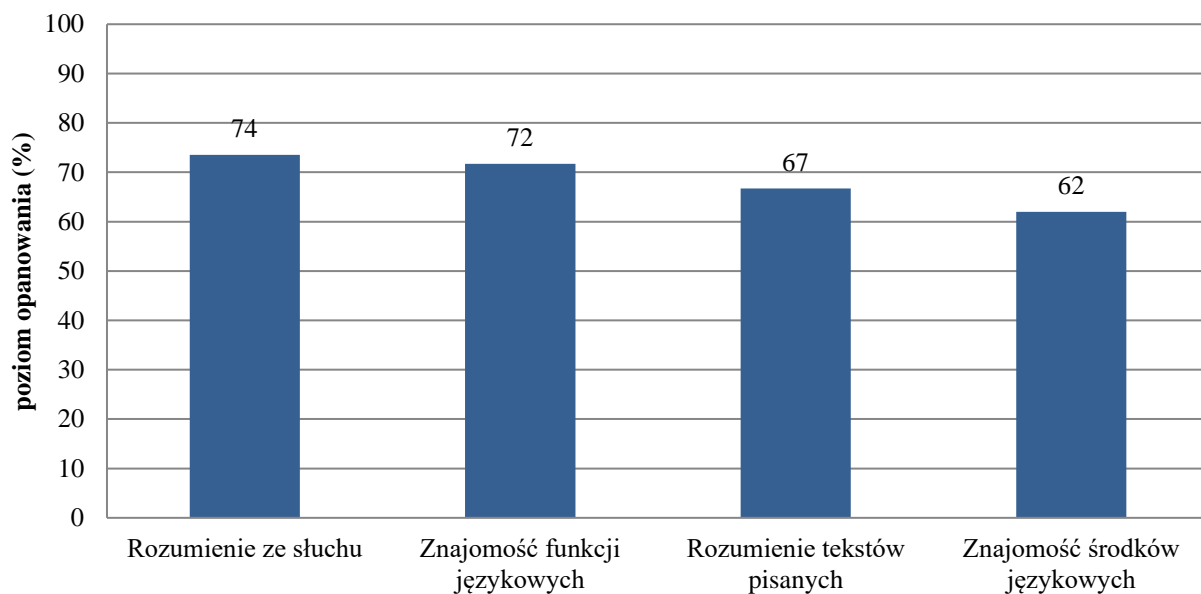
	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	27682	5	100	73	100	69	26
Szkoła niepubliczna	1718	10	100	93	100	81	24

Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	92%
	1.2.		55%
	1.3.		75%
	1.4.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	79%
	1.5.	2.4) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	59%
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	77%
	2.2.		85%
	2.3.		92%
	2.4.		82%
	3.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	79%
	3.2.		64%
	3.3.	2.4) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	44%
	IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	4.1.	6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].
4.2.		6.3) Uczeń [...] przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	66%
4.3.		6.4) Uczeń [...] odmawia pozwolenia.	72%
4.4.		6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	53%
5.1.		6.6) Uczeń wyraża swoje emocje [...].	71%
5.2.		6.8) Uczeń prosi o powtórzenie [...] tego, co powiedział rozmówca.	74%
5.3.		6.5) Uczeń [...] pyta o [...] życzenia innych.	78%
6.1.		6.6) Uczeń wyraża swoje emocje [...].	71%
6.2.		6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	79%
6.3.	6.7) Uczeń wyraża [...] odmowę wykonania prośby.	86%	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	7.1.	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi..	52%
	7.2.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje	58%
	7.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	69%
	7.4.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	67%
	8.1.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	65%
	8.2.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	83%
	8.3.		72%
	8.4.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	73%
	9.1.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	60%
	9.2.		60%
	9.3.		72%
9.4.	71%		
I. Znajomość środków językowych	10.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	68%
	10.2.		77%
	10.3.		68%
	11.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	48%
	11.2.		54%
	11.3.		57%

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Język angielski – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 12. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		29366
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	24247
	z dysleksją rozwojową	5119
	dziewczęta	14493
	chłopcy	14873
	ze szkół na wsi	14127
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4191
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4186
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	6862
	ze szkół publicznych	27652
	ze szkół niepublicznych	1714

Z egzaminu zwolniono 25 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 13. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	54
	słabowidzący i niewidomi	46
	słabosłyszący i niesłyszący	65
	słabosłyszący i niesłyszący z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	20
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	5
	Ogółem	190

3. Przebieg egzaminu

Tabela 14. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

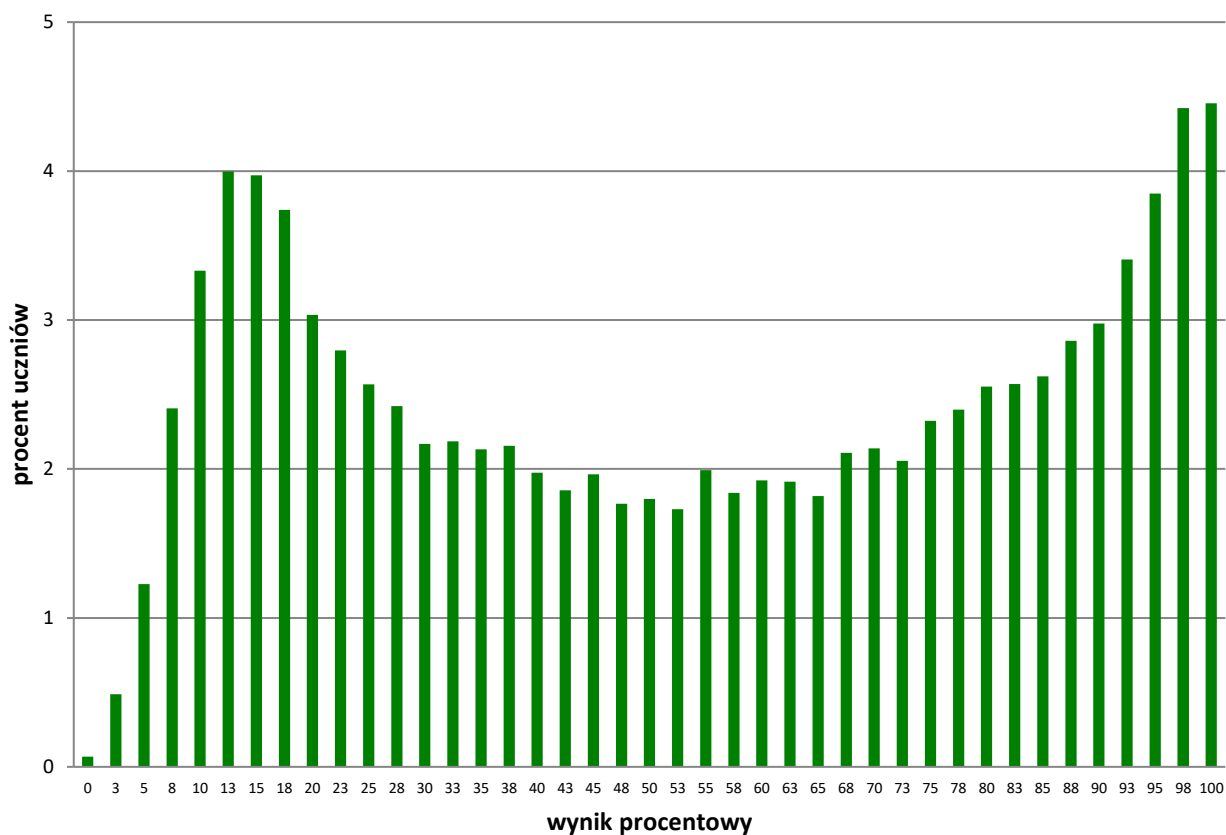
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		731	
Liczba zespołów egzaminatorów		18	
Liczba egzaminatorów		303	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	13
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		34	

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
29366	0	100	55	100	54	31

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 16. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język angielski – poziom rozszerzony		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	3	
8	6	2
10	9	
13	14	3
15	18	
18	22	
20	25	4
23	28	
25	31	
28	33	
30	35	
33	37	
35	39	
38	41	5
40	43	
43	45	
45	46	
48	48	
50	50	
53	52	
55	53	
58	55	6
60	57	
63	59	
65	61	
68	63	
70	65	
73	67	
75	69	7
78	71	
80	74	
83	76	
85	79	8
88	81	
90	84	
93	88	9
95	92	
98	96	
100	100	

Wyniki na skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 74% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 26% zdających i znajduje się on w 6. staninie.

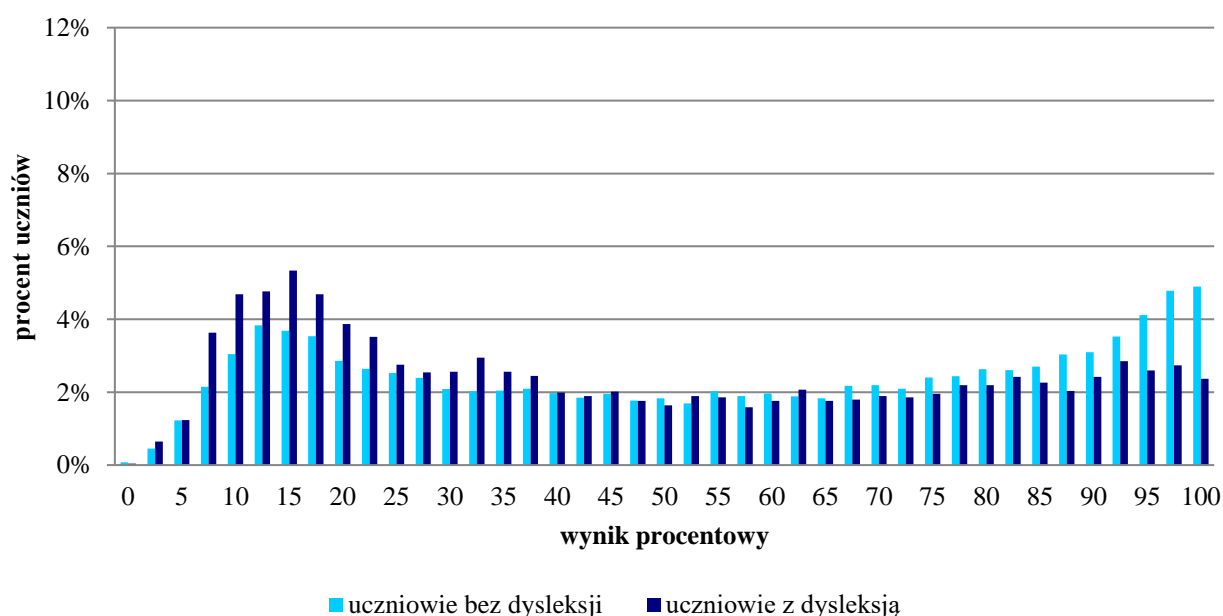
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 17. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	9–18
2	19–30
3	31–37
4	38–44
5	45–51
6	52–59
7	60–71
8	72–87
9	88–99

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

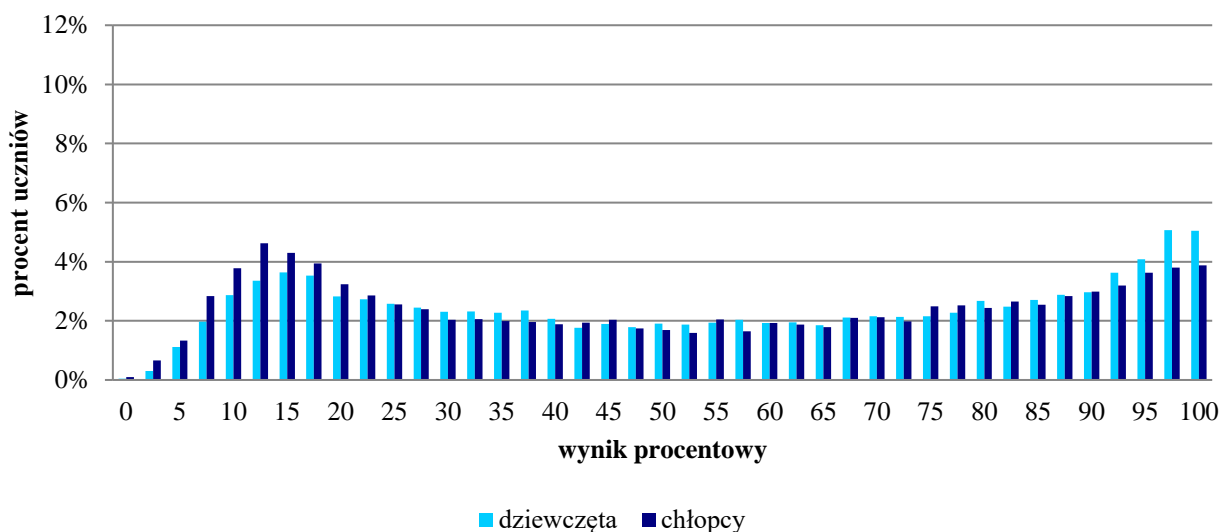
Wykres 6. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 18. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	24247	0	100	58	100	55	31
Uczniowie z dysleksją rozwojową	5119	0	100	40	15	47	30

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GA-R1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 7. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 19. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	14493	0	100	58	98	55	31
Chłopcy	14873	0	100	53	13	52	31

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 20. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	14127	0	100	40	13	46	29
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4191	0	100	53	98	53	30
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4186	0	100	58	98	56	31
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	6862	0	100	80	100	68	30

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 21. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

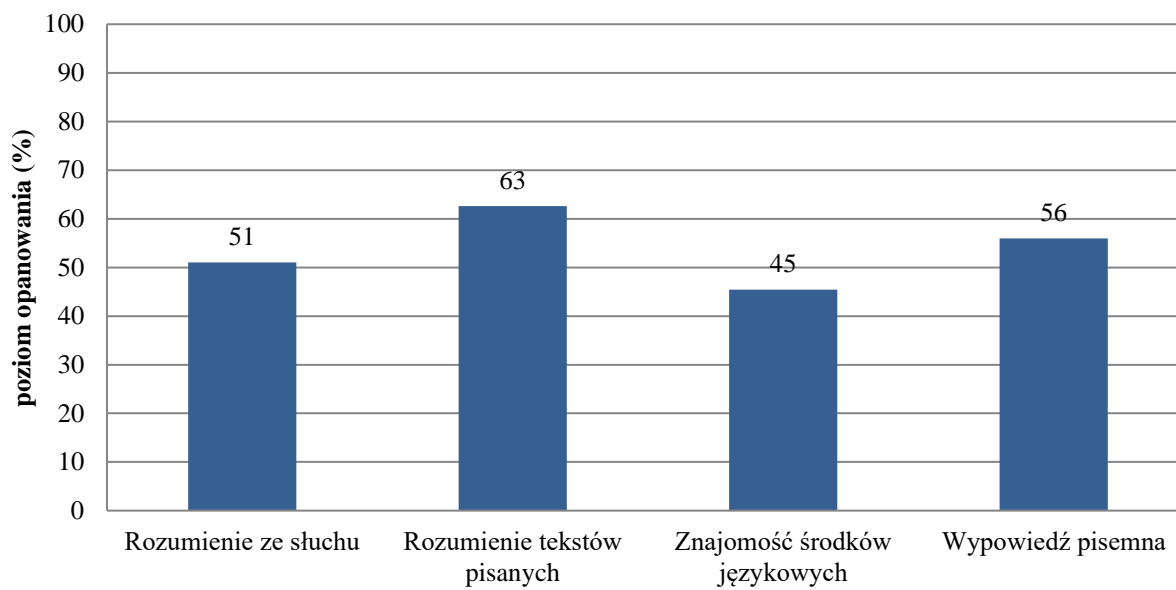
	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	27652	0	100	53	13	53	31
Szkoła niepubliczna	1714	3	100	83	100	70	30

Poziom wykonania zadań

Tabela 22. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe/Kryteria	Poziom wykonania zadania	
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	60%	
	1.2.		64%	
	1.3.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	39%	
	1.4.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	60%	
	1.5.		72%	
	1.6.		2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	55%
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	32%	
	2.2.		31%	
	2.3.		43%	
	2.4.		55%	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	3.1.	3.2) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	65%	
	3.2.		68%	
	3.3.		63%	
	4.1.	3.6) Uczeń rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	67%	
	4.2.		56%	
	4.3.		61%	
	4.4.		65%	
	5.1.		68%	
	5.2.	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	58%	
5.3.	54%			
I. Znajomość środków językowych	6.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	38%	
	6.2.		50%	
	6.3.		45%	
	6.4.		59%	
	6.5.		72%	
	7.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	40%	
	7.2.		23%	
	7.3.		49%	
	7.4.		32%	
	7.5.		47%	
I. Znajomość środków językowych	8.	5. Uczeń tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne, np. e-mail: 1) opisuje osoby [...] 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy 6) przedstawia opinie innych osób	treść	54%
		9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego, np. e-mail, w typowych sytuacjach: 2) [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	spójność i logika wypowiedzi	64%
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	8.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów: 1) człowiek 2) dom 5) życie rodzinne i towarzyskie.	zakres środków językowych	56%
			poprawność środków językowych	52%

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 8. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Poziom podstawowy

Uczniowie klas trzecich przystępujący do egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym uzyskali średnio 68% punktów. Zdający najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu (średni wynik – 73%). Niższe wyniki uzyskali w obszarach: znajomość funkcji językowych (średni wynik – 70%) i rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 65%). Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 61%).

Analiza wyników uzyskanych w obszarze rozumienia ze słuchu pokazuje, że uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 77%) niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność rozumienia tekstu jako całości (średni wynik – 60%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany (od 53% do 91% w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji; od 44% do 79% w zadaniach sprawdzających umiejętność rozumienia tekstu jako całości).

Spośród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji najłatwiejsze okazały się zadania 1.1. oraz 2.3. (91% poprawnych odpowiedzi w każdym z tych zadań). Były to również najłatwiejsze zadania w całym tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym. Przyjrzyjmy się jednemu z nich.

Zadanie 2.3. oparte było na rozmowie nastolatków na temat planowania dnia otwartego w szkole.

Place	Event
2.3. classroom	<p>A. sports event</p> <p>B. language competition</p> <p>C. art exhibition</p> <p>D. dance show</p> <p>E. multimedia presentation</p>
E	
Transkrypcja	
<i>Boy:</i> Kate, the programme for the <i>School Open Day</i> is ready. Now we have to decide where each event will take place.	
<i>Girl:</i> OK, where shall we start?	
<i>Boy:</i> The gym. It's perfect for showing the students' drawings and paintings.	
<i>Girl:</i> But the gym has already been reserved by our Spanish teacher. She needs it for a word game – very similar to the one we played last year.	
<i>Boy:</i> Oh, I forgot. You need space to move around and find words for your team. Yes, the gym is the best place for that.	
<i>Girl:</i> OK, that's settled then. What's next?	
<i>Boy:</i> The main hall.	
<i>Girl:</i> The girls from class 3B can use the stage there to show their amazing salsa and flamenco steps.	
<i>Boy:</i> Great idea! So now what about the classroom next to the hall? Maybe we could show the drawings and paintings there?	
<i>Girl:</i> No. I think it should be used for the slide show and video clips about our school. The classroom has a projector and screen, so everything is ready for such a show.	
<i>Boy:</i> OK. And now the canteen.	

Girl: Let me think. Last year we had a table tennis tournament there. What about doing the same again?

Boy: There won't be any table tennis this year because the tables need repairing.

Girl: So if we remove the tables and chairs from the canteen, we'll have enough space to display all the drawings and paintings, don't you think?

Boy: That's a perfect solution.

Zadanie to wymagało dopasowania do każdego z podanych pomieszczeń wydarzenia, które się w nim odbędzie podczas dnia otwartego w szkole. Zdecydowana większość zdających poprawnie wskazała odpowiedź **E.** (prezentację multimedialną) jako wydarzenie, które jest planowane do realizacji w sali lekcyjnej. Odpowiedź ta wynikała z fragmentu dialogu zawierającego informację, że w sali znajduje się rzutnik i ekran, w związku z czym jest to odpowiednie miejsce do pokazania slajdów i wideoklipów na temat szkoły.

Najtrudniejszym zadaniem sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji było zadanie 1.2.

1.2. Whose opinion does Jacob need?

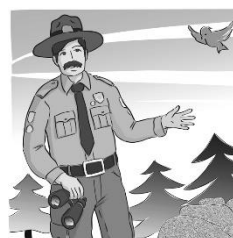
A.

B.

C.

Transkrypcja

Woman: Please leave your message after the tone.

Boy: Hello. I need some advice. Our biology teacher took us to the forest and we found a young deer there. It looked sick. We wanted to give it some water to drink. But a forest worker told us not to go near the animal. I'm worried about the deer. Could a vet call me back and tell me if leaving it there was the right thing to do?

Zadaniem uczniów było wskazanie, którą osobę chłopiec prosi o opinię. 53% zdających właściwie zrozumiało, że chodziło o weterynarza (odpowiedź **B.**). Chłopiec w nagraniu na automatycznej sekretarce wyraźnie prosi o kontakt z nim. Potrzebuje konsultacji w kwestii napotkanego podczas wycieczki do lasu chorego jelonka. 32% gimnazjalistów wybrało niepoprawną odpowiedź C. W komunikacie wystąpiły określenia wszystkich przedstawionych na ilustracjach zawodów (*biology teacher, forest worker, vet*). O nauczycielu chłopiec wspominał jedynie w kontekście organizacji wycieczki, natomiast zarówno o leśniku, jak i o weterynarzu mówił w kontekście zwierzęcia, dlatego prawdopodobnie odpowiedź C. była trudniejsza do wyeliminowania.

Najtrudniejszym spośród zadań w obszarze rozumienia ze słuchu okazało się zadanie 3.3., sprawdzające umiejętność określenia intencji nadawcy/autora tekstu.

3.3.	The speaker encourages club members to suggest events for the next month.	P	Ⓕ
<p>Transkrypcja <i>Woman:</i> Welcome to this meeting of <i>The British Royal Family Fan Club</i>! Today we have two guests. First Emily Dyson will tell you about the food prepared at Windsor Castle for the royal family. Later on, Oliver Smith, a famous master chef, will show you how to make some of these dishes and you'll have a chance to try them. Listen carefully to what they say because this knowledge will be very useful for you in our competition this month. Each of you can take part and win great prizes! The first prize is a meeting with Catherine, the Duchess of Cambridge. The second prize is a professional photo session in the gardens at Buckingham Palace when the royal family is away. And the third is a visit to the ballroom in Kensington Palace. I hope you enjoy today's meeting and will want to come again next month.</p>			

Zadanie wymagało zrozumienia ogólnego sensu całego usłyszanego komunikatu, skierowanego do fanów rodziny królewskiej. Poprawnie rozwiązało to zadanie 44% uczniów. Intencją osoby wygłaszającej komunikat było poinformowanie uczestników spotkania o wydarzeniach zaplanowanych dla *Fanklubu Brytyjskiej Rodziny Królewskiej* w bieżącym miesiącu. Wypowiedź nie zawierała skierowanej do członków fanklubu zachęty do zgłaszania przez nich propozycji nowych wydarzeń, które klub mógłby zorganizować. Jednak większość gimnazjalistów uznała zdanie 3.3. za prawdziwe. Zdający, którzy udzielili błędnej odpowiedzi, prawdopodobnie nie zrozumieli tekstu, tylko odebrali przedstawienie atrakcyjności zaplanowanych wydarzeń jako ogólną zachętę. Przeoczyli oni fakt, iż w zdaniu 3.3. jest mowa o wydarzeniach w przyszłym miesiącu, natomiast tekst dotyczy wydarzeń, które mają się odbyć w bieżącym miesiącu.

Zadanie 1.5. sprawdzające tę samą umiejętność okazało się łatwiejsze. Poprawną odpowiedź **C.** wskazującą, że intencją chłopca dzwoniącego do koleżanki było przeproszenie za sprawioną jej przykrość, wybrało 59% gimnazjalistów.

Najłatwiejszym wśród zadań sprawdzających globalne rozumienie tekstu okazało się zadanie 1.4., sprawdzające umiejętność określenia kontekstu wypowiedzi. Zadanie to wymagało wskazania, w którym miejscu odbywa się rozmowa taty z córką. Poprawnej odpowiedzi **B.** udzieliło 79% gimnazjalistów, którzy zrozumieli, że rozmowa ta ma miejsce podczas podróży statkiem.

W zadaniach sprawdzających znajomość funkcji językowych testowane były różnorodne umiejętności: wyrażanie swoich opinii, przekazywanie prostych informacji i wyjaśnień, odmawianie pozwolenia oraz spełnienia prośby, wyrażanie swoich emocji (zdziwienia, zadowolenia), wyrażanie prośby o powtórzenie tego, co powiedział rozmówca oraz pytanie o życzenia innych. Stosunkowo trudne okazało się zadanie 4. (średni wynik – 63%), w którym zdający mieli dobrać właściwą reakcję do wypowiedzi wysłuchanych z płyty CD. Wyższe wyniki gimnazjaliści uzyskali za zadanie 5., polegające na uzupełnieniu minidialogów (średni wynik – 74%) i zadanie 6., w którym należało dobrać właściwą reakcję do opisanych sytuacji (średni wynik – 77%).

Najłatwiejsze w tym obszarze okazało się zadanie 6.3., które sprawdzało umiejętność odmowy spełnienia prośby.

6.3. Kolega prosi Cię o spotkanie, ale musisz mu odmówić. Co powiesz?

- A. Sorry, I really have no time to see you today.
- B. Sorry for being late for our meeting.
- C. Sorry I couldn't be there with you.

Zdecydowana większość gimnazjalistów (86%) udzieliła poprawnej odpowiedzi. Bez trudu rozpoznali oni, że brak wolnego czasu był powodem odmówienia koledze spotkania się z nim.

Najwięcej trudności w zadaniach sprawdzających znajomość funkcji językowych przysporzyło zdającym zadanie 4.4. Było ono oparte na tekście słuchanym.

- A. She looks like me in these clothes.
- B. So do I. I'd like to have the same hairstyle.
- C. Well, I think you look quite funny in them.
- D. Yes, it was fun. Come and have a look at it.
- E. Sorry, I don't like other people wearing my clothes.

4.4.

B

Transkrypcja (fragment)

Wypowiedź 4.

Woman: I really like Robert's new look.

W zadaniu tym jedynie 51% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi **B.**, stanowiącej reakcję na pozytywną opinię o nowym wyglądzie Roberta. Przyczyną wskazywania błędnych odpowiedzi było prawdopodobnie niezrozumienie wyrażenia *So do I*, które było bezpośrednio powiązane z wypowiedzią 4. Większość gimnazjalistów, którzy udzieliли błędnych odpowiedzi, wskazała odpowiedź A. Odpowiedź ta także dotyczy wyglądu, jednak z powodu niewłaściwego zaimka osobowego nie może ona być reakcją na wypowiedź 4. Najprawdopodobniej uczniowie wybrali tę odpowiedź, sugerując się obecnością wyrazów *look* i *like*, które wystąpiły zarówno w odpowiedzi A., jak i wypowiedzi 4.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający nieco lepiej opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 67%) niż globalnego rozumienia tekstu (średni wynik – 63%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany (od 56% do 81% w zadaniach sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji; od 49% do 72% w zadaniach sprawdzających rozumienie tekstu jako całości).

Najłatwiejsze dla uczniów w tej części arkusza było zadanie 8.2., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Hi Daniel,
 You'll never guess what I've seen – a car made of Lego bricks. It wasn't a small model but a vehicle big enough for two adults. But the most amazing thing of all was that someone was actually driving it! The speed was something like 30 km/h ☺.
 Luke

8.1. What surprised Luke the most was that the Lego car

- A. could be so big.
- B. could really be driven.
- C. could only go 30 km/h.

Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 81% gimnazjalistów, którzy zrozumieli fragment tekstu mówiący o tym, że najbardziej zadziwiający dla Luke'a był fakt, iż ktoś rzeczywiście prowadził samochód zbudowany z klocków Lego. Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią była opcja C. Uczniowie, którzy wybrali tę odpowiedź, prawdopodobnie sugerowali się obecnością oznaczenia prędkości 30 km/h zarówno w tekście, jak i w tej odpowiedzi. Nie zrozumieli oni kontekstu, w jakim autor SMS-a podaje to oznaczenie prędkości. Autor tekstu informuje o prędkości tego samochodu, jednak w żaden sposób nie komentuje tego faktu, a tym bardziej nie twierdzi, że prędkość, z jaką samochód z klocków Lego się poruszał, była jego zdaniem zbyt mała, na co wskazuje błędna odpowiedź C.

Najtrudniejsze zadania zarówno w grupie zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, jak i wśród zadań, których rozwiązanie wymagało globalnego zrozumienia tekstu, znalazły się w zadaniu 7.

7.1.

Songs on the Roof

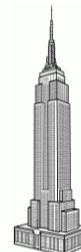
On 30 January 1969, the Beatles surprised Londoners with a show on the roof of a building. Thanks to the excellent work of our sound specialists, we can offer the best ever quality recording of that concert. The album is an ideal present for anybody who likes listening to classic rock.

Only £49!

7.2.

Empire State Building Run

On the first weekend in December, hundreds of runners will climb up 1,576 steps to help people in need. Each participant must register online by 1st December and pay an entry fee of \$125. The money collected will be used to buy gifts for the homeless.

To see photos from previous years click [here](#).

This text

- A. invites you to watch a live music event.
- B. is useful for someone who is looking for a gift.
- C. tells you where you can see prize-winning photos.
- D. is about a dangerous race between only two participants.
- E. informs you what you should do before you take part in an event.

7.1.	7.2.
B	E

Spośród zadań sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji najtrudniejsze okazało się zadanie 7.2. Rozwiązało je poprawnie 56% zdających, którzy z tekstu o charytatywnym biegu po schodach Empire State Building wyselekcjonowali informację o tym, że przed biegiem uczestnicy muszą się zarejestrować i uiścić opłatę. 18% gimnazjalistów wybrało błędną odpowiedź B., zapewne na podstawie obecności w tekście 7.2. oraz opcji B. wyrazu *gift*. W tekście B. nie było jednak żadnych informacji dla osób poszukujących pomysłów na prezent, a jedynie wzmianka o prezentach, które będą zakupione dla bezdomnych za zebrane pieniądze.

Zadanie 7.1., które sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, przysporzyło uczniom największej trudności wśród zadań z obszaru rozumienia tekstów pisanych. Poprawnie zadanie to rozwiązało 49% zdających. Wymagało ono zrozumienia, że tekst jest adresowany do osób, które poszukują prezentu, oraz znajomości wyrazów synonimicznych *gift* i *present*, obecnych w zadaniu i w tekście. Ponad 40% zdających wskazało błędną odpowiedź A. Gimnazjaliści, którzy ją wybrali, prawdopodobnie skupili się jedynie na tytule tekstu oraz na obecności w tekście wyrażenia *a show on the roof* oraz *that concert* i błędnie założyli, że tekst dotyczy oglądania wydarzenia muzycznego, a nie nagrania z koncertu, które jest rekomendowane jako prezent.

Nieco łatwiejsze było zadanie sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (zadanie 8.1. – 63% poprawnych odpowiedzi) oraz zadania sprawdzające umiejętność określania głównej myśli (zadania 7.4. i 8.4. – odpowiednio 66% i 72% poprawnych odpowiedzi).

Arkusze egzaminacyjne na poziomie podstawowym zamykały dwa zadania z obszaru znajomości środków językowych. Zadanie 10. sprawdzało przede wszystkim znajomość leksyki, natomiast zadanie 11. znajomość struktur gramatycznych. Trudniejsze okazało się zadanie 11., oparte na tekście dotyczącym „inteligentnych” butów. Zdający uzyskali za to zadanie najniższy średni wynik w całym arkuszu egzaminacyjnym – 52%.

SMART SNEAKERS MAKE SIGHTSEEING EASIER

Most airlines want their passengers **11.1.** ____ the best possible flight experience. But a well-known British airline offers something extra – smart shoes that let tourists go sightseeing without using a map.

Transforming ordinary shoes into your city guide is **11.2.** ____ adding a new contact to your phone. All you have to do is enter the address of your destination into a smartphone app. Your shoes will lead you all the way to the right place. **11.3.** ____ you need to turn, the app will communicate with the right or left shoe and make it vibrate. You cannot miss the turning even if you are busy admiring the city.

- 11.1.**   A. to have   B. having   C. have
- 11.2.**   A. so easy that   B. as easy as   C. too easy to
- 11.3.**   A. Whatever   B. Whichever   C. Whenever

Największym wyzwaniem dla trzecioklasistów okazało się wskazanie poprawnej odpowiedzi w zadaniu 11.1., wymagającym uzupełnienia luki bezokolicznikiem. Poprawną formę *to have* wskazało 48% zdających. Wśród niepoprawnych odpowiedzi dominowała opcja C., wytypowana przez 31% uczniów, którzy najprawdopodobniej nie pamiętali, że czasownik *want* wymaga dopełnienia w postaci pełnego bezokolicznika, i zastosowali bezokolicznik bazowy *have*.

Pozostałe dwa zadania (11.2. i 11.3.) były nieco łatwiejsze (odpowiednio 52% i 55% poprawnych odpowiedzi). Zadanie 11.2. sprawdzało znajomość wyrażenia *as...as...*, którego używa się do porównywania rzeczy, zjawisk itp., natomiast rozwiązanie zadania 11.3. wymagało zastosowania właściwego w podanym kontekście spójnika *whenever*.

Mniej trudności przysporzyło gimnazjalistom zadanie 10., w którym tekst na temat wielkiej jaszczurki, chrońnięcej się przed upałem w supermarkecie, należało uzupełnić odpowiednio dobranymi wyrazami z ramki (od 66% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 10.1. do 76% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 10.2.).

Poziom rozszerzony

Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 53% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym. Zdający uzyskali najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 62%). Gorzej opanowali umiejętności z obszarów: rozumienie ze słuchu oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – odpowiednio 51% i 54%), a najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 44%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający osiągnęli nieco wyższe wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji (średni wynik – 52%) niż za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 47%). W obrębie każdej z tych grup zadań wyniki były dość zróżnicowane (od 31% do 72% poprawnych odpowiedzi za zadania sprawdzające znajdowanie w tekście określonych informacji; od 39% do 55% poprawnych odpowiedzi za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu).

Pierwsza część arkusza, rozumienie ze słuchu, składała się z dwóch zadań. Zadanie 1. wymagało wykazania się dwiema różnorodnymi umiejętnościami zapisanymi w podstawie programowej: umiejętnością znajdowania w tekście określonych informacji oraz określania głównej myśli wypowiedzi. Z kolei zadanie 2. sprawdzało wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Spośród dwóch zadań sprawdzających umiejętność określania głównej myśli tekstu łatwiejsze okazało się zadanie 1.6. Poprawnie rozwiązało je 55% zdających, którzy zdecydowali, że chłopiec mówi o swoich doświadczeniach dotyczących technologii 3D. Znacznie trudniejsze było zadanie 1.3., sprawdzające główną myśl rozmowy dwojga nastolatków na temat *Godziny dla Ziemi*.

Tekst 1.

Usłyszysz rozmowę dwojga nastolatków.

1.3. Amy and Peter are talking about how *Earth Hour*

- A. became popular at their school.
- B. promotes keeping fit.
- C. can be celebrated.

Transkrypcja

Peter: Hi, Amy. Yesterday was *Earth Hour* day. Did you remember to switch off the lights between 8 and 9 p.m.?

Amy: Of course, I did. And you? Did you sit at home in the dark?

Peter: No. First, I went to watch fireworks near my place. Next, I walked to the city centre to join a street march. There were many TV stars. They were marching with candles and banners. They probably did it to make *Earth Hour* more popular. And I think it really worked. And what about your *Earth Hour* day?

Amy: I had a really good time! My brother took me to the outdoor cycle cinema. Have you heard of this project?

Peter: No, what is it?

Amy: At a cycle cinema, there are a few cyclists who volunteer to pedal bikes. When they pedal, the audience can watch the film. But if they stop, the screen goes dark. Everyone has fun. And you don't need a ticket to watch the film.

Peter: But if the cinema is outdoors, aren't people cold?

Amy: It isn't a problem. There are free blankets for those who aren't cycling.

Peter: Sounds great. I think I'll try it next year. Or maybe at the next *Earth Hour* we'll organize a cycle cinema at our school? What do you think?

Amy: Great idea. It could make *Earth Hour* popular among the students.

Poprawną odpowiedź C. wskazało 39% zdających, którzy zrozumieli, że rozmowa dotyczyła różnych sposobów świętowania *Godziny dla Ziemi*. W tekście była mowa o tym, że w celu uczczenia *Godziny dla Ziemi* zorganizowany był pokaz fajerwerków, marsz uliczny z udziałem gwiazd telewizyjnych, kino rowerowe oraz

zaplanowano wyłączenie wszystkich światel na jedną godzinę. Jednak większość uczniów przystępujących do egzaminu (53%) wybrała błędną odpowiedź A. Ci zdający prawdopodobnie zasugerowali się końcowym fragmentem rozmowy, zawierającym wyrażenia *our school* i *popular*, oraz informacją, że zorganizowanie w kolejnym roku kina rowerowego w szkole, według prowadzących tę rozmowę nastolatków, mogłoby spopularyzować *Godzinę dla Ziemi* również tam. Żaden z uczestników dialogu nie twierdził jednak, że *Godzina dla Ziemi* już wcześniej zyskała w ich szkole popularność.

Spośród zadań sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniem 1.5. Zadanie to okazało się też najłatwiejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym.

Tekst 2.

Usłyszysz fragment wypowiedzi chłopca.

1.5. The money collected at the school fair was

- A. used to buy some equipment.
- B. given away to help some animals.
- C. spent on theatre tickets for students.

Transkrypcja (fragment)

Boy: [...] Then we invited our parents to take part in 3D printing classes at our school. First, we taught them the basics of 3D printing and then asked them to design models of world-famous buildings. My dad did a great job! When the models were ready, we sold them at the school fair. We weren't sure what to do with the money we had earned. At the beginning we wanted to save up for new 3D printing equipment. Another idea was to buy theatre tickets. But finally, we decided to give the money to a dogs' home. [...]

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 72% zdających, którzy z wypowiedzi chłopca właściwie wyselekcjonowali informację, że pomimo rozważania różnych opcji, ostatecznie podjęto decyzję, aby pieniądze zebrane podczas szkolnego festynu przekazać do schroniska dla psów, czyli na pomoc zwierzętom.

W zadaniu 2., sprawdzającym tę samą umiejętność, poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany (od 31% do 55%). Najwięcej trudności przysporzyło gimnazjalistom zadanie 2.2.

- A. I changed the family business.
- B. You can buy my products online.
- C. I earned money by helping my family.
- D. Reusing things helped me solve a problem.
- E. I was inspired by something prepared by a relative.

2.2.

E

Transkrypcja (fragment)

Wypowiedź 2.

Girl: I'm quite successful as my products are sold in over 40 local shops. Recently, I even had an offer from an Internet store, but I'm still not sure what to do about it. How did I begin? Well, as a child, I enjoyed the strawberry jam made by my grandma Dorothy. Then I learned how to make it myself and started selling it at farmers' markets. It was a hit from the start.

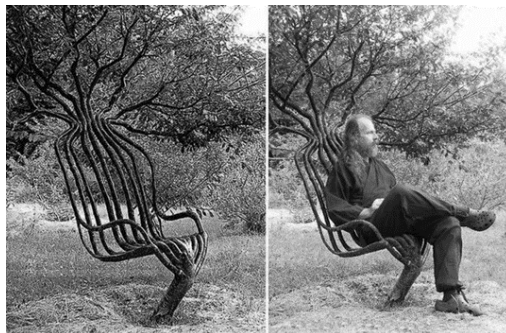
Do wypowiedzi 2.2. poprawnie dobrało odpowiedź E. 31% zdających. Wymagało to zrozumienia w wysłuchanym tekście informacji o przygotowywanym przez babcię dziewczynki dżemie truskawkowym, który z czasem dziewczynka nauczyła się robić sama. Następnie zaczęła go sprzedawać, co zapoczątkowało jej karierę jako nastoletniej przedsiębiorczyni. Uczniowie, którzy nie udzielili poprawnej odpowiedzi, być może nie potrafili znaleźć powiązań leksykalnych między tekstem 2.2. i zdaniem E.: *grandma – relative, made – prepared*, oraz nie dostrzegli na końcu tekstu szerokiego odniesienia do wyrazu *inspired* z opcji E.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych sprawdzane były trzy umiejętności, każda w odrębnym zadaniu. Różnice pomiędzy wynikami osiągniętymi za poszczególne zadania były niewielkie. Najwyższe wyniki zdający uzyskali w zadaniu 3., sprawdzającym umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik – 64%). Nieco trudniejsze okazało się zadanie 4., które wymagało rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 61%). Najtrudniejsze w obszarze tekstów pisanych było zadanie 5., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 59%).

Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadania 3., polegającego na dobraniu do poszczególnych fragmentów tekstu właściwych nagłówków, okazał się najwyższy nie tylko w obszarze rozumienia tekstów pisanych, ale także w całym arkuszu. Tekst dotyczył nowoczesnej metody kształtowania drzew, opracowanej przez kilku artystów i nazwanej przez nich sztuką Pooktre. Większość uczniów poprawnie określiła tematykę poszczególnych akapitów, z których pierwszy definiował sztukę Pooktre, drugi mówił o tym, jak się ona narodziła, a trzeci o jej praktycznym wykorzystaniu przez posiadaczy ogrodów. Najłatwiejsze okazało się dobranie nagłówka do drugiej części tekstu.

- A. THE TYPES OF TREES IN A POOKTRE GARDEN
- B. THE PRACTICAL USE OF POOKTRE ART
- C. THE FASTEST WAY OF FORMING POOKTRE TREES
- D. THE BEGINNINGS OF POOKTRE ART
- E. THE DEFINITION OF POOKTRE ART

POOKTRE ART

3.2. D

Pooktre art was invented by Peter Cook and Becky Northey in South East Queensland, Australia, in 1996. It was inspired by Becky's hobby – making sculptures from wood. One day, she decided that creating shapes from cut-down trees is not eco-friendly. She wanted to live on a planet that is both beautiful and healthy. Becky shared her thoughts with Peter and as a result of their long discussions Pooktre art was born.

Fragment ten opowiada o tym, w jaki sposób hobby jednej artystki oraz jej chęć życia na zdrowej i pięknej planecie przerodziły się w pomysł sztuki Pooktre. Poprawną odpowiedź **D.** wybrało 67% zdających.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych najtrudniejsze dla trzecioklasistów okazało się zadanie 5., w którym na podstawie informacji o trzech osobach zainteresowanych adopcją psa oraz opisów czterech psów mieli oni zdecydować, który pies byłby najbardziej odpowiedni dla każdej z przedstawionych osób. Analiza wyników pokazuje, że największym wyzwaniem okazało się wybranie odpowiedniego psa dla osoby oznaczonej numerem 5.3.

5.3. A

I'm not keen on walking. I hope my dog will be happy to run about in my large garden and give a warm welcome to the people who visit me. Instead of spending time training him, I'll try to become his real friend.

A.

Atos enjoys playing with other dogs. Because of his lively nature, he needs a lot of space. He likes all the staff and also people he doesn't know. The people who look after him say he doesn't like learning new tricks.

C.

Clappy is a well-trained guard dog that doesn't welcome strangers. He enjoys having a lot of space. Because of his age, he isn't fond of running or walking long distances. He used to live with a cat, but he isn't friendly to other animals.

D.

Dino is a young and large dog who is very loyal. He needs exercise. If he can't run about, or go outside, he feels sad and lonely. He'll be easy to train as he is a fast learner. He isn't very friendly to visitors, so he'll be great at protecting your place.

Aby wybrać poprawną odpowiedź, należało zrozumieć, że chłopiec nie będzie tresował psa, którego zamierza przygarnąć, oraz zwrócić uwagę na jego chęć zaadoptowania psa, który potrzebuje dużo przestrzeni i będzie serdecznie witał gości. Informacje te jednoznacznie wskazują, że poprawna jest odpowiedź **A**. Wybrało ją 54% zdających. Tylko Atos jest bardzo aktywnym psem, przyjaznym dla znajomych i nieznanym ludzi, który nie lubi się uczyć nowych sztuczek. Około 20% uczniów wybrało niepoprawną odpowiedź **D.**, a około 17% uczniów niepoprawną odpowiedź **C**. Prawdopodobną przyczyną błędów było niezrozumienie zawartych w obu tych tekstach informacji o tym, że psy Dino i Clappy nie są przyjazne dla odwiedzających osób, więc tym samym nie byłyby odpowiednie dla tego chłopca.

Najniższy średni wynik (44%) tegoroczni zdający uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Średni wynik za zadanie 6., oparte na krótkim opowiadaniu, które należało uzupełnić wyrazami w odpowiedniej formie, wyniósł 50%. Znacznie trudniejsze dla gimnazjalistów okazało się zadanie 7., wymagające uzupełnienia fragmentów zdań z użyciem podanych wyrazów (średni wynik – 37%).

Analiza wyników w zadaniu 6. wskazuje, że najmniej trudności przysporzyło zdającym zadanie 6.5. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 65% gimnazjalistów. Zadanie to polegało na uzupełnieniu luki przysłówkiem *quickly*. Najniższy wynik (38% poprawnych odpowiedzi) uzyskali uczniowie za zadanie 6.1., w którym należało uzupełnić lukę czasownikiem *leave* w czasie przeszłym (*Past Simple*). Większość zdających dokonała właściwego wyboru czasownika z ramki, popełniała natomiast błędy w tworzeniu nieregularnej formy czasu przeszłego tego czasownika, np. wpisywali w tę lukę nieistniejące słowa *leaved* lub *leavd*.

W zadaniu 7. najtrudniejsze nie tylko wśród zadań sprawdzających znajomość środków językowych, ale również w całym arkuszu na poziomie rozszerzonym, okazało się zadanie 7.2.: *If Ann wants to win the tournament, she (have / play) _____ tennis every day for the next two months.*, wymagające uzupełnienia grupy orzeczenia w zdaniu warunkowym (23% poprawnych odpowiedzi). Wielu zdających stosowało w tym zadaniu formy *have to play* lub *had to play*, nie zwracając uwagi na fragmenty zdania przed i za luką – zaimek w trzeciej osobie liczby pojedynczej oraz okolicznik czasu przyszłego. Najmniej trudności natomiast przysporzyło uczniom uzupełnienie zdania

7.3. konstrukcją porównawczą: *My sister and I have similar rooms but her bed (be / comfortable) _____ than mine.* (47% poprawnych odpowiedzi).

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Zdający mieli za zadanie napisać krótki e-mail na temat obozu sportowego, na którym przebywają. Polecenie wymagało wykazania się m.in. umiejętnością opisywania osób, przedstawiania faktów z przeszłości i teraźniejszości, relacjonowania wydarzeń z przeszłości, wyrażania i uzasadniania swoich poglądów oraz przedstawiania opinii innych osób.

Najwyższy średni wynik zdający uzyskali w kryteriach spójności i logiki wypowiedzi (62%) oraz zakresu środków językowych (55%). Najniższe średnie wyniki uczniowie uzyskali w kryteriach treści i poprawności środków językowych (średni wynik – odpowiednio 52% i 51%).

Analiza prac uczniowskich pod kątem realizacji treści wykazała, że najwięcej trudności sprawiło uczniom rozwinięcie podpunktu pierwszego, który wymagał uzasadnienia podjętej decyzji o udziale w obozie sportowym. Bardzo często zdający odnosili się w swoich wypowiedziach do różnych cech obozu, podawali opinie o obozie, na którym się znajdowali, jednak w wielu pracach odniesienia te nie były powodem podjęcia decyzji o udziale, a jedynie komentarzami na temat aktualnego miejsca pobytu lub sytuacji, w której piszący się znaleźli. Często realizację tego, jak również pozostałych podpunktów polecenia uniemożliwiał zdającym zbyt mały zakres środków językowych, np. brak umiejętności stosowania czasów gramatycznych, zwłaszcza Past Simple, brak znajomości słownictwa oraz liczne błędy językowe zakłócające komunikację, co pokazuje praca zamieszczona poniżej.

Hi Aleks,

How are you? I'm writting this e-mail ~~bec~~
because I need to tell you about trip in
the forest. I want to ~~live in~~ this place, because
I ~~can~~ would learn ~~to~~ play in
~~basel~~ basketball, football.

My ~~caught~~ ~~caught~~ is very kind ~~and~~
He ~~taught~~ ~~taught~~ ~~taught~~ me than I ~~may~~ have
big talent.

I and my friends win in ~~more~~ prize
and medals.

Take care!

XYZ

Jednak dysponując nawet prostymi środkami językowymi, możliwe było zrealizowanie wszystkich podpunktów polecenia.

Hi Matt!

How are you? Are you nervous about tomorrow? I know you have a basketball tournament tomorrow. I'm writing to you because I want to say that I'm in a place where Andy, my trainer teaches people how to play football. I decided to come there because I ~~do~~ didn't know how to play in this sport category. Andy is a funny and friendly person. She is the most energy women that I ever met! I won a special prize. I learned new things. I must show you some tricks. I know how to correctly kick the ball. I miss you so much and I want to meet up with you again.

Hugs, XYZ

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka angielskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków.

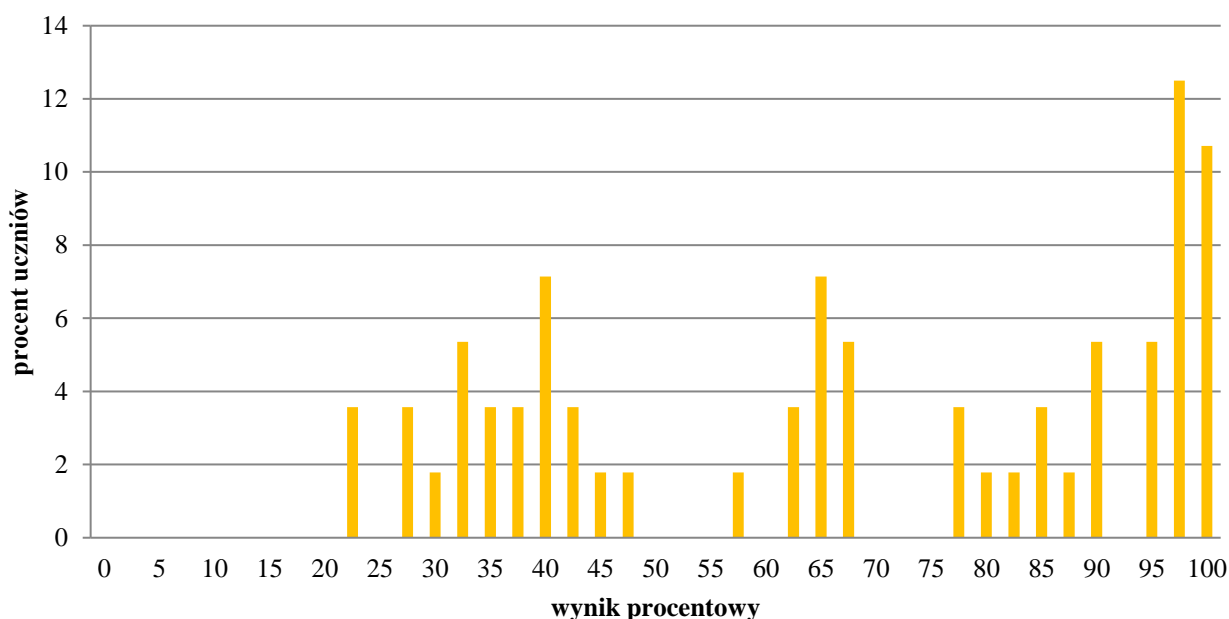
- ❖ Najmocniejszą stroną tegorocznych gimnazjalistów zdających egzamin na poziomie podstawowym były zadania wymagające zrozumienia wypowiedzi ze słuchu. Dość dobrze uczniowie poradzili sobie również z reagowaniem językowym w typowych sytuacjach życia codziennego.
- ❖ Najniższe średnie wyniki na poziomie podstawowym uczniowie uzyskali za zadania w obszarach: rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość środków językowych. Najtrudniejszym zadaniem w tych obszarach było zadanie wielokrotnego wyboru polegające na uzupełnieniu luk odpowiednimi strukturami gramatycznymi w krótkim tekście użytkowym.
- ❖ Na poziomie podstawowym w częściach arkusza sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych uczniowie znacznie lepiej radzili sobie z wyszukiwaniem w tekstach szczegółowych informacji niż z globalnym rozumieniem tekstów.
- ❖ Na poziomie rozszerzonym gimnazjaliści wykazali się największymi umiejętnościami w zakresie rozumienia tekstów pisanych. Mocną stroną uczniów w tym obszarze było określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.
- ❖ Najslabiej opanowaną umiejętnością na poziomie rozszerzonym, podobnie jak na poziomie podstawowym, okazało się stosowanie środków językowych. Najniższy średni wynik w tym obszarze zdający uzyskali za zadanie polegające na uzupełnieniu zdań podanymi w nawiasach wyrazami, których należało użyć w odpowiedniej formie, tak aby zdania te były logiczne i gramatycznie poprawne.
- ❖ Słaba znajomość środków językowych miała również wpływ na pozostałe obszary umiejętności. Znacząco utrudniła między innymi zredagowanie wypowiedzi pisemnej. Najmniej punktów za stworzenie własnego tekstu zdający zdobyli właśnie w kryterium poprawności językowej. Dysponując skromnym zasobem środków językowych oraz popełniając błędy językowe, wielu uczniów miało trudności w realizacji poszczególnych podpunktów polecenia.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Poziom podstawowy

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu języka angielskiego (GA-P2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GA-P1-192 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. W związku z wydłużonym czasem trwania egzaminu na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów

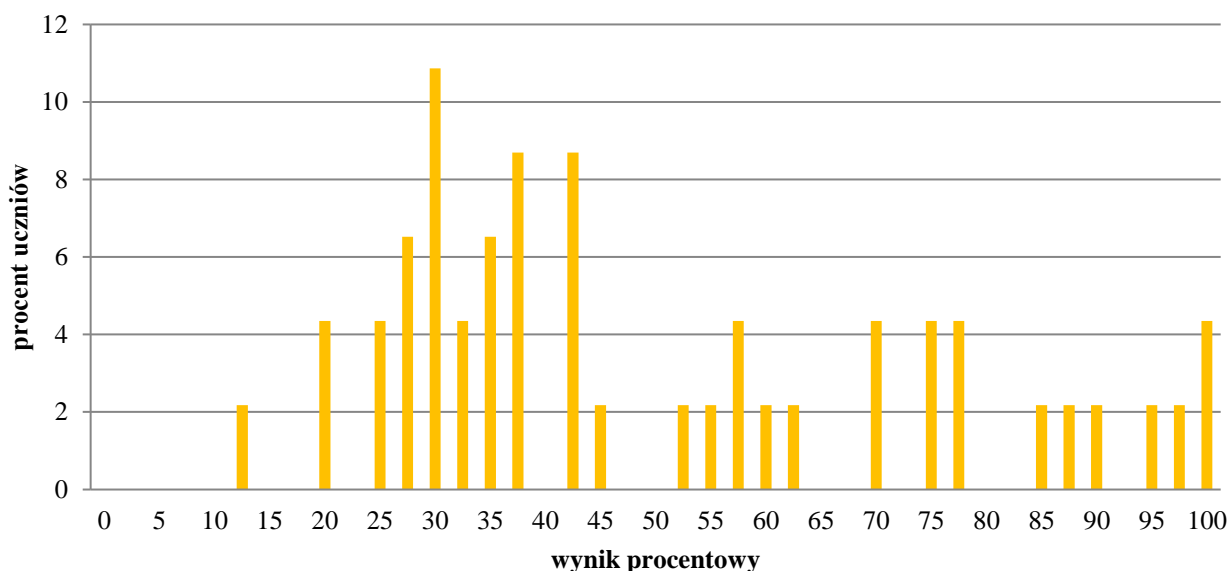
Tabela 23. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
56	23	100	68	98	67	27

Wyniki uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu języka angielskiego (GA-P4-192, GA-P5-192, GA-P6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GA-P4-192 – Arial 16 pkt, GA-P5-192 – Arial 24 pkt. W arkuszu GA-P5-192 materiał ikonograficzny został dodatkowo opisany. Na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

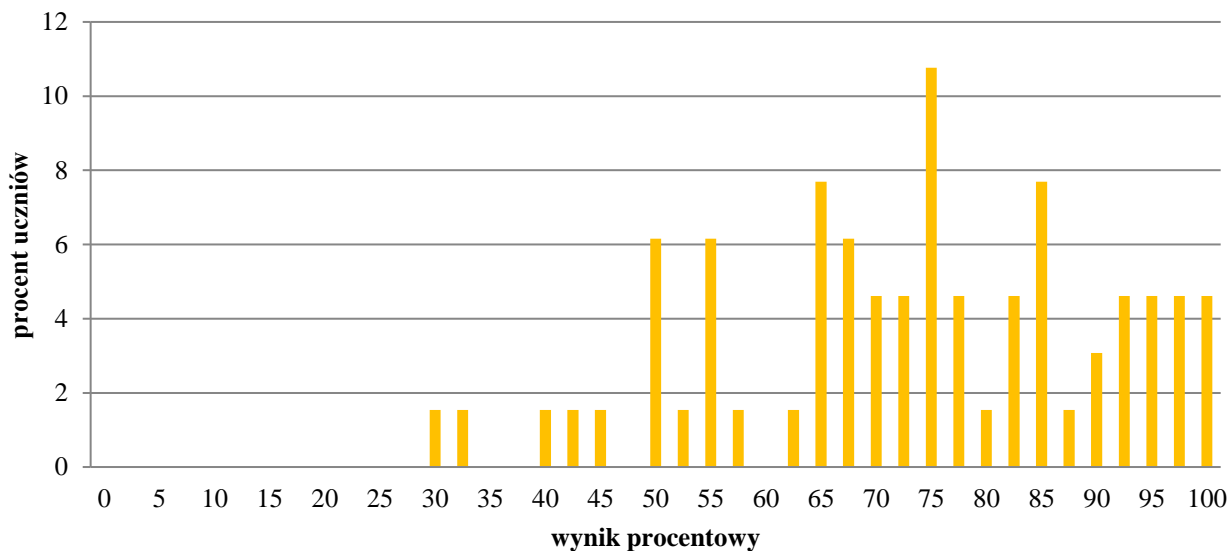
Wykres 10. Rozkład wyników uczniów

Tabela 24. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
47	13	100	43	30	50	25

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-P7-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 9 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz znajomość funkcji językowych.

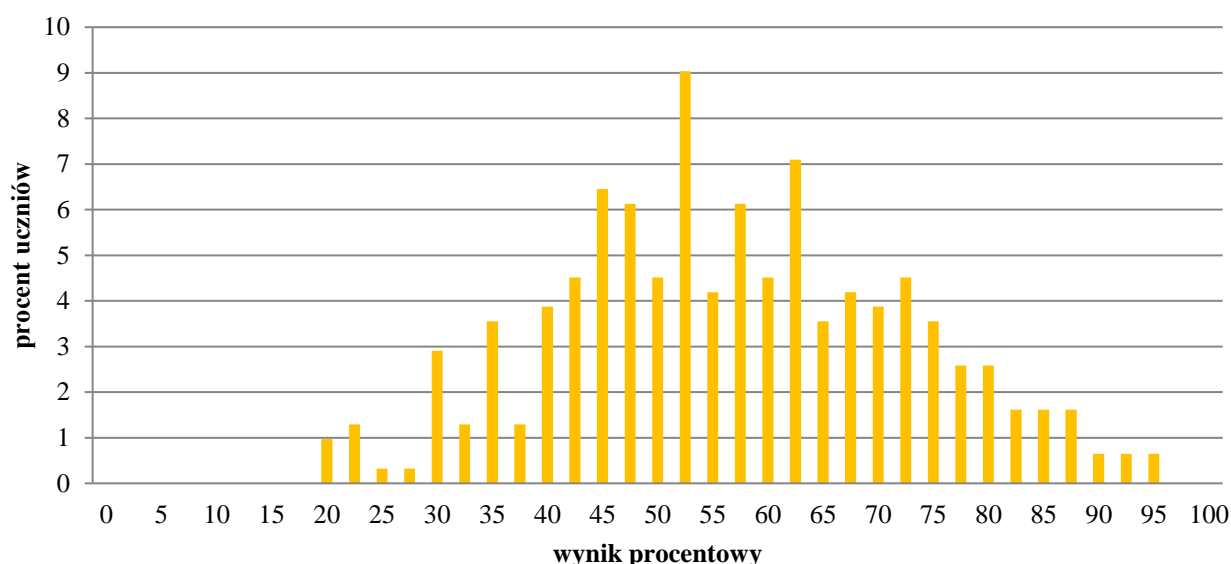
Wykres 11. Rozkład wyników uczniów

Tabela 25. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
65	30	100	75	75	73	17

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-P8-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 13 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wykres 12. Rozkład wyników uczniów

Tabela 26. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
310	20	95	55	53	57	16

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-PQ-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 14 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Tabela 27. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne*

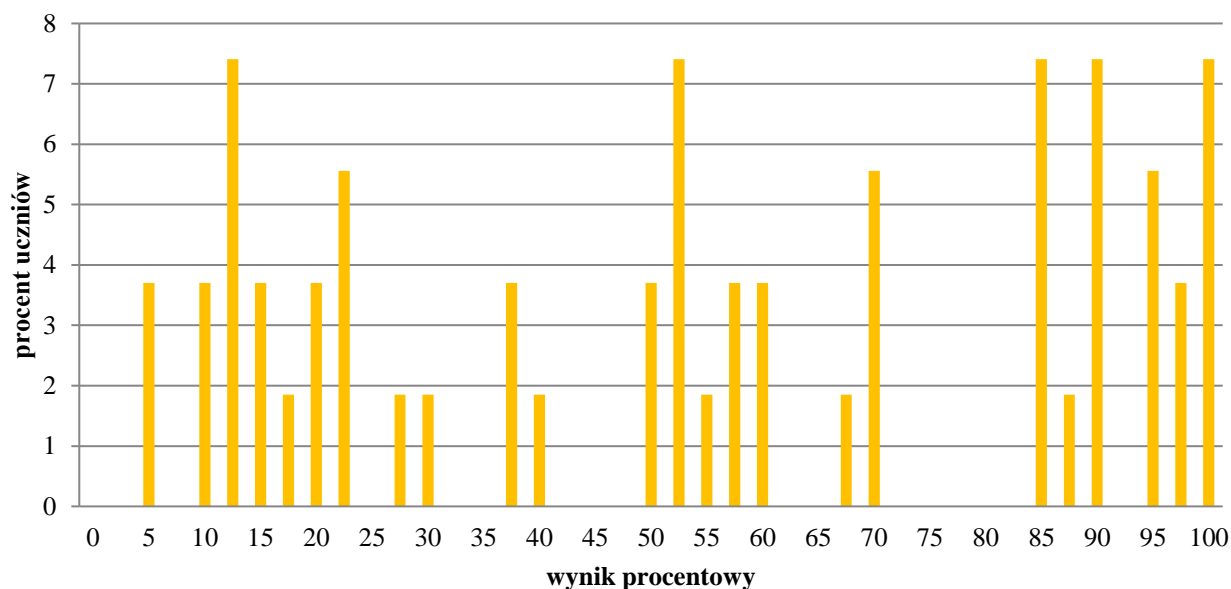
Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
5	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Poziom rozszerzony

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu języka angielskiego (GA-R2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GA-R1-192 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Zmodyfikowany został także temat wypowiedzi pisemnej. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

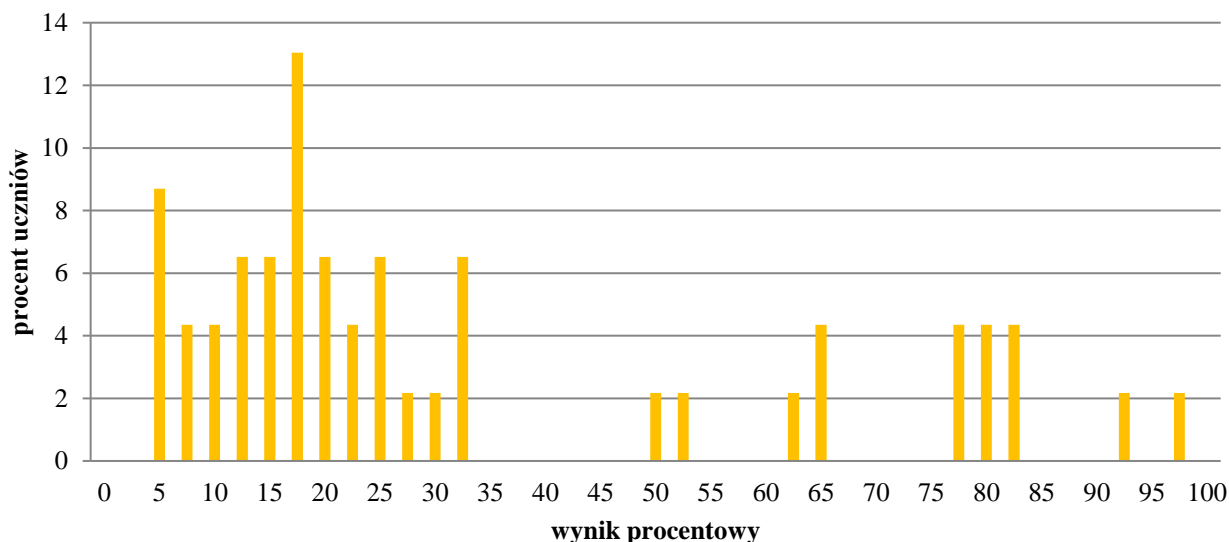
Wykres 13. Rozkład wyników uczniów

Tabela 28. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
54	5	100	54	13	55	32

Wyniki uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu języka angielskiego (GA-R4-192, GA-R5-192, GA-R6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GA-R4-192 – Arial 16 pkt, GA-R5-192 – Arial 24 pkt. Na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

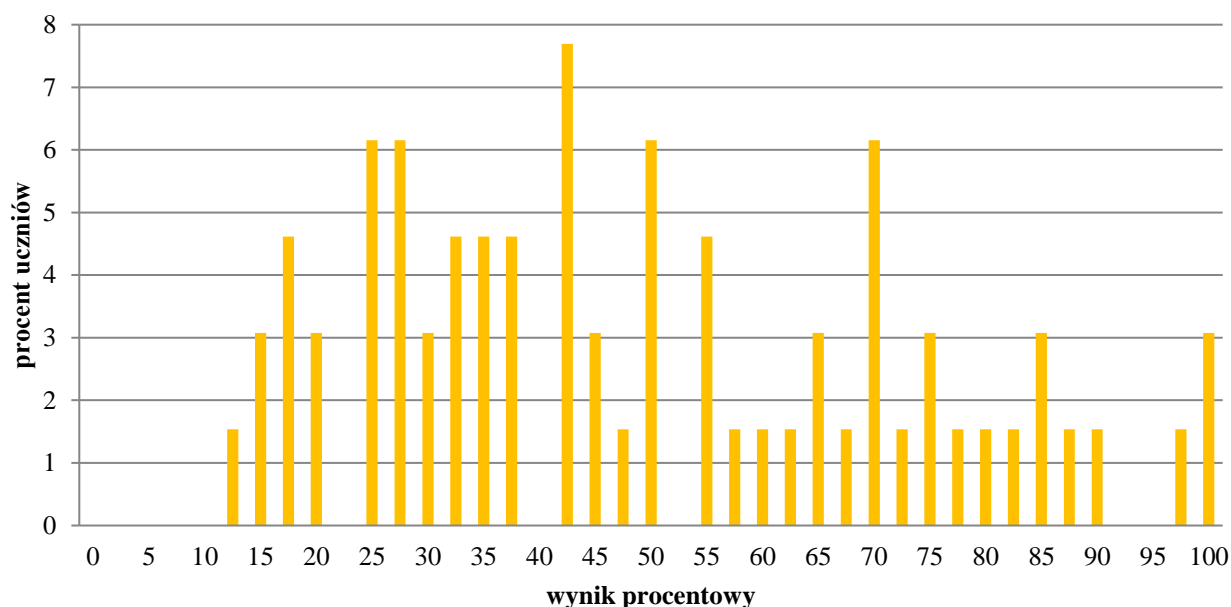
Wykres 14. Rozkład wyników uczniów

Tabela 29. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
46	5	98	21	18	34	28

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-R7-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 7 zadań (4 zadania zamknięte i 3 zadania otwarte), sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz wypowiedź pisemna.

Wykres 15. Rozkład wyników uczniów

Tabela 30. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
65	13	100	45	43	49	24

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-R8-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 13 zadań (10 zadań zamkniętych oraz 3 zadania otwarte), sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz wypowiedź pisemna. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Tabela 31. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
20	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-RQ-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 13 zadań (10 zadań zamkniętych oraz 3 zadania otwarte), sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Tabela 32. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
5	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Język niemiecki – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		1806
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	1459
	z dysleksją rozwojową	347
	dziewczeta	1050
	chłopcy	756
	ze szkół na wsi	1047
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	272
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	225
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	262
	ze szkół publicznych	1752
	ze szkół niepublicznych	54

Z egzaminu zwolniono 5 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	3
	słabowidzący i niewidomi	6
	słabosłyszący i niesłyszący	2
	słabosłyszący i niesłyszący z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	14
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	1
	Ogółem	26

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

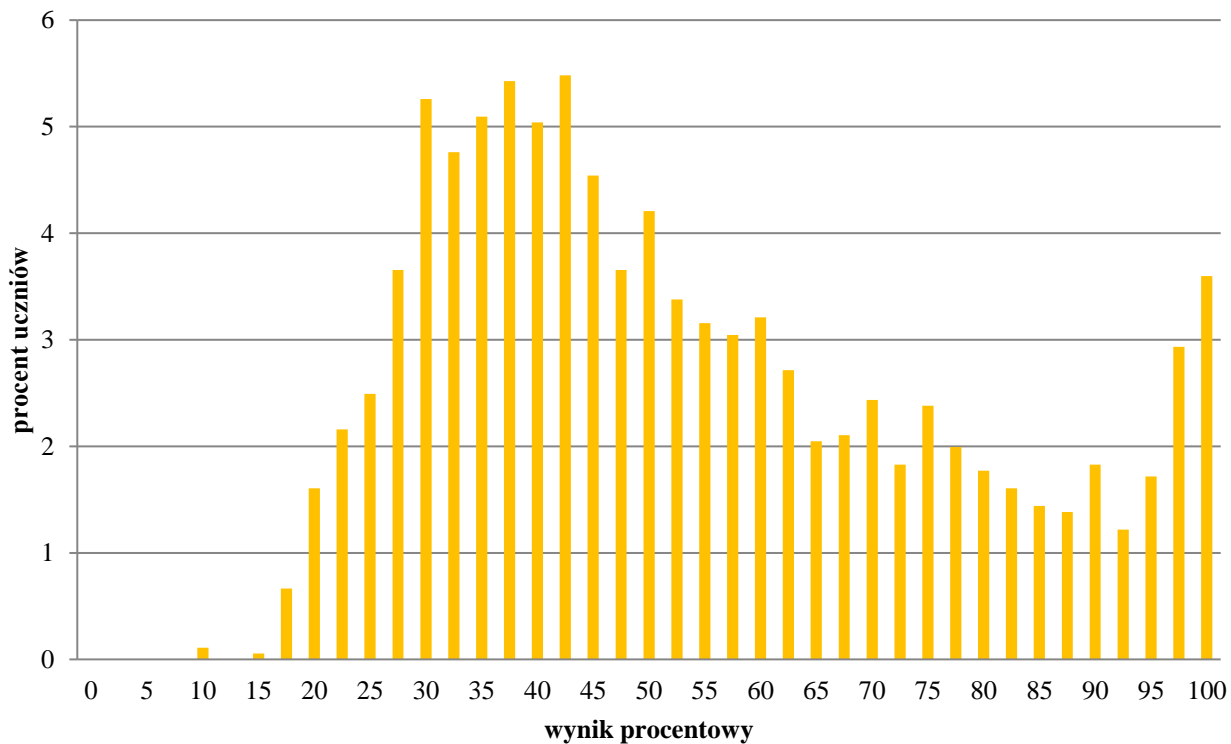
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		345	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0	

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
1806	10	100	49	43	54	23

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język niemiecki – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	2	
20	4	
23	6	
25	10	2
28	14	3
30	20	
33	25	4
35	31	
38	37	
40	42	
43	48	5
45	52	
48	57	
50	61	
53	64	
55	68	6
58	71	
60	73	
63	76	
65	78	
68	80	
70	82	7
73	84	
75	85	
78	87	
80	88	
83	89	
85	91	
88	92	8
90	93	
93	94	
95	96	
98	97	
100	100	9

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka niemieckiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 88% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 12% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

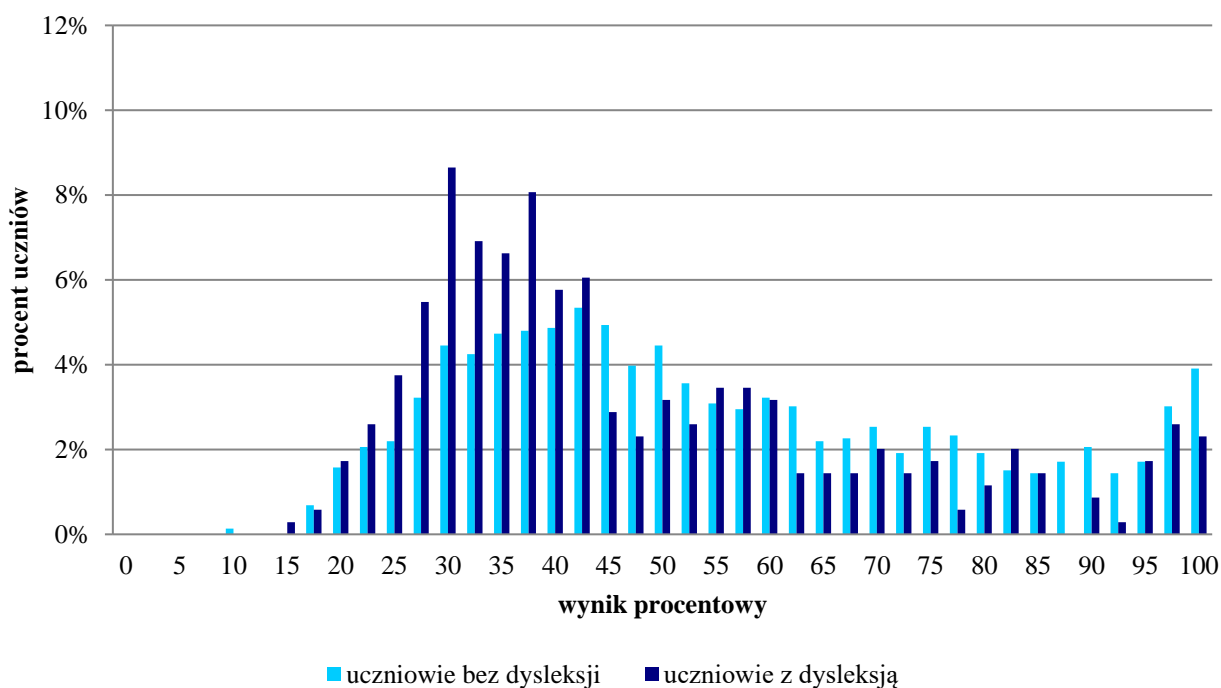
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	22–30
2	31–34
3	35–38
4	39–43
5	44–50
6	51–58
7	59–67
8	68–81
9	82–100

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

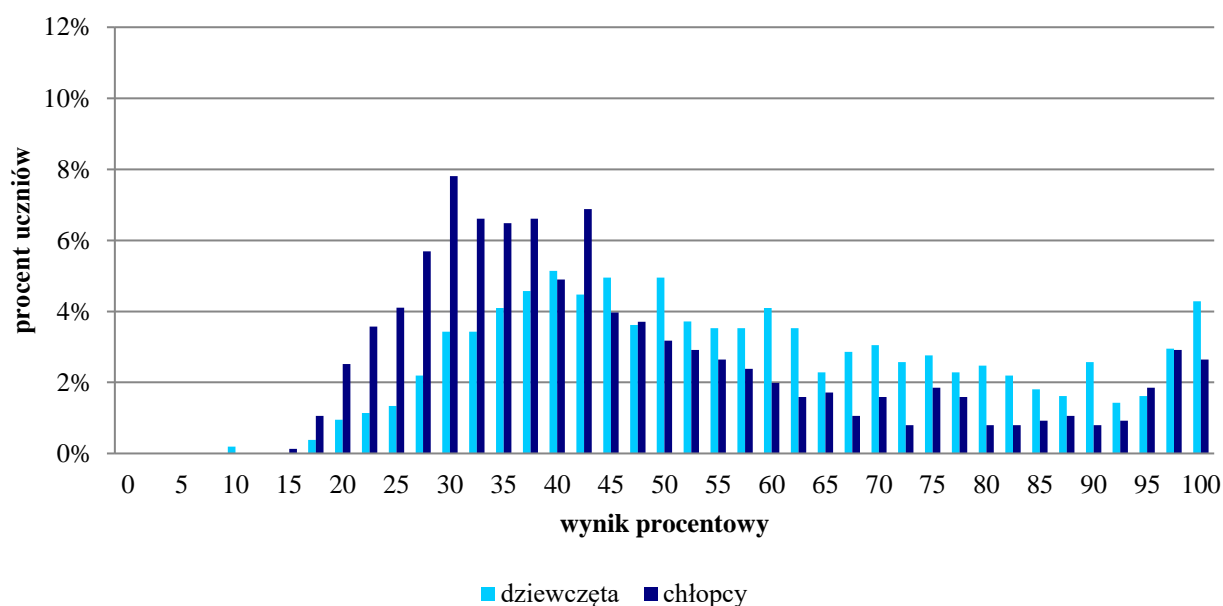
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	1459	10	100	50	43	55	23
Uczniowie z dysleksją rozwojową	347	15	100	40	30	48	21

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GN-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	1050	10	100	55	40	58	22
Chłopcy	756	15	100	43	30	48	22

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	1047	10	100	45	43	50	20
Miasto do 20 tys. mieszkańców	272	10	100	45	38	50	22
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	225	15	100	53	38	56	23
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	262	18	100	75	100	71	25

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

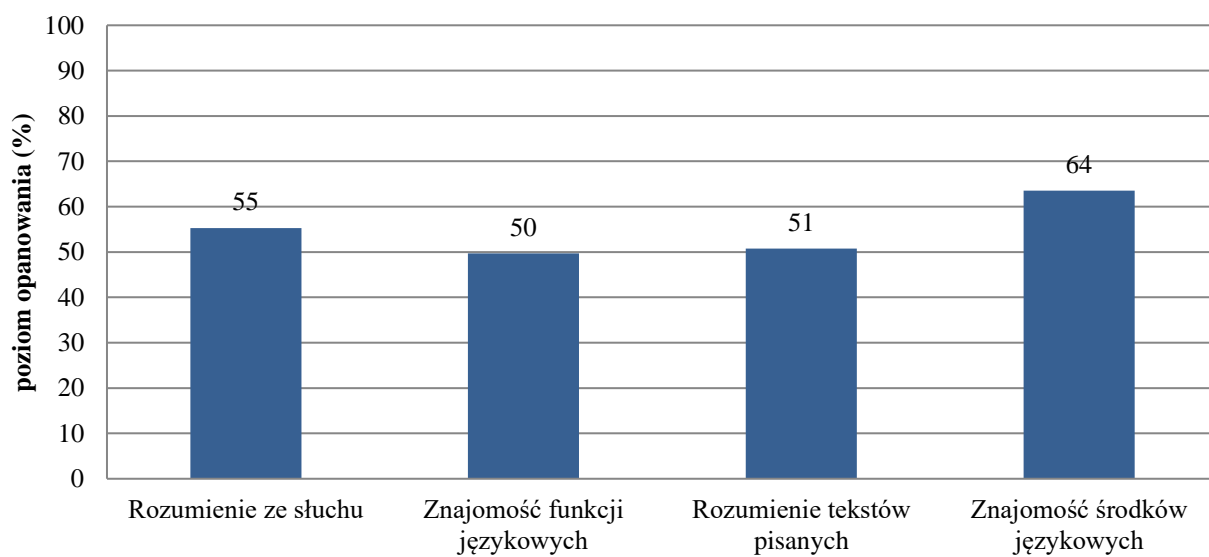
	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	1752	10	100	48	43	54	23
Szkoła niepubliczna	54	20	100	53	45	58	22

Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.		87%
	1.2.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	53%
	1.3.		69%
	1.4.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	60%
	1.5.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	32%
	2.1.		54%
	2.2.		44%
	2.3.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	51%
	2.4.		48%
	3.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	57%
	3.2.		69%
	3.3.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	38%
	IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	4.1.	6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].
4.2.		6.5) Uczeń wyraża swoje [...] życzenia [...].	47%
4.3.		6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	33%
4.4.		6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	31%
5.1.		6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	59%
5.2.		6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	69%
5.3.		6.7) Uczeń wyraża [...] podziękowania [...].	39%
6.1.		6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe.	59%
6.2.		6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	53%
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	7.1.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	53%
	7.2.	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	41%
	7.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	35%
	7.4.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	44%
	8.1.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	60%
	8.2.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	71%
	8.3.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	37%
	8.4.	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	66%
	9.1.		39%
	9.2.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	48%
	9.3.		46%
9.4.		68%	
I. Znajomość środków językowych	10.1.		57%
	10.2.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	77%
	10.3.		56%
	11.1.		72%
	11.2.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	59%
	11.3.		61%

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Język niemiecki – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 12. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		239
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	201
	z dysleksją rozwojową	38
	dziewczeta	163
	chłopcy	76
	ze szkół na wsi	107
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	31
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	28
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	73
	ze szkół publicznych	227
	ze szkół niepublicznych	12

Z egzaminu zwolniono 5 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 13. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 14. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

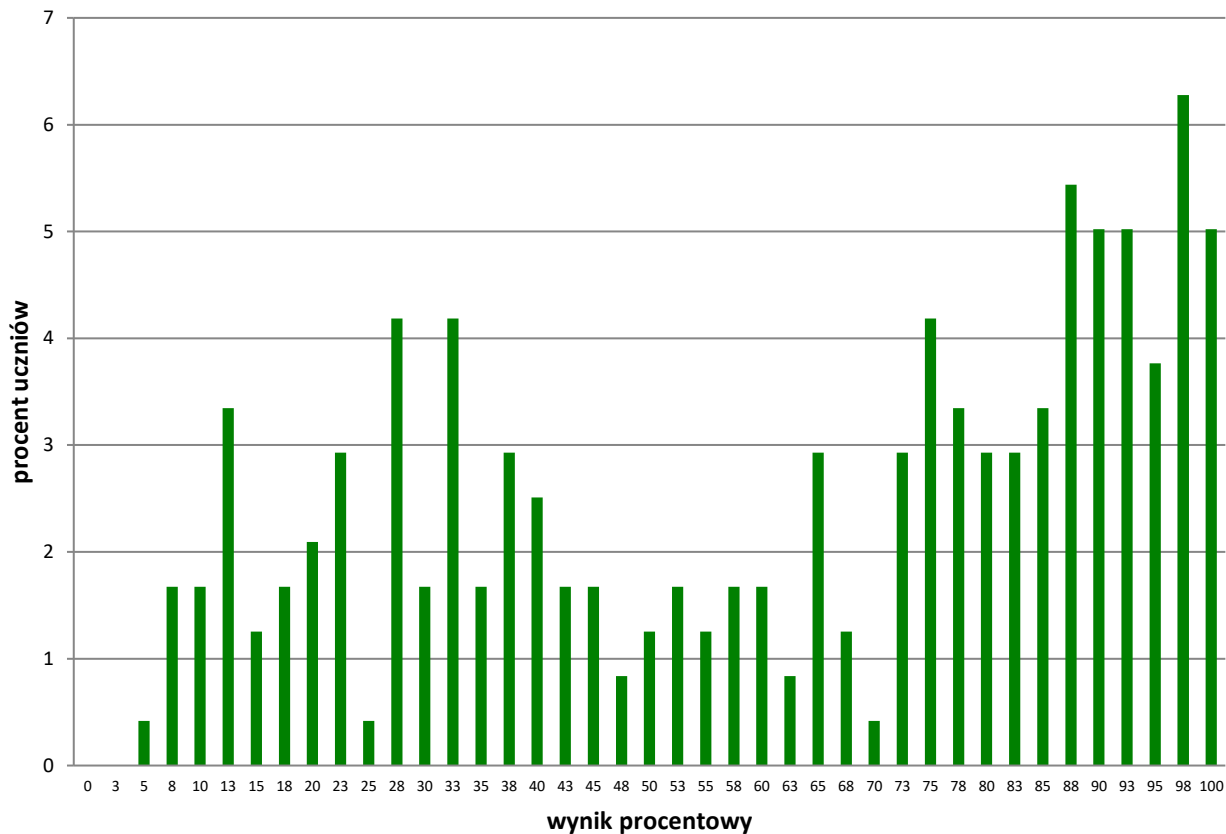
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		94	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0	

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
239	5	100	73	98	62	30

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 16. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język niemiecki – poziom rozszerzony		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	2	
8	6	
10	11	2
13	18	3
15	25	
18	31	4
20	36	
23	41	
25	44	
28	47	5
30	50	
33	53	
35	55	
38	57	
40	59	
43	61	
45	62	
48	64	6
50	66	
53	67	
55	69	
58	70	
60	71	
63	73	
65	74	
68	75	
70	76	
73	78	7
75	79	
78	81	
80	82	
83	84	
85	85	
88	87	8
90	89	
93	91	
95	93	8
98	95	
100	100	9

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 82% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 18% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

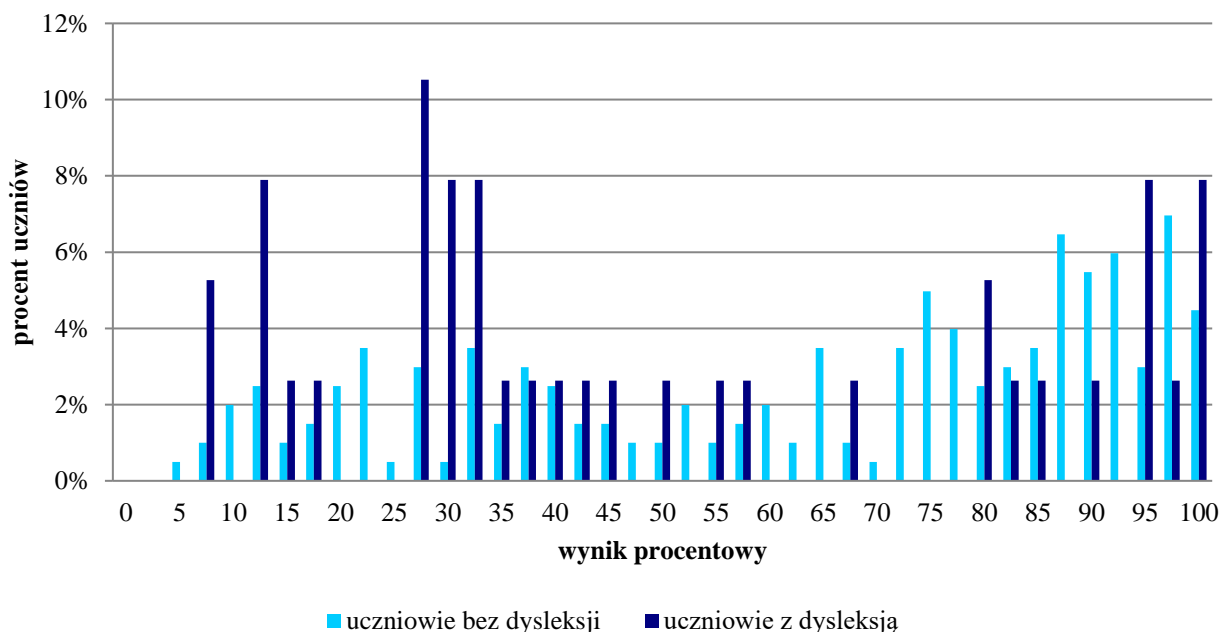
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 17. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	10–14
2	15–19
3	20–25
4	26–31
5	32–40
6	41–56
7	57–74
8	75–90
9	91–100

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

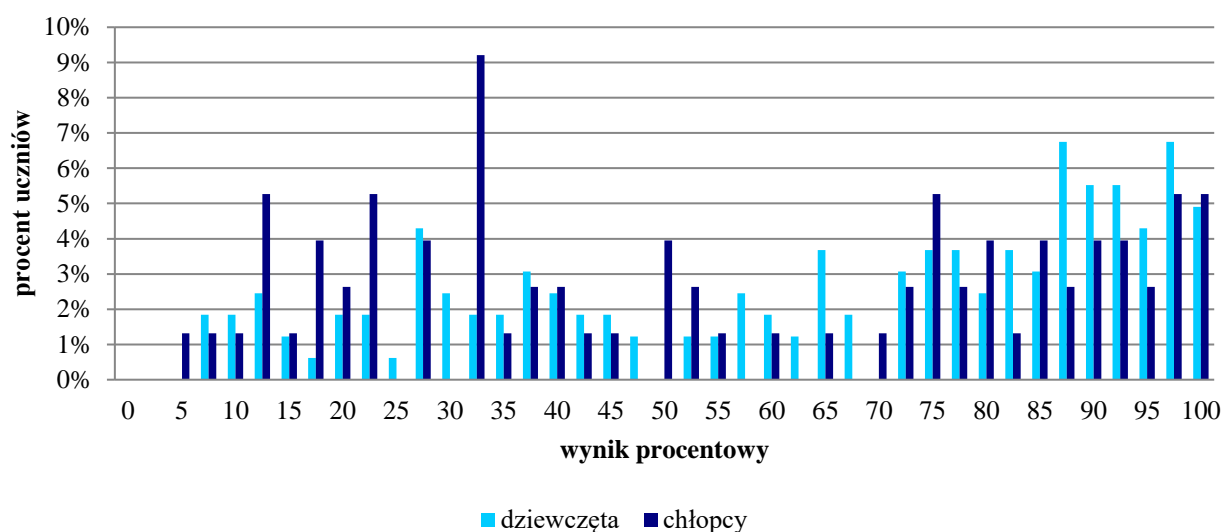
Wykres 6. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 18. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	201	5	100	75	98	64	29
Uczniowie z dysleksją rozwojową	38	8	100	39	28	50	32

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GN-R1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 7. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 19. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	163	8	100	75	88	65	29
Chłopcy	76	5	100	53	33	56	31

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 20. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	107	5	100	48	28	54	30
Miasto do 20 tys. mieszkańców	31	8	100	48	23	52	32
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	28	33	100	78	75	73	20
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	73	10	100	83	100	73	27

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 21. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

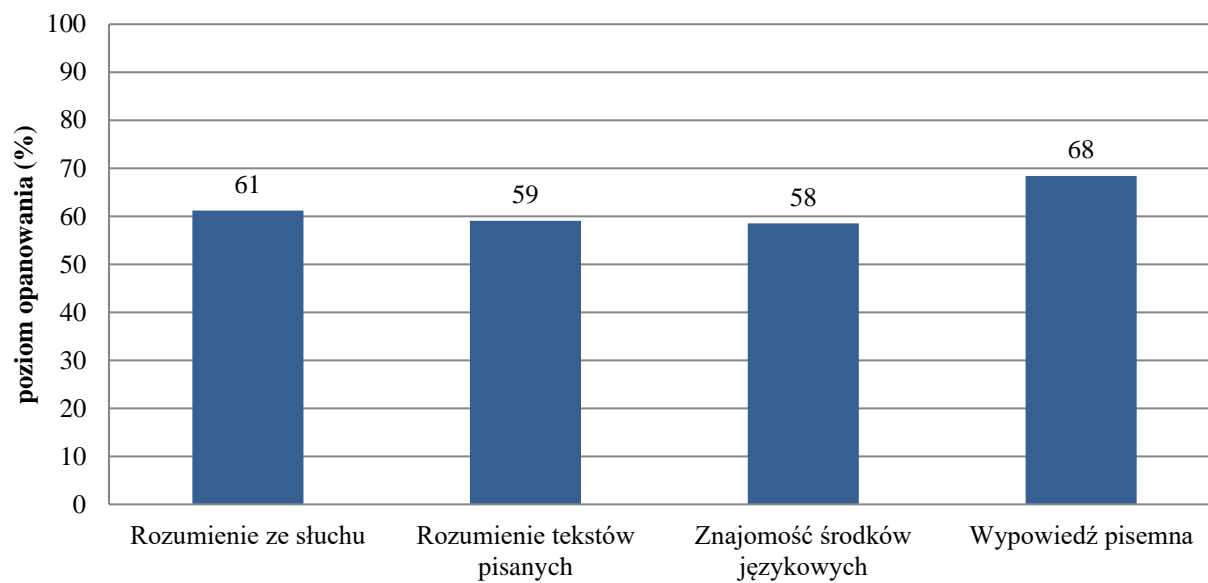
	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	201	5	100	75	98	64	29
Szkoła niepubliczna	38	8	100	39	28	50	32

Poziom wykonania zadań

Tabela 22. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe/Kryteria	Poziom wykonania zadania	
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	80%	
	1.2.		50%	
	1.3.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	69%	
	1.4.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	78%	
	1.5.		53%	
	1.6.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	38%	
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	64%	
	2.2.		58%	
	2.3.		57%	
	2.4.		65%	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	3.1.	3.2) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	70%	
	3.2.		65%	
	3.3.		57%	
	4.1.	3.6) Uczeń rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	61%	
	4.2.		63%	
	4.3.		70%	
	4.4.		54%	
	5.1.	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	42%	
	5.2.		53%	
	5.3.		55%	
I. Znajomość środków językowych	6.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	67%	
	6.2.		36%	
	6.3.		63%	
	6.4.		66%	
	6.5.		68%	
	7.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	73%	
	7.2.		47%	
	7.3.		53%	
	7.4.		55%	
	7.5.		56%	
I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	8.	5. Uczeń tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne, np. e-mail: 1) opisuje ludzi [...] 3) przedstawia fakty z przeszłości [...] 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy, uczucia 8) opisuje doświadczenia swoje [...] 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego, np. e-mail, w typowych sytuacjach: 2) [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	treść	65%
		spójność i logika wypowiedzi	77%	
		zakres środków językowych	70%	
		poprawność środków językowych	65%	

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 8. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Poziom podstawowy

Za rozwiązanie zadań z języka niemieckiego na poziomie podstawowym gimnazjaliści uzyskali średnio 51% punktów.

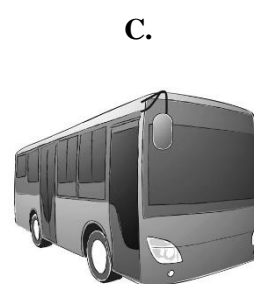
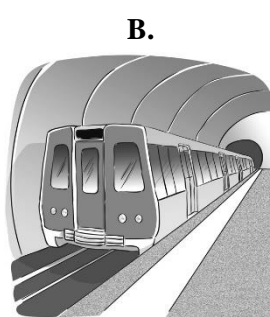
Zdający poradziли sobie najlepiej z zadaniami sprawdzającymi znajomość środków językowych. Uczniowie uzyskali w tej części arkusza najwyższy średni wynik – 58% punktów. Więcej trudności sprawiło im rozwiązanie zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu (średni wynik – 53%). Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 48%) oraz znajomość funkcji językowych (średni wynik – 47%).

Wyniki uzyskane w obszarze rozumienia ze słuchu pokazują, że uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 57%) niż z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 41%).

W tej części arkusza znalazło się jednocześnie najłatwiejsze (zadanie 1.1.) i najtrudniejsze zadanie (zadanie 1.5.) w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym.

Przyjrzyjmy się zadaniu 1.1.

1.1. Womit fährt Daniela heute zur Schule?

Transkrypcja

Mädchen: Es ist schon spät! Ich esse kein Frühstück. Mein Bus kommt in 5 Minuten.

Mann: Daniela, du kannst den nächsten Bus nehmen.

Mädchen: Nein, ich muss heute früher in der Schule sein.

Mann: Mama ist heute mit der U-Bahn ins Büro gefahren, also bringe ich dich mit dem Auto zur Schule. Ich gehe schon in die Garage und du kannst noch in Ruhe frühstücken.

Mädchen: Danke, Papa.

Zadanie sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Zdecydowana większość zdających (83%) udzieliła prawidłowej odpowiedzi A. Aby rozwiązać to zadanie, należało zrozumieć, że córka rozmawiająca z tatą przystaje na propozycję podwiezienia jej do szkoły samochodem.

Najwięcej trudności przysporzyło zdającym zadanie 1.5.

1.5. Das Mädchen erzählt über

- A. ein Treffen in der Schule.
- B. eine Freundin von der Schule.
- C. einen Film über die Schule.

Transkrypcja

Hallo, hier ist Anna. Weißt du was? Am Samstag kommt ein bekannter Schauspieler in unsere Schule. Er war für einen Filmpreis nominiert. Mein Freund Martin kommt auch. Es beginnt um 18.00 Uhr. Wir können dem Schauspieler Fragen stellen und zum Schluss Autogramme bekommen. Ich hoffe, du kommst.

Zadanie to sprawdzało umiejętność określania głównej myśli tekstu. 27% zdających wskazało poprawną odpowiedź A. Zrozumieli oni, że Anna mówi o spotkaniu w szkole. W swojej wypowiedzi wskazuje na przyczynę popularności aktora, z którym młodzież będzie mogła się spotkać, jak również przedstawia program jego wizyty. 41% gimnazjalistów uznało za prawidłową odpowiedź B., a 32% – odpowiedź C. Prawdopodobnie błędnie powiązali pojedyncze słowa występujące w wysłuchanej wypowiedzi – *Filmpreis* oraz *Freund*, z podobnie brzmiącymi sformułowaniami w odpowiedziach B. i C.

Trudne dla zdających okazało się również inne zadanie, sprawdzające ogólne rozumienie wysłuchanego tekstu.

Zadanie 3.3. sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. 38% zdających poprawnie rozwiązało to zadanie i uznało zdanie *Die Schüler arbeiten im Schulgarten.* za fałszywe. Trafnie zauważyli oni, że uczniowie nie pracują w ogrodzie szkolnym, ale znajdują się w sali szkolnej. Na to miejsce zajęć wskazywała prośba nauczycielki o wniesienie dodatkowych krzeseł do pracowni oraz informacja o tym, że pomoce szkolne leżą na ławce przy oknie, ziemia do sadzonek pod tablicą, a kwiaty znajdują się na biurku nauczycielki. Ponad 60% uczniów błędnie uznało za prawdziwą informację o pracy uczniów w ogrodzie. Gimnazjaliści ci założyli zapewne, że właściwym miejscem do sadzenia kwiatów jest ogród, a nie pomieszczenie w budynku. Jednak żadne wyrażenie w wysłuchanym tekście nie wskazywało na to miejsce.

Inne zadanie sprawdzające również umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, sprawiło zdającym zdecydowanie mniej trudności. 58% uczniów wskazało w zadaniu 1.4. poprawną odpowiedź B. Rozpoznali oni, że chłopiec rozmawiający z mamą znajduje się w łazience. Być może przedstawienie odpowiedzi w formie materiału ikonograficznego przyczyniło się do tego, że uczniowie nie mieli problemów z ich zrozumieniem.

Podobnie w obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający nieco lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 49%) niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność ogólnego rozumienia tekstu (średni wynik – 45%).

Najwięcej trudności przysporzyło gimnazjalistom zadanie 7. (średni wynik – 38%). Znalazły się w nim zadania sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, intencji nadawcy/autora tekstu oraz znajdowania w tekście określonych informacji.

Zadanie 7.

Przeczytaj teksty 7.1.–7.4. Do każdego z nich dobierz odpowiednie zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

7.1.

Das Theaterfestival ist beendet!

Die Theatergruppe aus der Klasse 8a hat gewonnen. Schon wieder ein Erfolg unserer Schüler!

Die Schüler bekommen Eintrittskarten für eine Theaterpremiere.
Herzlichen Glückwunsch!

Schuldirektor Martin Mayer

7.2.

Möchten Sie eine Verkleidung für einen Karnevalsball kaufen?
Wollen Sie Ihre Freunde überraschen?

In dieser Saison: alle Damenkleider aus historischen Theaterstücken mit 25 % Rabatt.

www.verkleide_dich.de

7.3.

Stadtkurier
20. Februar 2019

Themen heute:

Die Theaterstraße

- die kürzeste in unserer Stadt – nur 16 Meter lang
- früher gab es hier das erste Stadttheater, heute gibt es ein Museum. (Nur bis zum 20. März kann man historische Theaterkostüme und alte Plakate sehen.)

Mehr Informationen finden Sie auf Seite 5.

7.4.

Das Stadttheater präsentiert das Stück „Der Gewinner nimmt alles“ von Anna Marie Hübner

Wir laden alle Theaterfans ein.
Achtung, wir spielen nicht in unserem Theater, sondern in der U-Bahn-Linie 8!

Am Samstag von 18.00 bis 20.00 Uhr.

U-Bahn-Ticket = Theaterkarte!

- A. Hier gibt es eine Information, wo man das Theaterstück sehen kann.
B. Hier kann man Theaterplakate billiger kaufen.
C. Der Autor informiert über eine Ausstellung.
D. Hier kann man Theaterkostüme bekommen.
E. Der Autor gratuliert den Gewinnern.

7.1.	7.2.	7.3.	7.4.
E	D	C	A

Zadanie 7.3. okazało się najtrudniejsze w części arkusza egzaminacyjnego sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych. Sprawdzało ono umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Jedynie 32% uczniów udzieliło poprawnej odpowiedzi C. Trafnie połączyli oni fragment dotyczący historycznych kostiumów teatralnych i starych plakatów, które można oglądać tylko do 20 marca w muzeum, z informacją o wystawie, występującą w tym nagłówku. Kluczowa dla rozwiązania tego zadania była znajomość słowa *Ausstellung* podanego w poprawnej odpowiedzi do tego zadania. Co czwarty uczeń wybrał odpowiedź A. Wybór tej odpowiedzi wynikał prawdopodobnie z faktu występowania w niej rzeczownika *Information*, który pojawił się

także w tekście do zadania 7.3. Treść odpowiedzi A. dotyczyła jednak miejsca, w którym można zobaczyć sztukę teatralną, a nie wystawę.

Trudne okazało się także zadanie 7.4., sprawdzające tę samą umiejętność. Poprawnej odpowiedzi A. udzieliło 38% zdających. Zauważyli oni, że w zaproszeniu na sztukę teatralną zawarta jest informacja o nietypowym miejscu jej wystawienia (pociąg metra linii 8). Bilet metra był jednocześnie biletem teatralnym. Co piąty gimnazjalista wybrał odpowiedź E., sugerując się prawdopodobnie występującym w tytule sztuki teatralnej i odpowiedzi E. rzeczownikiem *Gewinner*. Równie często wskazywana była przez zdających odpowiedź C., która zawierała słowo *Ausstellung*, być może błędnie rozumiane przez uczniów.

Za rozwiązanie zadania 7.2., które sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, uczniowie uzyskali wyniki na poziomie zbliżonym do wyników za rozwiązanie zadania 7.4.

Poprawną odpowiedź D. wskazało 37% gimnazjalistów, którzy zrozumieli, że w sklepie można nabyć kostiumy teatralne. W tekście pada propozycja przebrania się w nie, tak aby zaskoczyć znajomych na balu karnawałowym, a ich zakup jest możliwy z 25% rabatem. Wskazówkami do udzielenia poprawnej odpowiedzi były również rzeczowniki *Verkleidung* i *Damenkleider*, odnoszące się do możliwości przebierania się. Jednak 31% gimnazjalistów wskazało odpowiedź B., prawdopodobnie łącząc błędnie wyrażenie *billiger kaufen* w tym nagłówku z czasownikiem *kaufen* i wyrażeniem *25 % Rabatt*, które występowały w tekście 7.2.

Najłatwiejsze dla zdających było zadanie 7.1., sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu. 46% gimnazjalistów wskazało w zadaniu 7.1. poprawną odpowiedź E. Zrozumieli oni, że autor tekstu gratuluje zwycięzcom festiwalu teatralnego. Zdający trafnie odczytali w tekście zwrot *Herzlichen Glückwunsch!* jako typowy przy składaniu gratulacji.

Zadania 8. i 9. okazały się dla zdających łatwiejsze (średni wynik – odpowiednio 56% i 49%). Najwyższy wynik w obszarze rozumienia tekstów pisanych gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie zadania 8.2., sprawdzającego umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Agatha 2000
Gefällt mir

Pinnwand
Info
Fotos
Diskussionen

Wollt ihr lernen, wie man Sushi macht? Besucht mich morgen! Meine Freundin Aika aus Japan zeigt uns, wie man richtig Sushi macht. Bringt, bitte, Gemüse mit! Reis und Fisch habe ich schon.

PS: Wir hören Aikas CDs mit japanischer Musik! Sie schenkt auch allen Origami-Tiere aus Buntpapier.

8.2. Agatha bittet um

A. CDs.
 B. Gemüse.
 C. Buntpapier

65% uczniów wskazało poprawną odpowiedź B. Trafnie zauważyli oni, że Agata prosiła o warzywa. Jej przyjaciółka z Japonii miała pokazać na spotkaniu, w jaki sposób przygotować prawidłowo sushi, którego składnikiem miały być warzywa, przyniesione przez zaproszonych gości.

Zadanie 9. sprawdzało wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Z nim poradzili sobie uczniowie najlepiej spośród zadań sprawdzających rozumienie tekstu pisanego (średni wynik – 56%

punktów). Wyniki za rozwiązanie poszczególnych zadań, uzyskane przez zdających były zróżnicowane (od 39% za rozwiązanie zadania 9.1. do 64% za zadanie 9.4.)

Za zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych zdający uzyskali średnio 47%. Spośród trzech zadań łatwiejsze dla trzecioklasistów okazały się zadania 5. i 6. (średni wynik odpowiednio – 52% i 54% punktów), a najtrudniejsze było zadanie 4. (średni wynik – 37% punktów).

Aby poprawnie rozwiązać zadanie 4. należało wybrać właściwą reakcję do wypowiedzi odtworzonych dwukrotnie z płyty CD.

Zadanie 4.

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi, które można usłyszeć w kawiarni (4.1.–4.4.). Do każdej z nich dobierz właściwą reakcję (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

- A. Eine Tasse Schokolade, bitte.
- B. Ja, neben dem Café.
- C. Nein, mit Zucker.
- D. Der ist lecker.
- E. Nein, getrennt.

4.1.	4.2.	4.3.	4.4.
D	A	E	B

Transkrypcja

Wypowiedź 1.

Wie schmeckt dir der Kuchen?

Wypowiedź 2.

Was möchtest du trinken?

Wypowiedź 3.

Zahlen Sie zusammen?

Wypowiedź 4.

Gibt es hier ein Restaurant?

Najłatwiejsze dla zdających było rozwiązanie zadania 4.2., które sprawdzało umiejętność wyrażania swojego życzenia. 44% uczniów zrozumiało propozycję serwowania czegoś do picia i połączyło ją z poprawną odpowiedzią **A.**, która zawierała prośbę o podanie filiżanki czekolady.

Nieco więcej trudności przysporzyło gimnazjalistom rozwiązanie zadania 4.1., które sprawdzało umiejętność wyrażania opinii. 41% uczniów prawidłowo rozwiązało to zadanie, dobierając do pytania o opinię na temat ciasta poprawną odpowiedź **D.**, zawierającą pozytywne zdanie o nim.

Wyraźnie trudniejsze okazały się zadania 4.3. i 4.4., które sprawdzały umiejętność udzielania i uzyskiwania informacji. Zadanie 4.3. prawidłowo rozwiązało 33% uczniów. Wskazali oni odpowiedź **E.**, która zawierała typowy zwrot, stosowany w sytuacji płacenia rachunku w lokalu gastronomicznym.

Najtrudniejsze okazało się zadanie 4.4. Poprawnie rozwiązało je 29% zdających. Na usłyszane pytanie o to, czy w pobliżu znajduje się jakaś restauracja, uczeń powinien zareagować dobierając odpowiedź **B.**, w której zawarta była informacja o tym, że jest ona obok kawiarni.

Tymczasem 23% zdających wybrało odpowiedź E. Prawdopodobnie nie zrozumieli oni słowa *getrennt*, zawartego w tej odpowiedzi, które oznacza tylko sposób wykonywania pewnej czynności (osobno, oddzielnie) i nie może stanowić informacji o lokalizacji obiektu w mieście.

Najłatwiejsze w tej części arkusza było zadanie 5.2.

5.2. X: Wie findest du meine neue Frisur?

Y: _____

- A. Ich finde sie leider nicht.
- B. Ich finde, sie ist pünktlich.
- C. Ich finde sie sehr schön.

Prawidłową odpowiedź **C.** w zadaniu 5.2. wskazało 64% gimnazjalistów. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie należało wyrazić swoją opinię, która stanowiła właściwą reakcję na pytanie o nową fryzurę.

Dwa ostatnie zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzały znajomość środków językowych.

Za rozwiązanie zadania 10., w którym należało wykazać się znajomością struktur leksykalnych, uczniowie uzyskali średnio 57% punktów. Tekst dotyczył osiemdziesięcioletniej emerytki z Kolonii, która rapuje i dzięki temu stała się gwiazdą Internetu. Najłatwiejsze dla gimnazjalistów było rozwiązanie zadania 10.2., 72% gimnazjalistów prawidłowo wybrało rzeczownik *Instrument*. Spośród sześciu słów cztery były rzeczownikami. Kluczowe dla rozwiązania tego zadania było wybranie rzeczownika, który tworzy poprawną kolokację z czasownikiem *spielt*.

Większym wyzwaniem było dla gimnazjalistów zadanie 10.3., które poprawnie rozwiązało 46% zdających. Zrozumieli oni, że spośród wymienionych rzeczowników tylko bluza (*Jacke*) może być noszona z kapturem. 20% gimnazjalistów wybrało błędny rzeczownik *Tasche* (torba/kieszeń).

Nieco łatwiejsze dla gimnazjalistów było zadanie 11., sprawdzające umiejętność stosowania właściwych form gramatycznych, (średni wynik – 59% punktów). W każdym z trzech zadań poprawne rozwiązanie było wskazywane przez ponad połowę uczniów. Najmniej trudności sprawiło trzecioklasistom rozwiązanie zadania 11.1. (65% poprawnych odpowiedzi). W tym zadaniu należało wybrać właściwą formę czasownika modalnego *wollen* w drugiej osobie liczby pojedynczej. Trudniejsze okazało się rozwiązanie zadania 11.2. Poprawną odpowiedź **C.** wybrało 55% uczniów. Wskazali oni właściwą formę zaimka dzierżawczego dla pierwszej osoby liczby pojedynczej w mianowniku.

Poziom rozszerzony

Uczniowie przystępujący do egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym uzyskali średnio 43% punktów za rozwiązywanie wszystkich zadań w arkuszu.

Wyniki egzaminu pokazują, że uczniowie lepiej radzą sobie z umiejętnościami receptywnymi niż z umiejętnościami produktywnymi. Średni wynik za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu wyniósł 51%, a za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych 44%. Znacznie trudniejsze dla zdających okazały się zadania sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 39%) oraz zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 38%).

W obszarze rozumienia ze słuchu podstawa programowa określa te same umiejętności zarówno dla poziomu podstawowego, jak i rozszerzonego. Różnice pomiędzy poziomem podstawowym a rozszerzonym wynikają przede wszystkim z długości tekstów, tempa odtwarzanych nagrań oraz wymaganego do rozwiązania zadań, zakresu środków językowych.

W zakresie rozumienia ze słuchu najwięcej zadań (8 z 10) sprawdzało umiejętność znajdowania określonych informacji. Analiza wyników pokazuje, że poziom wykonania tych zadań był bardzo zróżnicowany (od 39% do 70% poprawnych odpowiedzi).

Najwięcej trudności spośród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji w tym obszarze przysporzyło tegorocznym gimnazjalistom zadanie 2.3.

Zadanie 2.

- A. Ich fahre mit dem Auto zur Schule.
- B. Ich komme über das Wasser zur Schule.
- C. Ich muss mit dem Zug zur Schule fahren.
- D. Ich fahre mit meinen Freunden zur Schule.
- E. Ich kaufe auf dem Weg zur Schule etwas zum Essen.

2.3.

B

Transkrypcja (fragment)

Wypowiedź 3.

Ich fahre zuerst etwa vier Kilometer Rad. Dann steige ich in ein Motorboot und fahre damit auf eine kleine Insel. Auf diese Insel kommen keine Busse und keine Autos und dort befindet sich meine Schule. Alle meine Schulfreunde wohnen auf der Insel, nur ich komme jeden Tag mit dem Boot hierher. Meinen Schulweg finde ich interessant.

39% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi **B**. Zrozumieli oni opis drogi do szkoły ucznia i rozpoznali w jego wypowiedzi fragment dotyczący pokonywania przez niego pewnego odcinka drogą wodną. Wskazywała na to informacja o wsiadaniu ucznia do łodzi motorowej i płynięcia nią na małą wyspę. 22% uczniów wskazało błędną odpowiedź **A**., sugerując się prawdopodobnie słowem *Autos*, występującym w zdaniu **A**. i w opisie drogi do szkoły. Nie zauważyli oni jednak, że w swojej wypowiedzi uczeń podkreśla brak samochodów i autobusów na wyspie, na której jest jego szkoła.

W zadaniu 1. znalazło się najłatwiejsze i najtrudniejsze zadanie w obszarze rozumienia tekstów słuchanych. Przyjrzyjmy się zadaniu 1.1., które sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

1.1. Was möchte Frank an die Wand hängen?

- A. Plakate mit Fußballspielern.
- B. Seine Fotos.
- C. Eine große Pinnwand.

Transkrypcja (fragment)

Frank: Hallo, Sonja!

Sonja: Frank?! Gut, dass wir uns treffen. Ich brauche eine Digitalkamera und weiß nicht, welche die beste ist. Du interessierst dich doch für Fotografie. Guck mal, bitte, ich habe hier schon zwei Kameras gewählt. Welche ist besser?

Frank: Ich finde, die links. Aber, warte mal. Meine Fotos sind schon ausgedruckt. Ich bezahle sie schnell und gleich sprechen wir über die Kameras.

Sonja: Oh, du hast sehr große Fotos bestellt.

Frank: Ja, ich möchte sie in meinem Zimmer an die Wand hängen.

Sonja: Wohin denn? Du hattest doch die Plakate mit den Fußballspielern an der Pinnwand.

Frank: Ja, aber jetzt ist mir Fotografie wichtiger als Sportler. Die Plakate habe ich meinem Cousin geschenkt. Die Pinnwand habe ich auch nicht mehr.

Zadanie rozwiązało poprawnie 70% uczniów, którzy wskazali odpowiedź **B**. Większość gimnazjalistów bez problemu znalazła w tekście informacje na temat zdjęć, które Frank chciałby powiesić na ścianie.

Zdecydowanie więcej trudności przysporzyło zdającym zadanie 1.6., które sprawdzało umiejętność określania głównej myśli tekstu.

1.6. Worüber erzählt Bianka?

- A. Über die abstrakte Malerei.
- B. Über eine neue Ausstellung.
- C. Über einen interessanten Besuch.

Transkrypcja**Tekst 2.**

Gestern bin ich mit Peter ins Kunststudio seiner Tante gegangen. Sie ist eine bekannte Malerin und Designerin. Ihre Arbeiten konnte man letztes Jahr im Stadtmuseum sehen. In ihrem Studio kann man verschiedene Tassen, Teller, Vasen oder lustige Figuren aus Glas selbst bemalen. Dort bekommt man Pinsel und Farben, man kann selbst ein Motiv skizzieren oder man nimmt eine Schablone. Dann bemalt man die gewählten Glasmodelle mit Farben. Peter hat eine Glaskatze mit schwarz-weißen Punkten bemalt. Ich habe einen Fisch dekoriert. Die Tante von Peter arbeitet jetzt weiter an diesen Glasmodellen. Nach drei Tagen können wir unsere Kunstwerke abholen. Das war super!

Poprawne rozwiązanie (odpowiedź **C**.) wskazało 35% gimnazjalistów, którzy uznali, że Bianka opowiada o swojej interesującej wizycie. 39% uczniów wskazało jednak błędną odpowiedź **A**., sugerując się prawdopodobnie występującymi w tekście słowami *Malerin*, *Gemäldegalerie*, *Stadtmuseum*, *Kunststudio* czy *Kunstwerke*. Słowa te związane są z malarstwem, lecz w wypowiedzi Bianki nie było mowy o kierunku w sztuce, jakim jest malarstwo abstrakcyjne.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, oprócz szerszego niż na poziomie podstawowym zakresu środków językowych, podstawa programowa wymienia dwa wymagania dodatkowe, które powinni opanować uczniowie na poziomie rozszerzonym, tj. określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 4.). Uczniowie dość dobrze poradzili sobie z tymi zadaniami, uzyskując za każde z nich średnio 47% punktów.

Analizując wyniki uzyskane przez gimnazjalistów za poszczególne zadania należy zauważyć nieco większe zróżnicowanie wyników w zadaniu 3. (od 39% do 55% poprawnych odpowiedzi) niż w 4. (od 40% do 54% poprawnych odpowiedzi).

Najtrudniejsze w obszarze rozumienia tekstów pisanych okazało się zadanie 5., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 36%).

Zadanie 5. (0–3)

Przeczytaj informacje o trzech osobach (5.1.–5.3.) oraz propozycje czterech imprez urodzinowych (A–D). Do każdej osoby dopasuj propozycję, która najbardziej by tej osobie odpowiadała. Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdej osoby.

Uwaga! Jedna propozycja została podana dodatkowo i nie pasuje do żadnej osoby.

5.1. C

Letztes Jahr hatte ich eine Geburtstagsparty im Kino, ich war als **Batman** verkleidet. Heute mag ich keine Kostümpartys mehr. Ich lade meine Gäste zu einer Farben-Party in ein Lokal ein. Alles soll in einer Farbe sein: die Kleidung, die Speisen und die Partydekoration.

5.2. A

Letztes Jahr habe ich meine Geburtstagsparty zu Hause organisiert. Das war keine gute Idee. Partys in einer Farbe gefallen mir auch nicht. Jetzt soll es anders sein! In meinem Zimmer hängen Poster von **Hollywoodlegenden**. Ich möchte, dass die Gäste genau wie meine Lieblingsschauspieler aussehen. Ich muss nur noch ein Lokal finden!

5.3. D

Voriges Jahr habe ich meine Geburtstagsparty in einem Lokal organisiert, aber das war viel zu teuer. Jetzt möchte ich für meine Gäste eine Überraschung in meiner Wohnung vorbereiten. Es wird eine tolle Party in einer Farbe sein. Alle Gäste kommen in verschiedenen Kostümen.

A.

Lade deine Freunde zu einer Filmstar-Party ins Café in unserem Kino ein. Alle Partygäste verkleiden sich als Film-Stars oder Filmfiguren. Der Gewinner mit dem besten Kostüm bekommt einen Oskar. Die Party kann z. B. das Thema „Schwarze Charaktere“ haben. Das ist aber keine Farben-Party. Ihr müsst nicht in Schwarz kommen.

B.

Unsere Idee: Die Gäste verkleiden sich in allen Farben als ihre Lieblingsfiguren aus der Kinderliteratur oder aus Kinderfilmen, wie **Batman** oder Pippi. Alte bunte Spielsachen und Plakate dekorieren das Wohnzimmer und am Buffet findet man die Lieblings Speisen aus der Kindheit.

C.

In der „Schwarzen Katze“ kleiden sich die Gäste komplett in Schwarz. Auf Tischen liegen schwarze Tischdecken und schwarze Teller. In unserem Klub gibt es zum Essen: schwarze Spaghetti mit Oliven, Schwarzbrot mit dunkler Schokocreme, schwarzen Tee und Schokoladentorte.

D.

Machst du Partys zu Hause? Gib jedem Gast eine Einladung mit einem Tipp, wie er sich verkleiden soll. Bei dir zu Hause treffen sich dann Krankenschwestern, Bäcker und Ärzte. Manche verkleiden sich als Prinzessinnen, Eisbären, Schneemänner oder **Hollywoodlegenden**. Hauptsache ist, alle kommen in Weiß.

Największą trudność sprawiło zdającym zadanie 5.1. Prawidłową odpowiedź C. wskazało 32% uczniów. Zrozumieli oni, że osoba organizująca swoje urodziny nie chce już urządzać imprezy kostiumowej, jaką miała w zeszłym roku. Jest ona zainteresowana zorganizowaniem urodzin w lokalu klubowym, w którym dekoracje i serwowane jedzenie będą tylko w jednym kolorze. Najbardziej atrakcyjna była dla zdających odpowiedź B., którą wybrało 36% zdających. Prawdopodobnie powiązali oni błędnie słowo *Batman*, występujące w tym opisie imprezy z tym samym słowem, które znajdowało się w tekście 5.1. Nie zwrócili oni uwagi na to, że za *Batmana* ta osoba była przebrana w poprzednim roku, a w tym już nie chciałaby występować w takim kostiumie.

Nieco mniej problemów przysporzyły zdającym zadania 5.2. i 5.3. (odpowiednio – 38% i 39% poprawnych odpowiedzi). Zdający zrozumieli opisy osób i dobrali do każdej z nich odpowiednią propozycję organizacji imprezy urodzinowej. Jednak w zadaniu 5.2., analogicznie jak w zadaniu 5.1., częściej niż właściwa wybierana była błędna odpowiedź. 45% zdających wskazało odpowiedź D., wiążąc prawdopodobnie ze sobą słowo *Hollywoodlegenden*, które znajdowało się zarówno w tej propozycji organizacji imprezy urodzinowej, jak i w opisie osoby. Nie zwrócili uwagi na fakt, że słowa te występują w różnych kontekstach.

Najtrudniejsza okazała się część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych (średni wynik – 38%). Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu w zadaniu 6. odpowiednimi strukturami leksykalno-gramatycznymi oraz przetłumaczyć fragmentów zdań podanych w zadaniu 7.

Średni wynik za rozwiązanie zadania 6. wyniósł 39% punktów. Najmniej trudności sprawiło gimnazjalistom uzupełnienie luki 6.1. odpowiednią formą przymiotnika *neu*. Poprawnej odpowiedzi udzieliło w tym zadaniu 46% uczniów. Najtrudniejsze było natomiast zadanie 6.2., które wymagało uzupełnienia luki formą imiesłowu czasu przeszłego utworzonego od czasownika *kommen*. Tylko 27% trzecioklasistów poprawnie dobrało wyraz i prawidłowo podało wymaganą formę *gekommen*.

W zadaniu 7. poszczególne fragmenty zdań poprawnie przetłumaczyło od 24% do 50% uczniów (średni wynik – 36%). Najtrudniejsze było dla gimnazjalistów zadanie 7.2., w którym należało poprawnie sformułować pytanie w drugiej osobie liczby pojedynczej, stosując odmienioną formę czasownika *sprechen*. Uczniowie często zapominali, że jest to czasownik nieregularny. Część gimnazjalistów zapominała także o właściwej końcówce osobowej czasownika. Najłatwiejsze dla gimnazjalistów było zadanie 7.1., w którym należało uzupełnić lukę w zdaniu przetłumaczoną nazwą dnia tygodnia (*Freitag*) wraz z właściwym przyimkiem *am*. Niektórzy uczniowie używali błędnego przyimka *im*, który jest stosowany przed nazwami miesięcy i pór roku, a nie przed dniami tygodnia.

W zadaniu 8. uczniowie mieli napisać krótką wiadomość e-mail na wskazany temat. Sprawdzane było opanowanie przez zdających kilku wymagań z podstawy programowej. Temat wymagał wykazania się umiejętnością opisywania ludzi, przedstawiania faktów z przeszłości, wyrażania i uzasadniania swoich poglądów i uczuć oraz opisywania swoich doświadczeń. Średni wynik za to zadanie wyniósł 39% punktów.

Niski wynik uzyskany przez zdających w kryterium treści (36% punktów) wskazuje, że wielu z nich ma problemy z komunikatywnym przekazaniem informacji i rozwinięciem swoich wypowiedzi.

Niedokładna analiza pierwszego podpunktu polecenia miała prawdopodobnie wpływ na niskie wyniki w kryterium treści. Uczniowie mieli wyjaśnić, w jaki sposób zdobyli bilety na koncert. Wyjaśnieniem tym mogły być czynności wykonywane zarówno przez ucznia, jak i inną osobę. Kluczowym był cel podjętych czynności, czyli uzyskanie biletów. W swoich wypowiedziach uczniowie najczęściej pisali o zakupie biletu, nie rozwijając swojej wypowiedzi. By dany fragment e-maila mógł zostać oceniony jako rozwinięty, uczeń powinien podać więcej informacji dotyczących np. okoliczności kupna biletu, czyli miejsca, czasu, sytuacji lub osoby, od której go kupiono.

Gimnazjaliści nie mieli natomiast większych trudności z opisem lidera zespołu muzycznego. W opisie osoby podawali cechy właściwe dla wyglądu: wzrost, kolor oczu, kolor włosów, ale także odnoszące się do jego ubioru czy wieku.

Przyczyną niskich wyników w kryterium treści mogła być również słaba znajomość środków językowych. Szczególnie istotne mogło to być przy realizacji drugiego podpunktu polecenia, który wymagał wskazania, co nie podobało się uczniowi w przebiegu koncertu. Gimnazjaliści podawali często informację wyrażoną ogólnie, pisząc np. tylko o muzyce, rzadko wyjaśniali, że była ona np. zbyt głośna. Znaczna grupa uczniów nie znała

konstrukcji zdań okolicznikowych przyczyny ani spójnika *weil*, co utrudniało im opisanie wad przebiegu koncertu.

Trudność sprawiało uczniom także zastosowanie czasu przeszłego, przede wszystkim w realizacji pierwszego i trzeciego podpunktu polecenia, czyli przedstawienia czynności prowadzących do zdobycia biletu na koncert i opisanie wad w przebiegu koncertu. Uczniowie często używali niewłaściwych form imiesłowu czasu przeszłego Perfekt zwłaszcza w przypadku czasowników mocnych i nieregularnych.

Najniższy wynik w formułowaniu wypowiedzi pisemnej gimnazjaliści uzyskali w kryterium poprawności środków językowych (35% punktów). Błędy gramatyczne bardzo często uniemożliwiały lub znacznie utrudniały komunikatywne przekazanie treści. Wyższe wyniki niż w kryterium treści uczniowie uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (41% punktów) oraz w kryterium spójności i logiki tworzonych wypowiedzi (45% punktów). Wielu uczniów w ogóle nie podjęło próby napisania własnej wypowiedzi.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków.

- ❖ Zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym średnie wyniki uzyskane przez gimnazjalistów w poszczególnych obszarach były zróżnicowane.
- ❖ Na poziomie podstawowym uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość środków językowych. Uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniem sprawdzającym znajomość struktur gramatycznych niż z zadaniem sprawdzającym znajomość leksyki. Na poziomie rozszerzonym najmniej trudności sprawiły zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu.
- ❖ Na poziomie podstawowym – zarówno w części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu, jak i rozumienie tekstów pisanych – uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność globalnego rozumienia tekstu.
- ❖ Najniższe wyniki na poziomie podstawowym uczniowie uzyskali za zadania sprawdzające rozumienie tekstu pisanego oraz znajomość funkcji językowych. Natomiast na poziomie rozszerzonym największym wyzwaniem dla gimnazjalistów były zadania sprawdzające umiejętność stosowania środków językowych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Wypowiedź pisemna na poziomie rozszerzonym pokazała, że uczniowie najlepiej opanowali leksykę związaną z opisem osoby. Braki uczniów w zakresie poprawności użycia struktur gramatycznych i popełnione błędy ortograficzne sprawiły, że zdający mieli problem z przekazaniem pozostałych informacji wymaganych w zadaniu. Prace większości gimnazjalistów składały się głównie ze struktur o wysokim stopniu popularności, co wpłynęło na niezadowalający wynik w kryterium zakresu środków językowych.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Poziom podstawowy

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu języka niemieckiego (GN-P2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GN-P1-192 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. W związku z wydłużonym czasem trwania egzaminu na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Tabela 23. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
3	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu języka niemieckiego (GN-P4-192, GN-P5-192, GN-P6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GN-P4-192 – Arial 16 pkt, GN-P5-192 – Arial 24 pkt. W arkuszu GN-P5-192 materiał ikonograficzny został dodatkowo opisany. Na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

Tabela 24. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
6	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GN-P7-182 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 9 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz znajomość funkcji językowych.

Tabela 25. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GN-P8-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 13 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Tabela 26. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
14	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GN-PQ-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 14 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Tabela 27. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
1	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Język rosyjski – poziom podstawowy

5. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

6. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		25
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	15
	z dysleksją rozwojową	10
	dziewczeta	12
	chłopcy	13
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	21
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół publicznych	16
	ze szkół niepublicznych	9

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	1
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	1

7. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół		7		
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:			
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego		0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)		0
		inne (np. złe samopoczucie ucznia)		0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0		

8. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
25	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język rosyjski – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	2	
20	3	
23	4	
25	6	2
28	9	
30	11	
33	15	3
35	18	
38	22	
40	26	4
43	30	
45	34	
48	38	
50	41	
53	45	5
55	48	
58	52	
60	55	
63	59	
65	62	6
68	66	
70	69	
73	72	
75	75	
78	78	7
80	81	
83	83	
85	86	
88	88	
90	90	8
93	92	
95	94	
98	97	9
100	100	

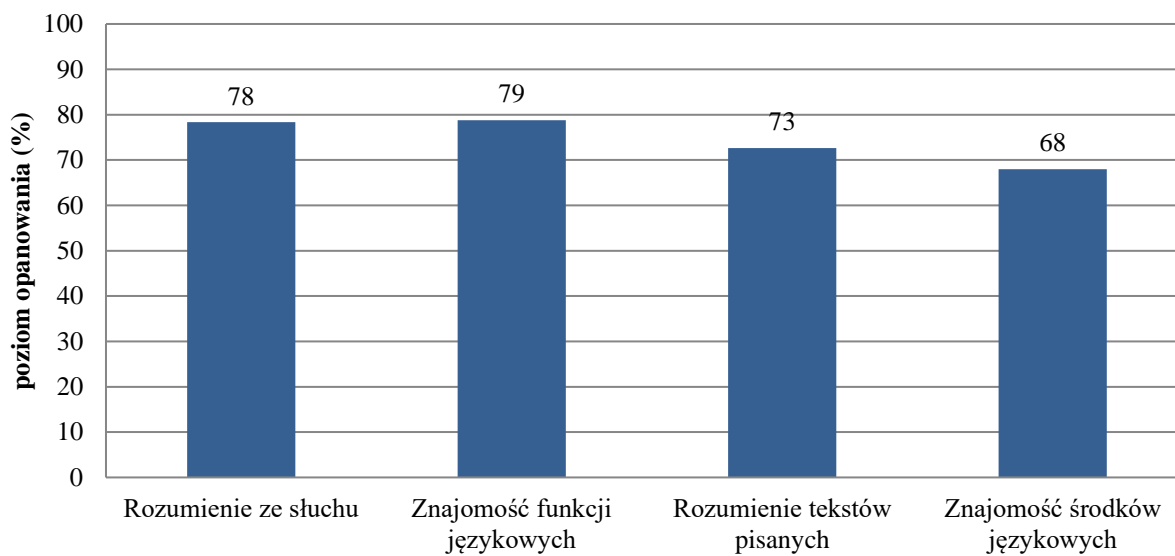
Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 81% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 19% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

Poziom wykonania zadań

Tabela 6. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	84%
	1.2.		96%
	1.3.		84%
	1.4.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	96%
	1.5.	2.4) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	56%
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	80%
	2.2.		76%
	2.3.		76%
	2.4.		72%
	3.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	68%
	3.2.		76%
	3.3.		2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	4.1.	6.3) Uczeń [...] przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	84%
	4.2.	6.3) Uczeń [...] przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	76%
	4.3.	6.5.) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	76%
	4.4.	6.7) Uczeń wyraża [...] odmowę wykonania prośby.	80%
	5.1.	6.3) Uczeń uzyskuje [...] proste informacje i wyjaśnienia.	76%
	5.2.	6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe.	88%
	5.3.	6.4) Uczeń prosi o pozwolenie [...].	80%
	6.1.	6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe.	96%
	6.2.	6.7) Uczeń wyraża [...] odmowę wykonania prośby.	56%
6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje [...].	76%	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	7.1.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	68%
	7.2.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	72%
	7.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	64%
	7.4.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	88%
	8.1.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	80%
	8.2.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	84%
	8.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	84%
	8.4.		80%
	9.1.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	56%
	9.2.		72%
	9.3.		60%
9.4.	64%		
I. Znajomość środków językowych	10.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	68%
	10.2.		60%
	10.3.		72%
	11.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	64%
	11.2.		72%
	11.3.		72%

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 1. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Język rosyjski – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 7. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		1
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	1
	z dysleksją rozwojową	1
	dziewczeta	0
	chłopcy	1
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół publicznych	0
	ze szkół niepublicznych	1

Tabela 8. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 9. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		1	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		5	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0	

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 10. Wyniki uczniów – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
1	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

Komentarz

Poziom podstawowy

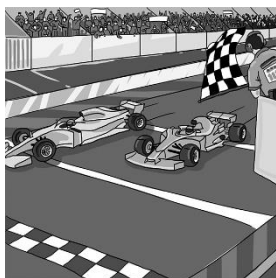
Za rozwiązanie zadań z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym gimnazjaliści uzyskali średnio 59% punktów. Zdający najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu (średni wynik – 66%), nieco niższe wyniki uzyskali w obszarze znajomości funkcji językowych (średni wynik – 62%). Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych i znajomość środków językowych (średni wynik – odpowiednio 54% i 51%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany.

Analiza wyników uzyskanych w obszarze rozumienia ze słuchu pokazuje, że zdający gorzej opanowali umiejętność globalnego rozumienia tekstu (średni wynik – 62%) niż umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 67%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był bardzo zróżnicowany (od 94% do 42% w zadaniach sprawdzających rozumienie tekstu jako całości; od 82% do 40% w zadaniach sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji).

Spośród zadań sprawdzających rozumienie tekstu jako całości najwyższy wynik gimnazjaliści uzyskali za zadanie 1.4., które było najłatwiejsze nie tylko w omawianym obszarze, ale również w całym arkuszu. W tym zadaniu należało określić kontekst wypowiedzi.

1.4. Где разговаривают друзья?

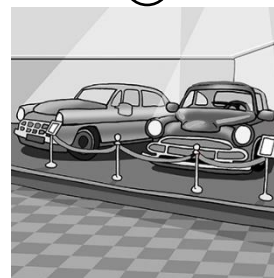
A.

B.

C.

Transkrypcja:

- Ой, сколько здесь людей!
- А ты что думала?! В нашем городе много автолюбителей.
- Но я приехала сюда только ради тебя.
- И не пожалеешь. Вот посмотри на эту машину. Красавица!
- Интересно, сколько лет этой «красавице»? Сто?
- Может, и больше. И в этом её прелесть. Как она отлично выглядит!
- Но ведь на ней никуда не поедешь. А хоть посидеть в ней можно?
- Ну что ты! Это же экспонат. А экспонаты даже трогать нельзя.
- Тогда идём в следующий зал!

Gimnazjaliści mieli zdecydować, gdzie toczy się rozmowa i wskazać odpowiedni rysunek. Zdecydowana większość zdających (94%) udzieliła poprawnej odpowiedzi C. Bez trudu rozpoznali oni, że przyjaciele rozmawiają w muzeum. Wskazówką do rozwiązania tego zadania były fragmenty dialogu, w których chłopiec, odpowiadając na pytania koleżanki, tłumaczy, że oglądany przez nich samochód może mieć więcej niż sto lat, jest eksponatem i nie wolno go dotykać. Na poprawną odpowiedź wskazywało także ostatnie zdanie z nagrania *Тогда идём в следующий зал!*

Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 1.5. sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu.

1.5. Кирилл

A. просит Машу дать ему игру.

B. благодарит Машу за щенка.

C. предлагает Маше помощь.

Transkrypcja:

Машка, это Кирилл. Не переживай! Я нашёл выход. У тебя будет щенок, только виртуальный. Но ухаживать за ним надо как за живым: кормить, выводить на прогулку. И родители будут довольны: никакой шерсти, никаких забот. Приду к тебе вечером, скачаю тебе из Интернета игру «Мой пёс» и всё объясню. Вот увидишь – тебе понравится. Ещё мне спасибо скажешь.

Wiadomość nagrana na automatycznej sekretarce była skierowana do dziewczyny, która chciałaby mieć psa. W tej wypowiedzi chłopiec proponuje koleżance pomoc w zainstalowaniu gry komputerowej, tak aby dziewczyna mogła opiekować się wirtualnym szczeniakiem. Poprawną odpowiedź **C.** wybrało 42% zdających. Dla 28% uczniów atrakcyjna okazała się odpowiedź **A.** Gimnazjaliści, którzy ją wskazali, prawdopodobnie skupili się na informacji o grze i błędnie założyli, że chłopiec prosi o nią koleżankę. 30% gimnazjalistów wybrało odpowiedź **B.** Być może uczniowie ci usłyszeli na końcu dialogu zdanie *Ещё мне спасибо скажешь.* i doszli do błędnego wniosku, że chłopiec dziękuje dziewczynie za psa.

Najwięcej trudności w obszarze rozumienia ze słuchu sprawiło zdającym zadanie 3. (średni wynik – 49%).

3.1.	Конкурс для болельщиков пройдёт после окончания футбольного матча.	P	☒ F
3.2.	Чтобы получить награду в конкурсе для болельщиков, надо забить гол в ворота команды «Салют».	☒ P	F
3.3.	Этот текст о том, как выиграть билеты на футбольный матч.	P	☒ F

Transkrypcja:

Дорогие друзья, я уверен, что никто из вас не жалеет о том, что купил билет на сегодняшний матч. Его первая половина доставила нам много эмоций! Теперь футболисты готовятся ко второй. А мы во время этого перерыва предлагаем вам, дорогие болельщики, принять участие в конкурсе. Приглашаем на поле отважных! Вратарь команды «Салют» уже стоит в воротах. Задача участников конкурса – попасть мячом прямо в его ворота. Если вам это удастся, отличный приз – возможность сфотографироваться с любимым футболистом – будет ваш! Шанс получить такой приз есть у каждого.

О-о-о! Вижу, что на поле уже выходят первые смельчаки. Bravo! Поддержим их аплодисментами!

Najtrudniejsze okazało się zadanie 3.1., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 40% gimnazjalistów. Mimo że w komunikacie jest informacja o tym, że piłkarze przygotowują się do drugiej połowy meczu i trwa przerwa, w czasie której kibice mogą uczestniczyć w konkursie, duża część zdających uznała zdanie 3.1. za prawdziwe. Prawdopodobnie nie zrozumieli oni wyrażenia *во время этого перерыва*, kluczowego do udzielenia poprawnej odpowiedzi w tym zadaniu. Nieco łatwiejsze okazało się zadanie 3.2., wymagające zrozumienia, jaki jest warunek otrzymania nagrody w konkursie. Poprawnie rozwiązało je 58% zdających. Dużym wyzwaniem dla gimnazjalistów było zadanie 3.3., sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 49% zdających, którzy słusznie uznali, że usłyszany komunikat dotyczy konkursu dla kibiców, a nie sposobu wygrania biletów na mecz piłki nożnej. Uczniowie, którzy wybrali błędną odpowiedź, prawdopodobnie skupili się na pojedynczych słowach *билет, матч, футболист, приз*, które występują zarówno w tekście słuchanym, jak i w zadaniu.

W zadaniach sprawdzających znajomość funkcji językowych należało wykazać się różnorodnymi umiejętnościami: uzyskiwanie i przekazywanie prostych informacji i wyjaśnień, wyrażanie opinii, stosowanie form grzecznościowych, prośenie o pozwolenie, wyrażanie swoich emocji oraz odmowa wykonania prośby. W tym obszarze gimnazjaliści stosunkowo dobrze poradzili sobie z zadaniem 5., które wymagało uzupełnienia minidialogów w języku rosyjskim, i zadaniem 6., w którym należało dobrać właściwą reakcję do sytuacji opisanych w języku polskim (średni wynik – odpowiednio 63% i 75%).

W tej części arkusza najłatwiejsze dla zdających było zadanie 6.1.

6.1. Przechodzień podał Ci rękawiczkę, którą upuściłeś(-aś) na ulicy. Co mu powiesz?

- A. Простите, это Ваше?
- B. Пожалуйста, у меня это уже есть.
- C. Спасибо, хорошо, что Вы её увидели!

Zadanie to poprawnie rozwiązało 84% piszących. Analiza wyników pokazuje, że uczniowie nie mieli problemu z zastosowaniem właściwego zwrotu grzecznościowego i wybrali odpowiedź C., będącą podziękowaniem za podniesioną rękawiczkę.

Najwięcej problemów w tym obszarze przysporzyło uczniom zadanie 4. (średni wynik – 51%). Aby je poprawnie rozwiązać, należało wybrać właściwą reakcję do wypowiedzi odtworzonych dwukrotnie z płyty CD.

Najtrudniejsze okazało się zadanie 4.2., sprawdzające umiejętność przekazywania prostych informacji i wyjaśnień.

- A. Маленький кактус.
- B. Очень, хотя он редко цветёт.
- C. Достаточно один раз в неделю.
- D. Нет, лучше на окно, он любит свет.
- E. Я купила его в цветочном магазине.

4.2.

E

Transkrypcja:

Wypowiedź 2.

Откуда у тебя это растение?

W tym zadaniu należało wskazać reakcję, która pasowała do pytania o to, skąd osoba, do której zwraca się mówiący, ma roślinę. 31% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi. Dla 39% uczniów atrakcyjny okazał się dystraktor C. Być może przyporządkowali oni wyrażenie *один раз в неделю* do zaimka pytającego *откуда*, który odnosi się do miejsca, myśląc go z zaimkiem *когда*, odnoszącym się do czasu.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi globalne rozumienie tekstu (średni wynik – 59%) niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 50%).

W tej części arkusza gimnazjaliści mieli do rozwiązania siedem zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Wyniki były zróżnicowane i wahały się od 40% do 56%.

Dużym wyzwaniem dla uczniów okazało się zadanie 9. (średni wynik – 48%).

ВОТ ТАК «ШЕРЛОК»!		
A.	Если провести конкурс на самый популярный негативный отзыв о сериале «Шерлок», первое место займёт фраза «Всё не так, как у писателя!». Действительно, когда я смотрела первую серию, то чувствовала какой-то дискомфорт, настолько Холмс на экране был далёк от книжного героя. Почти ничего общего. Да, это не тот Шерлок Холмс, к которому мы привыкли по рассказам Конан Дойла, но от этого он не менее хорош.	
B.	Сериал идеальный: сюжет, актёры, съёмка, музыка – всё уникально и очень смешно. Чего стоит текст на дверях квартиры Шерлока на Бейкер-Стрит: «Не беспокоить, совершается преступление!» Ну шедевр же, а? Литературный шедевр! А советы Шерлока полицейским? Например, такой: «Помолчите, Андерсон, Вы понижаете IQ всей улицы!» Каждая серия захватывает, оторваться от экрана невозможно. Я смотрел последний сезон и плакал как ребёнок: «Пожалуйста, покажите ещё-ё-ё! Хочу больше и больше!»	
C.	Не люблю сериалы. Зачем так много вечеров тратить на фильм по одному литературному произведению? За три сезона «Шерлока» можно было бы успеть посмотреть около десяти полноценных фильмов разных режиссёров, с разными сюжетами и разными персонажами. Я думал, что сериал спасёт специфический английский юмор, но надеялся напрасно. Смешно не было... Большая часть того, что было на экране, немислима в современном мире.	
9.1.	Сериал отличается необыкновенным юмором.	B
9.2.	Очень хочется, чтобы сериал не кончался никогда.	B
9.3.	Жалко посвящать столько времени истории одного героя.	C
9.4.	Шерлок из сериала не похож на Шерлока из книги.	A

Najtrudniejsze dla zdających było zadanie 9.3. Poprawną odpowiedź **C.** wskazało 40% uczniów. Rozwiązanie zadania wymagało zrozumienia informacji o tym, że zamiast trzech sezonów serialu „Sherlock” lepiej zobaczyć dziesięć różnych filmów o różnych bohaterach. Wielu zdających wybrało odpowiedź **A.**, w której autor wyraża się krytycznie o ekranizacji książki. Prawdopodobnie zdający błędnie zinterpretowali informacje, uważając, że skoro bohater ma niewiele wspólnego z pierwowzorem, to nie należy tracić na niego czasu. W przypadku odpowiedzi **A.** atrakcyjnym dla niektórych zdających mogło być słowo *героя* występujące w zdaniu i w tekście.

Trudne okazało się także zadanie 9.1. Poprawnej odpowiedzi **B.** udzieliło 44% gimnazjalistów, którzy zidentyfikowali w tekście fragmenty świadczące o tym, że film jest zabawny: *всё уникально и очень смешно, А советы Шерлока полицейским? Например, такой: «Помолчите, Андерсон, Вы понижаете IQ всей улицы!»*. 41% uczniów wybrało w tym zadaniu błędną odpowiedź **C.** Najprawdopodobniej zasugerowali się oni słowem *юмор*. Jednak z tekstu **C.** wynika, że serial nie był śmieszny i oczekiwania autora tekstu związane z humorem były nieuzasadnione.

Nieco łatwiejsze dla zdających były zadania 9.4. i 9.2. Prawidłową odpowiedź **A.** w zadaniu 9.4. wskazało 54% uczniów, którzy dobrze zrozumieli, że serialowy Holmes nie jest podobny do bohatera książki: *всё не так, как у писателя, Холмс на экране был далёк от книжного героя, почти ничего общего, это не тот Шерлок Холмс, к которому мы привыкли*.

Z kolei w zadaniu 9.2. prawidłową odpowiedź **B.** wskazało 53% uczniów. Kluczowym dla rozwiązania tego zadania był fragment, z którego wynikało, że jego autor jest zachwycony filmem i chciałby oglądać w nie-skończoność kolejne odcinki.

Wśród pięciu zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu zdający lepiej opanowali umiejętność określenia głównej myśli tekstu niż intencji nadawcy/autora tekstu (średni wynik – odpowiednio 62% i 58%).

Najłatwiejsze w tym obszarze było zadanie 8.1., sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu.

← Сообщ.
Артём
Контакт

Мама, всё нормально. Меня попросили ответить на вопросы и сыграть сценку из школьной жизни. Я импровизировал. Если выберут меня – получу роль в сериале. Хотя конкурентов много. Артём

8.1. Артём пишет о/об

A. подготовке к экзамену.

B. участия в кастинге.

C. премьере фильма.

Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 73% uczniów, którzy zrozumieli, że Artiom napisał o swoim uczestnictwie w castingu. Chłopiec opisał zadania, jakie wykonał. Dodał również, że improwizował i że ewentualna wygrana pomoże mu dostać rolę w serialu. Osoby, które wybrały błędną odpowiedź **A.**, prawdopodobnie zasugerowały się wyrażeniami *ответить на вопросы, школьная жизнь*, które mogły skojarzyć z przygotowaniem do egzaminu. 13% gimnazjalistów błędnie uznało, że wiadomość dotyczy premiery filmu, kierując się prawdopodobnie występującymi w tekście słowami *роль в сериале*.

Największą trudność na egzaminie na poziomie podstawowym sprawiły uczniom zadania sprawdzające znajomość środków językowych (zadania 10. i 11.). Średni wynik uzyskany przez zdających w tej części arkusza to 51%. Niższe wyniki uczniowie uzyskali za zadanie 10., sprawdzające znajomość leksyki, niż za zadanie 11., sprawdzające znajomość struktur gramatycznych (średni wynik – odpowiednio 46% i 56%).

Najwięcej problemów sprawiło zdającym uzupełnienie luki 10.2. *И тогда друзья ____ оригинальную футболку, которая может пригодиться и вам.* Poprawną odpowiedź **B.** *придумали* wskazało 35% uczniów. Prawie 26% gimnazjalistów wybrało odpowiedź **F.** *сыграли*. Prawdopodobnie ten czasownik okazał się atrakcyjny ze względu na słowo *футболка*, znajdujące się w otoczeniu luki. Uczniowie mogli skojarzyć to słowo z grą w piłkę nożną.

W zadaniu 11. największym wyzwaniem okazało się uzupełnienie zdania *Дети ____ появления птички, но она не вылетает.* poprawną formą czasownika *ждать* (zadanie 11.2.). Poprawną odpowiedź **A.** *ждут* wskazało 48% gimnazjalistów. Nieco łatwiejsze okazały się zadania 11.1. oraz 11.3., wymagające uzupełnienia luki właściwą formą zaimka *они* i rzeczownika *место*. Rozwiązała je poprawnie ponad połowa uczniów (odpowiednio 64% i 55% poprawnych odpowiedzi).

Poziom rozszerzony

Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym, otrzymali średnio 52% punktów. Gimnazjaliści poradzi sobie najlepiej z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu (średni wynik – 66%). Niższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 56%) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 47%), a najtrudniejsze okazały się dla nich zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 39%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający osiągnęli nieco wyższe wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 67%) niż za rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność globalnego rozumienia tekstu (średni wynik – 64%).

Część arkusza sprawdzająca rozumienie ze słuchu składała się z dwóch zadań: zadanie 1. wymagało wykazania się różnorodnymi umiejętnościami zapisanymi w podstawie programowej; z kolei zadanie 2. sprawdzało wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

W zadaniu 2. wyniki były dość wyrównane (od 63% do 76% poprawnych odpowiedzi). Znacznie większe zróżnicowanie trudności zadań można zaobserwować w zadaniu 1. (od 53% do 79%). Wykorzystane w nim były dwa teksty. Cztery zadania (1.1., 1.2., 1.4. oraz 1.5.) sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Dwa zadania sprawdzały globalne rozumienie tekstu słuchanego. Łatwiejsze z nich okazało się zadanie 1.3., wymagające określenia kontekstu wypowiedzi. 66% zdających słusznie zrozumiało, że mama i syn rozmawiają wieczorem. Nieznacznie trudniejsze było zadanie 1.6., sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu.

Текст 2.

Usłyszysz komunikat o fundacji charytatywnej.

1.4. В этом году погода летом более ____, чем обычно.

- A. жаркая
- B. холодная
- C. дождливая

1.5. Радиослушателей просят приносить в фонд «Милосердие»

- A. продукты питания.
- B. лекарства.
- C. одежду.

1.6. В конце текста ведущий

- A. объясняет, как познакомиться с работой фонда.
- B. просит высказать своё мнение о работе фонда.
- C. приглашает на празднование юбилея фонда.

Transkrypcja:

Что ж, дорогие радиослушатели, оказывается, что погода этим летом побила все свои рекорды. Хотя жара, которую мы все с таким нетерпением ожидали, так и не пришла, и на термометрах только около 18 градусов, июнь и июль не были самыми холодными по сравнению с предыдущими годами. А вот такого количества осадков никто не прогнозировал! Лето в этом году с затяжными ливнями и грозами оказалось самым мокрым за последние пятнадцать лет. Перед нами – осень, и лучше не будет.

В связи с этим волонтеры благотворительного фонда «Милосердие» просят приносить к ним куртки, дождевики, свитера, брюки. Всё это сейчас особенно необходимо бездомным людям.

В фонд «Милосердие» каждый день приходит около ста человек. У работников фонда есть возможность накормить бездомных, оказать им медицинскую помощь. А вот тёплых сухих вещей, чтобы человек мог переодеться, не хватает.

Хотите подробнее узнать, чем занимается фонд «Милосердие»? Зайдите на его сайт в Интернете, посмотрите фотографии с акций и мероприятий, которые провёл фонд в течение десяти лет, почитайте мнения и отзывы их участников. Кстати, там же найдёте и снимки с юбилея «Милосердия».

Poprawną odpowiedź **A.** w zadaniu 1.6. wskazało 62% gimnazjalistów, którzy zrozumieli, że nadawca komunikatu tłumaczy słuchaczom radia, w jaki sposób można znaleźć informacje o pracy fundacji. Blisko 25% uczniów wybrało odpowiedź **B.** Prawdopodobnie uczniowie ci dokonali wyboru na podstawie słowa *мнение* występującego zarówno w nagraniu, jak i w odpowiedzi **B.**

Dużym wyzwaniem dla zdających było zadanie 1.4., w którym należało wskazać, czym różni się tegoroczne lato od ubiegłych pod względem warunków atmosferycznych. Poprawną odpowiedź **C.** wybrało 53% uczniów, którzy zrozumieli fragment nagrania mówiący o tym, że tegoroczne lato jest najbardziej deszczowe w ciągu ostatnich piętnastu lat. 32% uczniów wybrało odpowiedź **B.** Prawdopodobnie nie zwrócili oni uwagi na to, że chociaż lato było chłodne, temperatura w lipcu i w sierpniu nie różniła się od ubiegłorocznej temperatury w tym samym okresie.

Zadanie 1.5. poprawnie rozwiązało 78% piszących, którzy zrozumieli, że osoba zwraca się do słuchaczy w imieniu wolontariuszy z prośbą o przynoszenie odzieży: (...) *волонтеры (...) просят приносить к ним куртки, дождевики, свитера, брюки.*

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, oprócz szerszego niż na poziomie podstawowym zakresu środków językowych, w podstawie programowej wymieniane są dwa wymagania dodatkowe, które powinni opanować uczniowie rozwiązujący arkusz na poziomie rozszerzonym, tj. określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (zadanie 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (zadanie 4.).

Uczniowie nieco lepiej opanowali umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 59%) niż umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik – 57%).

W tej części arkusza najwięcej problemów sprawiło gimnazjalistom zadanie 5., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 50%). Aby dobrać właściwe lodowisko do danej osoby, należało zwrócić uwagę na informacje szczegółowe dotyczące umiejętności tej osoby, miejsca, jakie preferuje, finansów, możliwości zajęć z trenerem.

Najtrudniejsze spośród wszystkich zadań sprawdzających rozumienie tekstu pisanego okazało się zadanie 5.1.

5.1. D

Егор несколько лет занимается фигурным катанием, поэтому любит похвастаться на катке своими умениями и, конечно же, отличными коньками. Егор любит большие, шумные, но бесплатные катки с многочисленными посетителями, музыкой, весёлыми мероприятиями.

В.

Это один из самых больших катков в городе. Здесь можете покататься под записи легендарных музыкантов и живую музыку рок-групп. К услугам посетителей занятия с профессиональными тренерами, прокат коньков, тёплые раздевалки и уютные кафе. Продажа билетов в кассах и на сайте катка.

Д.

По размерам этот каток занимает первое место в городе. Он приглашает новичков и тех, кто уже уверенно чувствует себя на льду. Вход на каток свободный, поэтому тут всегда много людей. Для посетителей работают кафе, раздевалки и пункты проката коньков. Можно воспользоваться услугами тренера. По вечерам – шоу-программы с выступлениями диджеев.

Uczniowie musieli wybrać dla Jegora odpowiednie lodowisko. Chłopiec umie jeździć na łyżwach, lubi duże, darmowe i pełne ludzi lodowiska, na których zawsze gra muzyka. Poprawną odpowiedź **D.** wybrało 44% zdających. Bardzo atrakcyjną dla gimnazjalistów okazała się opcja **B.**, którą wskazało 39% uczniów. Prawdopodobnie zasugerowali się tym, że opis oferty bardzo pasował do wymagań chłopca dotyczących rozmiaru lodowiska i panującej na nim atmosfery. Jednak w ostatnim zdaniu oferty jest informacja o tym, że bilet można kupić w kasach lub na stronie internetowej lodowiska. Ta informacja sprawia, że chłopiec nie będzie zainteresowany tą propozycją.

Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 39%). Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu w zadaniu 6. oraz zdań w zadaniu 7.

Średni wynik za zadanie 6. wyniósł 40%. Najtrudniejsze do uzupełnienia okazały się luki 6.1. i 6.4. Poprawną formę przymiotnika *плохое* w zadaniu 6.1. utworzyło 25% gimnazjalistów. Istotnym dla utworzenia prawidłowej formy była znajomość odmiany przymiotników o temacie zakończonym na spółgłoskę *-x*. Wśród niepoprawnych odpowiedzi dominowały propozycje zawierające błąd gramatyczny w końcówce. 26% zdających poprawnie rozwiązało zadanie 6.4., które polegało na uzupełnieniu luki rzeczownikiem *зеркало* w celowniku (*к чему? зеркалу*). Często wpisywane były formy niepoprawne pod względem gramatycznym (np. *зеркала*).

Najniższe wyniki w całym arkuszu zdający otrzymali za rozwiązanie zadania 7. (średni wynik – 39%). Analiza wyników uzyskanych przez uczniów za rozwiązanie tego zadania wskazuje, że najczęściej trudności sprawiło im zadanie 7.1. (26% poprawnych odpowiedzi): *Мы завтра (встретиться / вокзал) _____*. W zadaniu tym należało utworzyć formę 1. osoby liczby mnogiej czasownika zwrotnego *встретиться* w połączeniu z rzeczownikiem *вокзал*, użytym w miejscowniku z przyimkiem. Zdający często stosowali niewłaściwą formę czasownika lub popełniali błędy ortograficzne w wyrazach.

Ostatnie zadanie w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie rozszerzonym polegało na napisaniu krótkiej wypowiedzi pisemnej na podany temat. Sprawdzane było opanowanie przez zdających kilku wymagań z podstawy programowej. Temat wymagał wykazania się m.in. umiejętnością opisywania ludzi i czynności, przedstawiania faktów z przeszłości oraz przekazywania informacji i wyjaśnień. Średni wynik uzyskany za to zadanie wyniósł 47% punktów.

Polecenie do tego zadania brzmiało następująco:

Byłeś(-aś) na koncercie Twojego ulubionego zespołu muzycznego. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- **wyjaśnij, w jaki sposób zdobyłeś(-aś) bilet na ten koncert**
- **opisz, jak wyglądał lider tej grupy**
- **napisz, jak reagowała publiczność w czasie koncertu.**

Stosunkowo niski wynik uzyskany przez zdających w kryterium treści (45% punktów) wskazuje, że wielu z nich miało trudności z komunikatywnym przekazaniem informacji i rozwinięciem swoich wypowiedzi. Niektórzy uczniowie nie potrafili wyjaśnić, w jaki sposób zdobyli bilety na koncert, ani przekazać reakcji publiczności. Najmniej trudności sprawił gimnazjalistom opis wyglądu lidera zespołu, który występował na koncercie.

Dość niskie były także wyniki uzyskane w kryterium zakresu środków językowych (48% punktów) oraz poprawności środków językowych (44% punktów). Niewłaściwy dobór słownictwa i błędy gramatyczne bardzo często uniemożliwiały lub znacznie utrudniały komunikatywne przekazanie treści. Najwyższe wyniki uczniowie uzyskali za spójność i logikę tworzonych wypowiedzi (55% punktów).

Wnioski

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków.

- ❖ Zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym średnie wyniki uzyskane przez gimnazjalistów w poszczególnych obszarach były zróżnicowane.
- ❖ Na obydwu poziomach uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu. W tym obszarze gimnazjaliści lepiej opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji niż globalne rozumienie tekstu.
- ❖ W obszarze rozumienia tekstów pisanych na obydwu poziomach uczniowie lepiej opanowali umiejętność rozumienia tekstu jako całości niż umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Na poziomie rozszerzonym najmniej problemów w tym obszarze przysporzyło zdającym zadanie sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.
- ❖ Najniższe wyniki na obydwu poziomach uczniowie uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Na poziomie podstawowym uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniem sprawdzającym znajomość struktur gramatycznych niż z zadaniem sprawdzającym znajomość leksyki. Natomiast na poziomie rozszerzonym największym wyzwaniem dla gimnazjalistów okazało się zadanie polegające na uzupełnieniu zdań podanymi wyrazami w odpowiedniej formie.
- ❖ Wypowiedź pisemna na poziomie rozszerzonym pokazała, że uczniowie najlepiej opanowali leksykę związaną z opisem osoby. Jednak prace większości gimnazjalistów składały się głównie ze struktur o wysokim stopniu pospolitości, co wpłynęło na wynik w kryterium zakresu środków językowych. Braki uczniów w zakresie poprawności użycia struktur gramatycznych i popełnione błędy ortograficzne sprawiły, że zdający mieli problem z przekazaniem informacji wymaganych w zadaniu.

Język francuski – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		65
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	51
	z dysleksją rozwojową	14
	dziewczeta	50
	chłopcy	15
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	9
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	55
	ze szkół publicznych	60
	ze szkół niepublicznych	5

Z egzaminu zwolniono 3 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Poziom wykonania zadań

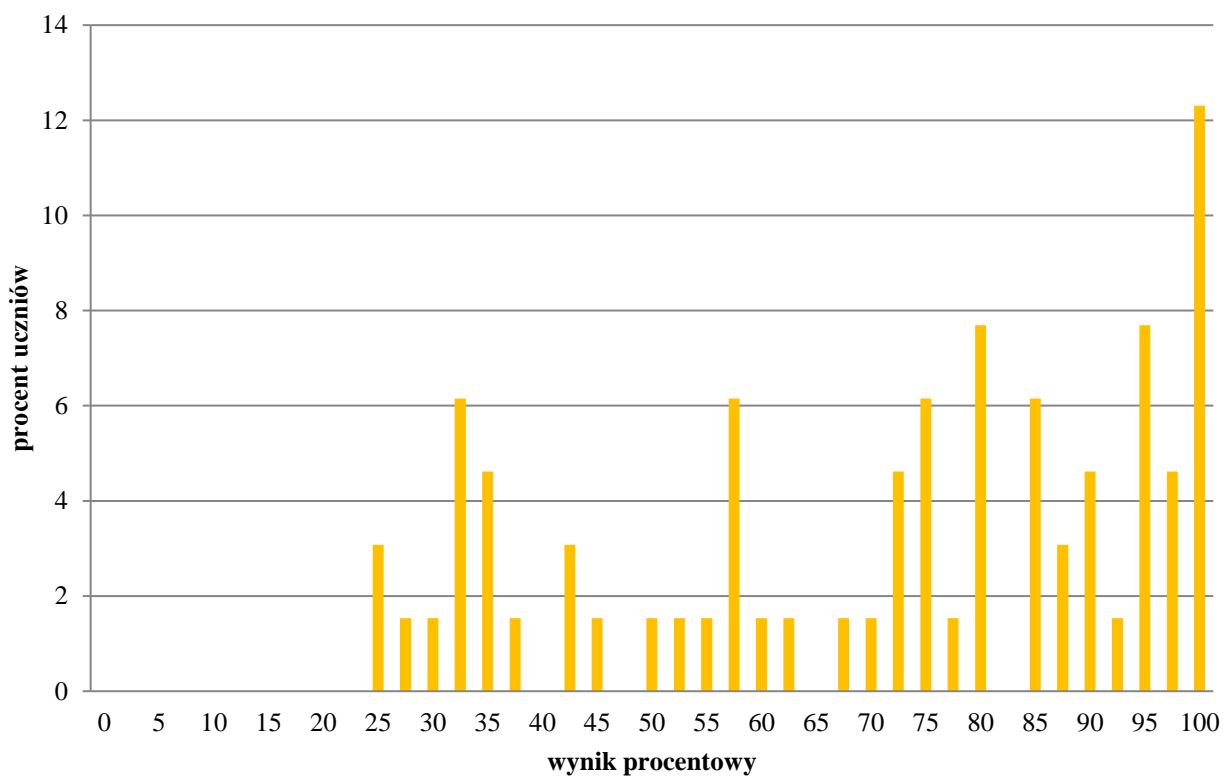
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		18	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0	

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
65	25	100	75	100	71	24

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język francuski – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	2	
20	3	
23	5	
25	7	2
28	9	
30	11	
33	15	3
35	17	
38	20	
40	22	
43	23	
45	26	4
48	28	
50	29	
53	31	
55	33	
58	35	
60	36	
63	37	
65	38	
68	40	
70	42	5
73	44	
75	46	
78	48	
80	52	
83	54	
85	56	
88	58	
90	61	
93	66	6
95	70	
98	75	
100	100	7, 8, 9

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka francuskiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 52% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 48% zdających i znajduje się on w 5. staninie.

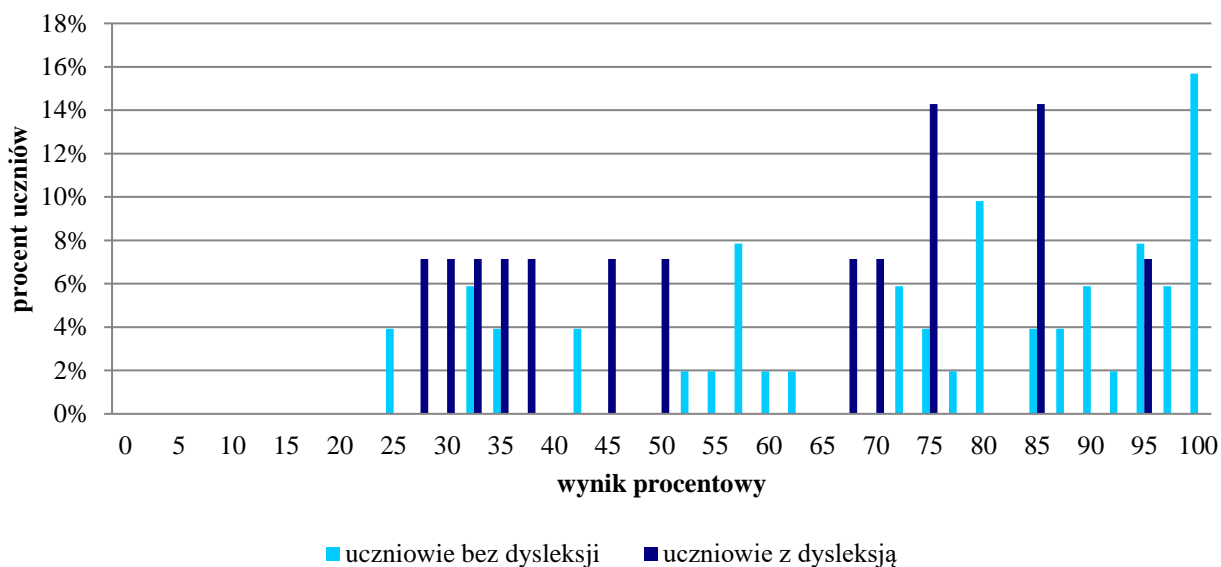
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	27
2	28-31
3	32-42
4	43-60
5	61-80
6	81-90
7	91-98
8	99-100
9	

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

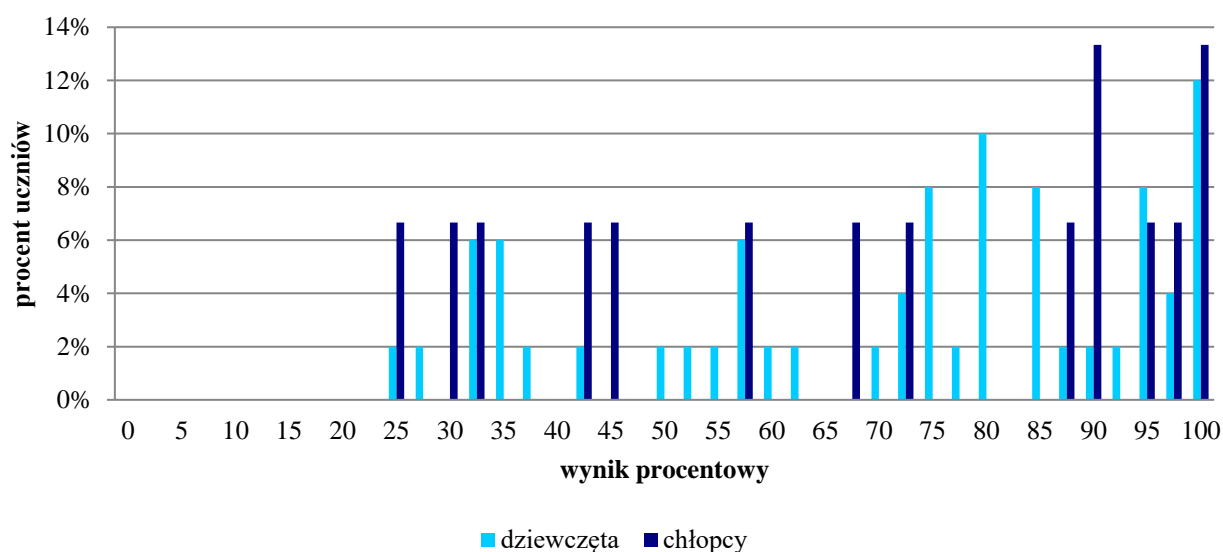
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	51	25	100	80	100	74	24
Uczniowie z dysleksją rozwojową	14	28	95	59	75	58	24

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GF-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	50	25	100	76	100	71	24
Chłopcy	15	25	100	73	90	69	28

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	0	-	-	-	-	-	-
Miasto do 20 tys. mieszkańców	1	-	-	-	-	-	-
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	9	28	95	73	80	63	23
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	55	25	100	80	100	73	24

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

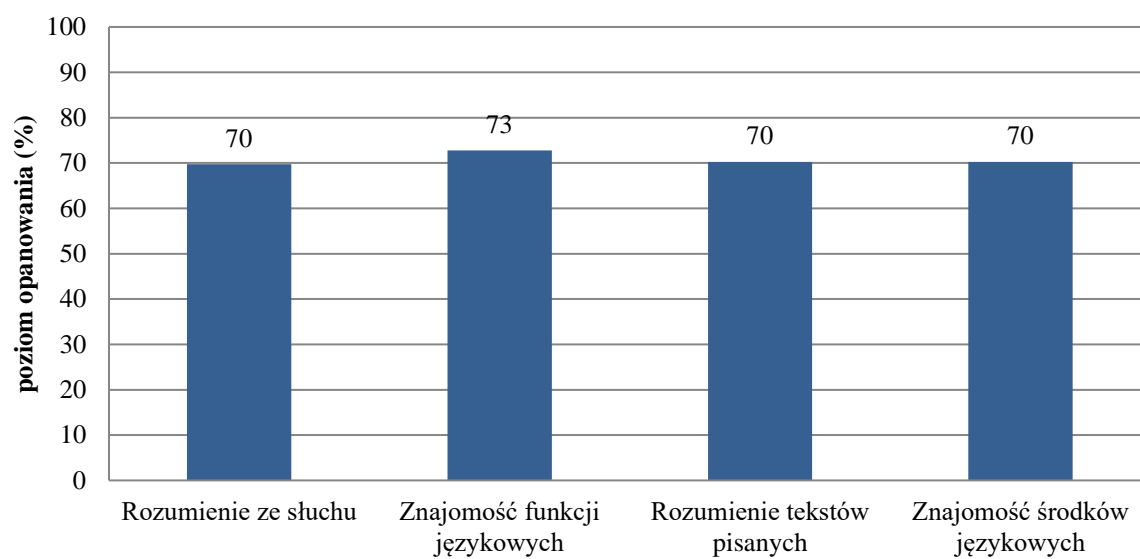
Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	60	25	100	75	80	70	24
Szkoła niepubliczna	5	35	100	100	100	85	28

Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	86%
	1.2.		77%
	1.3.		82%
	1.4.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	60%
	1.5.	2.4) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	63%
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	86%
	2.2.		72%
	2.3.		77%
	2.4.		57%
	3.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	57%
	3.2.		71%
	3.3.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	49%
	IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	4.1.	6.3) Uczeń [...] przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.
4.2.		6.4) Uczeń [...] udziela [...] pozwolenia.	62%
4.3.		6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	55%
4.4.		6.7) Uczeń wyraża [...] zgodę [...] wykonania prośby.	66%
5.1.		6.3) Uczeń [...] przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	83%
5.2.		6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	85%
5.3.		6.7) Uczeń wyraża [...] zgodę [...] wykonania prośby.	77%
6.1.		6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	75%
6.2.		6.7) Uczeń wyraża [...] odmowę wykonania prośby.	77%
6.3.	6.3) Uczeń uzyskuje [...] proste informacje i wyjaśnienia.	86%	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	7.1.	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	63%
	7.2.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	66%
	7.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	65%
	7.4.		86%
	8.1.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	85%
	8.2.		88%
	8.3.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	62%
	8.4.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	95%
	9.1.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	57%
	9.2.		52%
9.3.	57%		
9.4.	68%		
I. Znajomość środków językowych	10.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	72%
	10.2.		71%
	10.3.		78%
	11.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	78%
	11.2.		60%
	11.3.		62%

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Język francuski – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 12. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		14
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	14
	z dysleksją rozwojową	0
	dziewczęta	9
	chłopcy	5
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	14
	ze szkół publicznych	10
	ze szkół niepublicznych	4

Z egzaminu zwolniono 3 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 13. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 14. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół		7		
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:			
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego		0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)		0
		inne (np. złe samopoczucie ucznia)		0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0		

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
14	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

Komentarz

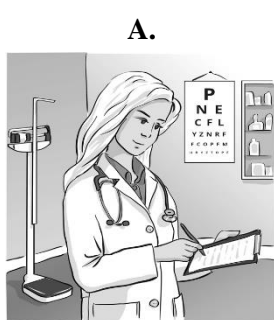
Poziom podstawowy

Uczniowie klas trzecich przystępujący do egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym uzyskali średnio 72% punktów. W poszczególnych obszarach średnie wyniki były zbliżone (od 71% w części sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych do 73% w części sprawdzającej znajomość funkcji językowych).

W części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu uczniowie lepiej poradzili sobie ze znajdowaniem w tekście określonych informacji (średni wynik – 75%) niż z rozumieniem tekstu jako całości (średni wynik – 67%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany. Zarówno zadanie najłatwiejsze, jak i najtrudniejsze dla tegorocznych gimnazjalistów sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Najmniej trudności w całym arkuszu sprawiło zdającym zadanie 1.3., oparte na rozmowie ojca z córką.

1.3. Qu'est-ce que Pauline voudrait faire dans le futur ?

Transkrypcja

Le père : Pauline, tu as fait tes devoirs ?

Pauline : Toujours la même chose ! Moi, j'en ai assez d'apprendre.

Le père : Alors tu ne veux plus devenir médecin ?

Pauline : Pas du tout. Je préfère être artiste.

Le père : Chanteuse ? Actrice ?

Pauline : Sûrement pas ! Je rêve de travailler comme photographe. Comme ça, je pourrais rencontrer beaucoup de superstars de la musique.

Le père : On va voir si tu ne changes pas d'avis la semaine prochaine.

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 89% gimnazjalistów. Zdecydowana większość zdających trafnie wskazała, kim dziewczyna chce zostać w przyszłości. Wskazówką do rozwiązania tego zadania były fragmenty nagrania, w których Pauline zdecydowanie odrzuca zawody proponowane jej przez ojca i przyznaje, że jej marzeniem jest praca jako fotograf: *Je rêve de travailler comme photographe.*

Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 2.4. Spośród wszystkich zadań w arkuszu sprawiło ono zdającym najwięcej trudności. Zadanie 2. było oparte na rozmowie nauczycielki z uczniem na temat przygotowania kroniki szkolnej.

Zadanie 2. (fragment)

Qui ?

Quelle fonction ?

2.4. Sophie

A

A. faire la correction des textes

B. préparer des illustrations

C. faire des interviews

D. prendre des photos

E. diriger l'équipe

Transkrypcja (fragment)

Mme Duval : Et Sophie, qui fait les meilleures rédactions, elle est dans votre équipe ?

Michel : Bien sûr, madame. Sophie est aussi très forte en dictée alors c'est elle qui va chercher les fautes de grammaire et d'orthographe.

Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 58% gimnazjalistów. Wymagało to zrozumienia fragmentu tekstu, z którego wynikało, że Sophie będzie odpowiedzialna na korektę tekstów zamieszczanych w kronice szkolnej. Atrakcyjna dla blisko 28% uczniów okazała się odpowiedź **D.** (*prendre des photos*). Część zdających mogła mylnie zrozumieć słowo *fautes*, które pojawia się w opisie czynności wykonywanych przez dziewczynę, i przyporządkowała je do podobnie brzmiącego słowa *photos*.

Pośród zadań sprawdzających rozumienie tekstu jako całości największym wyzwaniem dla uczniów było zadanie 3.3., sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu.

Zadanie 3. (fragment)

3.3.	La personne raconte l'histoire des volcans.	P	Ⓕ
-------------	---	----------	---

Transkrypcja

Soyez les bienvenus dans le parc d'attractions « Vulcania », un lieu exceptionnel au cœur de l'Auvergne. Vous allez découvrir le monde des volcans, leurs caractéristiques et leur formation. Des lumières et des bruits vont vous donner l'impression d'être au fond d'un cratère. Mais n'ayez pas peur, c'est seulement une illusion !

Faites attention quand vous vous promenez entre les différents ateliers de présentation, parfois de la vapeur peut sortir et être dangereuse. Alors, pour votre sécurité, il est obligatoire de porter un casque. Suivez les instructions des accompagnateurs, écoutez leurs explications et ouvrez grand les yeux. Pendant la visite, vous allez regarder, en version 3D, un film passionnant sur l'histoire des volcans. À la fin, ceux qui le souhaitent, peuvent participer à un quiz thématique. Des prix intéressants vous attendent. Allez ! Ça commence !

Zadanie to poprawnie rozwiązało niemal 65% uczniów. Autorem komunikatu był przewodnik w parku rozrywki poświęconym wulkanom. Mężczyzna przedstawiał turystom planowany przebieg wizyty, a także udzielał wskazówek dotyczących zachowania w trakcie zwiedzania. Ponad 35% zdających uznało zdanie 3.3. za prawdziwe. Gimnazjaliści, którzy udzielili błędnej odpowiedzi, prawdopodobnie zasugerowali się zdaniem, w którym przewodnik informował, że podczas zwiedzania będzie można obejrzeć film w wersji 3D na temat historii wulkanów.

Inne zadania sprawdzające globalne rozumienie tekstu okazały się nieco łatwiejsze. Zadanie 1.4., sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, poprawnie rozwiązało 66% zdających, a w zadaniu 1.5., sprawdzającym umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu, poprawnej odpowiedzi udzieliło 69% zdających.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający nieco lepiej poradzi sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 72%) niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność globalnego rozumienia tekstu (średni wynik – 69%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany.

Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie 8.4., sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu.

Message ✕	
De :	Marc
À :	Paul
Objet :	Centre sportif
<p>Salut,</p> <p>J'ai une nouvelle à t'annoncer. Samedi prochain, un centre sportif ouvre dans notre ville. Le bâtiment est magnifique ! Nous allons nous entraîner là-bas pour nos compétitions. Et ce samedi, à l'occasion de l'ouverture, on organise un match de basket professionnel. Mon père m'a donné deux billets. Tu viens ? Rendez-vous samedi prochain à 10 heures, devant l'entrée principale.</p> <p>Marc</p>	

8.4. Marc écrit à Paul pour

- A. lui proposer d'aller voir un match.
- B. lui demander le résultat d'un match.
- C. le remercier de l'invitation à un match.

Uczniowie mieli stwierdzić, w jakim celu Marc pisze e-mail do Paula. Kluczowe dla rozwiązania tego zadania były zdania: *Mon père m'a donné deux billets. Tu viens ?* 88% gimnazjalistów słusznie zazna-czyło odpowiedź A., wnioskując, że Marc proponuje swojemu koledze wspólne wyjście na mecz.

Najwięcej problemów w tej części arkusza przysporzyło uczniom zadanie 9., które sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 65%). Na ten niższy wynik wpły-nęły przede wszystkim zadania 9.1. oraz 9.3.

Zadanie 9. (0–4)

Przeczytaj teksty dotyczące trzech blogów podróżniczych (A–C) oraz cztery zdania (9.1.–9.4.). Do każdego zdania dopasuj właściwy tekst. Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jeden z tekstów pasuje do dwóch zdań.

BLOGS DE VOYAGEURS AMATEURS

A.	Thierry et Valérie nous parlent de leurs voyages dans plusieurs pays d'Amérique du Sud. Ils présentent les différentes traditions qu'ils découvrent ensemble. D'après ces voyageurs, la culture du pays, ce n'est pas seulement son histoire et ses monuments mais aussi les plats qu'on y prépare. Un blog qui parle de choses intéressantes de façon sérieuse et intelligente.
B.	Anne-Marie, jeune Parisienne, vend son restaurant et quitte la capitale pour visiter de petits villages inconnus en France. Elle part en solitaire et elle donne des conseils aux personnes qui veulent faire comme elle. Anne-Marie aime découvrir de nouveaux endroits mais, ce qui la fascine vraiment, ce sont les visages des habitants qu'elle trouve amusants et qu'elle prend en photo. Ensuite, elle les publie sur son blog avec ses mémoires de voyage.

C.	Johanna et sa famille réalisent leur rêve et font le tour du monde. Ces gens parcourent des milliers de kilomètres, visitent des endroits perdus et il leur arrive toutes sortes d'aventures drôles. Chaque jour, Johanna les raconte avec beaucoup d'humour sur leur blog. Une lecture passionnante !
-----------	--

Ce blog peut intéresser une personne qui voudrait

9.1.	découvrir des histoires amusantes de différents pays.	C
9.2.	mieux connaître la gastronomie d'un endroit.	A
9.3.	admirer des portraits de gens.	B
9.4.	voyager seule.	B

Najtrudniejsze dla zdających było zadanie 9.1. Należało wskazać blog podróżniczy atrakcyjny dla osoby, która chciałaby poznać zabawne historie z różnych krajów. Poprawną odpowiedź **C.** wskazało 60% uczniów. Rozwiązanie zadania wymagało zrozumienia fragmentu tekstu, z którego wynikało, że w trakcie podróży dookoła świata Johannę i jej rodzinę spotyka wiele śmiesznych przygód. Kluczowe dla wskazania poprawnej odpowiedzi były fragmenty *Johanna et sa famille (...) font le tour du monde. (...) il leur arrive toutes sortes d'aventures drôles. Chaque jour, Johanna les raconte avec beaucoup d'humour sur leur blog.* Ponad 32% uczniów wybrało odpowiedź A. Prawdopodobnie sugerowali się oni informacją, że autorzy tego bloga, Thierry i Valérie, podróżują po wielu krajach. Zdający ci nie zwrócili jednak uwagi na ostatnie zdanie tekstu, tj. *Un blog qui parle de choses intéressantes de façon sérieuse (...)*, które wyklucza odpowiedź A. Część uczniów mogła się także kierować występującymi w tekście A. i w zdaniu 9.1. słowami *découvrir, histoire(s), différent(e)s* oraz *pays*.

Zadanie 9.3. poprawnie rozwiązało 62% zdających. Najczęściej wskazywaną niepoprawną odpowiedzią było C. Ten blog wybrało ponad 30% uczniów. Część osób kierowała się zapewne użytym w tekście C. i w zdaniu słowem *gens*, a pozostali prawdopodobnie nie zrozumieli wyrażenia *portraits de gens*, nawiązującego do fragmentu *les visages des habitants (...) qu'elle prend en photo* w tekście **B.**

Zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych wymagały od uczniów różnorodnych umiejętności: uzyskiwania i przekazywania prostych informacji i wyjaśnień, udzielania pozwolenia, wyrażania swoich opinii, wyrażania zgody i odmowy wykonania prośby, a także wyrażania swoich emocji. Stosunkowo łatwe okazało się zadanie 5., które wymagało uzupełnienia minidialogów w języku francuskim, a także zadanie 6., w którym zdający mieli dobrać właściwą reakcję do sytuacji opisanych w języku polskim. Średni wynik w obu tych zadaniach wyniósł odpowiednio 79% i 78%.

Znacznie niższe wyniki gimnazjaliści uzyskali za zadanie 4. (średni wynik – 65%). Było to najtrudniejsze zadanie w całym arkuszu egzaminacyjnym. Zadanie to wymagało od zdających umiejętności szybkiego przeanalizowania podanych propozycji odpowiedzi, a następnie wskazania tej, która była właściwą reakcją na usłyszaną wypowiedź, podobnie jak ma to miejsce w autentycznej rozmowie.

Najtrudniejsze okazało się dopasowanie poprawnej odpowiedzi do wypowiedzi 4.2. *Tu me prêtes tes gants de ski ?* Zadanie to poprawnie rozwiązało 60% zdających. Odpowiedź **D.** *Bien sûr, tu peux les prendre.* jest naturalną reakcją na pytanie o pożyczanie rękawic narciarskich. W poprawnej odpowiedzi rzeczownik *gants de ski* jest zastąpiony zaimkiem dopełnienia bliższego *les*. Najczęściej wybieranymi błędnymi odpowiedziami w tym zadaniu były opcje E. *Non, je préfère les sports d'équipe.* oraz C. *Oui, même mieux que moi.* Uczniowie prawdopodobnie zasugerowali się w obu przypadkach słówkami *non* oraz *oui*, które – użyte samodzielnie – mogłyby stanowić odpowiedź na wszystkie pytania w zadaniu 4. Atrakcyjne dla uczniów okazało się również nawiązanie do sportu w odpowiedzi E.

Arkusz egzaminacyjny na poziomie podstawowym zamykały dwa zadania z obszaru znajomości środków językowych. Zdający nieco lepiej poradzili sobie z zadaniem 10. sprawdzającym znajomość leksyki (średni wynik – 73%) niż z zadaniem 11. sprawdzającym głównie znajomość struktur gramatycznych (średni wynik – 70%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany, co ilustruje zadanie 11., w którym znalazło się najłatwiejsze i najtrudniejsze zadanie w tej części arkusza.

Zadanie 11. (0–3)

Przeczytaj tekst. Wybierz poprawne uzupełnienie luk 11.1.–11.3. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

AMOUREUX DE LA LECTURE

Il y a des livres que vous aimez beaucoup ? Vous n'avez pas peur de lire en public ? Cette proposition est pour vous si vous voulez partager un moment de lecture **11.1.** ____ les autres. Choisissez un livre, le public que vous souhaitez et un endroit confortable **11.2.** ____ vous voulez lire. Cela peut être dans la bibliothèque de votre quartier, dans un parc, dans votre bistrot préféré. Venez nombreux **11.3.** ____ à la Journée de Lecture à Haute Voix qui sera organisée dans notre ville le 2 juillet !

11.1.	☒ A.	avec	B.	en	C.	par
11.2.	A.	que	☒ B.	où	C.	qui
11.3.	A.	participe	B.	participez	☒ C.	participer

Najmniej problemów sprawiło zdającym uzupełnienie luki 11.1. Prawidłową odpowiedź **A.** wskazało 80% uczniów, którzy – aby połączyć zwrot *partager un moment de lecture* z wyrażeniem *les autres* – wybrali przyimek *avec*.

Trudniejsze okazało się zadanie 11.2., które sprawdzało umiejętność konstruowania prostych zdań podrzędnie złożonych przy użyciu zaimków względnych. Poprawnie rozwiązało je 69% gimnazjalistów.

Najwięcej problemów sprawiło zdającym uzupełnienie luki w zadaniu 11.3. (62% poprawnych odpowiedzi). Zadanie polegało na dobraniu formy czasownika wymaganej po czasowniku użytym w trybie rozkazującym. Blisko jedna czwarta zdających wskazała odpowiedź **B.**, czyli kolejną formę trybu rozkazującego zamiast bezokolicznika. Nie zwrócili oni uwagi na to, że takie rozwiązanie byłoby możliwe jedynie w zdaniu, w którym czasownika *participer* nie poprzedzałaby inna konstrukcja czasownikowa.

Poziom rozszerzony

Uczniowie przystępujący do egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym uzyskali średnio 80% punktów za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu.

Najwyższe średnie wyniki gimnazjaliści uzyskali w obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 89% punktów). Nieco gorzej poradzili sobie z zadaniami z obszaru rozumienia tekstów pisanych oraz rozumienia ze słuchu (średni wynik – odpowiednio 85% i 82%). Najniższy średni wynik gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość środków językowych (62%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający osiągnęli niemal jednakowe średnie wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu oraz zadań sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji (odpowiednio 83% i 82%).

Część arkusza sprawdzająca rozumienie ze słuchu składała się z dwóch zadań: zadanie 1. wymagało wykazania się różnorodnymi umiejętnościami zapisanymi w podstawie programowej; z kolei zadanie 2. sprawdzało wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. W zadaniu 2., które okazało się najłatwiejszym zadaniem w obszarze rozumienia ze słuchu, wyniki były wyrównane (od 86% do 91% poprawnych odpowiedzi). Większe zróżnicowanie trudności zadań można zaobserwować w zadaniach 1.1.–1.3., opartych na rozmowie telefonicznej. Przyjrzyjmy się wyborom uczniów w tych zadaniach.

Tekst 1.

Usłyszysz rozmowę telefoniczną.

1.1. L'homme a choisi l'hôtel grâce à

- A. sa collègue de bureau.
- B. sa petite sœur.
- C. sa femme.

1.2. La femme parle de la possibilité

- A. d'un service à domicile.
- B. d'un transport gratuit de plantes.
- C. d'une consultation par téléphone.

1.3. Les deux personnes parlent

- A. de méthodes pour faire du jardinage.
- B. d'idées pour passer des vacances.
- C. de solutions pour les voyageurs.

Transkrypcja

L'employée : Hôtel « Plantes magiques », bonjour !

Le client : Bonjour madame ! Je voudrais bientôt partir en vacances avec ma femme et on ne sait pas quoi faire avec nos plantes. D'habitude, c'est ma petite sœur qui s'en occupe pendant notre absence mais elle part, elle aussi, en voyage. La secrétaire de mon entreprise, qui est votre fidèle cliente, m'a suggéré de m'adresser à votre hôtel.

L'employée : En effet, pour un prix raisonnable, nous prenons soin des plantes de nos clients pendant leur absence.

Le client : Parfait ! On a beaucoup de plantes. Malheureusement, on n'a pas de voiture. Vous avez un moyen de transport ?

L'employée : Bien sûr, nous organisons le transport mais il faut le payer séparément. Le coût final dépendra du nombre et de la grandeur de vos plantes.

<i>Le client :</i>	D'accord. Encore une question. Certaines de nos plantes ont besoin d'un soin particulier car elles n'aiment pas trop être déplacées. On cherche quelqu'un qui pourrait venir régulièrement chez nous pour s'en occuper. C'est possible ?
<i>L'employée :</i>	Nous pouvons venir chez vous pour choisir la meilleure option : le transport des plantes à notre hôtel ou bien la visite de notre jardinier chez vous. La consultation est gratuite.
<i>Le client :</i>	Super ! Alors il peut passer demain ? Ma femme voudrait lui parler personnellement. Vous savez, elle s'intéresse beaucoup au jardinage.
<i>L'employée :</i>	Pas de problème, monsieur ! Je vous souhaite de bonnes vacances !
<i>Le client :</i>	Merci madame.

Zadanie 1.3., które sprawdzało globalne rozumienie tekstu słuchanego, sprawiło zdającym najmniejsze trudności. Wymagało ono określenia głównej myśli tekstu. Poprawnie rozwiązało je 85% uczniów, którzy wskazali odpowiedź C. Zrozumieli oni, że mężczyzna rozmawia z kobietą zatrudnioną w hotelu zajmującym się opieką nad roślinami podczas nieobecności właścicieli. Rozmowa dotyczyła możliwych udogodnień, jakie hotel może zaoferować swoim klientom w trakcie np. ich pobytu na wakacjach. Kluczowe dla rozwiązania zadania były m.in. następujące fragmenty tekstu: *Je voudrais bientôt partir en vacances avec ma femme et on ne sait pas quoi faire avec nos plantes., (...) nous prenons soin des plantes de nos clients pendant leur absence.*

Trudniejsze okazały się zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. W zadaniu 1.1. należało wskazać osobę, która doradziła mężczyźnie zgłoszenie się do tego hotelu. O tym, że była to koleżanka z pracy, informowało zdanie *La secrétaire de mon entreprise, qui est votre fidèle cliente, m'a suggéré de m'adresser à votre hôtel.* Poprawnie rozwiązało to zadanie 76% zdających. Ponad 17% uczniów wskazało odpowiedź C. O wyborze tej opcji mogło zadecydować dwukrotne użycie słowa *femme* przez rozmówcę. Być może zdający nie zrozumieli, że chodzi o hotel dla roślin, wskazali więc żonę jako osobę, z którą mężczyzna będzie mieszkać w rzekomym hotelu podczas wspólnych wakacji.

Największym wyzwaniem dla zdających było zadanie 1.2. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 69% gimnazjalistów. Rozwiązanie zadania wymagało precyzyjnego wyselekcjonowania informacji na temat oferowanej przez hotel usługi, o której wspomina kobieta. Chodziło o opiekę nad roślinami z dojazdem do domu klienta, czyli odpowiedź A. Kluczowy dla wyboru opcji *service à domicile* był fragment wypowiedzi kobiety *Nous pouvons venir chez vous pour choisir la meilleure option : (...) la visite de notre jardinier chez vous.,* a także twierdząca odpowiedź na pytanie mężczyzny *Alors il peut passer demain ?* Atrakcyjnym dla gimnazjalistów okazał się dystraktor B., który wybrało prawie 28% uczniów. Prawdopodobnie na taki wybór miał wpływ fakt, że hotel rzeczywiście oferował transport roślin, nie zwrócili oni jednak uwagi na to, że jest on odpłatny: *(...) nous organisons le transport mais il faut le payer séparément.*

W obszarze rozumienia tekstów pisanych sprawdzane były trzy umiejętności, każda w odrębnym zadaniu. Różnice pomiędzy wynikami osiągniętymi za poszczególne zadania nie były duże. Najwyższe wyniki uczniowie uzyskali w zadaniu 4., sprawdzającym umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 88%). Tekst dotyczył historii powstania jednej z najsłynniejszych powieści Alexandra Dumasa „Trzej muszkietierowie”. Na wysoki wynik zdających wpłynęło przede wszystkim zadanie 4.1. Poprawnie rozwiązało je 94% uczniów i było to najłatwiejsze zadanie w całym arkuszu egzaminacyjnym na poziomie rozszerzonym.

Nieco trudniejsze okazało się zadanie 5., w którym należało dopasować do każdej osoby model roweru, który byłby dla niej najbardziej odpowiedni (średni wynik – 84%). Zadanie wymagało znalezienia w tekście określonych informacji.

Najwięcej problemów sprawiło zdającym zadanie 3., sprawdzające umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik – 80%). Najtrudniejsze okazało się dobranie właściwego nagłówka do fragmentu 3.3.

Zadanie 3. (fragment)

- A. Une mode très saine
- B. Des exercices alternatifs
- C. Les doutes des débutants
- D. Un comportement irresponsable
- E. Les endroits idéals pour la course

3.3. A

Pourquoi le jogging est-il si populaire ? Il n'y a aucun doute que, malgré les débuts difficiles, ce sport offre plein d'avantages à ceux qui le choisissent. Après la course, on a plus d'énergie et on est prêt à faire face à une journée intense. Généralement, les gens qui pratiquent cette discipline ont plus de force physique que les autres et ils prennent froid plus rarement.

Poprawnie zadanie to rozwiązało 77% zdających. Fragment 3.3. zawierał opis korzyści, jakie daje jogging tym wszystkim, którzy zdecydują się go uprawiać. Aby poprawnie dobrać do niego nagłówek, należało zrozumieć, że moda na uprawianie jogingu niesie ze sobą pozytywne skutki dla zdrowia. Nagłówkiem, który oddawał sens tego tekstu, był nagłówek **A. Une mode très saine**. Osoby, które wskazały inne odpowiedzi, najprawdopodobniej nie zrozumiały przymiotnika *saine* lub też kierowały się identycznymi słowami występującymi we fragmencie 3.3. i w dystraktorach do tego zadania, np. *doute(s)*, *débuts/débutants* czy też *course*.

Umiejętnością najslabiej opanowaną przez gimnazjalistów jest stosowanie środków językowych (średni wynik – 62%). Uczniowie dobrze poradzi sobie z zadaniem 6. (średni wynik – 64%), opartym na krótkim tekście informacyjnym, który należało uzupełnić wyrazami w odpowiedniej formie. Najwyższe wyniki uczniowie osiągnęli za zadanie 6.1., wymagające utworzenia rodzaju żeńskiego przymiotnika *premier* (73% poprawnych odpowiedzi). Najtrudniejsze okazało się zadanie 6.4. Znajomością formy liczby mnogiej rzeczownika *travail* wykazała się dokładnie połowa zdających. Część uczniów wpisywała niepoprawną w tym kontekście formę *travails* zamiast oczekiwanej formy nieregularnej tego rzeczownika, tj. *travaux*.

Trudniejsze okazało się zadanie 7., polegające na przetłumaczeniu podanych w nawiasach fragmentów zdań (średni wynik – 61%).

- 7.1. Lille se trouve (na północ od) au nord de Paris.
- 7.2. Les grandes vacances commencent (za dwa tygodnie) dans deux semaines.
- 7.3. Excusez-moi madame, (spóźniłem się na autobus) j'ai manqué le bus.
- 7.4. Docteur, (boli mnie) j'ai mal au ventre.
- 7.5. La météo annonce (brzydką pogodę) du mauvais temps pour ce week-end.

Na stosunkowo niski wynik tego zadania wpłynęły przede wszystkim zadania 7.3. oraz 7.5. Pierwsze z nich, najtrudniejsze w całym arkuszu na poziomie rozszerzonym, wymagało przetłumaczenia fragmentu tekstu z wykorzystaniem czasu passé composé (46% poprawnych odpowiedzi), a drugie przetłumaczenia wyrażenia „brzydka pogoda” (49% poprawnych odpowiedzi). Aby poprawnie rozwiązać te zadania, należało m.in. wykazać się świadomością językową. Każde z tych zadań wymagało użycia właściwej kolokacji, np. *j'ai manqué le bus* oraz *du mauvais temps*. Część uczniów tłumaczyła jednak w sposób dosłowny podane fragmenty na język francuski, co pokazuje, jak duży wpływ może mieć interferencja między językiem ojczystym a obcym. Pozostałe trzy zadania były zdecydowanie łatwiejsze. Rozwiązało je poprawnie średnio 69% zdających.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. W tym roku polecenie do tego zadania brzmiało następująco:

Byłeś(-aś) na koncercie Twojego ulubionego zespołu muzycznego. W e-mailu do kolegi z Francji:

- wyjaśnij, w jaki sposób zdobyłeś(-aś) bilet na ten koncert
- opisz, jak wyglądał lider tej grupy
- napisz, jak reagowała publiczność w czasie koncertu.

Jest to zadanie sprawdzające jednocześnie kilka umiejętności: przekazywanie informacji i wyjaśnień, opisywanie ludzi i czynności oraz przedstawianie faktów z przeszłości. Ponadto wypowiedź ucznia powinna być spójna, logiczna oraz poprawna pod względem językowym i ortograficznym, a także powinna zawierać precyzyjne słownictwo z danego zakresu tematycznego. Średni wynik za to zadanie wyniósł 89%.

Wyniki zdających w poszczególnych kryteriach oceny wypowiedzi pisemnej są porównywalne i wskazują, że uczniowie dobrze opanowali sprawdzane umiejętności. Większość zdających precyzyjnie przekazywała wymagane w poleceniu informacje, a także rozwijała swoje wypowiedzi, dbając jednocześnie o to, aby były one spójne i logiczne zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu. Najwyższe wyniki uczniowie uzyskali właśnie za spójność i logikę wypowiedzi (93% punktów). Nieco niższe były wyniki w kryterium zakresu środków językowych (91% punktów) oraz poprawności środków językowych (88% punktów). Najniższy wynik zdający uzyskali w kryterium treści (86% punktów), co wskazuje, że część uczniów miała problemy z komunikatywnym przekazaniem informacji i rozwinięciem swoich wypowiedzi.

Analiza prac uczniowskich pod tym kątem wykazała, że realizacja pierwszego podpunktu polecenia, w którym zdający mieli poinformować, w jaki sposób zdobyli bilet na koncert, okazała się dla nich najłatwiejsza.

W przypadku drugiego podpunktu polecenia większość uczniów koncentrowała się na opisie wokalisty, choć on sam był określany za pomocą różnych środków leksykalnych: *le chanteur, le musicien, le chef de la bande*, a nawet *la tête du groupe de musique*. Część zdających pisała o swoich emocjach wywołanych na widok muzyka, zapominając o samym opisie jego wyglądu. Taka realizacja tego podpunktu polecenia nie była uznawana. Zdarzało się również, że – zamiast lidera grupy – była opisywana inna osoba, np. przyjaciółka, z którą piszący przyszedł na koncert. Prawdopodobnie wynikało to z pomyłki zapoznania się z poleceniem.

..Nous sommes
allés au ce concert encore avec Beatrice
et Lisa. C'est très. A moi, please Lisa
parce que elle est vraiment intelligente, et
belle et bien organisée.

Trzeci podpunkt polecenia wymagał poinformowania, jak reagowała publiczność w czasie koncertu. Najczęściej przytaczaną reakcją były czynności przez nią wykonywane, np. wspólne śpiewanie piosenek czy taniec pod sceną, ale zdarzało się, że piszący zawierali w swojej pracy własną ocenę koncertu. Była ona traktowana jako rozwinięcie wypowiedzi pod warunkiem, że uczeń zrealizował kluczowy element polecenia, czyli przedstawił reakcję publiczności.

Tout le monde au concert a chanté
avec l'équipe et c'était fantastique.
Et toi, tu as aussi son groupe
préféré? Ils ^{organise} le concert? Bis moi.
X12

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka francuskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków.

- ❖ Na poziomie podstawowym uczniowie w porównywalnym stopniu opanowali poszczególne obszary umiejętności. Na poziomie rozszerzonym średnie wyniki w poszczególnych obszarach były bardziej zróżnicowane.
- ❖ Uczniowie niezbyt dobrze radzą sobie z zadaniem sprawdzającym umiejętność reagowania językowego w typowych sytuacjach życia codziennego na wypowiedzi wysłuchane z płyty CD. Było to najtrudniejsze zadanie w całym arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym. Łatwiejsze okazały się zadania, które wymagały uzupełnienia minidialogów w języku francuskim oraz dobrania właściwej reakcji do sytuacji opisanych w języku polskim.
- ❖ Na poziomie podstawowym – zarówno w części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu, jak i rozumienie tekstów pisanych – uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność globalnego rozumienia tekstu.
- ❖ Najslabiej opanowaną umiejętnością na poziomie rozszerzonym jest stosowanie środków językowych. Najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie polegające na przetłumaczeniu podanych w nawiasach fragmentów zdań.
- ❖ Mocną stroną tegorocznych gimnazjalistów przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym było rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Zadanie sprawdzające tę umiejętność okazało się najłatwiejsze w obszarze rozumienia tekstów pisanych.
- ❖ Najwyższy średni wynik na poziomie rozszerzonym zdający osiągnęli w obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej. Prace uczniów zostały najwyżej ocenione w kryterium spójności i logiki wypowiedzi, a także zakresu użytych środków językowych, co świadczy o tym, że zdecydowana większość zdających posługiwała się zadowalającym zakresem środków językowych, niejednokrotnie o wysokim stopniu precyzji, a wiele prac wyróżniało się jasnymi powiązaniem (leksykalnymi i gramatycznymi) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu.

Język hiszpański – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		41
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	31
	z dysleksją rozwojową	10
	dziewczeta	33
	chłopcy	8
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	2
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	38
	ze szkół publicznych	37
	ze szkół niepublicznych	4

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

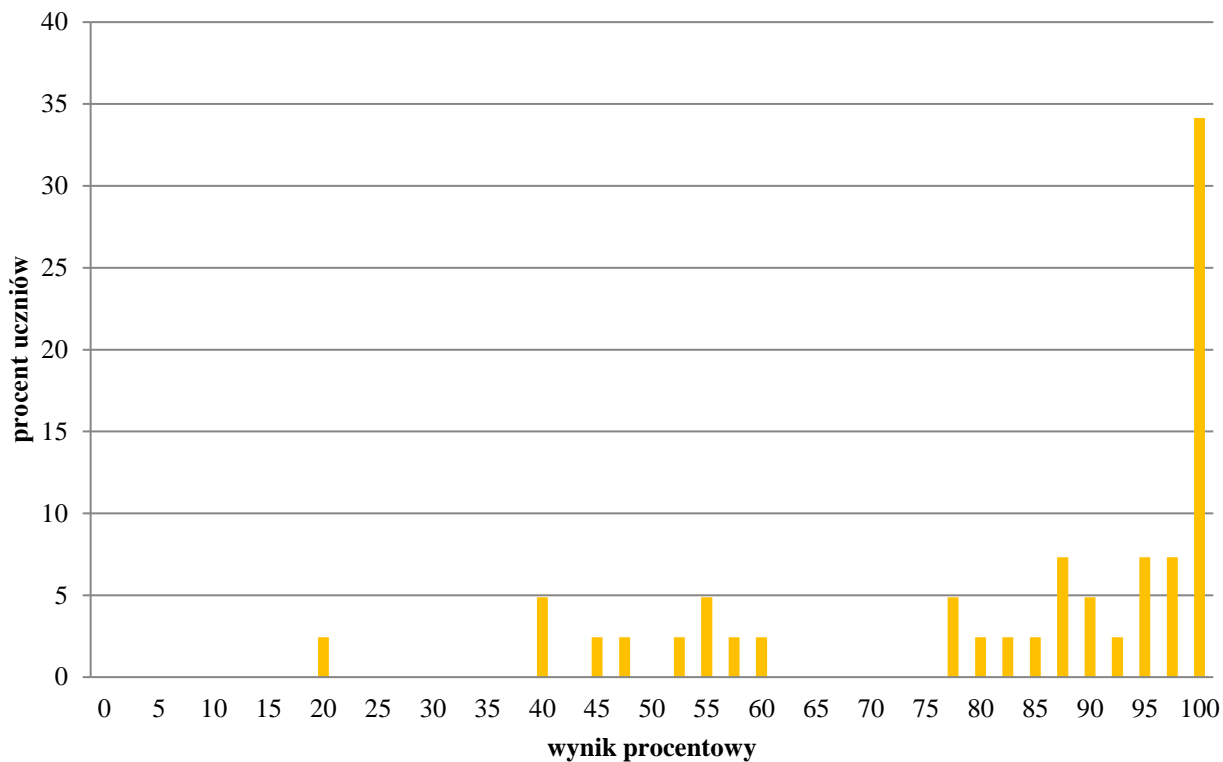
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		13	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0	

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
41	20	100	93	100	83	22

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język hiszpański – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	1	
20	2	
23	3	
25	3	
28	6	2
30	8	
33	12	
35	15	3
38	17	
40	21	
43	23	
45	25	
48	28	4
50	31	
53	33	
55	34	
58	36	
60	38	
63	40	
65	40	
68	42	
70	42	
73	45	5
75	47	
78	49	
80	50	
83	52	
85	54	
88	56	
90	59	
93	63	
95	68	
98	73	6, 7, 8, 9
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 50% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 50% zdających i znajduje się on w 5. staninie.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 6. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	31	40	100	95	100	86	19
Uczniowie z dysleksją rozwojową	10	20	100	85	100	73	29

Wyniki dziewcząt i chłopców

Tabela 7. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	33	20	100	95	100	83	22
Chłopcy	8	40	100	88	88	81	23

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 8. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne*

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	0	-	-	-	-	-	-
Miasto do 20 tys. mieszkańców	2	-	-	-	-	-	-
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1	-	-	-	-	-	-
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	38	20	100	95	100	85	21

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 9. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	37	20	100	95	100	84	22
Szkoła niepubliczna	4	40	100	69	40	69	26

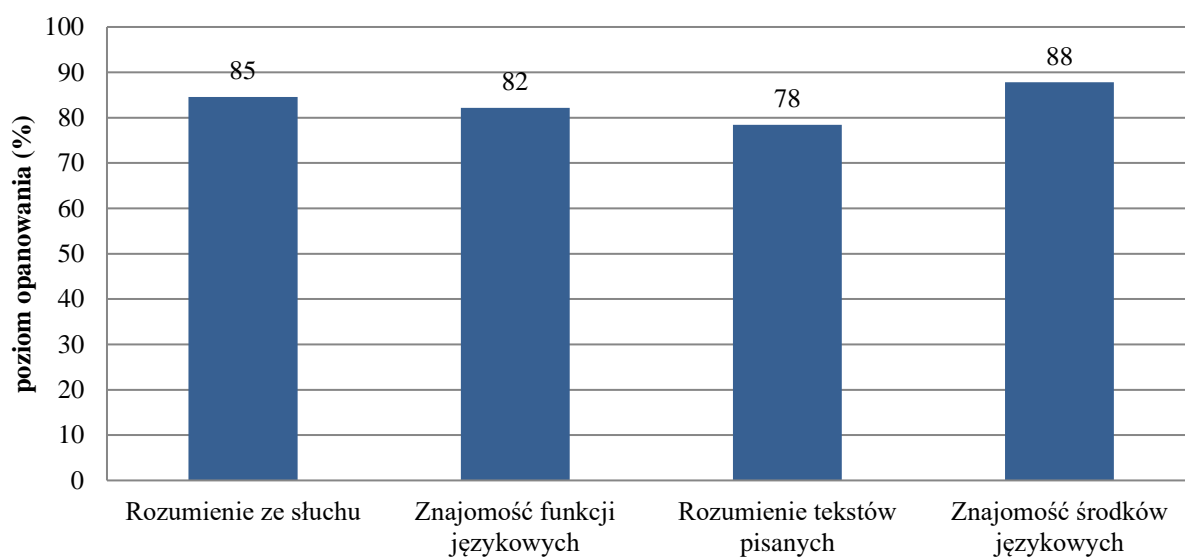

Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.		78%
	1.2.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	83%
	1.3.		98%
	1.4.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	85%
	1.5.	2.4) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	76%
	2.1.		85%
	2.2.		85%
	2.3.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	98%
	2.4.		98%
	3.1.		85%
	3.2.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	63%
	3.3.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	80%
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	4.1.	6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	78%
	4.2.	6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe.	71%
	4.3.	6.4) Uczeń [...] udziela [...] pozwolenia.	90%
	4.4.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	80%
	5.1.	6.7) Uczeń wyraża [...] zgodę [...] wykonania prośby.	80%
	5.2.		66%
	5.3.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	85%
	6.1.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	95%
	6.2.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	90%
	6.3.	6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe.	85%
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	7.1.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	88%
	7.2.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	54%
	7.3.		78%
	7.4.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	63%
	8.1.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	90%
	8.2.		85%
	8.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	88%
	8.4.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	85%
	9.1.		61%
	9.2.		83%
	9.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	80%
	9.4.		85%
I. Znajomość środków językowych	10.1.		90%
	10.2.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	73%
	10.3.		88%
	11.1.		95%
	11.2.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	93%
	11.3.		88%

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 2. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Język hiszpański – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 11. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		4
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	4
	z dysleksją rozwojową	0
	dziewczeta	3
	chłopcy	1
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	4
	ze szkół publicznych	2
	ze szkół niepublicznych	2

Tabela 12. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 13. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu	12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu	60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół	4		
Liczba zespołów egzaminatorów	1		
Liczba egzaminatorów	3		
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)	0		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
		inne (np. złe samopoczucie ucznia)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)	0		

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 14. Wyniki uczniów – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
4	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez gimnazjalistów przystępujących do egzaminu z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym wyniósł 73% punktów.

Najwyższe średnie wyniki uczniowie uzyskali w obszarach: rozumienie ze słuchu (76% punktów), znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych (po 74% punktów). Więcej trudności sprawiło im rozwiązywanie zadań sprawdzających rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 67%).

Wyniki za zadania w obszarze rozumienia tekstu słuchanego pokazują, że uczniowie lepiej opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 79%) niż umiejętność ogólnego rozumienia tekstu (średni wynik – 67%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany.

Wśród zadań sprawdzających pierwszą z wymienionych umiejętności najłatwiejsze okazało się zadanie 1.3., a najtrudniejsze – zadanie 3.2. Zadanie 1.3. oparte było na krótkim dialogu córki z ojcem i materiale ikonograficznym. Uczniowie mieli stwierdzić, kim chce zostać Paulina w przyszłości: fotografem, lekarzem czy piosenkarką. Zdecydowana większość zdających zrozumiała, że marzeniem Pauliny jest praca jako fotograf w czasopiśmie geograficznym. Wskazówką do rozwiązania tego zadania był fragment nagrania *Mi sueño es trabajar como fotógrafa para una revista de geografía (...)*. Prawidłową odpowiedź **A.** wskazało 96% uczniów. Zadanie to okazało się najłatwiejsze nie tylko w obszarze rozumienia ze słuchu, ale w całym arkuszu.

Zadanie 3.2. było oparte na wypowiedzi przewodnika w parku rozrywki poświęconym wulkanom.

3.2.	Todos los alumnos tendrán que hacer un test.	P	F
------	--	---	---

Fragment transkrypcji:
 Bienvenidos al parque de Volcania (...). Vamos a empezar la visita haciendo un viaje virtual dentro de la Tierra (...). Luego vamos a ver (...) una apasionante película sobre la historia de los volcanes. Al final, si queréis, podéis participar en un concurso temático sobre volcanes. Hay que responder a veinte preguntas y dejar el test en la caja que está a la derecha de la puerta de salida. Animaos porque hay premios interesantes. (...).

Zadanie 3.2. poprawnie rozwiązało 68% zdających. Gimnazjaliści mieli rozstrzygnąć, czy wszyscy uczestnicy wycieczki będą musieli napisać test sprawdzający wiedzę o wulkanach. Słowa przewodnika jednoznacznie wskazywały, że przystąpienie do testu jest dobrowolne. Osoby, które uznały podane zdanie za prawdziwe, najprawdopodobniej nie zwróciły uwagi na występującą w nim konstrukcję *tener que* w czasie przyszłym, wyrażającą przymus.

Globalnego zrozumienia tekstu wymagały zadania 1.4., 1.5. i 3.3. Najlepiej gimnazjaliści poradzi sobie z zadaniem 1.4., sprawdzającym umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. 75% zdających prawidłowo zidentyfikowało miejsce, w którym toczyła się rozmowa chłopca z kobietą niosącą zakupy i wskazało ilustrację przedstawiającą ulicę (odpowiedź **B.**). Więcej problemów sprawiło uczniom rozwiązanie zadań 1.5. i 3.3., które sprawdzały odpowiednio umiejętność określania intencji nadawcy tekstu oraz umiejętność określania głównej myśli tekstu. Przyjrzyjmy się jednemu z nich.

1.5. La chica llama a Paco para

- A. pedirle un favor.
- B. invitarlo a una fiesta.
- C. preguntarle por su salud.

Transkrypcja:

¡Hola, Paco! Sé que estás enfermo y no vas a ir a la fiesta que Marisa hace en su nueva casa, pero tenemos un problema. Nadie sabe exactamente dónde vive. Hemos intentado llamarla, pero no contesta. Tú seguro que tienes su dirección. Mándamela, por favor. ¡Que te mejores! Luego te llamo y hablamos. Hasta pronto.

Zadanie to poprawnie rozwiązało 63% uczniów. Celem dziewczyny było uzyskanie informacji, gdzie mieszka koleżanka, która zaprosiła znajomych na przyjęcie do swojego nowego domu. Wskazanie prawidłowej odpowiedzi **A.** wymagało skojarzenia zwrotu *pedir un favor* z prośbą dziewczyny wyrażoną we fragmencie *Tú seguro que tienes su dirección. Mándamela, por favor.* Dla ponad jednej trzeciej zdających atrakcyjne okazały się opcje **B.** i **C.** Osoby, które wskazały odpowiedź **B.** prawdopodobnie kierowały się padającym w nagraniu słowem *fiesta*. Nie rozumiejąc dokładnie sensu całej wypowiedzi uznały, że jest to zaproszenie na przyjęcie. Zdający, którzy wybrali odpowiedź **C.** mogli zasugerować się informacją o chorobie Paca pojawiającą się na początku nagrania oraz zwrotem *¡Que te mejores!*, typowym w sytuacji, gdy życzymy komuś powrotu do zdrowia.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający uzyskali prawie takie same średnie wyniki za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania szczegółowych informacji w tekście jak za zadania wymagające ogólnego zrozumienia tekstu (odpowiednio 67% i 66%).

Najtrudniejsze okazało się zadanie 7. oparte na czterech tekstach ze sfery publicznej, do których należało dobrać odpowiednie zdania. Na stosunkowo niski średni wynik – 58% – wpłynęły przede wszystkim zadania 7.2., 7.3. i 7.4. Przyjrzyjmy się im.

7.2.**AUDIOGUÍA**

2 euros/hora

- Para escuchar la información sobre un cuadro marque el número del cuadro
- Para escuchar la información sobre un artista escriba su nombre y apellido
- Al finalizar la visita, por favor, devuelva la audioguía en la taquilla

7.3.

Museo de Técnicas y Medios Audiovisuales

Visitas
de lunes a viernes
de 10:00h a 18:00h

¡Atención!

A causa de las obras, este mes la tienda del museo cierra dos horas antes, a las 16:00h.

Les invitamos a nuestra tienda virtual:
www.museoaudio.com

7.4.

**El Museo de Arte Reina Sofía
invita a talleres de fotografía gratuitos**

Aprenderás a usar una cámara de fotos profesional y practicarás diferentes técnicas fotográficas.

Sábados, de 10:00h a 14:00h

Duración: tres meses

Sala 140, primera planta

Reservas por teléfono (91 898 676 950)
o en línea (www.reinasofia_foto.es)

En este texto

- A. se explica cómo usar un aparato.
- B. se invita a participar en un evento al aire libre.
- C. se anima a ver una exposición de obras de arte.
- D. se informa de cómo contactar para participar en un curso.
- E. se informa sobre el cambio de horario de un lugar público.

7.2.	7.3.	7.4.
A	E	D

Zadanie 7.2. sprawdzało umiejętność określania głównej myśli tekstu. Tekst informował o tym, jak korzystać z przewodnika audio w muzeum. Prawidłową odpowiedź **A.** wskazało 41% gimnazjalistów. Analiza wyborów uczniów pokazuje, że prawie jedna trzecia zdających dobrała zdanie A. do tekstu 7.4., sprawdzającego umiejętność znajdowania określonych informacji. Wielu uczniów skojarzyło najprawdopodobniej hiszpańskie słowo *aparato* („urządzenie”) z pojawiającym się w tekście przymiotnikiem *fotográfico* oraz materiałem ilustracyjnym przedstawiającym dziewczynkę robiącą zdjęcie aparatem fotograficznym. Prawidłową odpowiedzią w zadaniu 7.4. było zdanie **D.**, które wybrało 59% zdających. Forma kontaktu z muzeum w celu zapisania się na zajęcia podana była na końcu ogłoszenia.

Zadanie 7.3. również wymagało wyszukania w tekście szczegółowych informacji. Poprawnie rozwiązało je 58% gimnazjalistów. Uczniowie ci prawidłowo skojarzyli zawartą w ogłoszeniu informację o wcześniejszym niż zazwyczaj zamykaniu sklepu muzealnego (*este mes la tienda del museo cierra dos horas antes*) ze zdaniem **E.** mówiącym o zmianie godzin otwarcia lokalu użyteczności publicznej. Dla ponad 30% zdających atrakcyjny okazał się dystraktor C. Być może część gimnazjalistów, nie znając wyrażenia *cambio de horario*, kierowała się powtarzającym się w tekście i w zdaniu C. słowem *obras*, choć wyraz ten użyty był w dwóch różnych znaczeniach: w tekście – jako „prace remontowe”, w dobieganym zdaniu – jako „dzieła sztuki”.

Znacznie lepiej zdający poradzi sobie z zadaniem 8., sprawdzającym te same umiejętności co w zadaniu 7., ale opartym na tekstach prywatnych. Średni wynik za to zadanie wyniósł 73% i był najwyższy w tej części arkusza. Najłatwiejsze okazało się zadanie 8.1. sprawdzające umiejętność określania intencji autora tekstu. 82% zdających zrozumiało, że autor wiadomości mailowej proponował koledze wspólne wybranie się na mecz koszykówki do nowego centrum sportowego w dniu jego otwarcia i wskazało jako poprawną odpowiedź **A.** (*Miguel escribe a Pedro para proponerle algo.*).

W zadaniach, w których uczniowie mieli wykazać się znajomością funkcji językowych sprawdzane były różnorodne umiejętności: uzyskiwanie i przekazywanie prostych informacji i wyjaśnień, stosowanie zwrotów

grzecznościowych, wyrażanie swoich emocji, opinii, udzielanie pozwolenia, a także wyrażanie zgody wykonania prośby. Tegorocznymi gimnazjaliści najlepiej poradzi sobie z zadaniem 6., które polegało na dobraniu właściwej reakcji do sytuacji opisanych w języku polskim (średni wynik – 84%). Łatwe okazało się też zadanie 5., w którym należało uzupełnić krótkie minidialogi w języku hiszpańskim (średni wynik – 76%).

Więcej problemów sprawiło uczniom zadanie 4., za które uzyskali średnio 66% punktów. Zadanie to wymagało od zdających umiejętności szybkiego przeanalizowania podanych propozycji odpowiedzi, a następnie wskazania tej, która była właściwą reakcją na usłyszaną wypowiedź, podobnie jak ma to miejsce w autentycznej rozmowie. Najtrudniejsze okazało się dopasowanie właściwej reakcji do wypowiedzi 4.2. *Buenos días, señor director. Soy Victoria López, la madre de Paco García López.* Poprawną odpowiedź **B. Mucho gusto.** wybrało 62% zdających. Nie jest to bardzo niski wynik, ale trudno uznać go za satysfakcjonujący, biorąc pod uwagę, że wyrażenie *mucho gusto* to jeden z podstawowych zwrotów grzecznościowych używanych w sytuacji przedstawiania się, który uczniowie poznają już na pierwszych lekcjach języka hiszpańskiego. Analiza wyboru dystraktorów pokazuje, że blisko 20% gimnazjalistów dobrało tę odpowiedź do wypowiedzi 4.1. *¿Has probado la tortilla de patatas?* Prawdopodobnie pomylili znaczenie wspomnianego zwrotu grzecznościowego ze zwrotem *me gusta*. Właściwą reakcją na zadane pytanie było zdanie **C. Sí, está muy rica!**, które wybrało 66% zdających. Najwyższy wynik zdający uzyskali za rozwiązanie zadania 4.3. *¿Puedo hacerle una pregunta?* Prawidłową odpowiedź **D. Sí, pero un poco más tarde.** wskazało 70% gimnazjalistów.

Ostatnie dwa zadania w arkuszu (10. i 11.) sprawdzały znajomość środków językowych, przy czym w zadaniu 10. sprawdzana była przede wszystkim znajomość leksyki, a w zadaniu 11. – struktur gramatycznych. Średnie wyniki uzyskane za rozwiązanie tych zadań były dość wysokie i wyniosły odpowiednio 72% i 77% punktów. Poziom wykonania poszczególnych zadań był dość wyrównany: pięć na sześć zadań w tej części arkusza poprawnie rozwiązało od 73% do 78% zdających. Dość trudne dla zdających okazało się tylko uzupełnienie przysłówkiem *Dentro* luki 10.2. w zdaniu *_____ hay mucho dinero y un carné de identidad con mi foto.* Zadanie to poprawnie rozwiązało 66% gimnazjalistów.

Poziom rozszerzony

Uczniowie przystępujący do egzaminu gimnazjalnego z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym uzyskali średnio 82% punktów za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu.

Najwyższy średni wynik gimnazjaliści uzyskali w obszarze rozumienia ze słuchu (88%), a najniższy za rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość środków językowych (73%). Średni wynik uzyskany w obszarze rozumienia tekstów pisanych wyniósł 84%, a tworzenia wypowiedzi pisemnej – 82% punktów.

W obszarze rozumienia ze słuchu uczniowie bardzo dobrze poradzi sobie zarówno z rozwiązaniem zadań sprawdzających umiejętność znajdowania określonych informacji (średni wynik – 89% punktów), jak i z zadaniami wymagającymi globalnego rozumienia tekstu (średni wynik – 83%).

Najłatwiejsze w tym obszarze, a jednocześnie w całym arkuszu, okazało się zadanie 2., sprawdzające umiejętność znajdowania określonych informacji. Średni wynik za to zadanie wyniósł 92% punktów. Do czterech wypowiedzi dotyczących uczenia się języków obcych należało dobrać odpowiadające im zdania. 97% gimnazjalistów nie miało problemów ze stwierdzeniem, która z wypowiadających się osób chce studiować na wyższej uczelni za granicą (2.2.), a która pragnie doskonalić znajomość języka obcego ze względu na wykonywaną pracę (2.3.). Dla 96% było oczywiste, że ostatnia z wypowiadających się osób opanowała kilka języków podróżując po świecie (2.4.). Nieco trudniejsze okazało się zadanie 2.1., w którym poprawną odpowiedź **A. tiene familia en el extranjero** wskazało 77% zdających. Kluczowym dla rozwiązania tego zadania był fragment *Este verano voy a Estados Unidos. Me han invitado unos tíos míos que viven allí.* Tymczasem dla 19% zdających atrakcyjne okazało się zdanie **C. ha aprendido una lengua viendo películas.** Ta grupa uczniów zasugerowała się zapewne innymi fragmentami wypowiedzi, w których chłopak informował o swoich zainteresowaniach kinem anglojęzycznym i o tym, że ogląda filmy w wersji oryginalnej. Z jego wypowiedzi wynikało jednak, że dobrą znajomość języka zawdzięczał wieloletniej nauce w szkole i dopiero osiągnąwszy odpowiedni poziom zaawansowania zaczął oglądać filmy w wersji oryginalnej.

Zadanie 1. również okazało się dla zdających łatwe (średni wynik – 85%). Zadanie to oparte było na dwóch tekstach: dialogu między pracownicą „hotelu” dla roślin a potencjalnym klientem oraz na wypowiedzi monologicznej nastolatka opowiadającego o swoich trudnych relacjach z rodzicami. Rozwiązując poszczególne zadania gimnazjaliści mieli wykazać się trzema umiejętnościami: określania głównej myśli tekstu, określania intencji nadawcy tekstu oraz znajdowania określonych informacji w tekście.

Spośród czterech zadań sprawdzających tę ostatnią umiejętność tylko zadanie 1.2. sprawiło zdającym nieco więcej kłopotów niż pozostałe. Przyjrzyjmy się wyborom uczniów w tym zadaniu.

1.2. La recepcionista informa sobre la posibilidad de

- A. cuidar las plantas en casa del cliente.
- B. consultar telefónicamente a un experto.
- C. transportar las plantas gratuitamente.

Fragment transkrypcji:

- (...) En primer lugar, quería saber si el transporte está incluido en el precio, porque son muchísimas plantas y no tenemos coche.
- No, el transporte se paga aparte. El precio depende del número y del tamaño de las plantas.
- Muy bien, una cosa más. Algunas de nuestras plantas son plantas exóticas muy delicadas y es mejor no moverlas.
- Podemos mandar a su casa a uno de nuestros jardineros que decidirá si es mejor transportar sus plantas a nuestro hotel o dejarlas donde están. También le dirá cuánto le costará el servicio a domicilio. La consulta es gratuita.

Zadanie to poprawnie rozwiązało 74% gimnazjalistów. Z rozmowy wynikało, że mężczyzna nie chce przewozić niektórych swoich roślin do hotelu. W tej sytuacji, kobieta poinformowała go, że w uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość opieki nad roślinami w domu klienta. Prawidłową była więc odpowiedź A. Dla osób, które straciły punkt w tym zadaniu atrakcyjne okazały się opcje B. i C. Zdający, którzy wskazali odpowiedź B. zrozumieli, że klient będzie miał możliwość zasięgnięcia porady eksperckiej u ogrodnika zatrudnionego w firmie, nie zwrócili natomiast uwagi, że kobieta informowała swojego rozmówcę o możliwości wysłania eksperta do domu klienta, a nie o możliwości konsultacji telefonicznej. Dystraktor C. mógł okazać się atrakcyjny dla uczniów, którzy zasugerowali się użytymi w dialogu i w zadaniu słowami *gratis* i *gratuitamente*. Nie zrozumieli oni lub nie zauważyli, że bezpłatna była usługa eksperta, który miał zdecydować, czy rośliny uda się bezpiecznie przewieźć do hotelu, czy lepiej zostawić je w domu klienta, sam transport roślin był natomiast odpłatny, o czym pracownica firmy informowała swojego rozmówcę chwilę wcześniej (*el transporte se paga aparte*).

Wyniki uzyskane za rozwiązanie zadań wymagających ogólnego rozumienia tekstu pokazują, że uczniowie nieco lepiej poradzili sobie z określeniem intencji nadawcy wypowiedzi monologicznej (zadanie 1.6.) niż z określeniem głównej myśli wspomnianego dialogu (zadanie 1.3.) – odpowiednio 85% i 80% poprawnych rozwiązań.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych sprawdzane były trzy umiejętności: określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (zadanie 3.), rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (zadanie 4.) oraz znajdowanie określonych informacji (zadanie 5.).

Tegoroczni trzecioklasiści najlepiej poradzili sobie z zadaniem 5., w którym należało zdecydować, który z opisanych czterech modeli rowerów byłby najbardziej odpowiedni dla każdej z trzech osób zainteresowanych kupnem tego środka transportu. Średni wynik za to zadanie wyniósł 87% punktów.

Łatwe dla zdających okazało się też zadanie 4., które polegało na uzupełnieniu luk w tekście brakującymi zdaniem (średni wynik – 85% punktów). Wykonanie tego zadania wymagało od uczniów przeanalizowania zarówno związków logicznych, jak i leksykalno-gramatycznych istniejących pomiędzy zdaniem.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych najniższy średni wynik gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie zadania 3. (81% punktów). Zdający mieli przyporządkować odpowiednie nagłówki do akapitów tekstu o joggingu. Poziom wykonania poszczególnych zadań był bardzo wyrównany: zadania 3.1. i 3.2. poprawnie rozwiązało 82% uczniów, natomiast zadanie 3.3. – 80%. Analiza wyboru dystraktorów pokazuje, że osoby, które dobrały niewłaściwe nagłówki kierowały się najczęściej powtarzającymi się słowami w tekście lub kilkuwyrazowymi fragmentami poszczególnych zdań, a nie sensem całego akapitu. Dobrym tego przykładem są zadania 3.2. i 3.3.

- A. Una moda muy sana
- B. Ejercicios alternativos
- C. Dudas de los principiantes
- D. Comportamientos peligrosos
- E. Los mejores lugares para correr

JOGGING

3.2. D

Se ha puesto de moda hacer jogging escuchando música. Desde luego, es muy agradable y el tiempo pasa más rápido. Pero hay riesgos: aislados del mundo exterior, algunos corredores se olvidan de que la calle es un lugar público, no se fijan ni en los coches, ni en las bicis, ni en la gente, y a menudo provocan accidentes.

3.3. A

Una de las razones de la popularidad del jogging es que esta actividad mejora nuestra salud. Después de correr un buen rato, incluso por sitios llenos de gente y de coches, estamos llenos de energía y con más ganas de trabajar o estudiar. La gente que lo practica mejora su condición física y enferma con menos frecuencia.

W akapicie 3.2. mowa była o zagrożeniach, jakie niesie ze sobą uprawianie joggingu przy dźwiękach muzyki w miejscach wzmożonego ruchu ulicznego. Aby poprawnie dobrać do niego nagłówek (**D.**), należało zrozumieć, jakie zachowania biegaczy mogą stać się przyczyną poważnych wypadków. Wśród niepoprawnych odpowiedzi najbardziej atrakcyjna była opcja A. Osoby, które wybierały tę odpowiedź zasugerowały się zapewne użytym w tekście i w doborze nagłówku słowem *moda*, nie rozumiały natomiast towarzyszącego temu rzeczownikowi przymiotnika *sana* („zdrowa”). Użycie tego właśnie przymiotnika w nagłówku sprawiało, że zupełnie nie pasował on do treści fragmentu 3.2. Doskonale natomiast oddawał myśl zawartą w akapicie 3.3. Autor tekstu wymieniał w nim pozytywne dla zdrowia skutki uprawiania joggingu: poprawienie kondycji fizycznej, większa odporność na zachorowania, zwiększone zasoby energii przekładające się na chęć do działania. Tymczasem wiele osób wybrało nagłówek E. Wybór tego dystraktora mógł być podyktowany skojarzeniem słowa *lugares* z fragmentem zdania *sitios llenos de gente y de coches*. Żaden fragment tekstu nie mówił jednak, że są to najlepsze miejsca do uprawiania biegania.

Najniższy średni wynik (73%) tegoroczni trzecioklasiści uzyskali w części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych. Nie oznacza to jednak, że rozwiązanie zadań w tym obszarze (6.1.–6.5. oraz 7.1.–7.5.) sprawiło zdającym dużo większe trudności niż w pozostałych obszarach. Warto podkreślić, że w ośmiu spośród dziesięciu zadań poprawnej odpowiedzi udzieliło ponad 70% uczniów.

Zadanie 6. oparte było na krótkim tekście narracyjnym, który należało uzupełnić wyrazami z ramki w odpowiedniej formie. Łatwe dla trzecioklasistów okazało się nie tylko uzupełnienie tych luk, w których trzeba było

wykazać się znajomością podstawowych zagadnień gramatycznych, takich jak tworzenie liczby mnogiej rzeczowników czy zaimków (6.1., 6.3. i 6.5.), ale również tych, w których należało sprostać większym wyzwaniom, takim jak zastosowanie skróconej formy przymiotnika (6.2.) czy użycie czasownika w odpowiedniej osobie i czasie (6.4.). Średni wynik za całe zadanie 6. wyniósł 76% (od 71% poprawnych rozwiązań dla zadania 6.5. do 80% poprawnych rozwiązań dla zadania 6.1.).

Nieco więcej kłopotów sprawiło gimnazjalistom uzupełnienie pojedynczych zdań brakującymi fragmentami w zadaniu 7. (średni wynik – 70% punktów). Najtrudniejsze okazało się uzupełnienie zdań 7.3. *Yo creo que la tortuga (ser / lento) _____ que el caracol.* i 7.4. *En Polonia la fiesta nacional se celebra (once / noviembre) _____.* Brakujący fragment w każdym z tych zdań poprawnie wpisało 66% uczniów. W zdaniu 7.3. najczęściej popełniane błędy to utworzenie stopnia wyższego/niższego przymiotnika (*es lenta* zamiast *es más/menos lenta*) lub niezgodnienie rodzaju przymiotnika z poprzedzającym go rzeczownikiem w rodzaju żeńskim (*es más/menos lento* zamiast *es más/menos lenta*). Uczniowie, którzy stracili punkt uzupełniając zdanie 7.4. najczęściej stosowali przyimek *en* zamiast rodzajnika *el*.

Ostatnie zadanie, z którym musieli zmierzyć się gimnazjaliści polegało na stworzeniu krótkiej wypowiedzi pisemnej. Polecenie do tego zadania brzmiało następująco:

Byłeś(-aś) na koncercie Twojego ulubionego zespołu muzycznego. W e-mailu do kolegi z Hiszpanii:

- **wyjaśnij, w jaki sposób zdobyłeś(-aś) bilet na ten koncert**
- **opisz, jak wyglądał lider tej grupy**
- **napisz, co nie podobało Ci się w przebiegu koncertu.**

Tworząc wypowiedź pisemną uczniowie powinni komunikatywnie przekazać wskazane w poleceniu informacje przy użyciu zróżnicowanych struktur leksykalno-gramatycznych, poprawnie stosować środki językowe oraz zaplanować swoją wypowiedź tak, aby była spójna i logiczna. Wysokie średnie wyniki uzyskane w poszczególnych kryteriach (treść – 78% punktów, poprawność środków językowych – 82%, zakres środków językowych – 83%, oraz spójność i logika wypowiedzi – 86%) pokazują, że większość trzecioklasistów dobrze opanowała sprawdzane umiejętności. Warto podkreślić, że rzadkie były przypadki pomijania istotnych elementów zadania lub niepodejmowania prób rozwinięcia wypowiedzi.

Najlepiej uczniowie poradzili sobie z realizacją pierwszego i drugiego podpunktu polecenia. Większość wypowiedzi cechowała jednak mała oryginalność. Najczęstszym sposobem „zdobycia” biletu na koncert było po prostu otrzymanie go w prezencie urodzinowym lub zakup przez internet. Z kolei opisując wygląd lidera zespołu (lub innego członka grupy) zdający koncentrowali się na podaniu cech jego wyglądu fizycznego, takich jak wzrost (*alto/bajo*), budowa ciała (*gordo/delgado*), oczy (*ojos azules/negros*) i włosy (*rubio/moreno, corto/largo*). Opis stroju lidera ograniczał się niejednokrotnie do wymienienia typowych części garderoby, takich jak spodnie, koszula, sukienka, i podania ich koloru.

Znacznie większą pomysłowością zdający wykazali się realizując trzeci podpunkt polecenia. Powodów niezadowolenia było wiele: zachowanie lidera niezgodne z oczekiwaniami piszącego (np. brak reakcji na aplauz, unikanie bezpośredniego kontaktu z publicznością), niedyspozycja muzyka (np. złe samopoczucie, oznaki zmęczenia), repertuar zespołu (np. stare przeboje), poziom wykonania utworów (np. kłopoty z instrumentami), zachowanie fanów (niebezpieczne, nieodpowiedzialne, aroganckie), niedociągnięcia organizacyjne (ścisk, tłum), czas trwania koncertu (za krótki lub za długi) itd. Uczniowie o niższych kompetencjach językowych nie zawsze potrafili jasno i precyzyjnie przekazać w języku hiszpańskim swoje oryginalne pomysły. Częściej niż w przypadku pierwszych dwóch podpunktów polecenia popełniali błędy zakłócające komunikację, a w konsekwencji częściej tracili punkty w kryterium treści.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka hiszpańskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

- ❖ tegoroczni gimnazjaliści uzyskali wysokie średnie wyniki – powyżej 70% – prawie we wszystkich obszarach badanych umiejętności na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Jedynie w obszarze rozumienia tekstów pisanych na poziomie podstawowym średni wynik był nieco niższy – 67%.
- ❖ na poziomie podstawowym uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami w części rozumienia tekstów słuchanych niż z zadaniami w części rozumienia tekstów pisanych, w szczególności z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście. Analiza rozwiązań zadań wymagających globalnego rozumienia tekstu prowadzi do wniosku, że uczniowie, którzy wskazali w nich błędne odpowiedzi, często koncentrowali się na bardzo krótkich fragmentach tekstu (nierzadko fragmentach zdań), nie biorąc pod uwagę sensu całej wypowiedzi.
- ❖ na poziomie rozszerzonym łatwe dla zdających okazały się zarówno zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu, jak i zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych. Wyniki były porównywalne i wysokie. Nieco więcej trudności sprawiło gimnazjalistom rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość środków językowych.
- ❖ uczniowie dobrze poradzili sobie z tworzeniem wypowiedzi pisemnej. Większość prac cechowała się przemyślaną kompozycją, przejawiającą się w tworzeniu spójnych i logicznych zdań, oraz precyzją użytych środków leksykalno-gramatycznych. Najmniej problemów sprawiły zdającym te podpunkty polecenia, które pozwalały na zastosowanie utartych struktur leksykalno-gramatycznych (np. opis osoby).

Język włoski – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		15
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	12
	z dysleksją rozwojową	3
	dziewczeta	12
	chłopcy	3
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	13
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	2
	ze szkół publicznych	15
	ze szkół niepublicznych	0

Z egzaminu zwolniono 15 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	1
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół		8		
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:			
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego		0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)		0
		inne (np. złe samopoczucie ucznia)		0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0		

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
15	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018, poz. 1457, ze zm.).

Komentarz

Do egzaminu z języka włoskiego na poziomie podstawowym przystąpiło w całej Polsce 93 gimnazjalistów, a na poziomie rozszerzonym – 10. Uczniowie uzyskali średni wynik 64% na poziomie podstawowym oraz 81% na poziomie rozszerzonym. W poniższej analizie, ze względu na niewielką liczbę uczniów przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym, omówione zostaną jedynie zadania z arkusza na poziomie podstawowym.

Na poziomie podstawowym w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość funkcji językowych (średni wynik – 66%) i rozumienia ze słuchu (średni wynik – 65%). Nieco niższe wyniki uzyskali w obszarach: rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 61%) i znajomość środków językowych (średni wynik – 62%).

W części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 68%), niż z rozumieniem tekstu jako całości (średni wynik – 55%). Jednak poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany. W tej części arkusza najłatwiejsze okazało się zadanie 1.3. oparte na materiale ilustracyjnym.

1.3. Chi vuole diventare Paola nel futuro?

Transkrypcja

Tekst 3.

Padre: Paola, che hai? Sei stanca?

Paola: No, semplicemente sono un po' stufo! Domani c'è di nuovo un test. Questa volta di biologia.

Padre: Ma a te la biologia piace. Non vuoi più diventare medico?

Paola: Ma no! Voglio fare l'artista.

Padre: Cantante o attrice?

Paola: Ma dai, papà! Sogno di lavorare come fotografa per una rivista e viaggiare molto.

Padre: Interessante. Vedremo se la prossima settimana le tue idee saranno uguali.

Rozwiązanie zadania wymagało od zdających znalezienia informacji, kim Paola chce zostać w przyszłości. 94% gimnazjalistów trafnie wskazało odpowiedź **B**. Na to, że dziewczyna marzy o karierze fotografa, wskazywały fragmenty *Voglio fare l'artista.*, *Sogno di lavorare come fotografa*.

Znacznie więcej problemów sprawiło zdającym rozwiązanie zadania 3.1., sprawdzającego tę samą umiejętność. Uczniowie mieli stwierdzić, które z podanych zdań jest zgodne z treścią wysłuchanego tekstu (P – prawda), a które nie (F – fałsz).

3.1.	Attualmente è possibile vedere tutto il parco <i>Mondo dei vulcani</i> .	P	F
-------------	--	----------	----------

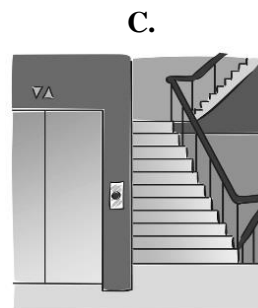
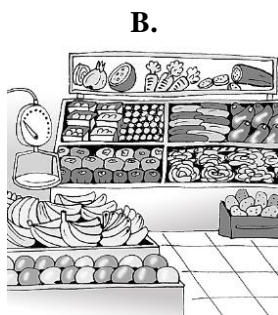
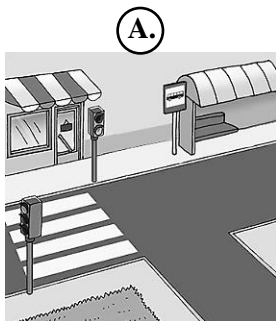
Transkrypcja

Signore: Benvenuti nel nostro parco dei divertimenti *Mondo dei Vulcani*. Come vedete, la zona a destra resta chiusa perché stiamo preparando delle novità. Tra poco sarà aperta al pubblico e vi invitiamo già adesso perché sarà molto interessante. E ora passiamo alla parte dove imparerete quali tipi di vulcani esistono e come si formano. Scenderemo in un cratere che è come quello del Vesuvio. Per ragioni di sicurezza non dovete allontanarvi dal gruppo. All'uscita tutti quelli che vorranno, potranno partecipare a un concorso. Per farlo basta rispondere a venti domande e lasciare il test accanto alla porta d'ingresso. Ci saranno premi interessanti, dunque vale la pena di provare. Siete pronti? Allora seguitemi.

W zadaniu 3.1. zdający mieli zdecydować, czy w chwili obecnej można zobaczyć cały park rozrywki *Mondo dei Vulcani*. Wymagało to zrozumienia kluczowej informacji: *La zona a destra resta chiusa., Tra poco sarà aperta al pubblico*. 53% gimnazjalistów udzieliło poprawnej odpowiedzi uznając podane zdanie za fałszywe. Osoby, które stwierdziły, że podane zdanie jest zgodne z prawdą, prawdopodobnie nie zrozumiały, że przewodnik na początku wizyty mówi o nowościach, które zostaną wkrótce wprowadzone i nie są jeszcze dostępne dla zwiedzających.

Łatwiejsze okazało się zadanie 3.3. Sprawdzało ono zrozumienie ogólnego sensu wypowiedzi. 65% zdających słusznie uznało, że przewodnik nie mówi o historii wulkanu i zdanie 3.3. *La persona racconta la storia di un vulcano*. jest fałszywe. Uczniowie uzyskali za to zadanie najwyższy wynik ze wszystkich zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu w obszarze rozumienia ze słuchu.

Spośród zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu najwięcej problemów sprawiło gimnazjalistom rozwiązanie zadania 1.4., w którym badana była umiejętność określania kontekstu wypowiedzi.

1.4. Dove sono le persone che parlano?**Transkrypcja****Tekst 4.**

Ragazzo: Signora! Attenzione, le sue arance stanno cadendo per terra!

Signora: Oh, queste borse del supermercato si rompono sempre.

Ragazzo: Raccoglio io la frutta. Ecco fatto. Deve prendere l'autobus da questa fermata?

Signora: No, no. Vado a piedi. Abito qui di fronte.

Ragazzo: Allora la aiuto a portare la spesa fino a casa sua.

Signora: Grazie, sei molto gentile. Poi salgo da sola nell'appartamento perché c'è l'ascensore.

Ragazzo: Va bene. Allora attraversiamo. Il semaforo è verde.

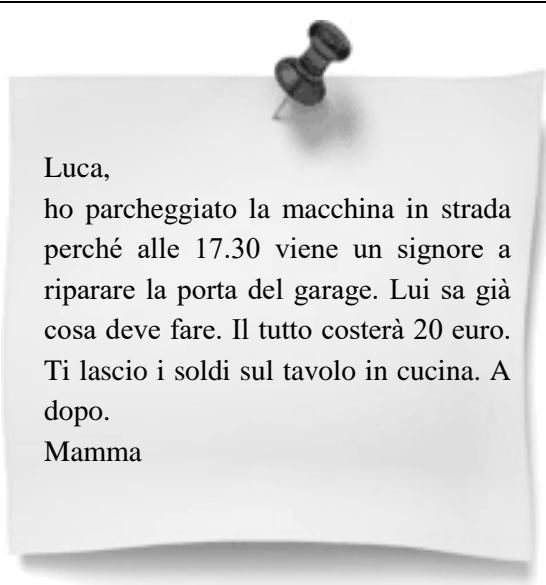
Poprawne rozwiązanie tego zadania wymagało zrozumienia, w którym z przedstawionych na ilustracji miejsc, odbywa się rozmowa. Na to, że miejscem tym jest przystanek autobusowy, wskazywał fragment *Deve prendere l'autobus da questa fermata?* Pomocą w wyborze odpowiedzi mogły być też fragmenty, które sugerowały, że dialog odbywa się na ulicy, a nie w przestrzeni zamkniętej *Allora attraversiamo. Il semaforo è verde*. Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 48% gimnazjalistów. Dla prawie 35% zdających atrakcyjny okazał

się dystraktor C. Uczniowie, którzy uznali, że dialog odbywa się na klatce schodowej, prawdopodobnie zasugerowali się zdaniem *Abito qui di fronte.*, *Poi salgo da sola nell'appartamento perché c'è l'ascensore.* Z wypowiedzi kobiety wynikało jednak, że wskazuje ona miejsce swojego zamieszkania, a nie miejsce, w którym toczy się rozmowa.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, tak jak i w obszarze rozumienia ze słuchu, uczniowie lepiej poradzi sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, niż z tymi, które sprawdzały globalne rozumienie tekstu (odpowiednio 61% oraz 58%).

Wśród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania określonych informacji najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie 8.3.

Luca,
ho parcheggiato la macchina in strada perché alle 17.30 viene un signore a riparare la porta del garage. Lui sa già cosa deve fare. Il tutto costerà 20 euro. Ti lascio i soldi sul tavolo in cucina. A dopo.
Mamma

8.3. La madre informa Luca che

A. torna a casa alle 17.30.
B. la macchina non funziona.
 C. lui deve pagare per un servizio.

W zadaniu tym uczniowie mieli wskazać, o czym mama informuje Lukę. 73% zdających uznało, że mama prosi syna o zapłatę za usługę naprawy drzwi garażowych, i wybrało odpowiedź C. Wymagało to zrozumienia zdań *Il tutto costerà 20 euro. Ti lascio i soldi sul tavolo in cucina.*

Znacznie trudniejsze okazało się, sprawdzające tę samą umiejętność, zadanie 9.2.

Fragment zadania 9.

A.	Rosa e Gerardo sono due italiani che girano per l'America. Nel blog presentano il loro viaggio in diversi paesi di quel continente. Raccontano le tradizioni locali, anche quelle culinarie. Secondo questi viaggiatori la cultura di un paese non sono solo i suoi monumenti, ma anche i piatti tipici del luogo. È un blog che parla anche dei problemi presenti in questi paesi. Da leggere assolutamente.
C.	Teresa, Pietro e il loro figlio di dodici anni, Carlo, hanno deciso di realizzare il loro sogno e conoscere meglio il mondo. Tutta la famiglia visita tanti posti e vive mille avventure. Carlo le racconta ogni giorno sul suo blog e chi lo legge ride in continuazione. Che lettura appassionante!

Questo blog può interessare a una persona che vuole

9.2.	leggere storie divertenti si vari Paesi.	C
-------------	--	----------

Poprawną odpowiedź **C.** wskazało 49% zdających. Rozwiązanie zadania wymagało określenia, który blog podróżniczy zainteresuje osobę pragnącą przeczytać zabawne historie o różnych krajach. Dla 36% zdających atrakcyjna okazała się odpowiedź **A.** O wyborze tej odpowiedzi mogły zdecydować użyte w tekście słowa *paesi* oraz *leggere*, jednak pojawiły się one w innym kontekście. Ponadto, osoby, które udzieliły błędnej odpowiedzi, mogły też nie znać słowa *ridere*, kluczowego dla zrozumienia tekstu **C.** i poprawnego rozwiązania zadania.

W zadaniach sprawdzających globalne rozumienie tekstu uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniem 8.1., polegającym na określaniu intencji autora tekstu.

Zadanie 8.1.

Messaggio		✕
Da:	Marco@xyz.it	
A:	Paolo @abc.it	
Oggetto:	Ciao!	
<p>Ciao Paolo, sai che sabato nel nostro quartiere aprono un nuovo centro sportivo? Ieri sono stato a vederlo con mio padre, è bellissimo. La prossima settimana ci possiamo andare insieme, vedrai com'è grande e moderno. La nostra squadra di pallavolo ci farà gli allenamenti e così sicuramente vinceremo più spesso. Un'altra cosa: ho due biglietti per la partita che ci sarà dopo la cerimonia di apertura del centro. Vuoi venire con me? Marco</p>		

8.1. Marco scrive a Paolo per

- A.** proporre di vedere insieme una partita.
- B.** informarlo del risultato di una partita.
- C.** ringraziarlo dell'invito a una partita.

Poprawnie zadanie to rozwiązało 75% zdających. Trafnie zauważyli oni, że Marco pisze do Paolo, aby zaproponować mu wspólne obejrzenie meczu: *Ho due biglietti per la partita. Vuoi venire con me?*, a nie by podziękować za zaproszenie na mecz. Ci ze zdających, którzy zaznaczyli odpowiedź C. prawdopodobnie swój wybór oparli o słowa *biglietti* i *partita*. Natomiast uczniowie, którzy udzielili błędnej odpowiedzi B., prawdopodobnie zasugerowali się fragmentem *sicuramente vinceremo più spesso.*, jednak Marco nie mówi tu o wyniku meczu, lecz wyraża nadzieję, że drużyna będzie częściej wygrywać na nowym boisku.

Więcej trudności sprawiło zdającym zadanie 7.3., sprawdzające, tak jak i omówione powyżej zadanie 8.1., umiejętność określania intencji autora.

Fragment zadania 7.

7.3.

Museo della FIAT

Visite dal lunedì al venerdì
dalle 10.00 alle 18.00

Attenzione!

Questo mese il negozio del museo è chiuso. Sul nostro sito però troverete souvenir e libri sulla storia dell'automobile. Garantiamo prezzi speciali.

Entrate su www.museoauto.com

- A. Questo annuncio interesserà alle persone che vogliono partecipare a una festa.
- B. In questo annuncio c'è l'informazione su un nuovo indirizzo.
- C. In questo annuncio si informa quanto dura un corso.
- D. In questo annuncio si invita a comprare in Internet.
- E. In questo annuncio si spiega come usare una cosa.

7.3.

D

Intencję wyrażoną w tym tekście prawidłowo odczytało 46% uczniów. Autor tego ogłoszenia zachęca do kupowania przez Internet. Aby udzielić poprawnej odpowiedzi należało odczytać kluczowe wyrażenia użyte w ogłoszeniu: *Sul nostro sito troverete*, *Garantiamo prezzi speciali.*, *Entrate su www.museoauto.com*. Dla zdających, którzy udzielili błędnej odpowiedzi atrakcyjne okazały się dystraktory B. i C. (odpowiednio 19% i 18%), jednak w tekście nie ma informacji o nowym adresie, ani o długości kursu. Prawdopodobnie zdający, którzy zaznaczyli odpowiedź B. zasugerowali się podanymi w tekście godzinami, natomiast ci którzy udzielili odpowiedzi C., swój wybór oparli na słowach *libri* i *storia*, które skojarzyły im się z kursem.

W części arkusza sprawdzającej znajomość funkcji językowych uczniowie dobrze poradzili sobie z zadaniami, w których wybierali reakcje właściwe dla sytuacji opisanych w języku polskim oraz uzupełniali minidialogi w języku włoskim (średni wynik zarówno dla zadania 5. jak i 6. – 75%). Najwięcej problemów sprawiło im natomiast zadanie 4. sprawdzające umiejętność reagowania na wypowiedzi wysłuchane z płyty CD (średni wynik 53%). Dla części uczniów zadanie to mogło okazać się trudne, gdyż wymagało szybkiego przeanalizowania podanych propozycji odpowiedzi i dopasowania właściwej reakcji do wysłuchanej wypowiedzi.

Największą trudność sprawiło uczniom dobranie prawidłowej reakcji do wypowiedzi 3., w której mówiący prosi o pożyczanie długopisu.

Zadanie 4.

- A. Non posso, in questo momento serve a me.
- B. Vuoi un bicchiere d'acqua?
- C. Che bella sorpresa! Grazie.
- D. Certo, usciamo insieme.
- E. La tua penna è rossa.

Transkrypcja (fragment):**Wypowiedź 3.**

Mi presti la tua penna, per favore?

4.3.
A

Zadanie to sprawdzało umiejętność wyrażania odmowy. Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 43% gimnazjalistów. Wielu uczniów (29%) zaznaczyło odpowiedź **E.**, w której pojawia się to samo słowo *penna*, co w usłyszanym wypowiedzi 3., jednak zdanie to nie jest reakcją na prośbę o pożyczenie długopisu, lecz informacją o kolorze.

Ostatnie dwa zadania w arkuszu (10. i 11.) sprawdzały znajomość środków językowych. Średnie wyniki uzyskane za rozwiązanie tych zadań były zbliżone i wyniosły odpowiednio 60% i 63% punktów. Zadanie 10. sprawdzało znajomość leksyki, natomiast zadanie 11. znajomość struktur językowych. W tym obszarze najwięcej trudności sprawiło uczniom uzupełnienie luki 10.2. w zdaniu *La _____, quando tornavo a casa dopo l'allenamento, ho sbagliato autobus.* Poprawnej odpowiedzi **E. sera** udzieliło 49% uczniów. Najczęściej wybieranymi błędnymi odpowiedziami były opcje **A.** i **F.** (odpowiednio 14% i 13% odpowiedzi zdających). Gimnazjaliści, którzy dokonali takiego wyboru, wiedzieli, że zdanie należy uzupełnić rzeczownikiem, jednak ani słowo *doccia*, ani *spesa* nie łączy się z występującym po luce słowem. Ponadto osoby, które zaznaczyły odpowiedź **F.**, prawdopodobnie zasugerowały się tym, że wcześniej w tekście mowa jest o zakupach. Skojarzyły więc słowo *spesa* ze słowem *negozio* użytym w wypowiedzi. Najmniej problemów natomiast sprawiło zdającym uzupełnienie luki 10.1. w zdaniu *Mentre facevo la _____ in un negozio, è entrata una ragazza alta e snella, con i capelli lunghi e rossi.* Poprawnej odpowiedzi **F. spesa** udzieliło 67% zdających.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka włoskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków.

- ❖ Gimnazjalistom przystępującym do egzaminu z języka włoskiego na poziomie podstawowym, zarówno w przypadku rozumienia ze słuchu, jak i rozumienia tekstów pisanych, więcej trudności sprawiają zadania, które sprawdzają globalne rozumienie tekstu (określenie głównej myśli, intencji nadawcy, kontekstu wypowiedzi), niż zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Zdającym sprawia trudność dokonanie syntezy informacji, które pojawiają się w nagraniu bądź w tekście, często udzielają oni odpowiedzi koncentrując się na pojedynczych słowach lub wyrażeniach.
- ❖ Analiza wyników w obszarze reagowania językowego pokazuje, że uczniowie dość dobrze radzą sobie z tą umiejętnością, kiedy zadanie oparte jest na typowych wyrażeniach występujących w życiu codziennym. Większy problem sprawiają im zadania, w których zwroty i wyrażenia użyte zostaną w sposób niestandardowy, w bardziej rozbudowanym kontekście.
- ❖ Największym wyzwaniem dla zdających są zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Duży odsetek uczniów uzyskuje niskie wyniki w tym obszarze. Wskazywać to może na zbyt duże skupienie się na umiejętnościach receptywnych i zaniedbanie pracy nad jakością języka uczniów. Tymczasem brak znajomości słownictwa oraz struktur gramatycznych znacznie utrudnia lub wręcz uniemożliwia zrozumienie fragmentów tekstu kluczowych do rozwiązania zadania.

Aneks

1. Gimnazja, w których przeprowadzono egzamin gimnazjalny w kwietniu 2019 r.¹

1.1. Liczba (odsetek) gimnazjów w kraju i województwach – ogółem i z podziałem na szkoły na wsi oraz w miastach do 20 tys., od 20 tys. do 100 tys. i powyżej 100 tys. mieszkańców

Województwo	Wieś		Miasto do 20 tys.		Miasto od 20 tys. do 100 tys.		Miasto powyżej 100 tys.		Razem
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	
dolnośląskie	140	32,0	100	22,9	93	21,3	104	23,8	437
kujawsko-pomorskie	171	46,1	68	18,3	31	8,4	101	27,2	371
lubelskie	290	65,8	48	10,9	66	15,0	37	8,4	441
lubuskie	62	37,1	49	29,3	18	10,8	38	22,8	167
łódzkie	191	49,1	36	9,3	83	21,3	79	20,3	389
małopolskie	461	63,8	71	9,8	64	8,9	127	17,6	723
mazowieckie	447	48,9	92	10,1	129	14,1	247	27,0	915
opolskie	72	46,2	39	25,0	30	19,2	15	9,6	156
podkarpackie	410	74,0	49	8,8	69	12,5	26	4,7	554
podlaskie	91	42,1	47	21,8	38	17,6	40	18,5	216
pomorskie	190	48,5	45	11,5	71	18,1	86	21,9	392
śląskie	220	31,3	54	7,7	146	20,8	283	40,3	703
świętokrzyskie	126	55,8	43	19,0	32	14,2	25	11,1	226
warmińsko-mazurskie	128	47,6	61	22,7	42	15,6	38	14,1	269
wielkopolskie	319	50,9	128	20,4	94	15,0	86	13,7	627
zachodniopomorskie	92	32,5	75	26,5	50	17,7	66	23,3	283
POLSKA	3 410	49,6	1 005	14,63	1 056	15,4	1 398	20,4	6 869

1.2. Liczba (odsetek) gimnazjów publicznych i niepublicznych w kraju i województwach

Województwo	Gimnazja publiczne		Gimnazja niepubliczne		Razem
	liczba	procent	liczba	procent	
dolnośląskie	380	87,0	57	13,0	437
kujawsko-pomorskie	332	89,5	39	10,5	371
lubelskie	406	92,1	35	7,9	441
lubuskie	145	86,8	22	13,2	167
łódzkie	345	88,7	44	11,3	389
małopolskie	649	89,8	74	10,2	723
mazowieckie	771	84,3	144	15,7	915
opolskie	147	94,2	9	5,8	156
podkarpackie	517	93,3	37	6,7	554
podlaskie	190	88,0	26	12,0	216
pomorskie	336	85,7	56	14,3	392
śląskie	619	88,1	84	11,9	703
świętokrzyskie	203	89,8	23	10,2	226
warmińsko-mazurskie	242	90,0	27	10,0	269
wielkopolskie	545	86,9	82	13,1	627
zachodniopomorskie	244	86,2	39	13,8	283
POLSKA	6 071	88,4	798	11,6%	6 869

¹ Jeśli nie zaznaczono inaczej, dane dotyczące gimnazjów i gimnazjalistów odnoszą się do uczniów rozwiązujących zadania z arkusza GH-P1-192 z części humanistycznej. Niewielkie różnice liczebności w porównaniu z częścią matematyczno-przyrodniczą wynikały m.in. z różnej liczby uczniów zwolnionych z danej części egzaminu. Nie uwzględniono szkół liczących mniej niż pięćdziesięciu uczniów.

2. Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w kwietniu 2019 r.

2.1. Liczba (odsetek) gimnazjalistów w kraju i województwach – ogółem i z podziałem na uczniów szkół na wsi oraz w miastach do 20 tys., od 20 tys. do 100 tys. i powyżej 100 tys. mieszkańców

Województwo	Wieś		Miasto do 20 tys.		Miasto od 20 tys. do 100 tys.		Miasto powyżej 100 tys.		Razem
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	
dolnośląskie	4 609	21,0	5 195	23,6	5 522	25,1	6 644	30,2	21 970
kujawsko-pomorskie	6 191	33,7	4 373	23,8	2 366	12,9	5 430	29,6	18 360
lubelskie	9 086	47,2	2 660	13,8	4 557	23,7	2 946	15,3	19 249
lubuskie	1 699	20,4	2 985	35,9	1 396	16,8	2 231	26,8	8 311
łódzkie	6 821	33,0	2 652	12,8	5 990	29,0	5 222	25,2	20 685
małopolskie	15 198	48,6	4 479	14,3	4 419	14,1	7 192	23,0	31 288
mazowieckie	15 669	31,6	6 324	12,7	9 472	19,1	18 187	36,6	49 652
opolskie	2 163	29,0	2 464	33,1	1 760	23,6	1 061	14,2	7 448
podkarpackie	9 919	51,0	3 082	15,9	4 631	23,8	1 804	9,3	19 436
podlaskie	2 812	28,3	2 226	22,4	2 364	23,8	2 543	25,6	9 945
pomorskie	7 456	34,2	3 203	14,7	5 417	24,9	5 709	26,2	21 785
śląskie	8 386	23,2	2 777	7,7	9 416	26,0	15 624	43,2	36 203
świętokrzyskie	4 610	42,7	2 950	27,3	1 968	18,2	1 278	11,8	10 806
warmińsko-mazurskie	3 550	28,2	3 467	27,5	3 006	23,9	2 568	20,4	12 591
wielkopolskie	11 252	33,9	8 662	26,1	7 416	22,4	5 848	17,6	33 178
zachodniopomorskie	2 367	16,9	4 382	31,3	3 034	21,7	4 230	30,2	14 013
POLSKA	111 788	33,4	61 881	18,5	72 734	21,7	88 517	26,4	334 920

2.2. Liczba (odsetek) uczniów gimnazjów publicznych i niepublicznych w kraju i województwach

Województwo	Gimnazja publiczne		Gimnazja niepubliczne		Razem
	liczba	procent	liczba	procent	
dolnośląskie	20 507	93,3	1 463	7,1	21 970
kujawsko-pomorskie	17 591	95,8	769	4,4	18 360
lubelskie	18 268	94,9	981	5,4	19 249
lubuskie	7 770	93,5	541	7,0	8 311
łódzkie	19 534	94,4	1 151	5,9	20 685
małopolskie	29 519	94,3	1 769	6,0	31 288
mazowieckie	46 079	92,8	3 573	7,8	49 652
opolskie	7 219	96,9	229	3,2	7 448
podkarpackie	18 635	95,9	801	4,3	19 436
podlaskie	9 350	94,0	595	6,4	9 945
pomorskie	20 324	93,3	1 461	7,2	21 785
śląskie	34 056	94,1	2 147	6,3	36 203
świętokrzyskie	10 379	96,0	427	4,1	10 806
warmińsko-mazurskie	12 159	96,6	432	3,6	12 591
wielkopolskie	31 223	94,1	1 955	6,3	33 178
zachodniopomorskie	13 165	93,9	848	6,4	14 013
POLSKA	315 778	94,3	19 142	6,1	334 920

3. Liczba laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z jednego z grupy przedmiotów objętych egzaminem, zwolnionych z danej części / danego zakresu² egzaminu gimnazjalnego w 2019 r. na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty, otrzymujących zaświadczenie o uzyskaniu z tej części/zakresu egzaminu najwyższego wyniku – w kraju i województwach

3.1. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części pierwszej w kraju i województwach

Województwo	Finaliści lub laureaci olimpiad / laureaci konkursów					
	Historia i wiedza o społeczeństwie			Język polski		
	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających
dolnośląskie	21 968	25	0,11	21 970	33	0,15
kujawsko-pomorskie	18 320	77	0,42	18 360	42	0,23
lubelskie	19 246	35	0,18	19 249	41	0,21
lubuskie	8 311	11	0,13	8 311	16	0,19
łódzkie	20 683	43	0,21	20 685	5	0,02
małopolskie	31 287	16	0,05	31 288	12	0,04
mazowieckie	49 839	84	0,17	49 652	62	0,12
opolskie	7 450	14	0,19	7 448	6	0,00
podkarpackie	19 435	35	0,18	19 436	38	0,20
podlaskie	9 945	29	0,29	9 945	30	0,30
pomorskie	21 787	22	0,10	21 785	21	0,10
śląskie	36 199	80	0,22	36 203	109	0,30
świętokrzyskie	10 806	28	0,26	10 806	29	0,27
warmińsko-mazurskie	12 596	79	0,63	12 591	134	1,06
wielkopolskie	33 177	33	0,10	33 178	16	0,05
zachodniopomorskie	14 010	50	0,36	14 013	30	0,21
POLSKA	335 059	661	0,23	334 920	624	0,22

² Zwolnienie z danego zakresu egzaminu dotyczy laureatów/finalistów odpowiednich olimpiad oraz laureatów konkursów przedmiotowych z lat 2017, 2018 i 2019.

3.2. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części drugiej w kraju i województwach

Województwo	Finaliści lub laureaci olimpiad / laureaci konkursów					
	Przedmioty przyrodnicze			Matematyka		
	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających
dolnośląskie	21 970	59	0,27	21 967	33	0,15
kujawsko-pomorskie	18 362	232	1,26	18 361	49	0,27
lubelskie	19 245	103	0,54	19 246	37	0,19
lubuskie	8 307	35	0,42	8 309	14	0,17
łódzkie	20 683	45	0,22	20 682	16	0,08
małopolskie	31 286	48	0,15	31 283	21	0,07
mazowieckie	49 822	144	0,29	49 780	69	0,14
opolskie	7 446	46	0,00	7 447	9	0,00
podkarpackie	19 435	90	0,46	19 431	39	0,20
podlaskie	9 922	151	1,52	9 924	29	0,29
pomorskie	21 843	109	0,50	21 850	61	0,28
śląskie	36 188	149	0,41	36 195	64	0,18
świętokrzyskie	10 810	86	0,80	10 808	26	0,24
warmińsko-mazurskie	12 592	185	1,47	12 589	26	0,21
wielkopolskie	33 166	111	0,33	33 170	45	0,14
zachodniopomorskie	14 007	82	0,59	14 010	29	0,21
POLSKA	335 084	1 675	0,58	335 052	567	0,17

3.3 Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części trzeciej z języka angielskiego, języka niemieckiego i języka rosyjskiego w kraju i województwach w 2019 r.

Województwo	Finaliści lub laureaci olimpiad / laureaci konkursów								
	Część 3.								
	Język angielski			Język niemiecki			Język rosyjski		
	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających
dolnośląskie	19 188	28	0,15	2 826	24	0,85	17	0	0,00
kujawsko-pomorskie	15 855	43	0,27	2 021	39	1,93	358	3	0,84
lubelskie	16 807	42	0,25	1 092	27	2,47	1 273	9	0,71
lubuskie	6 569	17	0,26	1 751	6	0,34	3	0	0,00
łódzkie	18 748	25	0,13	1 636	11	0,67	307	2	0,65
małopolskie	29 400	25	0,09	1 806	5	0,28	25	0	0,00
mazowieckie	46 193	125	0,27	2 174	10	0,46	1 340	3	0,22
opolskie	5 701	14	0,00	1 751	47	0,00	5	0	0,00
podkarpackie	18 014	49	0,27	1 348	15	1,11	27	0	0,00
podlaskie	8 277	41	0,50	600	10	1,67	1 056	17	1,61
pomorskie	20 227	30	0,15	1 504	20	1,33	41	0	0,00
śląskie	33 187	90	0,27	2 713	20	0,74	78	2	2,56
świętokrzyskie	9 514	26	0,27	947	12	1,27	338	3	0,89
warmińsko-mazurskie	10 696	37	0,35	1 583	18	1,14	308	2	0,65
wielkopolskie	29 272	37	0,13	3 674	2	0,05	90	2	2,22
zachodniopomorskie	11 662	48	0,41	2 360	22	0,93	0	0	0,00
POLSKA	299 310	677	0,23	29 786	288	0,95	5 266	43	0,69

3.4. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części trzeciej z języka francuskiego i języka hiszpańskiego w kraju i województwach w 2019 r.

Województwo	Finaliści lub laureaci olimpiad / laureaci konkursów					
	Część 3.					
	Język francuski			Język hiszpański		
	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających	ogólna liczba zdających	liczba laureatów	procent ogólnej liczby zdających
dolnośląskie	51	3	5,88	18	0	0,00
kujawsko-pomorskie	28	18	64,29	44	29	65,91
lubelskie	47	11	23,40	91	18	19,78
lubuskie	5	1	20,00	0	0	0,00
łódzkie	35	6	17,14	24	0	0,00
małopolskie	65	3	4,62	41	0	0,00
mazowieckie	98	7	7,14	128	8	6,25
opolskie	12	7	0,00	4	0	0,00
podkarpackie	30	7	23,33	19	8	42,11
podlaskie	39	12	30,77	7	0	0,00
pomorskie	14	0	0,00	33	0	0,00
śląskie	177	33	18,64	34	0	0,00
świętokrzyskie	8	2	25,00	6	0	0,00
warmińsko-mazurskie	12	1	8,33	5	0	0,00
wielkopolskie	83	23	27,71	100	6	6,00
zachodniopomorskie	14	0	0,00	18	0	0,00
POLSKA	718	134	17,27	572	69	9,34

CK
**CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa

tel. 22 536-65-00, fax 22 536-65-04

www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk

tel. 58 320-55-90, fax 58 320-55-91

www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

OKE

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno

tel. 32 616-33-99, fax 32 616-33-99 w.108

www.oke.jaworzno.pl oke@oke.jaw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków

tel. 12 683-21-01, fax 12 683-21-02

www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

OKE
ŁOMŻA

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża

tel./fax 86 216-44-95

www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź

tel. 42 634-91-33, fax 42 634-91-54

www.komisja.pl komisja@komisja.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań

tel. 61 854-01-60, fax 61 852-14-41

www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

Plac Europejski 3, 00-844 Warszawa

tel. 22 457-03-35, fax 22 457-03-45

www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław

tel. 71 785-18-94, fax 71 785-18-73

www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl